

1. Döneminin gerçekliğini yansıtabilme gücü sayesinde her topluma kendi ulusal alegorisini yaratma fırsatı tanıyan polisiye edebiyat çevirilerini, kaynak metindeki mevcut alegorinin başka bir ulusal kod dizinine çevrilmesi olarak ele alan çalışmalar gündeme gelmeye başlamıştır. Polisiye edebiyat ve çevirilerine ilişkin bu yeni bakış açısı, özgün/çeviri tartışmalarının yapıldığı telif polisiye eserlerinin çeviribilim alanında yeniden ele alınmasına olanak vermiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Özgün ya da çeviri eserlerden birini seçme tartışmaları polisiye için geçerli değildir.
- B) Polise edebiyatın çeviribilim malzemesi olarak başka bir gözle yeniden üretilmesi gündemdedir.
- C) Yazıldığı ulusun simgelerini oluşturduğu anlayışıyla polisiye yazın, yeniden ele alınmaktadır.
- D) Polisiye edebiyatın ulusal eserler düzeyinde temsil yeteneği garipsenmektedir.
- E) Polisiye edebiyat, dönem olaylarını realist romanlardan genelde daha iyi yansıtır.

2. Adaletsiz toplumumu değiştirmeyi denemeden başarı vaat eden her değişiklik devrim niteliğinde değil, bazıları yalnızca insanların bu gerçekle daha rahat başa çıkmasını sağlıyor. Hatta kimi zaman durumu daha da kötüleştiriyor. Mindfulness radikal çözümçü eylemleri teşvik etmek yerine acı çekmemize sebep olan şeylerin içimizde olduğunu söylüyor, nasıl yaşadığımızı belirleyen politik ve ekonomik çerçevelerde değil. Anda kalma destekçileri peşin yargılara kapılmadan âna odaklanmanın dünyayı değiştirecek devrim niteliğinde bir güce sahip olduğuna inanıyor. Büyüye inanmanın fazlasıyla abartılmış hâli.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Âna odaklanma çalışmaları kimi zaman sonuç verse de bazen kendisinden beklenen verimi sağlayamamaktadır
- B) Mindfulness dünyanın daha yaşanabilir bir yer olması için herkesin elinde olan büyü bir çözüm yoludur.
- C) Âna odaklanmanın istenen her şeye yön verecek güçlü bir yöntem olduğunu düşünmek bir yanılgıdır
- D) Şimdiki zamanda kalma çalışmalarının olumsuzlukları gidecek önemli bir çıkış noktası olduğunu bilmekte fayda var.
- E) Toplumsal adaletsizliği değiştirmenin iyi bir yolu insanların içlerinden gelen iyiliği çevreye yaymasıdır.

3. Anlam, doğası gereği saymacıdır. Bir şey ile o şeyin anlamı arasında zorunlu bir ilişki yoktur. O halde “Neden şu işarete baktığımızda herkesle aynı anlamı görüyorum?” şeklindeki bir karşı çıkışa verilecek yanıt ise onun dizgeleşmiş olduğudur. Şey ve onun temsil ettiği anlamın üzerinde genel ölçekte uzlaşıldığı zaman o kurallaşır. Aksi takdirde iletişim imkânsız olurdu. Hem kendimizi hem başkasını hem bu dünyadaki varlığımızı düşünmek adına bir çeşit anlam sistemi yarattık biz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Anlam, doğadaki nesnelerin içsel niteliklerinden biri olduğu için genel kodlama sistemine girebilmektedir.
- B) İletişimin temel öğelerinden biri olan anlam mesaj sözcüğü ile eş anlamlı kullanılabilir.
- C) İnsanlar çevresindekileri ve kendilerini düşünebilmek amacıyla aralıklarla kendilerine boş zaman ayırırlar.
- D) Bir uzlaş sonucunda doğan sözcükler yine bir başka uzlaş sonucunda başka bir anlama gelebilir.
- E) Bir şeyin anlamı, üzerinde anlaşılan bir kod sisteminden ötürü herkese göre anlaşılabilir konumdadır.

4. Karakterinin düşüncesini aktarmak isteyen bir yazar için yazılı metnin görsel metne kıyasla ilk bakışta bariz bir avantajı var. “Denize girmeyi düşünüyordu.” yazarsanız karakterinizin denize girmeyi düşündüğünü hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde aktarırsınız. Öte yandan bu düşüncüyü görsellerle aktarmak için karakteri yüzmeye bağdaştırılan bir nesneye (palet, şnorkel, mayo, denizin kendisi vs.) bakarken göstermek, flashback benzeri bir geçişle denize girdiği ve mutlu olduğu sahnelerle gidip gelmek ya da karaktere direkt “Denize girmeyi düşünüyordum.” dedirtmek gibi yollara başvurmanız gerek.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Yazılı anlatımda karakterlerin konuşmalarının görsel metinlere göre daha kısa olması bir avantajdır.
- B) Yazılı metnin görsel anlatıma göre üstünlüğü sözcükleri kullanıyor oluşunda saklıdır.
- C) Karakterlerin konuşturulmasında yazılı anlatım görsel kurgudan daha geride kalır değildir.
- D) Yazılı anlatım görsel anlatıma göre anlatılmak isteneni doğrudan anlatabilme bakımından üstündür
- E) Yazarın mesajını anlatma kabiliyeti yönetmenin görsel anlamı kurma yeteneğinden aşağı değildir.

5. Süper kahraman karakterleri oluşturmada usta olan Stan Lee, Örümcek Adam karakterini tasarladığında yayımcısı Martin Goodman'a konuyu açar. Goodman ise sekiz bacaklı bir hayvandan türetilen bu karakterin toplumu tiksindirip iğrendirebileceğine yönelik kaygılarını dile getirir. Yine de bu diziyi yayımlamayı kabul eden Goodman'ın birkaç sayı sonra haksız olduğu anlaşılır. Okurlar, Örümcek Adam'ı sever ve takip eden yıllar içinde Örümcek Adam serisi; Fantastik Dörtlü, Hulk ve Barbar Conan gibi çizgi romanlardan bile çok satarak şirketin en önemli maddi kaynağı ve sembol karakterlerinden biri olur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Bir fikir olgunlaşırken başarıya ulaşmak için uzmanların tecrübelerinden faydalanmak gerekir.
- B) Ekonomik kaygılar yerine toplumsal beğeniler için üretilen işler, daha fazla kazanç getirebilir.
- C) Kurgusal bir karakter tasarlanırken toplumun her kesiminin görüşüne başvurulmalıdır.
- D) Fikirlerin başlangıcında yaşanan ayrılıklar kurgusal karakterlerin benimsenmesinin temelidir.
- E) Özgün bir fikir karşısında toplumun tepkilerine dair taşınan ön yargılar, yanıltıcı olabilir.

TYT - 2022

6. "Seni ne kadar özlediğimi keşke anlatabilsem." gibi düz bir cümleyle karşılık bulan özlem, şairin dilinde bir çırpıda "Şurama saplanana özlem demeselerdi, bıçak derdim." ifadesine dönüşebiliyor. Bu farklılaşma kültürler arasında da görülebiliyor. Kişinin iç sıkıntısının artması ve herhangi bir şey yapma konusunda isteksizlik yaşaması olarak tanımlanan depresyon hâli, Japonlar'da "ruhun üşümesi" olarak ifade edilirken Anadolu'da ise "gön-lün yorulması" şeklinde niteleniyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişilerin duygularını paylaşma arzuları, toplumdan topluma farklılaşır.
- B) Duygulara yüklenen anlamlar, kültürle göre derecelendirilir.
- C) İnsanların ruh durumları, kişiler ve olaylara göre değişiklik gösterir.
- D) Duyguların ifadesi, sanatçı ve toplum dikkatiyle sıradanlık-tan kurtulur.
- E) Şairler, kelimelerini toplumların hassasiyetine bağlı olarak seçer.

AYT - 2022

7. Besin neofobisi yeni besinleri denemeye karşı duyulan isteksizlik ve korku hakkında yapılan bir araştırmada yaşları 4 ila 7 arasında değişen ikizlerin %72'sinin yeni besinleri denemekle ilgili isteksizliğinin genlerinden kaynaklandığı tespit edildi. Bu konuda yapılan önceki çalışmalarda da çocukların %78'inin, yetişkinlerin ise %69'unun genlerinin etkisiyle yeni besin denemekten kaçındığı görüldü. Araştırmaya katılan çocukların çevresel etkenler bağlamında yeni besinlere duydukları korkuyu azaltabilecekleri belirlendi. Bu konuda yetişkinlerin çocuklara örnek olması gerektiğini belirten uzmanlar; ebeveynlere evde yeni besinler denemeyi ve çocuklara farklı besin seçenekleri sunmayı öneriyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Ebeveynlerinin yeterli besin çeşitliliği sağladığı ve örnek olduğu çocuklar, yeni besinleri deneme eğilimindedir.
- B) Yeni besinleri denemeyi reddeden çocukların tutumunu uygun çevresel koşulları sağlayarak değiştirmek mümkündür.
- C) Çocukluk çağında başlayan yeni besinleri denemeyi reddetme, hayat kalitesini düşüren bir davranış bozukluğudur.
- D) Yeni besinleri denemeyi reddetmeye yönelik çalışmalar, genetiğin etkisinin yaş ilerledikçe azaldığını göstermektedir.
- E) Yeni besin denemeye yönelik ilgiyi artırmak isteyen ebeveynin, çocuğun kişilik özelliklerini dikkate alması gerekir.

TYT - 2021

8. Bencillik sanıldığı gibi kişinin dilediği gibi yaşaması değil, başkalarından kendi istediği gibi yaşamalarını talep etmektir. Bencil insanlar, bıkmadan usanmadan kendi yaşam alanı içinde mutlak bir tip monotonluğu yaratmayı hedefler. Onlar aslında sürekli kendi doğruları, kabulleriyle kendileri için makul olan çıkarımlarla inşa ettikleri bir zindanda yaşarlar ve sizi de bir şekilde orada yaşamaya mecbur bırakmak isterler. Üstelik buna direnç gösterenleri yargılar, ötekileştirir ve onlara karşı olumsuz tutum geliştirirler. Daha da önemlisi bencil insanlar var olabilmek ve benliklerini tamamlamak için diğer insanların benliklerini tüketmeyi maharet sayarlar. Bu yüzden bencilliğin en önemli aracı sürekli başka insanların hayatlarına ilişmek, her fırsatta onlara müdahale etmektir; doğrusu senin bildiğin gibi değil, benim istediğim gibi olmalı diyebilmek için.

Bu parçadan hareketle bencil insanlarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) İlişkilerinde diğer insanları gerçek kimliklerinden uzaklaştırarak onların kendilerine yaklaşmasını sağlarlar.
- B) Tüm insanların aslında özünde bencil olduğu ve değişime direnç gösterebileceği fikrini savunurlar.
- C) Kendi çıkarlarını gerçekleştirmeye odaklandıklarından toplumun beklentilerini karşılamakta zorlanırlar.
- D) Hayata kendi pencerelerinden baktıklarından başkalarının dünyasında olup bitenleri fark etmezler.
- E) Mutlak doğrunun varlığına inanmadıklarından kendi fikirlerinin doğruluğu konusunda ısrar etmezler.

TYT - 2021

9. QWERTY sisteminin kullanıldığı daktilo, harf düzeninin sıkışmasını en aza indiren, ticari anlamda başarılı ilk daktilo olarak 1874'te ortaya çıkmıştır. Ancak QWERTY klavyesinde vuruşların %32'si orta, %52'si üst ve %16'sı da ulaşması en zor olan alt sırada yapılır. Dahası bu diziliş, daha zayıf olan sol elin ve en zayıf olan serçe parmağın çok fazla kullanılmasını gerektirir. Ayrıntılı çalışmaların ardından Dvorak 1932'de, QWERTY klavyesini öğrenmek için gereken zamandan daha kısa sürede öğrenilebilen, klavye kullanıcısının başarısını ve hızını büyük oranda artıran yeni bir klavye geliştirdi. Ancak Dvorak klavyesi, o günden bugüne İngiliz dilinin standart klavyesi QWERTY'nin yerini alamadı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir yeniliğin eski yöntem veya fikirden belirgin şekilde iyi olması uzun vadede de olsa toplumda kabul edileceğini gösterir.
- B) İcat edilen aletlerin ortaya koyduğu yenilikler, bu aletlerin esas amacının dışında farklı amaçlara da hizmet etmesine neden olur.
- C) Yeniliği ortaya çıkaran kişinin unvanı, bu yeniliğin insanlar tarafından kullanılma olasılığının artmasında etkilidir.
- D) Bir yeniliğin benimsenmesi için toplumun gereksinim, değer ve hedefleriyle görece uyum içinde olması gerekir.
- E) Uyum sağlamayı gerektiren bir yeniliği kabul etmek yerine alışkanlığa bağlı kalmak insanlara daha kolay gelir.

TYT - 2020

10. Ey insan! Etrafında yarattığın düşmanlar seni kendi kusurlarının, eksikliklerinin farkına varmaktan alıkoyar. Başkalarını cezalandırdığın, aşağıladığın hatta yok ettiğin sürece dikkatini kendi içine yöneltemezsin. Böylece kendinle yüzleşme ihtiyacı da hissetmezsin. Yarattığın düşmanlar çaresizliklerinin yerini alır, onlar sayesinde zayıflıklarının üstünü örtersin. Şunu aklından çıkarma: "Sandığın gibi başkalarının günahları, seni aziz yapmaz!"

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bireyin dışarıya ve başkalarına yansıttığı öfke ve nefret, zamanla kendi zaaflarından arınmasına neden olur.
- B) Bireyin yaşadığı toplumdaki öteki bireylerin hatalarına karşı geliştirdiği tavır, kendi benliğiyle kurduğu bağı güçlendirir.
- C) Ötekileştiren ve ötekini düşman gibi gören birey, kendini eleştirme ve yargılama ihtiyacını hissetmeyerek kendini yüceltir.
- D) Bireyin çevresindeki insanları tehdit olarak algılamasının temelinde toplumdan yalıtılmış bir hayat sürmesi yatar.
- E) Kendilerine ve başkalarına yönelttikleri eleştirel sese kulak vermeyi başarabilenler hatasız ve dengeli bir yaşam sürerler.

TYT - 2020

11. Çaylar farklı farklıdır, yaşamlarımız da... Kimi bol şekerli çay içer kimi az şekerli kimi de çayı şekersiz tercih eder. Erzurumlular ise çayı "kıtlama" içer. Kıtlama çay; dikdörtgen şeklinde, uzun ancak özel makaslarla kesilebilen sert şekerlerle içilir. Sert kesme şekerlerden çok küçük bir parçayı avurduna sıkıştıran kişi, bu parçayı idareli kullanarak dört beş bardak çay içebilir. Çayı kıtlama içmek hem özel bir keyif verir hem de ekonomiktir. Şekerin pahalı olduğu, hatta bazen hiç bulunmadığı yıllardan kalan bir alışkanlık olan kıtlama, sınırlı imkânlarımızı sınırsız bir sürece yayma gayretine benziyor. Bu anlamda bazılarımız hayatını kıtlama tarzında, bazılarımız bol şekerli yaşıyor. Bol şekerli ama kısa bir ömür sürüp mutsuz olanlar da var, kıtlama ama uzun bir hayatı mutlu kılanlar da...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, hayatını uzun ve mutlu kılmak için elindeki imkânları verimli kullanmaya çalışmalıdır.
- B) Hayatın nasıl yaşanacağı, çoğu zaman insanın kendi tercihi olmaktan öte bir durumdur.
- C) Hangi koşullarda yaşarsa yaşasın insan, hayata yüklediği anlamlarla geleceğine şekil verir.
- D) İnsanın sahip olduklarının farkına varması yaşamdan alabileceği hazzın sınırlarını belirler.
- E) İnsan sorunlardan uzak durabildiği oranda hayattan keyif alabilme becerisini kazanır.

TYT - 2019

12. Yahya Kemal'in ilk kez 1913'te Peyam gazetesinde yayımlanan ve İstanbul'un gelecek yüzyıllardaki hâlini resmeden bilim kurgu türündeki hikâyesi Çamlar Altında Musahabe'yi önemli bulurum. Öncelikle bu hikâye, H. G. Wells'in Zaman Makinesi'nden yola çıkılarak kurgulanmış edebî ürünlerden biridir. Ayrıca dönemin en popüler konularından biri olan medeniyet tartışmasında Yahya Kemal'in konumunu açıkça ortaya koyan ilk eserdir.

Bu parçadan hareketle Çamlar Altında Musahabe ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Medeniyet tartışmasında öncü nitelik taşıdığına
- B) Döneminde beklenen ilgiyi görmediğine
- C) Toplumsal sorunları göz ardı ettiğine
- D) İçerik olarak bütünüyle özgün olmadığına
- E) Geçmiş ve geleceği birlikte ele aldığına

TYT - 2019

13. Soyut matematik problemleri Heisenberg'i büyülemektedir. Kanıtlamaya çalışıp da başarılı olamadığı Fermat'ın son teoremi de bunlar arasındaydı. O sıralarda bir arkadaşı ona Einstein'ın görelilik kuramı üzerine yazılmış bir kitap verdi. Heisenberg, kitap üzerinde çalışarak kuramda kullanılan ve "Lorentz dönüşümleri" adı verilen özel matematiksel araçları anlamak için epey çaba sarf etti. Yine de fiziği o sırada meslek olarak düşünmüyordu. Onu büyüleyen fiziğin arkasındaki matematikti. Bu ilgisi ileride onun bir fizikçi olarak düşünüşünü de etkileyecek ve ona olanaksız görünen problemleri çözmede Einstein gibi ileri düzeyde matematik kullanma ayrıcalığı tanıyacaktı.

Bu parçadan Heisenberg ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Einstein'ın görelilik kuramını geliştirmesine çalışmalarıyla katkıda bulunmuştur.
- B) Fizik alanında başarılı olmak amacıyla ileri matematik çalışmaları yapmıştır.
- C) Fizik alanında çalışmış olmasına rağmen daha çok soyut matematikle ilgilenmiştir.
- D) Adını duyurmasında Fermat'ın teoremi üzerine yaptığı eleştirilerin payı olmuştur.
- E) Einstein'ın görelilik kuramı üzerinde çalışması, saygın bir fizikçi olmasını sağlamıştır.

TYT - 2018

14. Edebiyat ürünlerini kültür tarihinin deposu sayan anlayış üzerine düşünürken tarih ve edebiyat araştırmacılarının durumunu tartışmak gerekir. Aslında her iki yaratıcı çabanın da kazı alanı ortak ve edebî metnin sunduğu geçmişe ait bulgular üzerinde edebiyatçı da tarihçi de farklı yöntemlerle çalışarak ortak bir noktada buluşabilir. Ancak aralarında temel bir fark vardır. Edebiyatçının kazı çalışmaları, yönünü geleceğe de çevirebilirken tarihçinin bakışı geçmişle çerçevelenmiştir.

Bu parçaya göre edebiyat ve tarih araştırmacıları ile ilgili olarak

- I. Kaynakları ortak olsa da yaklaşım ve yöntemleri arasında belirgin farklılıklar vardır.
- II. İnsan ve toplumun bugünü ve geleceğine dair genel çıkarımlarda bulunurlar.
- III. Üzerinde çalıştıkları kültür malzemesini değiştirmeyi amaçlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

TYT - 2018

15. Zaman zaman susuzlukla karşı karşıya kalan büyük kentlerin asıl sorunu su kaynağı sıkıntısı değil, eldeki suyun kalitesinin düşmesidir. Diğer bir deyişle kentte sınırsız su kaynağı bulunsun da susuzluk yaşanabilir. Bunun en büyük nedeni ise kirlenmedir. İçme suyu kaynaklarının kirlilik derecesi belli bir düzeyi aştıktan sonra en gelişmiş arıtma tesisleri bile bu kaynakları temizlemede yetersiz kalır. Bu sebeple susuzluk sorununun çözümü için yeni su kaynaklarının aranmasından çok baraj havzalarının daha iyi korunması, atıkların ayrıştırılarak yeniden kullanılması, çöplerin kontrol tesislerinde toplanması gibi uygulamalara gidilmesi gerekir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Çöp ve atıkların dönüştürülmesindeki başarısızlığın su kaynaklarını azalttığına
- B) Baraj havzalarındaki yetersizliğin günümüz kentlerinin öncelikli sorunu olduğuna
- C) Su kaynaklarının kirlenmesinin arıtma tesislerindeki yetersizlikten kaynaklandığına
- D) Temiz su kaynaklarındaki azalmanın atık kontrolü uygulamalarını önemli kıldığına
- E) Doğal su kaynaklarındaki kirlenmenin alternatif kaynak arayışlarını hızlandırdığına

TYT - 2018

16. Bir ülkenin uygarlık düzeyi o ülkenin kâğıt tüketimi ile ölçülür." diye bir söz hatırlıyorum. Bana göre bu düşünce artık geçerliliğini kaybetti. Çünkü bugün kitap yazmak ve yayımlamak kâğıt kullanmadan da mümkün. İleride ne olacağı bilinmez ama şimdilik basılı ve elektronik kitaplar varlığını birlikte devam ettiriyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Uygarlık üretme ve yayma aracı olan kâğıt, işlevini günümüzün teknolojik imkânlarıyla paylaşarak sürdürmektedir.
- B) Uygarlığın önemli öğelerinden olan kâğıdın tüketimi ile üretimi arasındaki denge gelişmişlik göstergesidir.
- C) Uygarlığın gelişimi ve yayılımı ile kâğıt tüketimini ilişkilendirmenin ne kadar doğru olduğu bugün açıkça görülmektedir.
- D) Uygarlığı yalnız kâğıt üzerinden ölçmeye çalışmanın ne denli sığ bir düşünce olduğu yaygın olarak bilinmektedir.
- E) Uygarlığın günümüzde ulaştığı nokta, elektronik kitap çağının kapılarını sonuna kadar açmaktadır.

TYT - 2018

1. O Aşk Dinmedi kitabının kapağında Selim İleri'nin kullanmaktan vazgeçemediği daktilosunun resmi ve yazarın elli yıllık silueti ön plana çıkıyor. Kitabın kapağı, yazarın eski kitaplarının yeni baskımlarının kapaklarını tasarlayan Füsün Turcan Elmasoğlu tarafından hazırlanmış. Her ne kadar Selim İleri, kendi kitaplarına kapaklar hazırlamış olsa da tasarımlarının birbirine benzediğini düşünerek bu işten vazgeçmiş ve kitaplarını profesyonel ellere emanet etmiş. Böylece yazarın elliinci yılı için görsel bir karşılık da bulan kitap, okuyucusuna bez ciltli ve ciltless olarak iki şekilde sunuluyor

Bu parçada Selim İleri'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) O Aşk Dinmedi adlı kitabın kapağındaki dikkat çekici görsellere ve şekillere
- B) Elliinci sanat yılında basılan bir kitabının kapağının kim tarafından tasarlandığına
- C) Bir kitabının son baskısının kapağıyla önceki kapaklarının incelikli karşılaştırılmasına
- D) Kitap kapaklarını neden kendisinin hazırlamayıp tasarımı başkasına emanet ettiğine
- E) Bir kitabının kapağının görseli ve tekniği gibi nitelikleri içeren kapak özelliklerine

2. Varolandaki dinamizm, dışarıdan bilinmemesi durumunda da vardır. Farkındalık nesnel değil, aksine tamamen öznel bir içgördür. Fark etmek, insana aittir. "İnsan oluş"un biraz da olsa bu farkında olma hali üzerinden gerçekleştiği söylenebilir. Bu gerekçeden dolayı insan, bir tür tanıklıkla kayıt altına alınmıştır. Bu cümleden kasıt, insanı tamamlayan ve betimleyen bu tanıklığın onaylama dışında gerçekleştiğini ima etmek değildir. Farkındalığa bağlı olarak inşa edilen tanıklık, ontolojik anlamda insana içkin bir nitelik olmakla birlikte insanı edilgenleştiren bir indirgemecilik olarak okunmamalıdır. Aksine aşkın (trancendanta) bir durumdur söz konusu olan. İnsanı yücelten, yukarı doğru çeken bir durum...

Bu parçada tanıklıkla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) İnsanın dış dünyayı değiştirme gücünün kendi ruhunu değiştirme gücünden çoğunlukla daha fazla olduğuna
- B) Varlığın dinamizminin kendi içinde saklı olmakla birlikte insan tarafından dışarıdan da fark edilebildiğine
- C) İnsanın, varlıkları kendi gözünden gördüğü gibi gerekli eğitimi alınca başkasının gözünden de görebileceğine
- D) Varlığın iç dünyasının dışarıdan bilinmemekle birlikte insanın çabası sonucu bazı sırlarına erişilebileceğine
- E) Varlığın farkına varan insanın, öznel ve etken bir şekilde bir tanıklıkta bulunmuş olduğuna

3. Şehrin ortasında sürdürülebilir bir hayat mümkün mü? Tower Bridge Moorings bu sorunun cevabını aramıyor, çoktan bulmuş durumda. Sabit, kimisi otuz beş metreyi bulan, kırka yakın tekne içinde yaşayan yüzden fazla insandan oluşan bir komün burası. Birbirine bağlanan iskeleler üzerinde sebze, otlar yetiştiriliyor; ayva ve muşmula ağaçlarının yanından geçerken toplanan meyveler komposto, reçel olarak komşuyu ziyarete gidebiliyor. The ArtsArk kimi günler performans sanatları, bazen ortak yemekler için ayrılmış alan. Hafta sonları çocukları uyutmaya uğraşanlar mahallenin ruhu gençlerine yani yaşları 70+ olan ekibe biraz sessizlik için ricada bulunsa da fesleğenlerin bölüşüldüğü, elinde paketlerle alışverişten gelenlere yardım lazım mı diye sormadan yardımcı olunduğu bir yerleşim alanındayız.

Bu parçada Tower Bridge Moorings ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Dayanışmanın esas olduğu bir tarım toplumuna ev sahipliği yapması için tasarlandığına
- B) Şehrin kargaşasından uzak sakin bir yaşam alanı oluşturmak için inşa edildiğine
- C) Şehrin içerisinde su üzerinde her türlü bakımdan sürdürülebilir bir ortak yaşam olanağı sunduğuna
- D) Şehir insanlarının hafta sonları çeşitli amaçlar için bir araya geldiği bir su üstü yaşam alanı olduğuna
- E) Kendi yiyecek ihtiyaçlarını kendileri sağlayan insanların bir arada yaşamak için oluşturduğu düz bir arazi özelliği gösterdiğine

4. Ulysses sadece bilinç akışı tekniği ile değil, çevrilemezliği, İrlanda tarihine ve İncil'e referansları, örtük ya da doğrudan mitolojik göndermeleri ve Joyce'un icadı (ne İngilizce ne de İrlandaca) kelimeleriyle neredeyse ömür boyu sürebilecek bir yolculuk. Karakterlerin isimlerinden diyaloglardaki kelime tercihlerine dek edebiyat kuramcılarının ve eleştirmenlerinin, hâlâ odak noktalarından biri. Öyle ki Jung başta olmak üzere birçok düşünce insanını derinden etkiledi. Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi'nin son sözünde belirtildiği gibi Joyce on sayfa ya da bir yazıyla anlatılabilecek biri değil. Nitekim ben Ulysses'i iki senede bitirdim, gerçekten anladığımı söylemem ise oldukça iyimser olur.

Bu parçada Ulysses ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Başka bir dile çevrilmeye çalışıldığında metnin anlamının birçok niteliğini kaybettiğine
- B) Birçok sanatçıyı ve düşünürü derinden etkileyen kuşatıcı duygu ve düşünce dünyasına
- C) Yazılmasının üzerinden uzun zaman geçmesine rağmen eleştirmenlerin ilgisini hala çekebildiğine
- D) Birçok sıra dışı özelliklere sahip olmasıyla kolay anlaşılabilir bir eser olmaktan uzak niteliğine
- E) Bir defa derinlikli okuduktan sonra mutlaka aralıklarla okunma isteği doğurduğuna

5. Son yıllarda yapılan araştırmalar, bugüne kadar koleksiyonculuk veya hobi olarak tanımlanan davranışın istifleme bağımlılığı olarak adlandırılan bir tür hastalık olabileceğini gösteriyor. Yıllardır biriktirilen bir yığın eşyanın içinden hangilerinin kalıp hangilerinin gideceğine karar verme anında kişiler, büyük ihtimalle hastalıklarıyla ilk kez yüzleşiyorlar. Küçük ve işine hiç yaramayan/yaramayacak bir şeyi bile gözden çıkarmak, istifçilerde derin travmatik üzüntüler yaratabiliyor.

Bu parçada istifleme bağımlılığıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Yakın bir geçmişte yapılan araştırmalarla tedavisi bulunmuş bir hastalık olduğuna
- B) Kişinin, yakın çevresinin uyarılarını dikkate alarak bu bağımlılıktan kurtulabileceğine
- C) Hastaların, eşyalara duydukları bağlılığı psikolojik bir rahatsızlık olarak kabul ettiklerine
- D) Tedavi sürecinde, depresyona neden olabilecek müdahalelerden kaçınmak gerektiğine
- E) Eşyalarından ayrılma durumuyla karşı karşıya kaldıklarında bağımlı kişilerin verdiği tepkiye

TYT - 2018

6. Kalbim Unut Bu Şiiri” diye yazarken bile “Kalbim Unutma Bu Şiiri” diyen bir ses duyulur sözcüklerin arasından. Neşet Ertaş’ın “Kalpten kalbe bir yol vardır, görünmez.” dediği gibi... Ahmet Telli, kalbiyle yazar, kalbe yazar ve yazdıkları kalbe ulaşır. Gönül adamı dedikleri türden bir genişlik değildir bu. Tüm yaşadıklarına ve acılara rağmen hüzünle gülümseyen bir şiirin, düşünceyi ihmal etmeden genişlemesi, soluk almasıdır, sözünü ettiğim. Bu, olsa olsa Telli’nin kalp coğrafyasının büyüklüğü ve enginliğinden kaynaklanır.

Bu parçada Ahmet Telli’yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

- A) Duygu dünyasına
- B) Sözcük evrenine
- C) Yenilikçi tavrına
- D) Şiirinin kurgusuna
- E) Sanatsal tutumuna

YGS - 2017

7. Yazarın bir toplumsal benliği, bir de meydana getirdiği metin vardır. Onun oluşturduğu bu metin dilsel olarak kapandı mı artık bir eserdir, sonuçlanmış bir nesnedir. Ama aynı zamanda bu metin bir üretim kaynağıdır, okurla buluştuğu zaman. Bu üretim kaynağının içinde sürekli yazarın yaratıcı benliğini görürüm, anlatıcı olarak vardır o benim için artık. O anlatıcıyı, yazar veya herhangi bir üçüncü kişi gibi algılayabilirim. Buradakiben diye konuşan kişi beni yazara gönderebildiği gibi, göndermeyebilir de. Okur olarak metindeki ben ile aramdaki ilişkiyi ortaya koyuyorum, bunun yorumunu yapıyorum, katmanlarını saptıyorum. Belli bir ana dek hep metnin içinde kalıyorum ama gerektiğinde metin dışına da çıkıp yazarın metin dışı ideolojisini de bir inceleme nesnesi olarak alabilirim.

Bu parçada geçen “Aynı zamanda bu metin bir üretim kaynağıdır.” sözüyle edebî eserlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Her okunuştaki yeni anlamlar çıkarıldığına
- B) Kendi dışındaki yapıtlara da ilham kaynağı olduğuna
- C) Okurlarının duygu dünyasına nüfuz ettiğine
- D) Okurlarını farklı düzeyde etkilediğine
- E) Yazarını yeni eserler yazmaya sevk ettiğine

YGS - 2015

1. Yemek maliyeti araştırması kapsamında Türkiye'yi ziyaret eden yabancı ziyaretçilerden veri toplanması aşamasında farklı milliyet ve kültürlerden yabancıların araştırmaya katılması planlanmıştır. İstanbul ve Antalya Türkiye'nin en fazla ziyaret edilen ilk iki şehridir. Araştırmaya dâhil edilen üçüncü şehir olan Nevşehir'i 2017 yılında ziyaret eden yabancı turistlerin yaklaşık %70'ini doğu ülkelerinden ve kültürlerinden gelen turistler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan turistlerin yerel yiyecek tüketimine yönelik milliyetlere göre Avrupalı ve Asyalı turistler arasında bir karşılaştırma yapabilmek için bu iki turist grubundan toplanan anket sayılarının birbirine yaklaşık sayıda olması gerekmektedir. Bu nedenle özellikle Nevşehir destinasyonu Asyalı turistlere ulaşabilmek amacıyla araştırma evrenine katılmıştır.

Bu parçadan Nevşehir'le ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Ülkemize gelen yabancı turistlerin %70'inin buraya uğradıktan sonra başka yerlere geçtiği
- B) İstanbul ve Antalya gezilerine katılan turistlerin daha sonra bu yerleşim merkezini ziyaret ettiği
- C) Ziyaret eden turistlerin eğitim düzeylerinin söz konusu araştırmaya katkıda bulunduğu
- D) Asyalı ve Avrupalı turistler arasında anlamlı bir karşılaştırma yapılabilmesi için araştırmaya dâhil edildiği
- E) Yerel yiyecek tüketimine ağırlık veren turistlerin bir süredir uğrağı haline geldiği

2. Sözlün tanrısallığı diğer toplumlardan daha etkili bir şekilde Türk sözlü edebiyatında mitler başta olmak üzere destan ve masal türleri üzerinde kendini göstermiştir. Türk sözlü edebiyatının zenginliğinin sebeplerinden biri söze yüklenen kutsallık ve bu kutsallığın sözlü metinleri bir ölçüde koruma altına almış olmasıdır. Destan ve masallar başta olmak üzere metinlerin iyeli kabul edilmesi bu korumayı artırır.

Bu parçadan sözle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Sözlü edebiyat ürünlerinin sahiplerinin diğer insanlardan daha saygın bir konumu doldurduğu
- B) Edebiyatın gelişmesinde ve edebiyat ürünlerinin hafızada kalmasında rol oynadığı
- C) Türk toplumunda sözlü edebiyatın zengin olmasının, sözlün Tanrı'ya ait bir varlık olarak kabul edilmesiyle ilişkili olduğu
- D) Destan ve masal türlerinde ilk anlamının dışında kullanılan sözcüklerle öne çıktığı
- E) Kutsal anlamların her zaman sözlü kültür içerisinde kalıplar şeklinde saklandığı

3. Her hafta bir mail bülten göndermek adına klavye başına oturup "Enteresan günler geçiriyorum..." diye yazıyorum. Bakıyorum da son sekiz aydır aralıksız enteresan günler geçirmişim. Kulağa komik geliyor. Hal böyle olunca insan bir noktada enteresanlığın enteresanlığını kaybetmesi gerektiğini düşünüyor değil mi? Fakat öyle değil. Her şey bana hayret verici gelmeye devam ediyor, en çok da kendim! Son bir senedir ders çalışır gibi kendilik projem üzerine çalıştığım için belki de...

Bu parçadan, parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Yaşamını yazıya aktardığı zamanlarda hayatındaki sıra dışılıkları daha iyi görebildiğini düşündüğü
- B) Son zamanlarda yaşamındaki birçok şeyin kendisine sıra dışı bir şekilde ilginç geldiği
- C) Her hafta bir yazı yazması gerektiği için kendisine ilginç gelen olayları biriktirdiği
- D) Yaşadığı son sekiz ay içinde birçok sıra dışı komik olaya bizzat tanık olduğu
- E) Hayatındaki ilginçliklerin temelinde uzun ve yorucu öğrenim etkinliklerinin yattığı

4. Bir çeviri metin, hem özgün olmadığı hem de işin içine yalnızca yabancı bir eser değil, aynı zamanda yabancı bir kültür de dâhil olduğu için, özgün bir eserden farklı bir şekilde okunmalıdır. Böylece okurlar çeviri metinleri bu bilinçle okuduklarında, yalnızca dilsel, yazınsal ve kültürel bir okuma hazzı tatmakla kalmaz, aynı zamanda yayıncılar gibi kültürel simsarların kurumsallaşmış iktidarına direnmenin, meydan okumanın, hiç de eşit olmayan kültür alışverişine bizzat karşı çıkmanın hin hazzını da duyarlar. Bu gerçek, yayıncılık dünyasındaki düzeni değiştirecek olan kişilerin öncelikle okurlar olması bakımından da önem taşır.

Bu parçadan çeviri metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Yabancı kültürlerin tanınması için kullanılabilecek çeşitli nitelikte araçlar barındırdığı
- B) Yayıncılık dünyasında geçerliliğini sürdüren yerleşik anlayışın değişmesi için bir çare olduğu
- C) Yeni etkileşimli kültür ortamları oluşturmak için etkili yüksek bir araç olarak kullanılabileceği
- D) Okurların kendi dünyalarını yeniden kurmaları için yönlendirici bilgiler barındırdığı
- E) Okurun kültür altyapısını yeniden ve doğru şekilde kuracak özellikte olduğu

5. Gençliğimizde bir yanda “ağır” kitaplar vardı, bunlar edebî eserlerdi. Öte yanda da fotoromanlar, aşk ve cinayet romanları... Kitap deyince biz birinci türü kastederdik, ikinci türün adı bile geçmezdi. Aslında onları da okurduk ama onlar çekinerek okunan şeylerdi. Ben çekindiğimi değil, fazla okursam aptallaşırım diye korktuğumu hatırlıyorum. Şimdi okurlar, bu türden gariplikler yaşamıyorlar. Çünkü bizim ciddi kitap olarak algıladığımız hatta yücelttiğimiz şey, artık eski yerinde değil. Okur değişti, kitap da değişti.

Bu parçadan kitaplarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Eğitici amaçla yazılanların bir dönemde çok okunduğu
- B) Sanatsal niteliklilerin zaman içinde önceki kadar ilgi görmediği
- C) Şiddet öğeleri içerenlerin her zaman tercih edildiği
- D) Kolay okunurluğun, onların değerini gösterdiği
- E) Kimilerinin, okurların yaşantısına yönelik olmadığı

YGS - 2014

6. Küresel ısınma, çağımızın sorunu. Bu sorun yüzünden yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan canlı türlerini ve ekosistemleri korumak oldukça pahalı bir iş. Zira bu, o arazinin başka amaçlar için kullanımının önlenmesi, koruma için insan kaynağı ve altyapı oluşturulması, korunan alanın bilimsel olarak izlenmesi gibi pek çok alanda çalışmayı gerektiriyor. Habitatların küresel ısınmadan nasıl etkileneceğine, bunun canlılar açısından ne gibi sorunlar oluşturacağına dair araştırmalar sürüyor. Varılan bazı sonuçlar, türlerin iklim değişiminden etkilenmemesi için koruma alanlarının genişletilmesi gerektiğini ve koruma maliyetlerinin ikiye katlanacağını gösteriyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Türlerin devamını sağlamak için yapılacak tek iş insanları bilinçlendirmektir.
- B) Canlı türlerini ve ekosistemleri korumak, gelecekte de insanlığın uğraşı alanlarından biri olacaktır.
- C) Türlerin korunmasıyla ilgili araştırmaların üniversiteler tarafından desteklenmesi gerekmektedir.
- D) İnsanlara alternatif yaşam alanları oluşturmak, canlı türlerinin korunmasına katkı sağlayacaktır.
- E) Araştırmalar daha çok, yetersiz olan kaynakların korunması üzerine yoğunlaşmıştır.

YGS - 2014

7. Sera gazlarının sivilaşarak okyanuslara karışmasıyla okyanuslardaki asit oranının gittikçe arttığı belirtiliyor. 1751 yılındaki tahminî okyanus yüzeyi pH'sinin 8,25 ve 2004 yılında ölçülen değerin 8,14 olduğu, 2100 yılında ise 7,85 olacağı tahmin ediliyor. Peki bu, sudaki hayatı nasıl etkileyecek? Uzmanlar, asitleşen okyanuslardaki balıkların, tehlikeli seslere karşı kayıtsız kalacağını belirtiyor. Özellikle genç balıkların korkutucu sestten uzaklaşma içgüdüsünün sekteye uğrayacağı vurgulanıyor. Yapılan bir çalışmada, gittikçe asitleşen okyanus suyunun kimyasal yapısına benzer yapıya sahip bir ortamda yetiştirilen genç palyaço balığının, okyanusa yerleştirilen, sesler yayan bir hoparlöre doğru kayıtsızca yüzdüğü gözlemlendi.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Asit oranı yüksek okyanus suları, deniz canlılarında fiziksel değişime neden olur.
- B) Palyaço balığı, sese duyarlılık bakımından deniz canlıları içinde en zayıf olanıdır.
- C) Asit oranı yüksek okyanus suyu, balıkların ses algılama yeteneklerini dolayısıyla savunma reflekslerini olumsuz yönde etkilemektedir.
- D) Sera gazları, atmosfere zarar verdiği gibi okyanuslara karışarak deniz canlılarını da zehirlenmektedir.
- E) Her balığın vücut yapısının, yaşadığı ortama göre şekillendiği ileri sürülmektedir.

YGS - 2013

8. İnsanlar, toplu hâlde yaşama gereksinimi duyarlar. Bunun için herkesin üzerinde anlaşıldığı, gittikçe yaygınlaşan ortak bir değerler sistemi gerekir. İşte ahlak, bu türden bir değerler sistemidir. Toplumda çekişen ve çatışan tarafların hiçbir ortak yanı kalmadığı durumlarda bile birleştirici bir güç durumundadır. Örneğin, dürüstlüğü değil de yalancılığı ya da sahtekârlığı kimse önermiyor. Sadakat yerine ihanet, adalet yerine haksızlık değerli gösterilemiyor. Çünkü ahlak, bir insan topluluğunun, üzerinde birleştiği ortak paydayı oluşturuyor.

Bu parçadan ahlakla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kişileri değerlendirmede ayırıcı bir ölçüt olduğu
- B) Davranışları ve ilişkileri düzenleyen ana kurallar olduğu
- C) İlkelerinin kişiden kişiye değişen, göreceli bir nitelik taşıdığı
- D) Toplumdan topluma farklı özellikler taşıdığı
- E) Yasaların öngördüğü yaptırımları içerdiği

YGS - 2011

1. Kişisel marka; kişiye dair zekâ, yetenek, potansiyel, deneyim, tavır, görünüm ve benzeri niteliklerin tümünün toplamıdır. Kişiyi dair tüm özellikleri kapsayan kişisel marka; kişiyi, olduğu kişi yapan ve onu diğer kişilerden farklı kılan niteliklerin genel hali olarak değerlendirilebilmektedir. Bu bağlamda kişisel marka, kişinin sahip olduğu değerleri temel almakla birlikte gerçek kimliğini yansıtmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Bir insanın tüm olumlu özellikleri başkasından farklı olan yönleri ile birlikte iyi anlaşılmalıdır.
- B) Kişisel farklılıklar, ömür boyu biriktirilen özgün davranışlar sonunda beliren bir şahsiyet oluşturur.
- C) Bir kişinin tüm potansiyeli davranışlarına yansıdığı için bir marka değeri ortaya çıkar.
- D) Bir insanın gerçek kimliği başkalarının çizdiği çerçeve ile değil kendinin tanımladığı niteliklerle ölçülür.
- E) Bir insanın tüm özelliklerinin ve farklılıklarının bir kimlik şeklinde toplamına kişisel marka denir.

2. Klasik sosyolojinin; ekonomi, din, aile gibi toplumsal kurumlara ya da toplumsal tabakalaşma ve toplumsal değişme gibi olgulara olan birincil ilgisine benzer bir biçimde, sanatın; toplumsal yapıyla olan etkileşimini göz önünde bulunduran bir disiplinin teminini en azından birincil düzeyde endişe etmediği bilinmektedir. Ama yine de sanat sosyolojisi çalışmalarının zayıf ve dağılık tarihi; farklı disiplinler içinde gelişen tarihi, edebiyat sosyolojisi gibi daha özel başlıklar altında icra edildiği göz önünde bulundurulduğunda, neredeyse modern sosyolojinin tarihi ile yaşıttır

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Klasik sosyolojinin toplum kurumlarına duyduğu ilgi toplumun sosyolojiye duyduğu ilgiden daha fazladır.
- B) Sanat, sosyoloji gibi, kendine toplumsal bir görev belirlemese de sanat sosyolojisi modern sosyoloji çalışmaları kadar eskidir.
- C) Sanat, sosyolojik gerçekleri başka bir bağlamda ele alarak yeni ürünler ortaya koyar.
- D) Sanat sosyolojisi, pek takdir edilmese de klasik sosyolojinin bir alt dalı olarak görev yapar.
- E) Modern sosyolojinin geçmişi sanatla ilintili bir düzlemde ele alındığında verimli sonuçlar doğurabilir.

3. Çeviri eserlerle az çok temas etmiş herkesin herhalde bir kitabı dilinden dolayı okuyamayıp bırakmak zorunda kalmışlığı vardır. Bu tür durumlarda genellikle fatura doğrudan çevirmene ("Çeviri çok kötü") veya editöre/yayınevine ("Bu kitabı basmadan bir okusalarmış keşke") kesiliyor. Metinle ilgili şikâyetlerini e-posta yoluyla bire bir yayınevine veya sosyal medyada yayınevini etiketleyerek herkesin bilgisine sunanlar oluyor. Nadir örneklerdeyse kitapta görülen sıkıntılar görece derli toplu bir yazıya dönüşüyor. Fakat bu yazıların pek çoğu, çeviri eleştirisi gibi görünmekle beraber, birkaç çarpıcı hatayı ve birkaç tartışmalı kullanımı arka arkaya sıralamaktan öteye gitmiyor. "İyi" çeviriler hakkında duyduğumuz yegâne şeyse kitap tanıtım yazılarının son cümlelerinde peşi sıra dizilen birkaç övgü sıfatından ibaret.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Çeviri eserlerin birçoğunda okurun tepkisini çeken tercüme hataları olabilmektedir.
- B) Başarılı çeviri eserlerin okur tarafından takdir edilmesi kitabın çok satması ile ölçülmektedir.
- C) İyi çevirilere okurun desteği kötü çevirilere eleştirisinden daha fazla olabilmektedir.
- D) Çevirilerin büyük kısmında okur, hatalara tepkisini sosyal medya yorumlarında dile getirmektedir.
- E) Çeviri eserlerle ilgili olumlu ya da olumsuz özellikte nitelikli değerlendirmeler yapılmamaktadır.

4. Yaşlanmakla ilgili tuhaf bulduğum şey, yaşlanmanın kendisi ya da geçmişteki genç hâlimin fark etmeksizin yaş alması değil. Beni gafil avlayan daha ziyade benimle aynı nesildeki insanların ihtiyarlaması, tanıdığım tüm o hayat dolu arkadaşlarımın torun sahibi olacak yaşa gelmesi. Bu biraz şaşırtıcı, hatta can sıkıcı. Gerçi ben de benzer şekilde yaşıyorum ama bundan rahatsızlık duymuyorum. Yaşlandığımı bildiğim arkadaşlarımla ilgili beni üzenin, bu durumun beni gençlik hayallerimin sonsuza dek yok olduğunu kabul etmeye zorlaması olduğunu düşünüyorum. Bir hayalin ölümü, kimi zaman bir canlının ölümünden daha üzücü olabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Arkadaşlarının yaşlanması insanı kendinin yaşlanması kadar karamsarlığa yönlendirebilmektedir.
- B) Yaşlanmanın kendisi yaşlanmanın hayali kadar insanı olumsuz etkilememektedir.
- C) İnsanın yaşlanmakta bulunduğu olumsuzluk kendisiyle ilgili olmaktan daha çok yakınlarıyla ilgilidir.
- D) Hayallerin yok olması insanı bir canlının yok olmasından daha fazla üzebilir.
- E) Ömrün sonlarına doğru bedende görülen yıpranmalar insan için arkadaşlarının yaşlanmasından daha etkili olabilmektedir.

5. Bilimin evrensel bir nitelik taşıdığı düşünülse de bilim insanlarının üslubu ve araştırma sonuçlarını sunma biçimleri, çalışmalarından daha fazla öne çıkar. Bu nedenle araştırma yapmaya ilk adımlarını atanlara önemli bilim insanlarının bu vasıfları, yol gösterici olarak sunulur. Söz gelimi Newton'ın hayatını anlatan bir metinde elma hikâyesi ön plana çıkar. Eğer bu hikâye olmasaydı Newton'ın Evrensel Kütle Çekim Yasası, sadece bilim insanlarının algılayışında kalabilirdi. Einstein da "Bilim, gündelik düşüncenin geliştirilip inceltilmesinden fazlası değildir." sözüyle bu durumu destekler. Bununla karmaşıklıkta yalınlığı keşfetmek kadar keşfin yalınlıkla ifade edilmesini de vurgular. Kendisi de ünlü Genel Görelilik Kuramı'nı aktarırken karmaşık sayılar ve hesaplamaların yanına bir örnek ilişitir: Zaman görelidir çünkü eliniz kaynar suda iken bir dakika, bir saat gibi gelir; sevdiğinizle geçirdiğiniz bir saat ise bir dakika.

Bu parçada yazarın savunduğu düşünceyi desteklemek için aşağıdaki örneklerden hangisi kullanılabilir?

- A) William Bragg, bilimin asıl amacının "yeni kanıtlar bulmak değil, bilimle ilgili yeni düşünme biçimlerini keşfetmek" olduğunu söyler.
- B) Cenap Şahabettin'e göre bilim "Eflatun gibi düşünüp okuma yazma bilmeyen annemin diliyle anlatmak"tır.
- C) Carl Sagan'a göre bilim "bilgi birikiminden çok daha fazlasını düşünmenin bir yolu"dur.
- D) M. Esat Erişirgil, "bilimin bize sadece gerçeği sunduğunu, barış ya da mutluluğu vadetmediğini" belirtir.
- E) Cüneyt Ülsever, bilimi "yalnızca gerçeği arama yolculuğu" olarak ifade eder, asıl amaç onu bulmak değildir.

TYT - 2022

6. Çoğu zaman, edebiyat yapıtlarındaki bireyselliğin yazardan kaynaklanan, yazarın bireyselliğinden yansıyan bir nitelik olduğunu öne sürenlere rastlarız. Öylesine köklü bir inanıştır ki bu, kesin doğruymuş gibi benimsenir. Derler ki edebiyat yapıtı, bir birey olan yazarın damgasını taşıdığı için bireyseldir; yazar biricik olduğu için yapıtı da biriciktir. İlk anda doğruymuş gibi görünen bu yargının, kesin olmak şöyle dursun, birçok edebiyat yapıtı için düpedüz yanlış olduğunu söyleyeceğim. Edebiyatta yapıtın bireyselliği ve biricikliği, yazarın bireyselliğine geri götürülebilen bir özellik değildir. Tersini savunmak, anonim halk edebiyatı ürünlerinin, ortaklaşa hazırlanmış yapıtların biricik olmadığı gülünçlüğüne düşmektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Unutulmaması gereken bir şey var ki bireysellik, özerklikle bağlantılı olmasının yanında görelî bir kavramdır.
- B) Sanatçının kendi yaratıcılığıyla şekillendirdiği sözcüklerden oluşmuş bir yapıt, topluma mal edilemez.
- C) Tarihsel, toplumsal ve dilsel açıklamalar edebî bir yapıt ortaya koyan kişinin biricikliğini zedelemeyiz.
- D) İster kimliği belli bir kişi isterse pek çok kişi tarafından üretilmiş olsun, biriciklik ancak yapıtın kendisindedir.
- E) Biricikliğin ne anlama geldiğini öğrenmek için bireysel yapıtlarla anonim yapıtları karşılaştırmak gerekir.

TYT - 2021

7. “İnsan kalbi, başkalarının duygularına ancak kendi tecrübeleri nispetinde açıktır.” der yazar. Peki, insan kendi tecrübelerine yani onlardan bir şeyler öğrenmeye ne kadar açıktır? Kendinin farkında olduğu, kendisi üzerine düşünmeye katlandığı kadar...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

- A) İnsanı anlamak; kendini tanımak, duyumsamak ve yorumlamaktan geçer.
- B) İnsan toplumla etkileşim kurduğu ölçüde kendine yönelik farkındalık geliştirir.
- C) Tecrübeleriyle arasına mesafe koyan insan, yeni deneyimlere açık olur.
- D) İnsanın başkalarıyla özdeşim kurması, aynı deneyime ortak olmasına bağlıdır.
- E) Topluma duyarlı insan, başkalarının düşüncelerine göre davranmaya meyillidir.

TYT - 2021

8. Öznel olmak kendi içine kapanmak, düşünceye dalmak, herkesten ve her şeyden ayrı olmak değildir. Aksine dışa doğru, başkalarına doğru bir çeşit yöneliştir. Bu yöneliştir ki benim dışımdakilere “benimdir” diyebilirim. Ancak gerçekten yaşadığım, içinde kendimi gördüğüm, bağlandığım bir şey benimdir. Çünkü beni benden başka olanla birleştiren bağı yalnız ben yaratabilirim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir örnek değildir?

- A) İçerisinde bulunmadığım bir ordunun elde ettiği bir zaferle sevinebilirim yeter ki o, kendi fetihlerimin bir basamağı olsun.
- B) İnşa aşamasında hiçbir emeğimin olmadığı bir eve sahip olabilirim yeter ki o, içinde oturduğum bir ev olsun.
- C) Himalaya’nın doruğuna tırmanan adamın yaşadığı serüven ile böbürlenebilirim yeter ki o, kendi başarısını kanıtlamış olsun.
- D) Şurada duran kimsenin sahiplenmediği toprak benim olabilir yeter ki o, ellerimle işlediğim bir toprak olsun.
- E) Bir ülkenin uğradığı bozgunu iliklerimde duyabilirim yeter ki o, aramda bağlantılar kurduğum ülkede yaşanmış olsun.

TYT - 2019

9. Sanatçı, yaşama ilişkin bilgi edinme yükümlülüğü altındadır. Bu demektir ki yaşadığı zaman diliminde olup bitenlere kaç numaralı camlar gerekiyorsa o camların takılı olduğu gözlüklerle bakmalıdır. Bu zorunluluğun bilincine varamayan bir sanatçı, gerçek dünyayı ya bulanık görecek ya da hiç göremeyecektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilenleri destekler niteliktedir?

- A) Avrupa tiyatrosunda natüralizm öncesi dönemde, yeni biçim ve üslupların denenmesine karşın artık çok değişen dünya, eski ölçütlere göre algılandığı için bir büyük bunalımın içine düşülmüştü.
- B) James Joyce’un Ulysses örneğinde olduğu gibi pek çok yazar okunmak için değil, ünlü olmak ve incelenmek için yazıyor.
- C) Sanatın tarihi, geleneksel biçimlere ve üsluplara neredeyse bütünüyle bağlı kalarak yeni olabilmış sanatçıların öyküleriyle doludur.
- D) Franz Kafka’nın yüz yıl sonra da ününü koruyup geleceğe kalacağını öngörmek için onun yaşadığı zamanın şartlarını göz önünde bulundurmaya gerek yoktur.
- E) Bir yazar, anlatacaklarını değiştirmeden olduğu gibi dile getirirse yazar değil, gazeteci ya da politikacı olur.

YGS - 2012

1. Rus filozof ve edebiyat kuramcısı Mihail Bakhtin karnaval geleneğinin edebiyat üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamış ve böylece karnaval kuramını oluşturmuştur. Karnaval eski çağlardan beri süregelen sosyo-kültürel bir fenomendir. Bakhtin sayesinde karnaval sadece edebiyat eleştirisi alanında değil, folklorik ve kültürel çalışmalar alanında da önemli bir kavram hâline gelmiştir. Karnavalın etkileri edebiyattan sanata çok geniş bir alana yayılmıştır.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Mihail Bakhtin karnaval geleneğine hangi yeni edebiyat eğlencelerini eklemiştir?
- B) Bakhtin'e göre edebiyatta karnaval kavramı eski çağlardan beri kullanılan bir alımlama türü değil midir?
- C) Edebiyat eleştirisinde karnaval fenomeni Mihail Bakhtin tarafından mı değiştirilmiştir?
- D) Karnaval kültürü modern edebiyata hangi olaydan sonra dâhil olmuştur?
- E) Karnaval kuramını günlük kullanım dışına çıkaran kişi olarak sizce kimi anabiliriz?

2. Yönetim işinden anlamayan ancak kitleleri arkasında sürükleyebilecek kadar muazzam kişisel özelliklere sahip bir lider, bağlı bulunduğu organizasyonu hedeflerine ulaştırmayabilir. Yahut yetki ve sorumluluklarını içselleştirmiş disiplinli bir yönetici, kitlelere liderlik edemeyecek kadar insan doğasından uzak ve anti sosyal kişilik özelliklerine sahip olabilir. Bu nedenle optimal seviyede her iki beceriye sahip bireyler yönetim kadrolarının işleyişi açısından organizasyonların karar alıcıları tarafından daha fazla tercih edilmektedir.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Disiplinli yöneticilerin sorumlulukları altındaki insanları yönlendirememesi nedenleri ne olabilir?
- B) Organizasyon yöneticileri ne tür kişiliklerle birlikte çalışma eğilimi gösterirler?
- C) Olgun kişilikteki liderler kalabalıklar tarafından niçin istekle takip edilir?
- D) Sempatik davranışlı yöneticiler organizasyonlarda niçin lider olarak adlandırılır?
- E) Büyük kalabalıklara yön verme yeteneğine sahip kişilerin organizasyonlardaki yeri nedir?

3. Ev sahipliği (hosting) hizmeti ile dergilere DergiPark sistem üzerinde her dergi için bir alan açılarak "Dergi web sayfası" oluşturulmakta ve bu sayfadan var olan tüm arşive erişim sağlanmaktadır. Aynı zamanda bir makalenin başvurusundan yayımlanmasına kadar geçen tüm süreci elektronik ortamda yönetebilme ve takip edebilme imkânı sunulmaktadır. Konu alanlarına göre çok sayıda dergiye, makaleye ve araştırmacıya erişim imkânı verilmektedir. DergiPark'ta yer alan tüm içeriğin uluslararası arama motorlarından erişim için harmanlanması sağlanmaktadır.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) DergiPark'ın dergilere bu kadar yardımcı olmasının nedeni nedir?
- B) DergiPark dergi yöneticilerini niçin desteklemektedir?
- C) DergiPark'ın kullanıcılara sunduğu hizmetler nelerdir?
- D) DergiPark dergi içeriklerine neden müdahale etmemektedir?
- E) DergiPark'ın dergileri uluslararası aramaya açması hangi nedenden kaynaklanmaktadır?

4. "Satılık: Bebek ayakkabıları. Hiç giyilmemiş." Altında Ernest Hemingway yazan bu kısa öyküye herhangi bir internet mecrasında denk gelmiş olabilirsiniz. Rivayete göre, Hemingway bir öğle yemeğinde arkadaşlarıyla 6 kelimelik bir hikâye yazabileceğine dair iddiaya giriyor. Peçeteye yazdığı bu 3 kısa cümleyle, yıllar sonra internette "dünyanın en kısa öyküsü" olarak adlandırılan, kimi zaman yanına "gelmiş geçmiş en hüznü" gibi sıfatların da layık görüldüğü ve onun edebi dehasının bir kanıtı olarak ileri sürülen bir öykü elde ediyor. "Quote Investigator" adını taşıyan ve alıntılarının kökenini araştıran internet sitesinin sahibi Garson O'Toole'un konuyla ilgili çalışması bu kısa öykünün menşesine açıklık getiriyor. O'Toole'un belirttiğine göre, bu altı kelime ilk kez 20. yüzyılın başlarında, Hemingway henüz 7 yaşında ve muhtemelen alfabeyi dahi yeni öğrenirken ortaya çıkıyor.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Ünlü yazar Hemingway en kısa öyküyü kendi yazmadığını yazarken neden açıklamadı?
- B) Dünyanın en kısa öyküsü uydurmasının ilk olarak ne zaman ortaya çıktığını düşünüyorsunuz?
- C) Edebiyat dünyasında gerçekte kendisinin olmayan bir öyküyü sahiplenen yazarlar var mı?
- D) Hemingway'in henüz yedi yaşında ilk eserini vermesi olayını onun hangi yeteneğine bağlıyorsunuz?
- E) Dünyanın ünlü en kısa öyküsü, atfedilen o meşhur sahibine gerçekten ait mi?

5. Bu, kültüre hangi açıdan yaklaştığımızla ilgilidir. Nitekim bu alanda çalışan bilim insanlarının hemen hepsinin onu yeniden tarif etme çabası da bunu göstermektedir. Bununla beraber şimdiye kadar ortaya atılan bütün tarifler gözden geçirildiğinde hepsinde ortak olanı ve bu terimle ne kastedildiğini anlamak kolaydır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Kültürel yozlaşmanın temelinde yatan sebepler nelerdir?
- B) Kültürün farklı şekillerde tanımlanmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?
- C) Sizce kültür, toplumdan topluma değişen bir olgu mudur?
- D) Bugün kültürler arasındaki farklılıklar nasıl açıklanabilir?
- E) Toplumlar, son yıllardaki kültürel değişimlerden nasıl etkileniyor?

TYT - 2020

6. Yayınevlerinin tercihi her zaman romandan yana olmuştur. Yalnız bizde değil, dünyada da böyle. Öyküler ise daha çok dergilerde varlıklarını sürdürüyor. Öykü kitabı yayımlamakta direnen genç yeteneklere olanak sağlayan yayınevleri neyse ki var. Şu da bir gerçek ki beş altı yıldır durağan bir ortamda kendini yeniliyor öykü ama yenileyemiyor. Bu nereye kadar sürer, kestirmek güç; ardından bir yükselişin, belki de sıçramanın yaşanacağı kesin.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Öykücülerin soyut konulara ağırlık verişini neye bağlıyorsunuz?
- B) Yayınevleri öykü seçiminde hangi ölçütlere bağlı kalıyor?
- C) Genç yazarları öykü yazmaya yönlendirmek için neler yapılabilir?
- D) Türk edebiyatında romanın yükselişi karşısında öykünün konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
- E) Roman türündeki kalıplaşmaya gidiş konusunda ne düşünüyorsunuz?

YGS - 2011

7. Çocukluğum, ıssız olmasa da ulaşılması güç olan Anadolu kasabalarında geçti. Annem bana kitap sevgisini aşıladığında daha okumayı sökmemiştin. Oralarda kitap edinmek kolay değildi, ulaşabildiklerimi "kutsal emanet" bellerdim. Ortaokuldan itibaren okul kütüphanelerinin genellikle tek ziyaretçisi olurdum. İşte o an ben "kütüphanenin efendisi"ydin. Böyle bir yer açma düşüncesi, bende o günlerde bilinçaltıma sızmış olmalı. Özel kitap avcılığım ise otuz beşimden sonra başladı, bilgi ve maddi birikimim hazır olunca.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Kitapla ilk olarak ne zaman karşılaştınız?
- B) Kütüphane kurma fikri sizde nasıl oluştu?
- C) Çocukluk dönemlerinizde kitaba ulaşmak niçin zordu?
- D) Kütüphane kurmak için nasıl bir hazırlık yapmak gerekir?
- E) Şimdiki kütüphanelerle eski dönemdekileri karşılaştırabilir misiniz?

YGS - 2015

1. Yemek maliyeti araştırması kapsamında Türkiye'yi ziyaret eden yabancı ziyaretçilerden veri toplanması aşamasında farklı milliyet ve kültürlerden yabancıların araştırmaya katılması planlanmıştır. İstanbul ve Antalya Türkiye'nin en fazla ziyaret edilen ilk iki şehridir. Araştırmaya dâhil edilen üçüncü şehir olan Nevşehir'i 2017 yılında ziyaret eden yabancı turistlerin yaklaşık %70'ini doğu ülkelerinden ve kültürlerinden gelen turistler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan turistlerin yerel yiyecek tüketimine yönelik milliyetlere göre Avrupalı ve Asyalı turistler arasında bir karşılaştırma yapabilmek için bu iki turist grubundan toplanan anket sayılarının birbirine yaklaşık sayıda olması gerekmektedir. Bu nedenle özellikle Nevşehir destinasyonu Asyalı turistlere ulaşabilmek amacıyla araştırma evrenine katılmıştır.

Bu parçadan Nevşehir'le ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Ülkemize gelen yabancı turistlerin %70'inin buraya uğradıktan sonra başka yerlere geçtiği
- B) İstanbul ve Antalya gezilerine katılan turistlerin daha sonra bu yerleşim merkezini ziyaret ettiği
- C) Ziyaret eden turistlerin eğitim düzeylerinin söz konusu araştırmaya katkıda bulunduğu
- D) Asyalı ve Avrupalı turistler arasında anlamlı bir karşılaştırma yapılabilmesi için araştırmaya dâhil edildiği
- E) Yerel yiyecek tüketimine ağırlık veren turistlerin bir süredir uğrağı haline geldiği

2. Sözün tanrısallığı diğer toplumlardan daha etkili bir şekilde Türk sözlü edebiyatında mitler başta olmak üzere destan ve masal türleri üzerinde kendini göstermiştir. Türk sözlü edebiyatının zenginliğinin sebeplerinden biri söze yüklenen kutsallık ve bu kutsallığın sözlü metinleri bir ölçüde koruma altına almış olmasıdır. Destan ve masallar başta olmak üzere metinlerin iyeli kabul edilmesi bu korumayı artırır.

Bu parçadan sözle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Sözlü edebiyat ürünlerinin sahiplerinin diğer insanlardan daha saygın bir konumu doldurduğu
- B) Edebiyatın gelişmesinde ve edebiyat ürünlerinin hafızada kalmasında rol oynadığı
- C) Türk toplumunda sözlü edebiyatın zengin olmasının, sözün Tanrı'ya ait bir varlık olarak kabul edilmesiyle ilişkili olduğu
- D) Destan ve masal türlerinde ilk anlamının dışında kullanılan sözcüklerle öne çıktığı
- E) Kutsal anlamların her zaman sözlü kültür içerisinde kalıplar şeklinde saklandığı

3. Her hafta bir mail bülten göndermek adına klavye başına oturup "Enteresan günler geçiriyorum..." diye yazıyorum. Bakıyorum da son sekiz aydır aralıksız enteresan günler geçirmişim. Kulağa komik geliyor. Hal böyle olunca insan bir noktada enteresanlığın enteresanlığını kaybetmesi gerektiğini düşünüyor değil mi? Fakat öyle değil. Her şey bana hayret verici gelmeye devam ediyor, en çok da kendim! Son bir senedir ders çalışır gibi kendilik projem üzerine çalıştığım için belki de...

Bu parçadan, parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Yaşamını yazıya aktardığı zamanlarda hayatındaki sıra dışılıkları daha iyi görebildiğini düşündüğü
- B) Son zamanlarda yaşamındaki birçok şeyin kendisine sıra dışı bir şekilde ilginç geldiği
- C) Her hafta bir yazı yazması gerektiği için kendisine ilginç gelen olayları biriktirdiği
- D) Yaşadığı son sekiz ay içinde birçok sıra dışı komik olaya bizzat tanık olduğu
- E) Hayatındaki ilginçliklerin temelinde uzun ve yorucu öğrenim etkinliklerinin yattığı

4. Bir çeviri metin, hem özgün olmadığı hem de işin içine yalnızca yabancı bir eser değil, aynı zamanda yabancı bir kültür de dâhil olduğu için, özgün bir eserden farklı bir şekilde okunmalıdır. Böylece okurlar çeviri metinleri bu bilinçle okuduklarında, yalnızca dilsel, yazınsal ve kültürel bir okuma hazzı tatmakla kalmaz, aynı zamanda yayıncılar gibi kültürel simsarların kurumsallaşmış iktidarına direnmenin, meydan okumanın, hiç de eşit olmayan kültür alışverişine bizzat karşı çıkmanın hin hazzını da duyarlar. Bu gerçek, yayıncılık dünyasındaki düzeni değiştirecek olan kişilerin öncelikle okurlar olması bakımından da önem taşır.

Bu parçadan çeviri metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Yabancı kültürlerin tanınması için kullanılabilecek çeşitli nitelikte araçlar barındırdığı
- B) Yayıncılık dünyasında geçerliliğini sürdüren yerleşik anlayışın değişmesi için bir çare olduğu
- C) Yeni etkileşimli kültür ortamları oluşturmak için etkisi yüksek bir araç olarak kullanılabileceği
- D) Okurların kendi dünyalarını yeniden kurmaları için yönlendirici bilgiler barındırdığı
- E) Okurun kültür altyapısını yeniden ve doğru şekilde kuracak özellikte olduğu

5. Gençliğimizde bir yanda “ağır” kitaplar vardı, bunlar edebî eserlerdi. Öte yanda da fotoromanlar, aşk ve cinayet romanları... Kitap deyince biz birinci türü kastederdik, ikinci türün adı bile geçmezdi. Aslında onları da okurduk ama onlar çekinerek okunan şeylerdi. Ben çekindiğimi değil, fazla okursam aptallaşırım diye korktuğumu hatırlıyorum. Şimdi okurlar, bu türden gariplikler yaşamıyorlar. Çünkü bizim ciddi kitap olarak algıladığımız hatta yücelttiğimiz şey, artık eski yerinde değil. Okur değişti, kitap da değişti.

Bu parçadan kitaplarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Eğitici amaçla yazılanların bir dönemde çok okunduğu
- B) Sanatsal niteliklilerin zaman içinde önceki kadar ilgi görmediği
- C) Şiddet öğeleri içerenlerin her zaman tercih edildiği
- D) Kolay okunurluğun, onların değerini gösterdiği
- E) Kimilerinin, okurların yaşantısına yönelik olmadığı

YGS - 2014

6. Küresel ısınma, çağımızın sorunu. Bu sorun yüzünden yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan canlı türlerini ve ekosistemleri korumak oldukça pahalı bir iş. Zira bu, o arazinin başka amaçlar için kullanımının önlenmesi, koruma için insan kaynağı ve altyapı oluşturulması, korunan alanın bilimsel olarak izlenmesi gibi pek çok alanda çalışmayı gerektiriyor. Habitatların küresel ısınmadan nasıl etkileneceğine, bunun canlılar açısından ne gibi sorunlar oluşturacağına dair araştırmalar sürüyor. Varılan bazı sonuçlar, türlerin iklim değişiminden etkilenmemesi için koruma alanlarının genişletilmesi gerektiğini ve koruma maliyetlerinin ikiye katlanacağını gösteriyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Türlerin devamını sağlamak için yapılacak tek iş insanları bilinçlendirmektir.
- B) Canlı türlerini ve ekosistemleri korumak, gelecekte de insanlığın uğraşı alanlarından biri olacaktır.
- C) Türlerin korunmasıyla ilgili araştırmaların üniversiteler tarafından desteklenmesi gerekmektedir.
- D) İnsanlara alternatif yaşam alanları oluşturmak, canlı türlerinin korunmasına katkı sağlayacaktır.
- E) Araştırmalar daha çok, yetersiz olan kaynakların korunması üzerine yoğunlaşmıştır.

YGS - 2014

7. 2011'in sonuna doğru gösterime giren bu film, geleneksel sinemanın kullandığı tekniklere bağlı kalmadan, bir hayatta kalma savaşımını insanda yoğunlaşarak anlatıyor.

Bu cümleden söz konusu filmle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Belirli bir izleyici kitlesine seslenmek amaçlanmıştır.
- B) Yeni çekim yöntemlerine başvurulmuştur.
- C) Bugüne değin beyaz perdeye taşınmamış bir sorun işlenmiştir.
- D) Oyuncuların gösterdiği başarıyla çok boyutlu bir yapı kazanmıştır.
- E) Yılın çok izlenen filmleri arasında yerini almıştır.

YGS - 2013

8. Sera gazlarının sivilaşarak okyanuslara karışmasıyla okyanuslardaki asit oranının gittikçe arttığı belirtiliyor. 1751 yılındaki tahminî okyanus yüzeyi pH'sinin 8,25 ve 2004 yılında ölçülen değerin 8,14 olduğu, 2100 yılında ise 7,85 olacağı tahmin ediliyor. Peki bu, sudaki hayatı nasıl etkileyecek? Uzmanlar, asitleşen okyanuslardaki balıkların, tehlikeli seslere karşı kayıtsız kalacağını belirtiyor. Özellikle genç balıkların korkutucu sestene uzaklaşma içgüdüsünün sektete uğrayacağı vurgulanıyor. Yapılan bir çalışmada, gittikçe asitleşen okyanus suyunun kimyasal yapısına benzer yapıya sahip bir ortamda yetiştirilen genç palyaço balığının, okyanusa yerleştirilen, sesler yayan bir hoparlöre doğru kayıtsızca yüzdüğü gözlemlendi.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Asit oranı yüksek okyanus suları, deniz canlılarında fiziksel değişime neden olur.
- B) Palyaço balığı, sese duyarlılık bakımından deniz canlıları içinde en zayıf olanıdır.
- C) Asit oranı yüksek okyanus suyu, balıkların ses algılama yeteneklerini dolayısıyla savunma reflekslerini olumsuz yönde etkilemektedir.
- D) Sera gazları, atmosfere zarar verdiği gibi okyanuslara karışarak deniz canlılarını da zehirlenmektedir.
- E) Her balığın vücut yapısının, yaşadığı ortama göre şekillendiği ileri sürülmektedir.

YGS - 2013

9. İnsanlar, toplu hâlde yaşama gereksinimi duyarlar. Bunun için herkesin üzerinde anlaştığı, gittikçe yaygınlaşan ortak bir değerler sistemi gerekir. İşte ahlak, bu türden bir değerler sistemidir. Toplumda çekişen ve çatışan tarafların hiçbir ortak yanı kalmadığı durumlarda bile birleştirici bir güç durumundadır. Örneğin, dürüstlüğü değil de yalancılığı ya da sahtekârlığı kimse öneremiyor. Sadakat yerine ihanet, adalet yerine haksızlık değerli gösterilemiyor. Çünkü ahlak, bir insan topluluğunun, üzerinde birleştiği ortak paydayı oluşturuyor.

Bu parçadan ahlakla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kişileri değerlendirmede ayırıcı bir ölçüt olduğu
- B) Davranışları ve ilişkileri düzenleyen ana kurallar olduğu
- C) İlkelerinin kişiden kişiye değişen, göreceli bir nitelik taşıdığı
- D) Toplumdan topluma farklı özellikler taşıdığı
- E) Yasaların öngördüğü yaptırımları içerdiği

YGS - 2011

10. Yirminci yüzyılın ikinci yarısından bu yana nostalji, başka bir deyişle eskiye duyulan özlem gittikçe yaygınlaşıyor. Bu, bir bakıma insanların yaşamlarından giderek daha fazla yakındıklarının bir göstergesi. Artık her kuşak yaşamın daha az mekanik, doğallığın daha yaygın olduğu bir dönemi özlüyor. Bu özlem hiç bitmeyecek gibi görünüyor. Çünkü teknolojik gelişmeler yaşamı kolaylaştırdığı ölçüde daraltıyor da. Bu yüzden günümüz insanı gözlerini geçmişe çeviriyor. Söz gelimi eski trenler böyle miydi, diye başlıyor, insanların atlı arabalarla yolculuk ettikleri günlere kadar gidiyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) İçinde bulunduğumuz koşulların geçmişi güzelleştiren çağrışımlar yarattığı
- B) İnsanlar arasındaki içtenlikli ilişkilerin yitip gittiği
- C) Mutluluk anlayışının insandan insana değiştiği
- D) İnsanların gelecek kaygısı çekmediği
- E) Günümüzde, yaşama sevincinin azaldığı

YGS - 2011

1. Tartışmalarda temel olarak “Bilincimiz deneyimlediğimiz dünyanın -ya da nesnelerin- ta kendisidir.” şeklinde bir önermede bulunulur. Bu önermeyi savunanlar bilinç ve nesne ya da özne-nesne karşıtlık ilişkisine yeni ve o denli de özgün bir yorum getirirler. Bu yoruma göre “Nesne mutlak olarak değil, çevresindeki şeylerle ilişkili olarak var olan bir şeydir.”. Yani “Zihinsel nesneyle fiziksel nesne birdir.” Bu görüşler yüzyıllar önce kurulmuş ve yerleşmiş olan özne-nesne arasındaki denklemi, nesnenin özne- de temsili bir kenara attığı gibi öznenin nesneyi belirlediği görüşünü de sarsmıştır. Bugün artık şu görüş ağırlık kazanmaktadır: Nesne tekil bir varlık değil aksine varlıklar arasında gerçekleşen bir ilişkidir ve bu ilişki onun varlığını belirlemektedir. Bu ilişkinin içinde özne de bulunduğuna göre, özne nesneyi değil, aksine özne ile nesne arasındaki ilişki özneyi kurmaktadır.

Bu parçadan hareketle nesne aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Öznenin yaptığı işin sonunda belirlenen, kendine ait tekil etkisi olan bir varlıktır.
- B) Öznenin yaptığı işlerle ilişkili, öznenin varlığından ayrı olmayan soyut bir karşıtlıktır.
- C) Varlıklar arasındaki ilişki sonucu görünür hale gelen ve öznenin yönlendirmesini yapan belirleyici bir güçtür.
- D) Öznenin dışında başka bir varlık değil öznenin de kurucu öğelerinden birisi olan bir ilişki sonucu varlığı ortaya çıkan bir kavramdır.
- E) Özne ile birlikte gerçekleşen bir ilişkiler ağına öznenin yaptığı işten etkilenen bir parçasıdır.

2. Sanatçı, kelimelerin ses ve biçim özelliklerinde, dilin söz dizimi yapısında bilinçli olarak değişiklikler yapar. Daha önce kullanılmamış birleştirmelere giderek okuyucuya anlam bakımından daha güçlü bir dil sunmaya, onların zihninde yeni ve değişik tasarımlar oluşturmaya yönelir. Alışılmamış bağdaştırmalarla şiir dilinde göstergeler daha geniş bir düşünce-tasarım-duygu yumağı oluşturmakta ve insanı daha çok etkilemektedir. Şairin amacı da beklenilmeyen kullanımlardan yararlanarak bir özgünlük yaratmaktır. Bu bakımdan günlük dilde kullanılması mümkün olmayan birleşimlerden, çağrışımlardan yararlanarak bu tür bağdaştırmalar yapar.

Bu parçadan hareketle alışılmamış bağdaştırma aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Dilin birimlerini daha önce kullanılmamış şekilde birleştirmektir.
- B) Dilin düşünce ve duygu aktarımına anlamı kapalı katkılar sunmaktır.
- C) Dilin anlamsal bağını şekil ilişkilerinden koparmak anlamına gelir.
- D) Dile daha önce kullanılmamış yeni sözcükler katma işidir.
- E) Dil öğelerini anlamlı karşıtlıklar içinde kullanmak demektir.

3. Mutluluğa ulaşmak için doğada durumların nasıl işlediğini, bizim “yaşam” olarak adlandırdığımız şeyin kaç farklı etmen aracılığıyla daimi olarak sürekli belirleniyor olduğunu hatırlamak gerek. Bir şeyler benim elimde değil. Elimde olmayan şeyler üzerine üzüntü, öfke ve kaygılanmayı seçiyor ve sürdürüyor olmanın hiçbir olumlu, yaratıcı sonucu yok. “Keşke başka bir ailede doğsaydım...” “Küresel ekonomik kriz yaşamayıydık...”, “İngiltere’de doğup büyüyen bir genç ile benim sahip olduğum koşullar aynı değil!” değil, doğru. Hiçbirini sen seçmedin. Hayatlarımızı yaratan koşulların büyük ölçekte etkili, kökensel olanları üzerindeki etkimiz çok az. O halde neden bunları mutsuz olma nedenin sayıyorsun.

Bu parçadan hareketle mutluluk aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) İnsanın, elinde olmayan gelişmelerin dizginini ele almasıyla edindiği olumlu bir yaşam çizgisidir.
- B) Kişinin neyin elinde olup neyin elinde olmadığının ayırdına varmasıyla edinilen farkındalıktır.
- C) İçine doğduğumuz şartların üstesinden gelince edinebileceğimiz bir iç huzurdur.
- D) Öfke ve kaygı doğuran unsurların yaşantıdan uzaklaştırılması ile edinilen damıtılmış bir güzelliiktir.
- E) Yaşamdaki olumsuzlukların olumluya döndürülmesi sonunda ulaşılan bir duygu durumudur.

4. Hoşnutluk dediğimiz şey mevcut koşullardan bağımsız olarak ya da daha doğrusu, koşullardan bağımsız yaşamak mümkün olmadığı için mevcut koşullara rağmen olduğunda kendisi olan şeydir. Hoşnutluk bir çeşit, işler nasıl giderse gitsin olanlardan memnun olmak, olanda güzeli görmek, görülemeyecek kadar sarp sardığında ise bunun yalnızca bir an, bir süreç olduğunun farkında olma halidir. Her şey olduğu gibi hoşnutluk da benim için bir hâl, bir tavır. “Şu, şu, şu koşullar gerçekleştiğinde hayattan hoşnut olabilirim...” dediğim an zaten yaşamım bir yapılması gerekenler listesine dönüşüyor. Bu defa, ironik bir biçimde, yaşamımı yaşıyorum.

Bu parçadan hareketle hoşnutluk aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Var olan şartların mutluluk verecek derecede iyileşmesi anlamına gelir.
- B) Durum değil olay olarak algılanması gereken bir içgörüdür.
- C) Şartlara bağlanılamayacak kadar göreceli bir bireysel tutumdur.
- D) Hissedilmeye çalışıldığında elden kaçan değişken bir durumdur.
- E) Olanda güzeli görme ve olumsuzun geçici olduğunu bilme halidir.

5. “Ne yapmalıyım?” sorusu “Ne yapıyorum?”, “Ne yaptım?”, “Ne yapacağım?” sorularından farklıdır. Ne yapıyor olduğum, ne yaptığım veya ne yapacağımda bir betimleme söz konusudur; gözleriniz, hafızanız veya yazdıklarınız bunların gerçekliğini kanıtlamaya yeter. Ama ne yapmam gerektiği, bir betimleme değil bir soruşturmadır, bir yol arayışıdır. Betimlemeyle yol arayışı arasındaki ayrım, gerçeklik ile etik arasındaki farkı ortaya koyar.

Bu parçadan hareketle etik aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Ahlaki olarak en doğru olanın er geç hâkim gerçekliğe dönüşeceğini savunan bir felsefe kuramıdır.
- B) İdeal olana ulaşmak için geçmişte yapılan hatalardan dersler çıkarmayı öneren pratik bir düşünce biçimidir.
- C) Olgular temelinde sınılanabilecek, kanıtlanması mümkün bir açıklama değil gerekli olanı arayan bir sorgulama türüdür.
- D) Geçmiş ve gelecek arasında bir bütünlük gözeten, doğrunun her çağda kendini tekrarladığını savunan bir disiplindir.
- E) Olması gerekeni, doğruluğu ve adaleti en fazla kişinin ortak faydasına sabitleyen bir akıl yürütme yöntemidir.

TYT - 2020

1. Zizek'e bu kadar salvo fazla değil mi?

Slavoj Zizek'in, popüler metinleriyle yargılanması bana pek doğru gelmiyor. Zizek'in esaslı metinlerini okumuş olanlar görecektir, popüler metinleri en fazla ilk metinlerinde geliştirdiği düşüncelerin basit bir tekrarı. Bir çeşit jestüel metin diyebileceğim bu makaleler, Zizek'in düşüncelerinin eleştirilmeye değer kısmını yansıtmıyor. Zizek'in yaptığı önemli bir şey varsa o da Batı akademisinin düşünsel sınırlarını göstermek değil, duvarın yıkılışının ardından tarihsel olarak kabul görmüş hegemonyanın kendisine içkin bir tarihsel yenilgi üzerine kurulu olduğunu göstermiş olmasıdır. Onu böyle değerlendirmek daha doğru olacaktır.

Bu makale parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üzerine söz söylenen kişi hakkında nesnel değerlendirmeler yapılmaktadır.
- B) Metin kendi içinde bazı tutarsızlıklar ve mantık dışlıklar barındırmaktadır.
- C) Okura konu üzerine nasıl düşünmesi gerektiği ile ilgili öneri sunulmaktadır.
- D) Söz konusu kişi hakkında "aklama" denebilecek yargılarda bulunmaktadır.
- E) Bakış açılarının farklı olabileceği üzerinde belirgin bir yönlendirme yapılmaktadır.

2. Yazar, romanın kahramanında kendini ele verir!

Umberto Eco'yu sanırım, yazarların sadece alışveriş listelerini kendileri için yazdığını söylüyordu. Hâlâ hayatta olan popüler bir ismin otobiyografisi üzerine bir şeyler söylemenin, hele ki sözün sahibi psikolog kimliği taşıyorsa tehlikeli bir yanı olduğu aşikâr. Kimsenin hayatını masaya yatırıp uyduruk bir analize tabi tutmak haddim değil, arzum hiç değil. Ama nihayetinde bir şey okudum, okuduklarım bende bir şeyler çağrıştırdı, içimde bir yerlere temas etti, zihnimi başka başka sorulara götürdü. Bu soruları sorma, aklımdakileri kâğıda dökme cesaretini işte Eco'nun andığım sözünden alıyorum. Ben de bu yazıda kendi duyduğlarımı anlatma hakkımı kullanacağım, bunu da hiçbir tanışıklığım olmayan Teoman'ın şahsı üzerinden değil, "kitabında anlattığı adam" üzerinden yapacağım.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gerçeklerin kitaplardakinden farklı olduğu savunulmaktadır.
- B) Başlık, yazarın tezini açık eder özellikle kurgulanmıştır.
- C) Alıntı söz, karşı çıkılan görüşü açıklar özelliktedir.
- D) Genel edebiyat dünyasının bakış açısı yansıtılmaktadır.
- E) Okurun yazardan daha farklı düşünebileceği desteklenmektedir.

3. Geleneksel Türk sanat müziğini olduğu gibi koruyan dev!

Türk sanat müziğinin unutulmaz sesi Zeki Müren, nam-ı diğer "Sanat Güneşi", 1996'da hayatını kaybetti. Yaşarken çok sevildi, büyük hürmet gördü, alaturka müziği tek başına yeniden popülerleştirerek müzik tarihçilerinin görmezden gelemediği sıra dışı bir figüre dönüştü. Cemal Süreya'nın 1989'da yazdığı "Zeki Müren'in Ünü" başlıklı denemesinde aktardığı gibi klasik Türk müziğine arabeski de, vals de, hafif müziği de ilk o getirdi.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Verilen tarihler arasında mantığı zorlayan bir ilişki söz konusudur.
- B) Metni oluşturan birimler arasında tutarsızlıklar görülmektedir.
- C) Yargılar yansızlık sınırlarını aşmayacak şekilde oluşturulmuştur.
- D) Yazarın bakış açısı ile genel geçer sanat ölçütleri uyumaktadır.
- E) Aktarılan düşünceyle ilgili bir dizi tür örneği sıralanmıştır

4. Satranç takımı FIDE Dünya Kupası'nda ümit vaat ediyor!

Dünya Şampiyonluğu bulunan Çinli sporcu karşısında iki oyunda da üstün vaziyete geçen Betül bu karşılaşmalardan sadece yarım puan alabildi. Özellikle siyah taşlarla elde ettiği konumda tek bir hatalı tercihi yüzünden turnuvaya veda etmek zorunda kaldı. Mücadelenin ilk partisinde kazançlı konum elden eden Ekaterina Atalık, karşılaşmanın zaman darlığı yaşanan bölümünde kontrolü kaybederek rakibine kurtuluş fırsatı tanıdı. Düşünmek için fazla vakti olmayan her ustanın başına gelen kaza sporcumuzu da yaktı: Hesap hatası! İkinci oyunda Beyaz taşlarla uzun süreli baskı uygulayan Atalık'ın konumu hiçbir zaman tam puan için yeterli değildi.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Verilen bilgiler arasında spor etiğine uymayan tabirlere rastlanmaktadır.
- B) Sözcükler metnin özelliğine uygun olarak ilk anlamlarında kullanılmıştır.
- C) Açıklanan olaylar doğrulamaya muhtaç bir şekilde sunulmaktadır.
- D) Öne sürülen düşüncelerden bazıları kanıtlanamayacak niteliktedir.
- E) Metni oluşturan parçalar arasında tutarsızlık örneği bulunmaktadır.

5. Masal adalarının birinde ihtiyar bir balıkçı varmış.

Her akşam balıktan döndüğü zaman ada halkı başına üşüşür ve ona açık denizde neler gördüğünü sorarmış. Halkın ilgisini çekmek için herkesin göremeyeceği canlılar ve tasavvur edemeyeceği tesadüfler icat eden sanatkar balıkçı; o gün açık denizde bir deniz kızı gördüğünü söyleyip bu hayali, türlü masallara dönüştürmüş. Günlerden bir gün balıkçı, açık denizde gerçekten bir deniz kızı görmüş. O gün balıktan döndüğü zaman kendisine neler gördüğünü soranlara bu sefer, "Bugün hiçbir şey görmedim." demiş.

Bu parçaya göre aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Deneyimler, sanatçıdaki yaratıcılığı harekete geçirir.
- B) Dinleyicinin ilgisi, hikâyedeki kurguyu zenginleştirir.
- C) İnsanlar, gerçeklikten kaçmak için masallara sığınır.
- D) Nitelikli eserler, sıra dışı olaylardan ilham alır.
- E) Kurgu, gerçeklerden ziyade hayallerimizden beslenir.

YKS - 2022

6. I. Türkiye'de Türkçe müzik daha fazla dinleniyor ve reklam verenler daha çok Türkçe müzik yayını yapan radyoları tercih ediyor.

II. Türkiye'de yayın yapan radyo kanallarının çoğu yerli müzik yayını yaparken yabancı müzik yayını yapan kanal sayısı iki elin parmaklarını geçmiyor.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. cümlede belirtilen durumun gerekçesini açıklamaktadır.
- B) II. cümlede ortaya konulan durumun koşulunu belirtmektedir.
- C) II. cümledeki bilgileri farklı örnekler üzerinden değerlendirmektedir.
- D) II. cümledeki açıklamayı çürütmek için yeni bir bilgi sunmaktadır.
- E) II. cümlede yer alan açıklamayı karşılaştırmalı ele almaktadır.

TYT - 2021

7. Sanatın önemli bir dalı olan sinema, kitle iletişim aracı olarak kültürün gelişmesine katkıda bulunurken insanları bilgilendirir, eğlendirir ve onların bakış açılarını geliştirir. Sinema; kendisinden önce var olan edebiyat, resim, müzik, tiyatro, heykel, dans gibi sanat dallarının hepsiyle iç içedir. Ancak sinema, en güçlü bağını edebiyatla kurar ve ortaya çıktığı andan beri edebiyattan beslenir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Sinema, insanı eğlendirmede diğer sanat dallarından daha başarılı olmuştur.
- B) Edebiyat, sinemaya diğer sanat dallarından daha fazla katkıda bulunmuştur.
- C) Bireylerin bilgi edinmesinde sinema ve edebiyat temel iletişim aracı olmuştur.
- D) Resim, heykel, tiyatro, dans gibi sanat dalları sinemanın temelini oluşturmuştur.
- E) Edebi eser uyarlamaları, sinema kültürünün yaygınlaşmasını sağlamıştır.

TYT - 2021

8. Türk edebiyatında ve sosyolojisinde Batılılaşma olgusuna ilişkin, karmaşık süreçlere işaret eden geniş bir literatür mevcut olmakla birlikte, bu çalışmada Hacıvat Karagöz Neden Öldürüldü filmi incelenirken Kemal Tahir'in görüşlerinden hareket edilmiştir. Bunun da başlıca nedeni, Kemal Tahir'in Batılılaşma ve sorunlarını, Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminden itibaren ele alıp sorgulamasıyla özgün bir yaklaşım ortaya koymuş olmasıdır. Ancak filmin yönetmen/senaristiyle Kemal Tahir'in devlet ve toplum konusundaki görüşleri arasında belirgin ayrımlar bulunmaktadır. Diğer yandan bugünün sorunlarının kaynağının Osmanlı'nın kuruluş dönemine kadar götürülmesi ve tarihe yaklaşım biçimleri bakımından ise pek çok benzerlik de göze çarpar.

Bu parçada söz edilen filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kemal Tahir, filmdeki içeriği Osmanlı'da Batılılaşma olgusu temelinde ele almıştır.
- B) Yönetmen/senarist, filmi Kemal Tahir'in görüşlerine dayanarak oluşturmuştur.
- C) Film, Kemal Tahir ve yönetmen/senaristin ortak bir çalışması olarak ele alınabilir.
- D) Kemal Tahir'in görüşleri filmi incelemede önemli bir dayanak noktası sunmaktadır.
- E) Filmde olay, Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında geçmektedir.

TYT - 2020

9. Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!

Bir araştırma şirketi, maaşlı çalışan 18-25 yaş aralığındaki 830 kişiyle yaptığı görüşmede kişilere unvan tercihine yönelik sorular sormuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği, %18'inin "Unvanım yükseltirirse maaşımın aynı kalması önemli değil." görüşünü belirttiği, %2'sinin de "Unvanım yükselirse maaşımın düşmesi benim için önemli olmaz." dediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, son dönemde popüler hâle gelen unvan pazarlamasının nasıl yapılacağı konusunda da şirketlere önemli geri bildirimler sunmuştur.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
- B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlışlıkları bulunmaktadır.
- C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya konulmaktadır.
- D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
- E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

TYT - 2020

10. I. Uyku esnasında solunum sıklığının ve kalp atış hızının düşmesi, vücuda pompalanan kan basıncını azalttığından uyku-dayken daha fazla üşürüz.
- II. Özellikle iki üç aylık bebeklerde, uyurken değişen vücut sıcaklığına bağlı olarak ortaya çıkan ani ölümler, günümüzde yaygın olarak görülmektedir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.
- B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.
- C) I. cümledeki olgunun, çocukları neden daha fazla etkilediği açıklanmaktadır.
- D) I. cümlede belirtilen olgunun her bireyde gerçekleşmediği örneklenmektedir.
- E) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel olarak kanıtlandığı gösterilmektedir.

TYT - 2019

11. Her yıl, milyonlarca ton plastik üretiliyor. Diğer yandan da plastik su şişeleri gibi geri dönüşümü sağlanamayan büyük miktarda atığın denizleri doldurmaması için çözüm arayışı sürüyor. Bu çözümlerden en umut verici olanı atıkları veya plastikleri parçalayan organizmalar. Ancak daha basit çözümler de var. Yakın zamanda bir araştırmacı, plastiğin aksine kalıcı olmayan ve kullanıldıktan sonra biyolojik olarak parçalanabilen bir malzemeden şişe üretme fikrini ortaya attı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Biyolojik olarak parçalanabilen şişe, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalardan biridir.
- B) Geri dönüşüm sorununun ortadan kaldırılmasında parçalanabilen şişe fikriyle önemli bir adım atılmış oldu.
- C) Plastiğin yerine alternatif malzeme üretme fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmüyor.
- D) Geri dönüşümü sağlanamayan plastik ve benzeri maddeler doğal hayata kalıcı hasarlar vermektedir.
- E) E) Plastiğin doğada dönüşüme uğramaması, ilerleyen zamanlarda ciddi sağlık sorunlarına yol açacaktır.

TYT - 2019

12. – Zaman zaman televizyonlarda toplu balina ölümlerine ilişkin haberler, karaya vurmuş balina görüntüleriyle karşımıza çıkar. Araştırmalar bu ölümlere okyanusların endüstriyel ve kimyasal atıklarla kirlenmesi, suların bulanıklaşması ve yanlış avlanmalar gibi etkenlerin sebep olduğunu gösterir.
- Balinalar, okyanusta yüzerken kafalarının ön kısmından gönderilen elektromanyetik dalgalarla yönlerini bulurlar. Bu özelliklerinden hem bulanık sularda yüzerken hem de göç ederken yararlanırlar. Ancak zaman zaman dünyanın manyetik alanının değişmesi ya da balinalardaki yön bulma sisteminin hastalık sonucu bozulması nedeniyle yönlerini tayin etmekte sorun yaşarlar ve karaya vururlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

TYT - 2019

12. Makber Türk şiirinin önemli örneklerinden biridir. Abdülhak Hamit bu şiiri eşinin ölümünün ardından, 1885 yılında yazmıştır. Eser, sevdiğinin ölümünü görmekle felakete uğramış bir insanın duygularını, okura büyük bir samimiyetle yaşatır. Makber'den kısa süre sonra, yıl bitmeden yazdığı Ölü adlı eserinde de konu ve ruh Makber'in aynısıdır. Ancak Makber'de başını bulutlara ve kayalara çarparak uçurum karanlıkları içinde şimşekler çaktıran yaralı kartal, burada geniş halkalar çevirerek ağır ağır süzülür. Makber bir feryattır. Ölü'de sükût ve düşünüş vardır. Sanki bu eserin mısraları düşünce hâline gelmiş gözyaşlarıdır.

Bu parçadan hareketle Ölü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yabancı bakışlardan saklanan bir keder olduğu
- B) Eksik kalmışlık karşısında bir isyan olduğu
- C) Kaynağı, düşünülerek bulunamayan bir acı olduğu
- D) Her hatırlandığında acı veren bir anı olduğu
- E) Zihnen kabullenilmiş bir üzüntü olduğu

TYT - 2019

13. Öyküleri üzerinde çok çalışan, az ve öz öykü yayımlayan bir yazar. Kapalılığı kendine ilke edinmiş. Öykülerinin öylesine yoğun bir içeriği var ki bunu kolayca anlamak olanaksız. Anlamlar açık seçik bir biçimde ortaya konmuyor, onları çok yönlü ve incelikli bir yaklaşımla irdelemek gerekiyor. Bunlardaki gizli güzelliklerin tadına bu yolla varılabiliyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçının tutumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yazdıklarının anlaşılmasını okurlarının çabasına bıraktığı
- B) Farklıbiçimlerkullanmaktankaçındığı
- C) Sıradan, kalıplaşmış konuları işlemek istemediği
- D) Söylemini belirli düşüncelere göre biçimlendirdiği
- E) Anlatımında benzetmelerden yararlandığı

YGS - 2007

14. Büyüklerinin çizdiği yolda, kendi ülkesinde ve başka ülkelerde iyi bir öğrenim görmüştür. Girdiği her işte, onları onurlandırıp gururlandıracak başarılar kazanmıştır. Parasal yönden tam bir özgürlük içindedir. Ancak ne para ne başarı mutluluk verir ona. Çünkü gerçekleştirdikleri ve gerçekleştirmeye çalıştıkları, kendi tutkuları, özlemleri ve düşleri değildir. Kendisi için çizilmiş bir yolda yürümüştür hep; yalnız ve mutsuzdur bu yüzden.

Bu parçada anlatılan kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Varlıklı bir aile ortamında yetişmenin rahatlığını yaşamıştır
- B) Başarıya ulaşmak için değişik sıkıntılara katlanmıştır.
- C) Edindiği varlığı gönlünce harcama olanağı bulamamıştır.
- D) Yaşamını, başkalarının yönlendirmelerine göre sürdürmüştür.
- E) Gerçekleştiremediği düşünceleri, gerçekleştirebildiklerinden fazladır.

ÖSS - 2005

15. Hayata bakış açım değişmişti. Doğum tarihime göre 34 yaşındaydım. Ama yaşama sevincim çoktan sönüp gitmişti. Coşkun, neşeli olabildiğim günleri, uzak bir hayal gibi hatırlıyordum. Yazarlığım da annemin hastalığından çok şey kaptı; hepsi de acı şeyler.

Böyle konuşan bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mutluluğu hep gelecekte aramıştır.
- B) Yaşadıklarının etkisiyle kötümser bir insan olmuştur.
- C) Geçmişin güzel günleri artık ona mutsuzluk vermektedir.
- D) Acılar, onu başkalarına karşı katılaştırmıştır.
- E) Çektiği sıkıntılar, onu bir sanatçı olmaya yöneltmiştir.

ÖSS - 2004

1. • 1917’de sanat ve felsefe adına ses getiren absürd bir olay meydana geldi: Marcel Duchamp, bir stüdyoda “Çeşme”yi sergiledi. Bu, bildiğimiz porselen bir pisuvardı. Çeşme’yi avantgard sanatçılar bile beğenmemişti ama 20. yüzyılın en çok konuşulan sanat eserlerinden biri oldu. Neredeyse bir asır kadar sanatın üvey ve özürlü çocuğu olarak kaldı.
- Yorumcular sıklıkla Çeşme’nin kavramsal sanat üzerindeki etkisine dikkat çekerler, Robert Hughes’un deyimiyle bu en “saldırgan” hazır-yapıt (ready-made) büyük bir miras bıraktı. 2004’te yüzlerce sanat uzmanı tarafından 20. yüzyılın en önemli eseri olarak gösterildi. Andy Warhol’dan Joseph Beuys’a kadar, bu pisuvar sanatçılara geleneksel sanatı yeniden ele almaları için ilham verdi.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aynı düşünceyi farklı üsluplarla anlatmaktadırlar.
 B) Farklı konuları aynı bakış açısından ele almaktadırlar.
 C) Sonucu farklı üsluplarla aynı nedene bağlamaktadırlar.
 D) Aynı konu ile ilgili farklı bakış açılarını dile getirmektedirler.
 E) Farklı konuları aynı örnekle pekiştirmek istemektedirler.

2. • Okula yakın evde oturmanın sağladığı avantajların başında, öğrencilerin okul-ev arasındaki ulaşım süresinin kısalığı sayesinde dinlenmeye, farklı hobilere ve zamanı daha verimli kullanmaya daha çok vakit ayırması geliyor. Öğrenim çağında kişinin kendine ayırdığı vakit esas yatırımdır sonuçta.
- Okullara yakın konutlar yalnız ebeveynler için değil, emlak yatırımcıları için de avantajlı. Kiracı bulma şansları daha yüksek olduğundan kira geliri elde etmek amacıyla konut alacaklara iyi bir seçenek sunan okul çevresindeki evler, kiraya verilmeseler bile değer olarak her zaman artış ivmesine sahip oluyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çelişen düşünceleri benzer örneklerle delillendirmektedirler.
 B) Farklı konuları aynı bakış açısından ele almaktadırlar.
 C) Farklı görüşleri birbirine destekleyecek şekilde sunmaktadırlar.
 D) Bir olguyu farklı kişilere göre değerlendirmektedirler.
 E) Aynı düşünceyi farklı üsluplarla anlatmaktadırlar.

3. • Araştırmacılar çocukların önüne bir marşmelov bıraktılar, yemeden on beş dakika bekleyebilirse ikincisini de alabileceğini söyleyip odadan ayrıldılar. Çocuğun, ödülünü iki katına çıkarabilecek kadar sabırlı olup olmadığını, gelecekteki eğitiminde ve iş hayatında ona fayda sağlayacak bir irade gücüyle eşleştirdiler.
- Araştırmacılar önceki deneyi yineleyerek doğrulamak istediler. Yeni araştırmanın sonuçları hazzı erteleme daha iyi sonuçlara yol açabileceği fikrini desteklemiyordu. Bekleme yetisinin daha çok çocuğun sosyal ve ekonomik geçmişiyle şekillendiğini, uzun vadeli başarının da hazzı erteleme becerisiyle değil yine çocuğun sosyal ve ekonomik geçmişiyle belirlendiğini işaret ediyordu

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yapılan bir araştırmayı farklı sonuçlarla eşleştirmektedirler.
 B) Aynı düşünceyi pekiştiren iki farklı araştırmayı aktarmaktadırlar.
 C) Bir deneyin sonucunu birbirine zıt durumlarla ilişkilendirmektedirler.
 D) Sonuçları farklı yorumlanan aynı nitelikte iki deneyi dile getirmektedirler.
 E) Birbirine benzemeyen iki deneyin ayrıntılarını sunmaktadırlar.

4. • Hiç gökyüzüne bakarken insan yüzünü andıran bir bulut, Kandinsky’nin bir tablosuna bakarken mesela yaşlı teyzenizin yüzünü gördüğünüz oldu mu? Cevabınız olumluysa yalnız değilsiniz. Çünkü cansız nesnelerde yüzler görmek oldukça yaygın. “Pareidolia” olarak adlandırılan bu durum, insan beyninin rastgele ve karmaşık desenlere anlamlar, özellikle de yüz özellikleri atfetmesine neden olan psikolojik bir olgu.
- Pareidolia, kişinin karşılaştığı bir durumu, bildiği bir nesne, örüntü ya da anlam olarak yanlış algılamasıdır. Bulutları nesnelere benzetmek, cansız nesneleri ya da soyut görüntüleri insan yüzüne benzetmek ve müzik dinlerken olmayan bir kelime duymak yaygın pareidolia örnekleridir. Önceleri psikolojik bir rahatsızlık olarak nitelendirilen pareidolia, günümüzde sıradan bir insan eğilimi olarak görülmektedir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aynı konuya ilişkin farklı bilrkişi görüşleri aktarmaktadırlar.
 B) Aynı olguyu farklı cümlelerle dile getirmektedirler.
 C) Bir olguyu farklı bakış açılarıyla ele almaktadırlar.
 D) Bir psikolojik durumun farklı sonuçlarını dile getirmektedirler.
 E) Bir kavramın iki farklı anlamını açıklamaktadırlar.

1. Benim işim gözümüzün önünde olan gelişmeleri belirlemek. Dilin yaşayan gelişen bir varlık olduğunu biliyoruz ama içinde yaşadığımız günlerde buna tanıklık etmek ve bunun kaydını tutmak heyecan verici bence. Mesela gözlerimizin önünde bir film tüm dillere bir deyim hediye etti: "Titanik batarken müzik yapmaya devam etmek". Ben işim gereği algılarımı bu yönde çalıştırıyorum.

- I. Sosyal medya sitelerindeki beğeni alan gönderilerde beliren yeni dil eğilimleri
- II. Farklı dillerin tarihsel örneklerden oluşan geniş bir birikime sahip sözlüklerinin aslına uygun yeni basımları
- III. Üniversitelerin dil bölümlerinde okutulan kitapların yazarlarının roman şeklinde yazılmış biyografileri

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Bir bilgisayar mühendisi miyim? Lisansına göre evet! Peki tam olarak mühendislik mi yapıyorum? Evet diyemem! Yaptığım iş tam olarak dijital yalıtım kusurlarını belirleme için psikolojik birikimi kullanma denebilir. Varsayımlarla ve empatiyle ilerliyorum. Bir kullanıcı nasıl düşünür, zarar verecek kişiler nereden yaklaşır, motivasyonları nedir?... Bu açıdan yaklaşıncsa sadece kod kontrolü denemez uzmanlığıma.

- I. Bilgisayar saldırganlarının yapacakları olası eylemlerinin hedefi ve zamanı
- II. Bilgisayarın çevresel etkilerden uzak olan ve en çok bozulan iç parçaları
- III. Yeni üretilen bir dijital tarih oyununu oynayacak kişilerin hamle çeşitliliği

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Bir dil psikoloğu olarak kendime göre zevkli bir iş yapıyorum. Zamanında Bergon *Gülme* adlı eserinde komiğin matematiğini çıkarmış. Temelde o algoritmaya göre neye güldüğümüz konusunda bir istatistik çıkarıyorum. Mesela Feyyaz Yiğit eski mizah anlayışına göre komik olmayan şeyler anlatsa da şimdiki biz katıla katıla gülüyoruz ona. Peki, neye gülüyoruz?

- I. Gülen insanların vücutlarında oluşan hormonal değişikliklerin önceli sonralı akış şeması
- II. Gülme eyleminin aynı dili konuşan birbirinden farklı küçük kültür gruplarındaki örüntüsü
- III. İçinde bulunduğumuz çağın insanına gülünç gelen sözlerin ve davranışların özellikleri

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Çoğu sanatçı gördüklerini çizgi ve renklere çevirdiği resimlerle sanatını oluşturur fakat Melissa McCracken duyduklarının resmini yapıyor. Kansas City doğumlu 26 yaşındaki sanatçı, yaklaşık olarak nüfusun yalnızca yüzde dördünde bulunan ve çok nadir rastlanan nörolojik bir farklılığa sahip ve beyninin herhangi bir uyarıcıya verdiği tepki çapraz ikilik yaratıyor. McCracken'in kromestezi olarak bilinen durumda sanatçı müzik dinlediğinde spontane olarak ve aslında bilinçsizce renkler görüyor.

- I. Bir defile salonunda çalacak müziğin düzeyini ölçen elektronik cihaz
- II. Bir kentin meydanında sanatlarını icra etmeye hazırlanan Kızıldere müzisyen grubu
- III. Bir alışveriş merkezinde yüksek desibelde çalan gündemdeki bir pop parça

Yukarıdakilerden hangileri Melissa McCracken'in üretim alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. Bir antropolog olarak antropolojinin yöntemlerini, kendi kültürüne bakıp içinde yaşadığım dünyayı incelemek için kullanmaya karar verdim. Sayıları gittikçe artan şirket antropologlarından biri oldum. Zaten, egzotik bir şeyler bulmak için çok da uzaklara gitmeye gerek yok. Yapmamız gereken, bu betondan ormanda insanların iş dünyasında ayakta kalmak için hangi rekabet içgüdülerine güvendiklerine, bireysel ve örgütsel hareketlerinde ne tür davranış kalıplarını benimsediklerine odaklanmak.

- I. Sanayileşmemiş bölgelerdeki yerli halkların kültürleriyle şehir kültürü arasındaki farklar
- II. Kurumsallaşmış şirketlerdeki çalışanların bireysel başarı elde etmek ve grup içinde yükselmek için geliştirdiği stratejiler
- III. Belli bir sektörde çalışanların bir grup kültürü geliştirmesini sağlayan kişisel ve sosyal dinamikler

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

TYT - 2020

1. Bugünkü kimliğimle geçmişe dönüp bakarken, şimdiki konu'ma parazit yapmayacak deneyimlerin arayışındayım. Bellekte bunun tersi kayıtlara rastlamam hâlinde, şimdi'deki geleceğime uydurabilmek için bazı değişikliklere yönelmem doğaldır.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Geleceğine yanlış etki etme olasılığı olan hatıralarını görmezden gelmesi
- B) Belleğindeki olumsuz hatıraları olduğu gibi aktarmaktan çekinmemesi
- C) Anılarını, iyi kötü demeden yaşanmışlığını öne çıkararak baş tacı etmesi
- D) Arkadaşlarına anılarını anlatarak o anların yenilenmesini sağlaması
- E) Hayatındaki değişiklikleri sevdiklerine duyurarak onay almak istemesi

2. Dünyanın çürüdüğünü bir an düşünmeyeyim, nereye gitsem buruma bir koku geliyor. Bu kokuyla baş etmek, onu açıklamak için herkesin bir yöntemi var. Örneğin, her şeyin ardında kirli işler olduğunu düşününce, burun çöp kokusu alıyor. İnsan yeteri kadar ve yalnız kendi kendine konuşursa, yağın yağmurda bile kendisinin payı var sanıyor.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Dünya üzerindeki fakirliği bitirmek için evrensel ölçekli vakıflara destek olması
- B) Koklama duyusuyla ilgili anılarını bir otobiyografik çalışmada bir araya getirmesi
- C) Çevresindeki olumsuz ve yayılan gelişmelerin kaynağına ulaştığında kendini rahat hissetmesi
- D) Herhangi bir yerde yapılan iyilikleri gönülden destekleyerek onlara katkıda bulunduğunu düşünmesi
- E) Kötü nitelikteki yaygın olayları iyiye çevirmek için etkin topluluklar kurmaya çalışması

3. Arabaların en berbat yanı deniz kıyısındaki şatolara veya villalara benzemeleri: Yalnızca çok zengin bir azınlığın keyfi için icat edilmiş, kavramsal olarak ve doğası gereği asla halk için tasarlanmamış lüks tüketim malları. Herkesin sahip olması halinde kullanım değerini kaybetmeyen elektrikli süpürge, radyo veya bisikletin aksine, araba da deniz kıyısındaki bir villa gibi ancak çoğunluğun sahip olmaması halinde cazip ve kullanışlıdır. Araba, işte bu yüzden hem kavramsal olarak hem de özgün işlevi bakımından bir lüks tüketim malıdır.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Deniz kenarındaki büyük konutların daha içerilerde inşa edilerek sahilin otomobil ulaşımına açılması
- B) Geniş toplum kesimlerinin edineceği tüketim araçlarının kısıtlanması gerektiğini belirtmesi
- C) Devletin otomobillere lüks tüketim vergisi getirme yasa tasarısını makul bulması
- D) Otomobillerin evlerin önünde kapalı parklarda durması gerektiğini savunması
- E) Halkın güneş enerjisiyle çalışan ulaşım ve taşıma araçlarına sahip olmasını istemesi

4. Stoacı Marcus Aurelius'un bir sözü var: "Zihin kendine cennet-ten cehennem; cehennemden ise cennet yaratabiliyor." Bu durum elbette ona özgü değil, bazen mevcut koşullar tam talep ettiğiniz kıvamda olduğu halde kötü; bazen ise koşullar kötü de olsa iyi hissedersiniz. Hayatımın ilk yarısı pratik koşullarım kötü olduğu halde onlarla eğlenerek; ikinci yarısı ise pratik koşullarım iyi olduğu halde onlara yabancılaşmakla geçti. Bu elbette koşulların sıfır etkisi var demek değil; idealar dünyasında yaşamadığımızın farkındayım. Ama yine koşulların nasıl hissettiğimden sandığımızdan daha az ilgisi var. Victor Frankl, İnsanın Anlam Arayışı adlı kitabında benzer bir yerden yaklaşır konuya ve şöyle der; aynı koşullar herkeste aynı etkiyi yaratmıyor. Öyle.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Aynı koşulların insanlarda farklı etki bırakmasını o insanların değerlendirme tarzlarından daha çok çevresindekilerin onlara yaşattıkları olumlu ya da olumsuz anılar olduğu görüşünü savunması
- B) İnsanın nasıl hissettiğini kendi içindeki tutumunun belirlediği kadar dışındaki etmenlerin de buna etkisi olduğu yaklaşımını, uzun bir tartışmada yılmadan desteklemesi
- C) Bir sonucu sağlayan şartların olumlu olmasının, sonuçların iyi olmasıyla doğrudan ilişkili olduğu konusunda bir toplandı sunumu hazırlaması
- D) İnsan zihninin, dışarıdaki gerçekliği, ona katkı yapmadan, olduğu gibi alma konusunda evrendeki herhangi bir varlığın yeteneğinden çok daha ileride olduğunu söylemesi
- E) Son teslim zamanı yaklaşan bir iş yetiştirmeye çalışıldığında zaman hızlı akarken kargodan gelecek paketi beklerken geçmek bilmediği düşüncesini savunması

5. Uçsuz bucaksız bir dünyadır edebiyat. Ne kadar çok örnek incelesek inceleyelim yine de yaptığımız, okyanusta bir damla gibidir. Nicelik ve nitelik bakımından sonsuz sayıda biricik eserle bezenmiştir bu uzay. Bunun için, Türk edebiyatındaki birkaç şiire veya romana bakarak bu edebiyata ilişkin kapsamlı saptamalar yapmak mümkün değildir.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Etkilendikleri eserleri ölçüt alarak sanatçıları değerlendirmesi
- B) Halit Ziya'nın romanlarından hareketle Türk romanını tarihsel açıdan ele alması
- C) Aşk kavramının Türk şiirindeki yerini, İslamiyet'ten önceki dönemden günümüze değin bütünüyle incelemesi
- D) Batı etkisindeki Türk edebiyatını Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinden başlatarak incelemesi
- E) "Şiirimizde vatan" konulu çalışmasını, Namık Kemal'in bütün şiirlerini inceleyerek oluşturması

YGS - 2013

1. Bazı toplumlardaki düşünürler ve yazarlar deneyimledikleri konjonktürel durumdan dolayı ütöpik hayallere ya da distöpik kurgulara daha çok yönelmişlerdir. Günümüze kadar ortaya konan ütöpik ve distöpik eserlerde lingua franca dili İngilizcede yazılmış metinler daha çok kabul görmektedir. İngilizce yazılan ya da İngilizceye çevrilmiş bu eserlerin çokluğu, ütopya edebiyatının ya da ütopyacılığın yalnızca Batı ile bağdaştırılması gibi yanlış bir algıya neden olmuştur. Halbuki ütopyacılık ve ütöpik dürtü sadece Batı geleneğine özgü kavramlar değildir. Ütopya çalışmaları çevresinde bu Batı merkezli ya da yalnızca Batı'ya atfeden bakış açısı yavaş yavaş değişmektedir ve farklı kültürlerde ve edebiyatlarda yazılmış bir yığın metin de ilgi çeker hale gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada dile getirilen uyarı ile örtüşmektedir?

- A) Ütopya türü eserler çoğunlukla Batı'da yayınlanmış olsa da Batı dışındaki kültürlerde de örneklerine rastlanmaya başlanmıştır.
- B) Bazı toplumların kültür altyapısı ütopya türü yaklaşımları üretmeye elverişlidir.
- C) Ütopya ya da distopya Batı kültüründen yola çıkarak tüm dünyaya yayılmış bir kurgu türüdür.
- D) Ütopya ile ilgili araştırma çalışmaları önce batı kültüründe başlasa da diğer toplumların ütopya verimlerini de kapsamaya başlamıştır.
- E) Ütopya türü kurgu eserler ve ütopya anlayışı sadece Batı kültürüne ait unsurlar değildir.

2. Frankfurt Okulu, zengin bir tahıl tüccarının oğlu olan Felix J. Weil'in çabaları neticesinde Alman Eğitim Bakanlığının kararıyla 3 Şubat 1923 tarihinde Toplumsal Araştırmalar Enstitüsü adı altında kurulmuştur. Enstitü amacını, faaliyetleriyle "yeni ve saf bir eşitlikçi ekonomiyi, dönemin koşulları içerisinde teori ve pratik arasındaki ilişkiyi yeniden ele almak kaydıyla ortaya koymak" olarak belirlemiştir. Frankfurt Okulu düşünürleri, dünyayı yeniden, doğru bir biçimde anlamanın gerekliliği üzerinde durmuşlardır. Onların bu konudaki genel tavrı, dünyayı değiştirmeyi ve dönüştürmeyi değil, onu hakiki bir şekilde kavramsallaştırmayı salık verir. Onlara göre felsefenin asıl görevi budur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Frankfurt Okulu'nun görüşleriyle örtüşmektedir?

- A) Ekonomik belirlenimleri kavramsallaştırma insanlar en alt düzey ekonomik sınıra ulaştıktan sonra ele alınabilecek bir noktadır.
- B) Eşitlikçi ekonomik modeller kendi döneminin şartları içerisinde ele alındığında sonuca daha rahat ulaşılabilir.
- C) Ekonomi üzerine yapılacak çalışmalar dünyayı değiştirmekle ilgili değil kavramları doğru kullanabilme yetisine kavuşmakla ilgili olmalıdır.
- D) Ekonomik dünyayı dönüştürmenin yöntemlerinden biri de insanların ekonomik anlayışlarını yönlendirmektir.
- E) İnsanlar arasındaki ekonomik ilişkiyi yeniden ele almanın ilk basamağı insanların para harcama psikolojisini kavramak olmalıdır.

3. İtirazlar beterdir. Ne zaman birisi bana itiraz etse “Tamam, tamam. Başka bir konuya geçelim,” demek gelir içimden. İtirazların herhangi bir şeye katkısı olmamıştır bugüne kadar. Birisi bana genel bir soru sordu mu da gene aynı... Hedef; sorulara cevap vermek değil, çıkmaktır, soruların dışına çıkmak... Bir sürü insan ancak soruları temcit pilavı gibi tekrar tekrar ısıtarak dışarı çıkacağımızı düşünür. “N’olacak bu felsefenin hâli? Öldü mü? Aşacak mıyız sorunları?” Resmen ıstırap. Sorunun dışına çıkabilmek için boynuna soruya dönerler. Ama böyle asla çıkamazsınız sorunun dışına.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Sorular zannedildiği gibi konuyu olumlu bir şekilde açan değil okurun zihnindeki engeli kaldıran eylemlerdir.
- B) İtirazlar ve konu ile ilgili sorular sorunu çözmekten çok, soruna yeniden dönüş anlamına gelir.
- C) Bir söyleşi sırasında izleyicilerden gelen itiraz gerçek anlamıyla bir itiraz değildir.
- D) Felsefe ile ilgili sorulan sorular çözüm bulmak için sorulsa da konuyu ilgisiz başka alanlara taşır.
- E) Bilinmeyen bir konu üzerine sorulan sorular o konuyu kısmen aydınlatma olasılığı taşır.

4. Mercer ve Sperber “Mantık hipersosyal bireylerin kendileri için geliştirdiği bir adaptasyon biçimidir.” diyor. “Entelektüel” bakış açısına göre aklın tuhaf veya düpedüz aptalca görünen yapısı, nesnel perspektiften bakıldığında kurnazca görünebilir. Onaylama önyargısını düşünün. Onaylama önyargısı, insanların bilgiyi mevcut inançlarını destekleyecek şekilde aramalarına, yorumlamalarına ve hatırlamalarına sebep olan bilişsel bir yanlılıktır. Örneğin kişi belirli bir konuda yüklü miktarda bilgiyle karşılaştığında onaylama önyargısı nedeniyle sadece inançlarını destekleyen bilgileri hatırlayabilir. Hani doğruları akılla buluyorduk?

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Onaylanma önyargısı insanları sosyal iletişimden uzaklaştırabilir.
- B) Akıl doğrulara ulaşmak için nesnel bir ölçüt olmaktan uzaktır.
- C) Aklın duygu ile dengeli işlevselliği insanı doğru bilgiye ulaştırır.
- D) Bilişsel yanlılıklar önyargıların doğmasına zemin hazırlar.
- E) İnsanlar yeni bir bilgi ile karşılaştıklarında gelişme fırsatı yakalarlar.

5. Çırak Foma, ustası Rublev’e, “Ben maviyi herkesten daha iyi görüyorum.” der. Bunun üzerine Rublev de “Sana artık bir şey öğretemem çünkü sen her şeyi bildiğini sanıyorsun.” diye karşılık verir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Mutlak başarı, ustaları aşmakla mümkün olur.
- B) Becerisini kutsayan kişi kendini bilgiye kapatmıştır.
- C) Kendine güvenen çırağın ustaya ihtiyacı yoktur.
- D) Bilgisinden emin olmak, ustalara özgü bir erdemdir.
- E) Çırak, hatasını ustanın hoşgörüsü sayesinde görebilir.

TYT - 2020

1. Modern romanın öncüsü kabul edilen Miguel de Cervantes Saavedra'nın hayatına ilişkin efsaneler ve gerçekler, yazarın ölümünün üzerinden 400 yıl geçmesine rağmen birbirine karışmaya devam ediyor. Don Kişot'un usta yazarının İstanbul'a esir olarak geldiği ve 1578 -1580 yılları arasında Tophane'deki Kılıç Ali Paşa Camisi'nin inşaatında çalıştırıldığı rivayet edilir. Rasih Nuri İleri tarafından ortaya atılan bu iddia, bugüne dek hiçbir akademik yayınlı desteklenmedi ancak bazı kesimlerde henüz geçerliliğini yitirmemiş görünüyor. Oysa Cervantes'in hayat hikâyesi bu iddiayı alenen yalanlıyor.

Bu parçada Cervantes'le ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kılıç Ali Paşa Camisi'nin inşaatında işçi olarak çalıştığı bilgisi doğruyu yansıtmamaktadır.
- B) Hayat hikâyesi henüz baştan sona yanlışlardan arındırılmış bir şekilde kitap haline getirilmemiştir.
- C) Hayat hikâyesi diye anlatılan olayların tamamına yakını aslı olmayan söylentilerden oluşmaktadır.
- D) Hayatı üzerine zihinlerde doğru bilgiler ile yanlışlar hep bir arada bulunmaya devam etmektedir.
- E) Hayatı hakkında bazı bilgiler başka yazarların hayatından benzerlik yoluyla alınmıştır.

2. Elimdeki bu hayatla ne yapacağım? Evrenin kayıtsızlığı karşısında hayatın anlamını aramak öylesine anlamsız geliyor ki bu türden sorgulamalar çağdaş bilimle bayatladı gibi görünüyor bir bakıma. Öyle mi? Öyleyse hayatlarınızı nasıl yaşıyorsunuz? Pek eminim, anlamsızlığın kabulü yaşamımızı daha yaşanabilir hale getirmedir. O halde ne yapacağız? "bu hayatla ne yapacağım?" sorusuna yönelik "İşte yanıt, bunu yapmalısın!" şekline bir reçete bekleyenler benim TEDX konuşmamda umduklarını bulamayacaklar.

Bu parçada hayatta yapılacak işlerle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin hayatına uygulayabileceği hazır bir liste söylemek mümkün değildir.
- B) İnsanın önem verdiği kişilerden kendi hayatında ne yapacağı ile ilgili destek alması mümkündür.
- C) Hayatın anlamı ile ilgili geleneksel söylemler modern bilim karşısında önemini yitirmiştir.
- D) Hayatın anlamsızlığı üzerine görüşler bildirmek zaman alan gereksiz bir davranıştır.
- E) Herkesin hayatı ile ilgili aldığı ve uygulayamadığı küçük ya da büyük kararlar vardır.

3. Tatile gittiğinizde hayatınızdan kaçma ve rahatlama motivasyonuna sahipsinizdir. Tatil kavramı bu açıdan ilginçtir aslında, istenmeyen türlü sorumlulukların altında hayatlarımızın iyi bir özelliği olmadığının farkındayız. Tatile gitmek yani yaşantımızdan kaçmak için normalde olduğundan daha fazla efor sarfetmemiz gerekir, çalışmak yetmez; birikim yapmak, izin almak, yola gitmek gerekir. Şanslı olanlar için senede 15 günle sınırlandırılmış hayattan çalınan özel zamanlardır ki pek çok insan için büyük bir lükstür bu.

Bu parçada tatil ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşantımızda gizli güzellikleri fark ettiğimiz küçük düşünme zamanlarıdır.
- B) İnsanların çoğunluğunun istediği halde ulaşamadığı bir dindencedir.
- C) Hayattaki gereksiz sorumluluklardan uzaklaştığımız bir boşluktur.
- D) Özellikle hazırlanılması gereken seçkin ve kısa bir zaman dilimidir.
- E) Günlük hayatın arzulanan bir şey olmadığını açık eden bir kaçış eylemidir.

4. Samuel Beckett, Alan Schneider'a 1957'de gönderdiği bir mektupta şöyle yazmıştı: "Eserlerim mümkün mertebe etraflıca tasarladığım temel seslere dayanıyor, başka hiçbir şey için de sorumluluk kabul etmiyorum. Bu sesler insanların başını ağrıtırorsa, bırak ağrıtsın. Aspirinlerini de bir zahmet getirsinler." Bu vecize, Beckett'in yarattığı dünyalardaki sözcüklerden çıkan sesler ve müzik kullanımıyla ilgili bir dolu eleştirel okumanın ortaya çıkmasına aracı oldu. Öte yandan Beckett'in eserlerindeki en yaygın ses hiç şüphesiz karakterlerin mırıldanmaları, fısıltıları, bir de kafalarının içindeki gizemli uğultular. *Adlandırılmayan*'daki (1953) anlatıcının sözlerine başvurursak Beckett'in karanlık evrenleri "Tümüyle bir ses konusu, başka hiç bir benzetme uygun düşmez."

Bu parçada Samuel Beckett ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seslerin anlama ilişkisini, anlattığı mekânlarla ilişkilendirmiştir.
- B) İştimize ilişkin ayrıntıları diğer duyu öğelerinin gerisine gizlemiştir.
- C) Eserlerini büyük oranda temel bazı sesler çevresinde kurgulamıştır.
- D) Eserlerinin adlarında sesle ilgili belirsiz göndermeler söz konusudur.
- E) Seslerle ilgili motifleri görme duygusu öğelerinin önüne geçirmiştir.

5. Edebiyat; gerçek hayattan ve kitaplardan aldığı bilgiyi, yaratıcılığın merceğinden geçirdikten sonra ortaya koyduğu yazınsal dünyanın gerçek hayatla doğrulanmasına dair bir kaygı taşımaz. Edebiyat bu yönüyle felsefeyle benzer. Felsefe de gerçekliği yaratıcılığın merceğinden geçirdikten sonra kendi düşünce silsilesini ortaya koyar ama o, hayatta sınanmayı da bekler. Gerçek hayat ile arasındaki köprüleri her zaman korumaya çalışır.

Bu parçada altı çizili sözle, felsefeyle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Geçerliliğinin gerçekle ilişkisine bağlı olduğu
- B) Edebî yaratıcılığın ötesinde bir gücü olduğu
- C) Yaratıcılığı hayatın parçası hâline getirdiği
- D) Hayatı olduğu gibi anlamlandırma çabası içerdiği
- E) Hayata bakışının deneyimle ilişkili olduğu

AYT - 2022

6. Başarılı olmak için çıktığın yolda bir gözün başkalarının ne yaptığıyla ilgilenirse hedefine ulaşmak için kullanabileceğin tek gözün kalır.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişilerin kendilerini başkalarıyla kıyaslamaları, kendilerini tanımalarını engeller.
- B) Kendi çaba ve çalışmalarına odaklanan kişiler, başarıya daha kolay ulaşır.
- C) İnsanlar kendi yeteneklerini keşfettikleri ve geliştirdikleri ölçüde başarılı olur.
- D) Başarılı olmak isteyen kişiler başkalarının ne düşündüğünü ön plana koymalıdır.
- E) Başkalarından takdir görmek için sergilenen gayretler, gelecek başarıyı geciktirir.

TYT - 2021

7. Orhan Veli'nin "Kitabe-i Seng-i Mezar"ını sevmemiz, onun, Süleyman Efendi'de, gelmiş geçmiş sayısız silik insanı, basit fakat ezeli dertleri içinde duymuş olmasındandır. Şiir, ister Sultan Süleyman'a ister Süleyman Efendi'ye yazılmış olsun sanat bakımından birdir. Şiirde asıl olan, şairin duyusunun başka türlü söylenmesine imkân olmayacak tarzda kelimelerle kurulması ve benzersiz bir şiir iklimi yaratmasıdır.

Bu parçada şiirle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kendinden önceki fikirlerin üzerine inşa edilebildiği ölçüde beğeni kazanır.
- B) İnsanların paylaşmış olduğu duygu ve düşünceleri evrensel bir dille yansıtır
- C) Toplumun farklı kesimlerinin hislerini duyurabildiği takdirde geleceğe seslenir.
- D) Konu ve üslup açısından yakaladığı başarı ölçüsünde şairini ölümsüz kılar.
- E) İçerikten ziyade barındırdığı yeni ifade biçimleriyle bir özgünlük kazanır.

TYT - 2021

8. Bencillik sanıldığı aksine kişinin dilediği gibi yaşaması değil, başkalarından kendi istediği gibi yaşamalarını talep etmektir. Bencil insanlar, bıkmadan usanmadan kendi yaşam alanı içinde mutlak bir tip monotonluğu yaratmayı hedefler. Onlar aslında sürekli kendi doğruları, kabulleriyle kendileri için makul olan çıkarımlarla inşa ettikleri bir zindanda yaşarlar ve sizi de bir şekilde orada yaşamaya mecbur bırakmak isterler. Üstelik buna direnç gösterenleri yargılar, ötekileştirir ve onlara karşı olumsuz tutum geliştirirler. Daha da önemlisi bencil insanlar var olabilmek ve benliklerini tamamlamak için diğer insanların benliklerini tüketmeyi maharet sayarlar. Bu yüzden bencilliğin en önemli aracı sürekli başka insanların hayatlarına ilişmek, her fırsatta onlara müdahale etmektir; doğrusu senin bildiğin gibi değil, benim istediğim gibi olmalı diyebilmek için.

Bu parçada "zindanda yaşamak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi iç dünyasının sınırlarının farkında olmak
- B) İnsanların kişisel alanlarını önemsemeden yaşamak
- C) Kendini var ettiği dar alanda yaptırımlar uygulamak
- D) Aşına veya yatkın olduğu sınırlar içinde kalmak
- E) Kendine sunulan zorunlu alanda hayatını sürdürmek

TYT - 2021

9. Gerçek eleştirinin amacı; bir sanat görüşünü örneklendirmek, bir sanat yapıtının sanat değerini belirlemek, bir örnekten kal-karak çözümlemeler ve incelemeler yapmak ve bir görüşü temellendirmek olmalıdır. Böyle bir eleştiri anlayışıyla kaleme alınmış yazıların amacı; falancıyı yüceltmek, onurlandırmak veya filancıyı ezmek, yerin dibine batırmak olamaz. Edebiyat çevre-lerindeki güncel kıpırdanışlara değil, felsefi bir temelden hare-ketle edebiyat olaylarına eğilir bu tür eleştiriler.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçıların bir sanat görüşüne ağırlık vermesi
- B) Sanatçılar arasında rekabet ortamının oluşması
- C) Sanat dünyasındaki kısa süreli yönelimler
- D) Eleştiri yazılarının artış göstermesi ve sevilmesi
- E) Eleştirmen yorumlarının tartışmaya açıklığı

TYT - 2020

10. Bilim ve toplum hayatındaki gelişmeler, şairleri kendi şiir sözlük-lerini genişletmeye mecbur kılmıştı. Bu değişimin yarattığı ya-şam tarzı, dünyayı şiir içinde yeniden kurmak isteyen şairlere, eskimiş imgelerden yararlanma imkânını kapatmıştı. Öte yan-dan çağlarının gerisinde kalmakta ısrar eden şairlerin kendi ki-şisel şiir sözlükleriyle ilgili bir problemleri zaten yoktu.

Bu parçada geçen “şairlerin kendi şiir sözlüklerini genişletmesi” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her sözcüğe farklı anlamlar yüklemesi
- B) Kullandığı sözcüklerle çağını peşinden sürüklemesi
- C) Yeni imgelerle anlatımını zenginleştirilmesi
- D) İmge üretmek için sözlüklerden yararlanması
- E) Özgün düşünce dünyasını şiirine taşıması

TYT - 2017

11. Sina Akyol, şiir yaşamına Su Tadında’yla başladığı günden bu ya-na daima okurunu da işin içine katmış, hatta okurunu şair yap-a-cak boşluklar bırakmaya başlamıştır. Dizelerinde avazı çıktığı ka-dar susması bundan. Bu suskunluk, okur için bir sağaltım süre-ci aynı zamanda. Akyol’u okumak; okuru besleyen, koruyan ve düşündüren bir uğraş...

Bu parçada geçen “avazı çıktığı kadar susmak” sözüyle anlatıl-mak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlamı oluşturmada okurun da sorumluluk almasını sağla-mak
- B) İlk şiirlerinden itibaren okurun düşüncesine uygun yazmak
- C) Şiirinin anlam derinliklerini yüksek kültüre mensup okurla-ra açmak
- D) Kısa şiirler yazarak okuru dinginleştirmek
- E) Edilgen bir okur kitlesi oluşturmaya çalışmak

YGS - 2016

12. Reşat Nuri Güntekin’e atfedilen güzel bir söz var: “Niye kitap okumuyor demek, niye piyano çalmıyor demek gibi bir şeydir. Kafayı kitap okumaya alıştırmak, parmakları piyanoya alıştırmak-tan daha kolay değildir.”

Bu parçada kitap okumayla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zihinsel yönüyle öne çıkan bir edininim olması
- B) Okuma becerisinin zaman ve çaba gerektirmesi
- C) Küçük yaşta kazanılabilecek bir davranış olması
- D) İnsanın sonradan geliştirdiği bir eylem olması
- E) Uzun zamanda edinilecek bir alışkanlık olması

YGS - 2016

13. Barnum Müzesi'ndeki öykülerin zengin bir hayal gücü, dünyaya epey farklı bakan bir göz ve keskin bir zekâyla yazıldıkları aşikâr. (II) Ancak öykülerin esas ayırıcı özelliği; hayal, düş ve gerçeklik arasındaki o kalın ve tozlu perdeleri kaldırıp yerine ince birer tül çekmelerinde. (III) Bu bakımdan Barnum Müzesi'ni kütüphanelerinizdeki Borges ve Poe külliyyatının yanına yerleştirmek yerinde olacaktır. (IV) Hem Poe Eureka'nın başında, "Bu kitabı düşlerin tek gerçeklik olduğuna inananlara adıyorum." demiyor muydu? (V) Sahiden soruyorum o zaman, nedir bu gerçek

Bu parçada geçen "kalın ve tozlu perdeleri kaldırıp yerine ince birer tül çekmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzerlikleri ortaya koymak
- B) Birbirine yaklaştırmak
- C) Anlamları somutlaştırmak
- D) Kapsamı belirginleştirmek
- E) Farklılığa dikkat çekmek

YGS - 2016

14. Yahya Kemal'i ve Nazım Hikmet'i ayrı tutarsak küçük mutluluklar Türk şiirine Garip döneminde bir uğrayıp geçmiştir, diyebiliriz. Biraz Ziya Osman, çok az Cahit Sıtkı... Onun dışında "Hüzün ki en çok yakışandır bize." anlayışı egemendir. Cemal Süreya'nın, Garipçilerin izine basarak yürüdüğü kimi şiirlerinde de bu anlayışın yansımalarını görürüz. Ne var ki onun şiirlerinde genel olarak ince bir hüznün söz konusudur.

Bu parçada geçen "izine basarak yürüme" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesçe anlaşılma
- B) Yeni biçimler arama
- C) Kalıcı olmayı amaçlama
- D) Benzer duyguları işleme
- E) Karamsarlığı yeğleme

YGS - 2011

15. Kim bilir kaç kere karar verip de başlayamadığım bir işi bu yıl da ertelemek zorunda kaldım. Türkçe Sözlük'ü alıp baştan sona okuma düşüncem yine hayal oldu. Oysa sözcüklerin kuytulara yatmış, öteki yüzleriyle karşılaşmak tadına doyumaz bir eğlence olacaktı benim için.

Bu parçadaki altı çizili sözle, sözcüklere yönelik olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk anda akla gelmeyen anlamlarını öğrenmek
- B) Yapısal özelliklerini tanımak
- C) Yenilerini eskilerinden ayırabilmek
- D) Gündelik dilde kullanılanları araştırmak
- E) Yeni bir sözlük oluşturmak

YGS - 2011

16. "Bu roman tamamen gerçekleri yansıtıyor." demekle, "Bu yapıtın her şey hayal ürünüdür, gerçek hayattakilerle benzeşmeler rastlantıdan başka bir şey değildir." demek aynı ölçüde gerçek dışıdır.

Romanla ilgili bu sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşle gerçek birbiriyle kaynaştırılarak verilir.
- B) Düşsellikle gerçekliğin dengesini kurmak güçtür.
- C) Gerçeğe ya da düş gücüne dayalı oluşuna yazar değil, okur karar verir.
- D) Düşsellikğin gelişigüzel kullanılması yapıtın değerini azaltır.
- E) Tümünüyle gerçeklere dayandırılması ona inandırıcılık kazandırır.

ÖSS - 2009

17. Okumaya başladığımız her kurmaca metnin başında yazarla bir anlaşma imzalıyoruz aslında. Sen anlat, ne olursa olsun inana-
cağım. Patlayan adamlara da, tepsilerin üstünde savrulan şehir-
lere de, bir başka gezegendeki hayata da... Yeter ki düşlerini inan-
dırıcı kıl, sahiciliğini kaybetme, benim inancımı da sarsma, diyo-
ruz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurların anlatılanlara inanması, anlatılanların gerçeklik duy-
gusu uyandırmasına bağlıdır.
- B) Sanatsal yaratıların başarısı büyük ölçüde onların düşlem-
sel öğeler içermesinden kaynaklanır.
- C) Salt gerçeği anlatan yapıtlar okurları yeterince etkilemez.
- D) Yazınsal ürünlerin inandırıcılığı okurların algılama gücüyle il-
gilidir.
- E) Değişik yöntemlerle kurgulanmış metinler, okurlarda oku-
ma isteği uyandırır.

ÖSS - 2008

18. Bu son kitabında yazar, bilerek açmadığı ama aralık bıraktığı ka-
pılardan geçmeyi okurlarına bırakıyor.

**Bu cümledeki yazarın, kapıları bilerek açmayıp ara- lık bırakma-
sı sözüyle anlatılmak istenen aşağıda- kilerden hangisidir?**

- A) Her şeyi söylememe
- B) İçeriği zenginleştirme
- C) Uygun sözcükler seçmeme
- D) Anlatımda tekdüzeliğe düşme
- E) Okura deneyimlerini kullandırma

ÖSS - 2007

19. Ardahan Kalesi'nin yanı başındaki bu eski mahalle, kentin tarih-
sel çekirdeğini oluşturuyor.

**Bu cümledeki "kentin tarihsel çekirdeğini oluşturmak" sözüyle
anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Güzelliğiyle herkesi etkilemek
- B) Örnek bir mimarlık ürünü olmak
- C) Yeniliğinden hiçbir şey yitirmemek
- D) Çok amaçlı bir nitelik taşımak
- E) Geçmişe kaynaklık etmek

ÖSS - 2004

20. Bu ozanımız, çevresini kuşatan varlıkların ayırıcı ve belirleyici
özelliklerini inceden inceye algılıyor; bir bakıma şiirini, yüreğin-
den çok, gözleriyle yazıyor.

**Bu cümledeki "şiirini, yüreğinden çok, gözleriyle yaz- mak" sö-
züyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Görsel öğeleri ön plana çıkarmak
- B) Belli bir iletiye yer vermekten kaçınmak
- C) Belirli temaları kullanmak
- D) Soyutlamalara başvurmak
- E) Yaşananlardan yola çıkmak

ÖSS - 2004

1. Coğrafi araştırmaların laboratuvarı coğrafi mekânın bizzat kendisidir. Bu mekânı ancak gözlemlerle inceleyebiliriz. Fiziki coğrafya olaylarında şartların insanlarca hazırlanması mümkün değildir. Bizzat tabiat tarafından oluşturulduğundan bu olayları tekrarlayarak gözlemlemek olası değildir. Bu gibi olayların arazide kendileri değil ancak sonuçları gözlemlenebilir. Örneğin kütle hareketleriyle yer değiştirmiş kayalar ve bloklar, heyelanlar, toprağın tahribiyle yüze çıkmış ana kayalar gibi... Ya da akarsu, rüzgâr, buzul gibi dış güçlerin aşınım ve birikim faaliyetlerinin ortaya koyduğu şekiller... Coğrafyada gözlem öylesine önemlidir ki bu tür çalışma yolundan hareketle coğrafyayı bir gözlem bilimi şeklinde tanımlayanlar olmuştur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafyada mekânın gözlem sonucu değerlendirilmesinin bilimsel gerçekleri doğurduğu
- B) Coğrafyanın konusu olan mekânları gözlemlemenin bazen mümkün olmadığı
- C) Kapsama alanı farklı olsa da gözlemin coğrafya biliminin temelini oluşturduğu
- D) Fiziki coğrafyanın diğer coğrafya dallarından görsellerle temsil edilebilme bakımından ayrıldığı
- E) Gözlemin işe yaramadığı durumlarda hassas ölçüm aletlerinin gündeme alındığı

2. *İnternet* kompleksi, dayatıldığı dünya nüfusunun çoğunluğu için bağımlılığın, yalnızlığın, yanlış beklentilerin kaynağı haline geldi. Gaddarlığın, psikozun, borçluluğun, israf edilmiş yaşamın, hafıza aşınmasının ve toplumsal çözülmenin amansız lokomotifidir.

Bu parçada *İnternet*le ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kullanıcılarını bağımlı hale getirdiği için gerçek yaşamdan kopardığı
- B) Genel israf davranışını tüm dünya insanlarına güçlü bir dalgayla yaydığı
- C) Beklentileri karşılamama yönüyle doyumsuzluğu öne çıkardığı
- D) Zorla muhatap edildiği insanların çoğunu olumsuz yönde etkilediği
- E) Toplumsal bağları çözen özelliği ile yerel kültürel aşınmayı getirdiği

3. Biz ne anlam verdiksek o dur. Anlam bulunan değil, kurulan bir şeydir. İnsan olmaksızın, bütün zihinlerimizden bağımsız olarak varlığın kendi içerisinde anlamı nedir sorusu aslında anlamsız bir sorudur. Nitekim anlam zaten bir dizge içerisinde doğar. Gerek bilişsel yetilerimizdeki sınırlılık, gerek öznelliğimiz, gerek tarihsel ve kültürelliğimizle yoğurulan öznelliğimizle dünyanın varlığını kendimizce eğip büküyoruz. İnsan için tüm dünya onun insanlığının damgasını taşır

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlığa anlam belirlenmede insanların ortak doğrularının devreye girdiği
- B) Yerel bakış açılarının varlığı anlamlandırmada yeterlik gösteremediği
- C) Tarihsel kültür birikiminin evrene anlam vermede başat rolü üstlendiği
- D) Var olan her şeyin anlamının insanın onunla kurduğu bağla ilişkili olduğu
- E) Varlıklar içerisinde insan çekildiğinde müdahaleci bir varlığın kalmadığı

4. Bence kitap önermekten daha önemli bir konu var, o da bir kitabın nasıl okunacağı. İşleme mekanizmaları bozuk olan bir fabrikaya hangi ham maddeyi versek boş. O yüzden aslında ne okuyacağımız kadar hatta belki de ondan bile daha önemli olan konu, neyi nasıl okuyacağımız. Bu kitapta "Felsefi bir metin nasıl okunmalı? Bunun bir yolu yöntemi var mı?" sorularını ele aldım.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir felsefe metnini okumadan önce okuma yöntemini belirlemek gerektiği
- B) Kitap okumada görülen en büyük hatanın kişiye göre kitap seçiminden kaynaklandığı
- C) Ne okunacağı üzerine düşünüldüğü kadar okunanların yorumlanmasının düşünülmendiği
- D) Okuma yöntemi ile ilgili genel geçer kuralların herkes tarafından hayata geçirilmediği
- E) Felsefenin alışılmış yöntemlerle okunmasının düşünsel olarak ters etkiler doğurduğu

5. Kemalettin Tuğcu bizlere yoksulluğu, yaşamla savaşmayı, acımayı, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğretti. Kahramanları hiç yüzüstü, umarsız bırakmadı. Eserleriyle Tuğcu okurlarına bir bakıma acı aşısı yaptı.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitaplarıyla acılara, zorluklara göğüs germe becerisi kazandırmak
- B) Yaşanan acıların okurla paylaşarak azalmasını sağlamak
- C) Odağına acıyı alarak kalemini edebî yönden güçlendirmek
- D) Acıyla yoğrulmuş hayatların kendi yönünü bulacağını göstermek
- E) Toplumun yaşadığı acıları yalın hâliyle eserlerine aktarabilmek

TYT - 2019

6. Çocuk, aklının doğal işleyişi sonucu her an ortaya çıkan tuhaf sorulardan birine yanıt bulma amacıyla gerçekleştirdiği her samimi girişim sayesinde, o amacın sonucuyla kıyaslanamayacak oranda kalıcı kazanımlar edinir.

Bu cümlede çocuklarla ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tuhaf sorular sorma davranışlarının çocuklarda istemsiz biçimde gerçekleştiği
- B) Merak ettikleri konunun iç yüzünü öğrendikleri sürece bilgi birikimlerinin arttığı
- C) Kendi hâllerine bırakıldıklarında tuhaf sorular sorma alışkanlıklarının sona erdiği
- D) Cevabını samimi biçimde merak ettikleri soruların yetişkinlerce cevaplandırılması gerektiği
- E) Sorularına cevap arayışlarının gelişimleri üzerinde cevaplardan daha etkili olduğu

TYT - 2019

7. Günümüzde, hizmet sektöründen iş dünyasına, çocuk yetiştirmeden sanat üretimine kadar her alanda tatmine, sorunsuz biçimde varabilme yollarının arayışı içindeyiz. Everest'e tırmananlar, maraton koşanlar, yoğun ve disiplinli bir çalışmanın sonunda alanlarında ustalaşanlar ise yolun sonunda hissettikleri mutluluk kadar, yol boyunca yaşadıkları belirsizliklerden ve aşıtları engellerden de coşkuyla söz ederler. Belki de ilk bakışta çelişkili gibi görünen bu durum, çoğu zaman gayet iyi giden bir işte veya ilişkide, farkında olmadan pürüzler yaratmamızı açıklayabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sonucu değerli kılan, süreç içindeki öngörülemez güçlüklerin üstesinden gelmektir.
- B) İsteklere kolayca ve fazla emek harcamadan ulaşmak, mutluluğun ön koşuludur.
- C) Bilinç dışı dürtülerle, ortada sebep yokken sorun çıkarmak, başarıyı tetikler.
- D) Sonuç kadar sürece odaklanarak engelleri aşmak da doyuma ulaşmada önemlidir.
- E) Çeşitli düzeylerde güçlüklerle mücadele etmek, sorun çözme gücünü artırır.

TYT - 2019

8. Coğrafi keşiflerle birlikte gerçekleşen sömürgecilik faaliyetleri sırasında İspanyolları, yerliler karşısında farklı ve üstün kılan özelliklerden biri de, şövalye romanlarına tutkulu yaklaşımlarıdır. Bu romanlar, gerek yeni kıtaya çok uygun düşen büyü ve efsanevi nitelikleriyle gerekse ölümüne savaş ve buna bağlı bir şeref anlayışına yaptıkları göndermelerle, sömürgeci mantığı etkilemiş ve beslemiştir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şövalye romanlarında, ölümüne savaşmanın şerefli bir davranış olarak yüceltildiği
- B) Şövalye romanlarının sömüren-sömürülen ilişkisinin uzağında okunması gerektiği
- C) Sömürgecilik faaliyetlerinin şövalye romanlarının içeriğini belirlediği
- D) Sömürülen toplumların gizemli ritüellerinin şövalye romanlarında karşılık bulduğu
- E) Sömürgeci kimliğin inşasında şövalye romanlarının pay sahibi olduğu

TYT - 2019

9. Çok defa bir romancı, romanına girerken hatta bir şair, şiirine başlarken kelimeler onu takar peşine ve götürür götürceği yere. Ne konu kalır ne plan. Yazarlar ve şairler her zaman konularına tam hâkim olamaz. Ben bir saniye sonra kullanacağım cümlelerin bir kelimesini şimdiden size söyleyebilir miyim?

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelimeler, sanatçının varacağı noktayı belirleyen esas unsurlardır.
- B) Yazıda plan yapmak, yazarın düş dünyasını sınırlandırır.
- C) Üslup kaygısı edebî metnin temel dinamiğidir.
- D) Plan, kurgunun sağlamlığı açısından yazarın vazgeçilmez beraberidir.
- E) Sanatçı temel yapıyı kurduktan sonra yazma işi kolaylaşır.

YGS - 2016

10. Günlük küçük dertlerimizi önemsemez görünüp kendimizi “büyük sorunların” adamı olarak göstermek çoğumuzun zaafıdır. Kendi “küçük sorunlarını” halledememiş olmamızın hıncını, kendimizi büyük sorunlara adamış gibi gösterip böbürlenerek çıkartmaya çalışırız sanki. Gündelik, küçük sıkıntılarımızdan

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük sorunları çözme çabalarımızın önündeki en büyük engel küçümsediğimiz gündelik sorunlardır.
- B) Kendimizi büyük sorunların çözümüne adarken küçük sorunlarımızı görmezlikten gelmemeliyiz
- C) Küçük sorunlarla uğraşarak sorun çözme becerisini geliştirmek, insanları olduğundan büyük gösterir.
- D) Sorun çözme becerisi olmayan bazı insanlar, kendilerini kabul ettirmek için sorunsuzmuş gibi görünürler.
- E) Büyük sorunlar, çözmekten kaçındığımız küçük sorunların bir kar topu gibi büyümesinden oluşur.

YGS - 2015

11. Yazarın bir toplumsal benliği, bir de meydana getirdiği metin vardır. Onun oluşturduğu bu metin dilsel olarak kapandı mı artık bir eserdir, sonuçlanmış bir nesnedir. Ama aynı zamanda bu metin bir üretim kaynağıdır, okurla bulunduğu zaman. Bu üretim kaynağının içinde sürekli yazarın yaratıcı benliğini görürüm, anlatıcı olarak vardır o benim için artık. O anlatıcıyı, yazar veya herhangi bir üçüncü kişi gibi algılayabilirim. Buradaki ben diye konuşan kişi beni yazara gönderebildiği gibi, göndermeyebilir de. Okur olarak metindeki ben ile aramdaki ilişkiyi ortaya koyuyorum, bunun yorumunu yapıyorum, katmanlarını saptıyorum. Belli bir ana dek hep metnin içinde kalıyorum ama gerektiğinde metin dışına da çıkıp yazarın metin dışı ideolojisini de bir inceleme nesnesi olarak alabilirim. Bu parçada geçen “Bu metin dilsel olarak kapandı mı artık bir eserdir.” **sözünü asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Edebî eserler, kendi içlerinde anlam derinliğine sahiptir.
- B) Bir metin, dil ve üslup bakımından üst düzeye erişmedikçe sonlandırılmamalıdır.
- C) Bir edebî eser, yazarının kullandığı dille var olabilmektedir.
- D) Bir metnin yazarı son sözünü söylemeden, yazdıkları eser hâline gelmiş olmaz.
- E) Metinlerin eser olabilmesi için mutlaka sonuç bölümlerinin olması gerekir.

YGS - 2015

12. İnsanı insana anlatmak, başlıca kaygısıdır sanatın. Çağlar boyunca, sözle olsun, renkle, ezgiyle olsun, tüm sanat ürünleriyle insanın iç ve dış evreni yansıtılmak istenmiştir. Duygular, tutkular, düşler, düşünceler değişik biçimler içinde ele alınmış, işlenmiştir. İşleyiş, ele alış biçimleri sanatçıdan sanatçıya, çağdan çağa değişse de amaç aynı kalmıştır: İnsanı insana anlatmak... Bir bakıma sanatın işlevindeki soyluluk da bu amaçtan doğar. Yaşamın tatlanması, çirkinliklerden arınması, insanın insanı anlamasına bağlı değil midir? Mutsuzluklar, uyumsuzluklar hep insanın insanı anlamamasından kaynaklanmaz mı?

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duygu ve düşüncelerin anlatımı çeşitli sanat dallarına göre farklılık gösterir.
- B) Sanat ürünleri, bireylerin birbirine yakınlaşmasını, yaşamın güzelliklerini sezmesini ve algılamasını sağlar.
- C) Sanatın etki gücü, her şeyden önce yaşamı olduğu gibi yansıtmasından ileri gelir.
- D) Sanatsal yaratıların yaygınlaşıp gelişmesiyle yaşam koşulları arasında sıkı bir etkileşim vardır.
- E) Aynı konuyu işleyen iki sanatçının konuya bakış açıları, konuyu işleyiş yöntemleri birbirinden farklı özellikler gösterebilir.

ÖSS - 2014

1. Edebiyat ve tarih ikilisi arasında kurulabilecek her türlü ilişkide bir güç mücadelesinin varlığından söz edilebilir. Tarih yazılı olan her şeyin bir anlamda sahibi ve kuşatıcısı olarak edebiyatı kendi hâkimiyeti altına almak ister, sonuçta edebiyatçı ya da eser bir tarih evresinde var olmuştur. Bununla birlikte edebiyat kendisi olmadan tarihin bilinemeyeceğini öne sürebilir, tarihi bilinir kılan nihayetinde dildir, yani edebiyatın temel malzemesi... O halde bu iki kavram arasındaki iktidar mücadelesinin herhangi bir kazananı yoktur ya da her ikisi de haklıdır.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Edebiyat ve tarihin bir dil ürünü olması yönüyle ortak özelliklerinin bulunduğunu
- B) Aralarındaki erk savaşımında tarihin güçlü gibi görünmesine rağmen edebiyatın daha önde olduğunu
- C) Edebiyat ve tarih arasında hangisinin kuşatıcı olduğuyla ilişkili sonuçsuz bir güç çatışması bulunduğunu
- D) Bir tarihi dönemde var olmalarıyla edebiyatçı ve eserinin tarihin kuşatıcılığında kaldığını
- E) Tarih ve edebiyat arasında süregelen güç çatışmasında temelde yazının rol oynadığını

2. William Burroughs “Kediler hizmet sunmazlar, kendilerini sunarlar.” diye yazmıştı. Ancak bunu müdanasız bir tereddütle yaparlar. Bir kediyi coşkuyla selamladığınızda alacağınız karşılık birkaç serinkanlı göz kırpmasından fazlası olmayacaktır. Sonra siz çalışırken durmaksızın mırdayıp kucağınıza, klavyenize ve dikkatinize el koyacaktır. Köpekler bize bağımlıyken kediler ev hayatındaki rollerinin yanı sıra insanlarla ilişkilerinin değerini de durmaksızın gözden geçiriyormuş gibi görünürler.

Bu parçada yazar, kedilerle ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) İnsanlarla minnetsiz bir temkinle iletişime geçtiklerini
- B) İnsanlar için hareketlerinden öte varlıklarının değerli olduğunu
- C) Yanında bulunduklarına yaklaşmakta tereddüt ettiklerini
- D) Coşkulu hareketler göstermekten geri durduklarını
- E) Başka varlıklara gereksizce yakın bulunmadıklarını

3. Yapılan çalışmalarda müzisyenlerin beyinlerinin corpus callosum adı verilen, sol ve sağ beyin lobunu birbirine bağlayarak iki hemisfer arasındaki iletişimi sağlayan kalın sinir liflerinden oluşan bölümünün beyaz madde bakımından daha yoğun olduğu University of Auckland’den Lucy Patston önderliğinde bir ekip tarafından ortaya konmuştu. Harvard Medical School’dan Profesör Martha E. Shenton ve meslektaşları, işitsel sözlü halüsinasyonlar yaşayan psikozlu bireylerin corpus callosum’larının yapılarında bozulmalar gözlemledi.

Bu parçadaki araştırma sonuçları, aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Müzisyen beyinde diğer insanlarda görülmeyen bir bölüm oluştuğunu
- B) Corpus callosum’un beyin iki lobundaki sinyalleri birleştirdiğini
- C) Corpus callosum’un insan sağlığı için hayati bir bölüm olduğunu
- D) Müzik yeteneğinin beyin bazı hassas bölümlerini geliştirdiğini
- E) Müzik yeteneği ile ses sanrıları duyma ihtimalinin ters orantılı olduğunu

4. Bir grup üniversiteliye birer çift intihar notu gösterildi. Notlardan biri hayatta olan biri tarafından hazırlanmış diğeri de gerçekten hayatına son vermiş birince yazılmıştı. Gerçek ve sahte notları birbirinden ayırt etmeleri istenmişti. Bazı öğrenciler 25 çift not arasından gerçek notu 24 kez doğru seçmişlerdi. Bazıları tahmin denemelerinin yalnızca onunda başarılıydı. İkinci aşamada öğrencilere her şeyin bir aldatmaca olduğu açıklandı. Çoğu psikoloji araştırmasında olduğu gibi, sonuçlar uydurmadı. Başarılı oldukları söylenen öğrencilerin aslında başarısız denen diğerlerinden farkları yoktu. Üçüncü olarak ise az önceki tahminde ne kadar başarılı olduklarını düşündükleri soruldu. Cevaplar ilginçti. Yüksek skorlu gruptakiler, hiçbir gerekçeleri olmadığı halde kendilerini başarılı buldular ve ortalamanın üstünde bir performans sergilediklerini düşündüler. Diğerleri de hiçbir delilleri olmaksızın performanslarının ortalamanın altında olduğunu düşünüyorlardı.

Bu parçadaki araştırma, aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) İnsanın kendisiyle ilgili algılarının delilsiz de olsa her zaman olumlu gerçekleştiğini
- B) Tahmin yöntemi ile tutturulan ihtimallerin insanın benlik algısını geliştirdiğini
- C) İntihar notlarının gerçek olup olmadığının tahmin edilmesinin mümkün olmadığını
- D) İzlenimler bir kere oluştuktan sonra onların etkisinden kurtulmanın zor olduğunu
- E) Gerekçesi olmadığı halde insanın kendini başarılı görme eğilimi gösterdiğini

5. Herhangi bir şeyi üretirken önce onu zihnimizde tasarlar, sonra da bu tasarımı hayata geçiririz. Mesela bir masa yapacaksa yapacağımız masanın biçimini kafamızda önceden oluştururuz. Nihayetinde o şey bir “masa” olacaktır, “sandalye” değil. Ama insanın varlığı söz konusu olduğunda durum değişir. O önceden belirlenmemiştir. Korkak bir insan, doğuştan korkak değildir; kendi yaşamındaki yapıp ettikleri ile korkak bir insan hâline gelmiştir.

Bu parça Sartre’ın varoluşçu düşüncesindeki hangi noktayı vurgulamaktadır?

- A) Kişi yaptığı şeyleri sorumluluk duygusuyla yapmalıdır.
- B) Seçimlerimiz ile özgürlüğümüz arasında bir bağlantı vardır.
- C) Varoluş bir iç sıkıntısı duygusunu beraberinde getirir.
- D) İnsan şöyle veya böyle var olur, sonra özünü kurar.
- E) Var olabilen tek varlık insandır

TYT - 2021

6. Dünyada arasanız da benden daha küreselini bulamazsınız. Hangi memlekete gitsem yalnız orada oturduğumu sanıyorlar. Küreselim ve bütün insanların dostluk, kardeşlik, barış içinde sevgi ve saygıyla yaşamasını, yardımlaşmasını istiyorum.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Farklı ülkeleri gezmeyi çok sevdiğini
- B) Her memlekette bir evi olduğunu
- C) Farklılıklara saygı duyulması gerektiğini
- D) Bütün dünyayı kendi evi gibi hissettiğini
- E) Her insanın bir bütünün parçası olduğunu

YGS - 2016

7. Ünlü psikolog William James şöyle diyor: “Eylem, duyguyu izler gibi görünür ama aslında duygu ve eylem birlikte gider. Bu yüzden, iradenin denetiminde olan eylemi düzenleyerek duyguları da düzenleyebilirsiniz.”

William James bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Genellikle duygular, bütün davranışları biçimlendirir.
- B) Her davranış, aslında farkında olunmayan bazı duygulardan kaynaklanır.
- C) İnsan, duygularını kolaylıkla denetim altına alabilir.
- D) Davranışları kontrol edebilmek, duyguları da kontrol edebilmeyi sağlar.
- E) Duygularla uyumlaşma da yanlış davranışlardan vazgeçilme lidir.

YGS - 2014

1. “Sevdiğin işi yap!” (Do what you love!) sözünün günümüz iş hayatının gayri resmi sloganı olduğuna hiç şüphe yok. Sorun ise bunun beraberinde kurtuluşu değil, gerçek emeğin değersizleşmesini getirmesi. “Sevdiğin işi yap!” ilk bakışta moralleri yükselten bir tavsiye, bizi en çok neyi yapmaktan hoşlandığımızı düşünmeye ve onu karşılığında ücret alabileceğimiz bir girişime dönüştürmeye teşvik ediyor. Peki, keyfimiz niye patrona kazanç sağlasın ki? Sadece sevdiğimiz ve bize kazanç getiren bir iş olmaz mı?

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Sevilen işlerin genelde kazanç sağlamamasından
- B) Çevrenin insanı sevmediği bir iş yapması için yönlendirmesinden
- C) Sevilen işin kâr getirecek türden seçilmesinden
- D) Karşılığında para kazanılacak sevilen bir işin olmamasından
- E) Emeğin işveren lehine kazanç için kullanılmasından

2. Benim kitabımda hiç haiku yok. Kazara en yaklaşıp, ilk baskılarından birinde arka kapakta yazan birkaç satır olabilir: “Hey çocuklar! / Şiirden nefret ettiğinizi mi düşünüyorsunuz? / Bu kitap sizin için.” Bu mesajla ilgili karmaşık hislere sahibim, sadece berbat bir haiku örneği olduğu için de değil. Bir yandan, evet, bu kitap gerçekten de sizin için, lütfen satın alın. Öte yandan çocuklara “Bu şiirden nefret etmeyeceksiniz” dediğimizde gizliden gizliye çoğu şiirden nefret etmeleri gerektiğini mi söylüyoruz diye içim içimi yiyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden kaygılanılmaktadır?

- A) Kitabın metinlerinin çocukları başka kitaplara yönlendirmesinden
- B) Kitapların birinde geçen küçük bir şiirin yanlış anlaşılabilme ihtimalinden
- C) Kitabın üslubunun küçük çocukları okumaktan soğutacağından
- D) Şiir kitabı olmadığı halde metinlerin şiir gibi algılanacağından
- E) Kitapta hiç haiku türü şiir olmamasının yadırganma olasılığından

3. Dünyaca ünlü Sapiens: *İnsan Türünün Kısa Bir Tarihi*’nin yazarı Yuval Noah Harari ekran programlarında tatlı dilli, hatta utanç. Zaman zaman babacan bir üslupla ilahi güçlere sahip olmadığını söylüyor, ardından da soruyu öyle bir yanıtlıyor ki belki de vardır dedirtiyor. Paikin’e verdiği cevapta yüz yıl sonra insanlığın ortadan kaybolmasının, dünyanın siborglar ve yapay zekâyla dolmasının son derece olası olduğundan, bu tür varlıkların nasıl duygusal ve zihinsel hayatlara sahip olacağını kestirmenin zorluğundan dem vuruyor. 2040’ın piyasasının fazlasıyla değişken olacağını belirterek üniversite öğrencisine farklı alanlara yönelmesini telkin ediyor.

Bu parçanın yazarı Yuval Noah Harari’de aşağıdakilerin hangisi yadırgamaktadır?

- A) Bilgili olmasına rağmen oldukça alçak gönüllü davranmasını
- B) Kesin bilmediği konularda tavırla çelişen bilgiler vermesini
- C) Bilimsel bilgileri kişisel çıkarı için çekincesiz kullanmasını
- D) Bilim adamı kimliği ile televizyon programına çıkmasını
- E) Gelecekle ilgili kişisel tahminlerini herkese açıklamasını

4. Sosyoloji ve genel olarak sosyal bilimler, özellikle akademik evrimleri boyunca gittikçe bir “kanaatler sosyolojisi” karakteri kazanmaya meylettiler. Yani aslında en değişken toplumsal olgulardan olan kanaatlerin bir koleksiyonu, bir filtrelenmesi ve bir özetlenmesi olarak kendi pratiklerini biçimlendirdiler. Bu durum genel olarak beşeri bilimleri önemli bir epistemolojik problemle karşı karşıya bırakmaktadır: Kanaatlerin kanaati olmak ya da daha doğrusu kanaatler ile bilgi arasındaki en klasik ayrım karşısında yazık ki birincisine yönelmek...

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi eleştirilmektedir?

- A) Akademik sosyolojinin sosyal dallarının saha verilerini yönlendirmesi
- B) Sosyal bilim dallarının önceki bilgileri aktarmaktan uzaklaşması
- C) Sosyolojinin bilim adamı kanaatlerini filtrelemeden vermesi
- D) Bilimsel bilgilerin özetlenmesinin araştırmacılarca abartılması
- E) Sosyal bilimlerin akademik çizgiden uzakta konumlanması

5. Tarihsel yapıların eskimiş bölümlerini, özelliklerini yitirmeden yenileştirme konusunda insanların bir yanlışlığı var. Böyle bir işlem “bugünü” de yaşatmak için yapılır ama eskinin izlerini silmeden, bozmadan. Bir de yapıyı insan sıcaklığına kavuşturmak önemlidir. Antalyalı bir teyzeye sormuştum: “Teyze onarım nedir?” “Düşen taşı yerine koyarsın, onarım olur.” dedi. İşte düşen taşı yerine koyabilmek için, o yapının içinde birilerinin yaşaması gerekir. Yapı yalnızlıktan hoşlanmaz, onun onarılması şarttır. Ama öyle olmuyor. Örneğin evi yıkıyorlar, yeniden yapıyorlar; tarih bitiyor o zaman.

Bu parçada tarihsel yapılarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Onarılırken gerekli ön hazırlıkların yapılmamasından
- B) Halkın, oturduğu bu evleri özenli kullanmamasından
- C) Bu nitelikteki evlerin oturmaya elverişli olmamasından
- D) Onarılırken onların özgün özelliklerinin korunmamasından
- E) İnsanlara bu yapıların değerine yönelik bilgiler verilmemesinden

ÖSS - 2007

1. “Yazma serüveni” sözüyle ellili yıllarda ilk kez karşılaşırız: Alain-Robbe Grillet’in, Marguerite Duras’nın değerli kıldıkları bir “Yeni Roman” formülüdür bu: “Artık serüvenleri yazmayacağız, yazmanın serüvenini vereceğiz.” Bununla tam tamına modern edebiyatın içinde esaslı bir kırılma anı ile karşı karşıya olduğumuzu kabul etmeliyiz: Bitip tükenmez psikolojik tahlilleri, roman kişiliğinin ‘kimlik’ ve ‘tutarlılığını’ edebiyattan defetmenin vakti geldi. Yeni Roman, yazının bizzat kendisinin bir macera haline gelmesidir...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Yazarın yaptığı işin yazdığı esere konu olması ellili yıllarla birlikte başlar.
- B) Romanların alışlagelen konusu olan maceraların yerini yazma serüvenleri alabilir.
- C) Edebiyatta yazma eyleminin roman konusu olarak alınması söz konusudur.
- D) Ellili yıllarla birlikte roman kişilerinin yerini yazarın bizzat kendisi almaya başlamıştır.
- E) Yazarın eser meydana getirme macerası ilgiyi hak eden zorlu bir süreçtir.

2. Felsefe, kapalı kutuda gizli tek bir hakikat ve biz onun üstündeki örtüyü kaldırıyoruz herkes birdenbire aydınlanıyor türevi bir etkinlik değil. Bir düşünme pratiği, kendisini eyleminde tanımlıyor. Haliyle bu pratiğin nereden nereye doğru kullanılacağını düşünmek gerek. Bu şekilde sizi o pratiğe götüren asıl soruyu çok daha net bir şekilde görerek ilgi alanlarınıza göre sizin için anlamlı olan bir ilişki kurarsınız. Bir İngiliz anahtarı ancak ona ihtiyacınız varsa gereklidir. Her okuma kendini bir ihtiyaçla zorunlu kılar, bu açıdan ben kitapların veya genel olarak metinlerin kişiye kendilerini zorunlulukla okuttuklarını düşünüyorum.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Gerçekten bir gereksinim duyan insanlar felsefe konulu okumalara yönelir.
- B) Ona ihtiyacı olan insanların önünde felsefe değerli bir etkinlik haline gelir.
- C) Temel eğitimde felsefeyi konu olarak almak daha iyi düşünmemiz için temel gerekliliklerden biridir.
- D) Felsefe bilgi aktararak öğretilen bir donanım olmaktan oldukça uzaktır.
- E) Felsefe, darda kaldığımız zamanlarda derdimize derman olan bir düşünüş tarzıdır.

3. Sanata parmak boyasıyla ve malzemeleri keşfederek başlarız. Kötü sanat diye bir şey yoktur. Yazarlıkta da “yaratıcı imla” eğilimi var, yani eğer acemi bir yazarsanız “ktü imla dye bişe yoq”. Çocukların yaptığı maçlarda skor tutmamak gibi bir pratiğimiz var, bunu kullanıyoruz. Neredeyse hiçbir alanda ayrıntıları önemsenmiyor ve çocukların işe koyulmalarına izin veriyoruz çünkü ustalaşmanın ilk yolu güven ve gerçek deneyim kazanmak. Onlara iyice kurcalamalarını, keşfetmelerini söylüyor, kuralları kafalarına takmamalarını tembih ediyoruz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Yazmaya yeni başlayan insanlarda imla kurallarını öncelemek heveslileri yazıdan soğutur.
- B) Küçük çocukların yaptığı spor çalışmalarında kimin kazandığı değil herkesin spor yapması önde tutulmalıdır.
- C) Sanat eğitiminde kuralları ilk basamak yapmak ilgilileri asıl konudan uzaklaştırır.
- D) Ustalığın yolu ayrıntıları öğrenmekten değil albenili yetenekler edinmekten geçer.
- E) Bir işin öğretim aşamasında ayrıntıların esas alınması o işten alınan doğal tadı azaltır.

4. Amati kemanlarının erkek sesine, Stradivarius’ların ise tenor ve alto seslere benzediği fark edildi. Hwan-Ching Tai bu bulguları şöyle açıklıyor: “Eski kemanlar solo enstrüman olmaktan ziyade şarkılara ve danslara eşlik etmeleri için tasarlanmıştı. Şu an için dünya üzerinde yaklaşık 500 adet Stradivarius kemanının olduğu, ancak birçoğunun ciddi ölçüde zedelenmeye maruz kaldığı, çoğunluğunun da modifiye ya da tamir edildiği belirtiliyor. Bazı uzmanlar bunlardan yalnızca beşte birinin hâlâ orijinal sayılabileceğini vurgularken bu değer ve nadirlik, kayıt için yüksek kalite bir dizi Stradivarius edinmeyi zorlaştırıyor. Değerli enstrümanların araştırmalara ödünç verilme süreleri bir hayli kısa, dolayısıyla kurulum optimizasyonu ve çalan kişinin uyum sağlaması neredeyse imkânsız. Bu da enstrümanların potansiyellerinin tamamını yansıtmalarını engelliyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk özelliklerini koruyan klasik kemanların sayısı oldukça az olduğu için kaliteli bir keman seti edinmek güçleşmiştir.
- B) Solo icralar için üretilmediğinden bir klasik keman ile resital vermek iyi bir sonuç doğurmayacaktır.
- C) Tarihi değeri olan kemanların kayıt çalışmaları için ödünç verildiği süreler oldukça kısadır.
- D) Eski kemanlar yalnız başına kullanılmak için değil başka müzik işlerine yardımcı olmak için üretilmişlerdir.
- E) Orijinal kemanlara gerekli kayıt süresince ulaşmak zorlaştığı için onlardan tamamıyla yararlanmak da zordur.

5. Türk edebiyatındaki yerini öykücü ve çevirmen olarak tanımlayan yazar, küçük yaşlardan itibaren yerli ve yabancı seçkin yazarları okuyarak büyür. Bu durum, ona çeviri dünyasının kapılarını aralar ve kendi öykülerini yazacak olgunluğa geldiğine ikna olana kadar çeviri yapar. Ortaokuldayken ders kitaplarından bazı metinleri Türkçeye aktararak başlayan çeviri serüveni, Poe'dan yaptığı Altın Böcek çevirisiyle iyice ciddileşir. Zor bir metindir bu ve yazar bu öyküyü çevirirken dikkatini yoğunlaştırma disiplini kazanır. Çevirirken en sıkıldığı metin, dil ve anlatımını bir türlü seveemediği için üzerinde dikkatle çalıştığı Nabokov'un Pnin adlı eseridir. Kaynak metnin ait olduğu kültürel özellikleri, Türkçenin inceliklerine uygun biçimde aktarmak için gösterdiği çaba ise satış rakamlarına yansımaz.

Bu parçada söz edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Çeviriyi, özgün edebiyat metinleri yazmaya hazırlık olarak görmüştür.
- B) Üslubundan hoşlanmadığı eserleri de Türkçeye kazandırmıştır.
- C) Çeviriye en uygun dil ve üslup arayışı içinde olması okuru zorlamıştır.
- D) Çeviride bire bir aktarım yerine dilin özelliklerini yansıtmayı özetlemiştir.
- E) Çeviri yapmasının çalışma tarzının şekillenmesinde etkisi olmuştur.

TYT - 2022

6. Bir sanat eserinde ilk keşfedilen güzellikler en çabuk bıkılanlardır çünkü daha önce bildiklerimizden en az farklı olanlar bunlardır. Vinteuil'ün sonatının en gizli detayları benim için artık görünür olduğunda eseri en başta beğenmemi sağlayan güzellikler, alışkanlık kazandığım için duyarlık etki alanımın dışına sürüklenmişti bile. İlk göze çarpan güzelliklerden uzaklaşıp yeni bakış açılarıyla eseri dinlemeye başladığımda sonatın, dimağıma karışıklıktan başka bir şey sunmayan hâliyle baş başa kaldım. Üsluptaki bu anlaşılmazlık bana seveceğim bir tını bıraktı. Güzelliğinin gücüyle görünmez olan bu tını, en son fark ettiğimdi ama en son terk edeceğim de yine oydu çünkü onu sevmem daha fazla zamanımı almıştı.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Bir sanat eserini vazgeçilmez kılan geçmişten getirdiğimiz duyarlıklarımıza hitap etmesidir.
- B) Bir sanat eserini değerlendirirken ilk dikkatimizi çeken, eserin bize tanıdık gelen unsurlarıdır.
- C) Bir sanat eserine aşinalığımız arttıkça onu beğenmemizi sağlayan ilk unsurlar etkisini yitirir.
- D) Bir sanat eserine sevgimizi uzun soluklu kılan; onun keşfetmesi zor, alışılmadık yönleridir.
- E) Bir eserin detaylarını kavramak için harcanan zaman, o eseri ne kadar seveceğimizi de belirler.

YKS - 2022

7. Çocuk genellikle yaptığı işin engellenmesi veya sevdiği oyuncu-
ğun elinden alınması gibi somut, yetişkin ise daha çok toplumsal
veya mesleki haksızlıklar gibi soyut nedenlerle öfkelenir. Çocuk-
la yetişkin arasında bulunan ergen için hem somut hem soyut
her türlü kıskırtma öfkeye yol açabilir. Öfkenin dış görünümü ço-
cuksu (bağırma, ayaklarını yere vurma, şiddetli ağlama) ve ye-
tişkince (kaba sözler, ince alaylar) olabilir. Ergenlerin zekâ düze-
yi ile heyecanı ifade biçimleri üzerine yapılan bir araştırmada
doğrudan doğruya öfkeye yol açan nedene karşı tepki göster-
menin zekâ göstergesi olduğu bulunmuştur. Görece düşük zekâ-
ya sahip olanlar, öfkeyi sorumlu olmayan dış etkenlere aktarma
eğilimindedir. Öfkeden doğan engellenme tepkisinin konuyla il-
gisiz kişilere yansıtılması ergenlikte sürüyorsa belirli bir zihinsel
olgunlaşma gecikmesi akla gelir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Ergenin zekâ seviyesi arttıkça öfke duygusunun dışa vuru-
munda azalma gözlemlenir.
- B) Ergenlikte öfke duygusunun ifadesi, konuşma veya beden
aracılığıyla gerçekleşebilir.
- C) Engellenme tepkisini sorumlu olmayan kişilere yöneltme,
çocuklardan beklenen bir harekettir.
- D) Ergenler çocukluk ruh hâlini tamamen bırakmamış olsa da
belirli bir olgunluğa sahiptir.
- E) Ergenlik, çocukluğun ve yetişkinliğin öfke nedenlerinin bir
arada bulunduğu bir dönemdir.

TYT - 2021

8. Özgün resimler, yeniden canlandırmanın hiçbir zaman olamaya-
cağı ölçüde sessiz ve dingindir. Bu bakımdan yeniden canlandır-
mayla karşılaştırılmaz. Çünkü özgün resimde sessizlik ve din-
ginlik asıl malzemenin, boyanın içine sinmiştir; insan boyada res-
samın resmi yaptığı andaki hareketlerinin izlerini görebilir. Bu-
nun, resmin boyanmasıyla insanın ona bakması arasındaki za-
man aralığını kapatmak gibi bir etkisi vardır. Bu özel anlamda
tüm resimler çağdaştır. Resimlerin çağlarının tanıkları olma özel-
liği buradan gelir. İçinde yaşadıkları tarihsel an orada, gözümü-
zün önündedir.

**Bu parçadan hareketle özgün resimlerle ilgili aşağıdakilerin han-
gisine ulaşamaz?**

- A) Kendine has bir yapım sırrına sahiptir.
- B) Sanatçının tecrübelerinin ürünüdür.
- C) Zamanın sınırlarını aşan bir gücü vardır.
- D) Oluşturulduğu dönemin izlerini taşır.
- E) Yaratıcısının tekniğini görünür kılar.

TYT - 2020

9. Psikolojide “hatırlama efekti” olarak adlandırılan daha eski anı-
ların geri dönüşü, tam bir muammadır. Anıların en eski olandan
başlayarak hatırlanması, “unutmanın ilk temel yasası” ile tezat-
lık göstermektedir. Bu yasaya göre bir olayın üzerinden ne ka-
dar uzun zaman geçmişse olayın hatırlanma ihtimali de o kadar
azdır. Ancak hatırlama efektinde durum tam tersidir. Kişi, yaşı
ilerledikçe daha eski anılarını hatırlar. Bu anıların ortaya çıkma-
sı için neden ihtiyarlığı beklediği ise bilimin araştırdığı başka bir
muammadır. Kırklarında, ellilerindeki insanların da bunları ko-
laylıkla anımsamaları gerekmez mi? Neden bu anılar, bellek ger-
çekten yaşlanınca gösteriyor kendini? Sanki bunca yıl boyunca
yayın yasağı varmış da yasağın kalkması için belli bir süre ge-
çmesi gerekiyormuş gibi...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hatırlama efektinde, anılar genellikle en eski olandan daha
yeni olana doğru hatırlanır.
- B) Unutmanın ilk temel yasasına göre üzerinden uzun zaman
geçen olayların hatırlanması zordur
- C) Eski anıların bellek yaşlandıktan sonra hatırlanması, bilim-
sel açıdan bir merak konusudur.
- D) Bellekte yer alan ilk anıların bellek yaşlanmadan ortaya çık-
ması, dış etkenlere bağlıdır.
- E) Hatırlama efektinin ortaya çıkması ancak ihtiyarlıkta, belle-
ğin yaşlanmasıyla mümkündür.

TYT - 2019

10. Günümüzde büyük miktarda veri üretilerek bunlar sürekli depolanıyor. Dijital verilerin saklandığı diskler “sunucu parkı” adı verilen devasa tesislerde tutuluyor. Bu bilgilerin korunması içinse ciddi bir kaynak harcanması gerekiyor. Bilim insanları çevre dostu olmayan bu veri saklama yöntemine yeşil bir alternatif sunuyor: Bitkileri biyolojik bir sabit disk olarak kullanmak! Tüm bilgileri bitkilerin DNA’sının içinde ikili kod olarak saklayabilmemize olanak tanıyan bu yöntem sayesinde kütüphaneler dolusu bilgi, tek bir ağaca aktarılabilir. Bu buluş, geliştirilmeye muhtaç olsa da aile fotoğrafımızı en sevdiğimiz kaktüsün içinde saklayabilecek veya bahçemizdeki ağaçtan müzik dinleyebilecek olma ihtimali gerçekten heyecan verici! Özel olmak kendi içine kapanmak, düşünceye dalmak, herkesten ve her şeyden ayrı olmak değildir. Aksine dışa doğru, başkalarına doğru bir çeşit yöneliştir. Bu yöneliştir ki benim dışımdakilere “benimdir” diyebilirim. Ancak gerçekten yaşadığım, içinde kendimi gördüğüm, bağlandığım bir şey benimdir. Çünkü beni benden başka olanla birleştiren bağı yalnız ben yaratabilirim.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) DNA’larda genetik bilgilerin yanı sıra farklı verilerin de depolanması mümkün görülmektedir.
- B) Veriler arttıkça bunların saklanması için gerekli olan alanların da artması beklenmektedir.
- C) Ağaçlarda bilgi saklanmasına yönelik çalışmaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- D) Yeni bilgilerin üretilmesi, bunların depolanma sorununu da beraberinde getirmektedir.
- E) Kolay ulaşılabilişliği nedeniyle verilerin dijital ortamda saklanması tercih edilmektedir.

TYT - 2019

11. Genlerimizde kayıtlı olan göz ve saç rengi gibi özelliklerin kodları kesindir. Herhangi bir travma veya sıkıntı hâlinde yakalanma riskine sahip olduğumuz rahatsızlıklar da genlerimizde yer alır. Örneğin aynı olay karşısında kimimiz kalp krizi geçirme riskine sahipken kimimiz depresyona girme eğilimindedir. Burada dikkat edilmesi gereken, genlerimizde kayıtlı olan şeyin “risk” veya “eğilim” olup olmadığıdır. Yani mutlaka kalp krizi geçirilecek diye genlerimizde kesin bir kod yoktur. Yaşadığımız herhangi bir olumsuzluk sonrasında yakınlarımızdan göreceğimiz destek, peşi sıra gelen güzel bir olay, bakış açımızın değişmesiyle olaya yüklediğimiz yeni anlam; bizi karamsarlıktan uzaklaştırarak farklı bir tarafa da yönlendirebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Bazı fiziksel özellikleri taşıyan genlerin değişmeyen kodları bulunabilir.
- B) Benzer durum karşısında kişilerin yaşayacakları olumsuzluklar farklılık gösterebilir.
- C) Genlerde risk olarak kodlanan özellikler, çevre etkileşimi sonucunda değişebilir.
- D) Üzücü olaylar sonucunda oluşabilecek durumlar, genlerden kaynaklanabilir.
- E) Genlerde yer alan risk faktörleri insanların olaylara bakışını etkileyebilir.

TYT - 2017

12. Hiç kimse yalancı veya sahtekâr olmak istemez. Fakat başkalarıyla iletişimimizde, içimizden geçenleri olduğu gibi açıkça söylersek iç dünyamızın reddedilme tehlikesini de göze almışız demektir. Herkes, her yerde ve her zaman bu riski göze alamaz. Onun için çoğu kez maskelerimizin arkasına sığınıp bir korunma davranışı içine gireriz. Bunu öylesine sık yaparız ki bu göstermelik davranışımız bizim artık ikinci doğamız olur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Bizim dışımızdaki insanların gerçek düşüncelerimizi bilmesini istemeyiz.
- B) İç dünyamızı, farklı davranışlarla başkalarından saklamaya çalışırız.
- C) Başkalarına baskı uygulayarak eleştirilmekten kurtulacağımızı sanırız.
- D) Eksik ve noksanlarımızın başkaları tarafından bilinmesinden hoşlanmayız.
- E) Dışlanmaktan korktuğumuz için olduğumuzdan farklı görünmeye çalışırız.

YGS - 2016

13. Yazarın bir toplumsal benliği, bir de meydana getirdiği metin vardır. Onun oluşturduğu bu metin dilsel olarak kapandı mı artık bir eserdir, sonuçlanmış bir nesnedir. Ama aynı zamanda bu metin bir üretim kaynağıdır, okurla bulunduğu zaman. Bu üretim kaynağının içinde sürekli yazarın yaratıcı benliğini görürüm, anlatıcı olarak vardır o benim için artık. O anlatıcıyı, yazar veya herhangi bir üçüncü kişi gibi algılayabilirim. Buradaki ben diye konuşan kişi beni yazara gönderebildiği gibi, göndermeyebilir de. Okur olarak metindeki ben ile aramdaki ilişkiyi ortaya koyuyorum, bunun yorumunu yapıyorum, katmanlarını saptıyorum. Belli bir ana dek hep metnin içinde kalıyorum ama gerektiğinde metin dışına da çıkıp yazarın metin dışı ideolojisini de bir inceleme nesnesi olarak alabilirim.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Yazarla yarattığı ürün arasında her zaman bir yaşanmışlık ilişkisi vardır.
- B) Edebî eserler dilsel olarak tamamlanmış olsa da her okunuşta yeniden oluşturulur.
- C) Okuyucu veya eleştirmen öncelikle eserin içeriğiyle ilgilenmelidir.
- D) Eleştirmenler yazarın yaşantısını değil, onun yaratıcılığını değerlendirmelidir.
- E) Bir edebî eserin anlaşılabilmesi için gerektiğinde yazarın düşünce yapısı da sorgulanır.

YGS - 2015

14. Günümüzde “paranın ve hızlı şöhret hırsının” tutsağı olan kimi yazarlar, yazmaya başlamadan önce kendilerince bir tür piyasa araştırması yapıyorlar. İlk yayımcılara uğruyor, onların nabzını tutuyorlar. Hangi türden yapıtlar istendiğini doğrudan ya da dolaylı bir biçimde öğrenmeye çalışıyorlar. Kafalarındaki anahtar soru şu: “Ne yazarsam yayımcılar hemen basar, daha çok para, daha çok ün kazandırır bana?” Bu soru konusal bir arayışa yönlendiriyor onları. Yığınların ilgisini kamçılacak moda konularda yoğunlaşıyorlar. Daha sonra da yazmayı tasarladıkları yapıtlar beyinlerinin kovuğunda çimlenmeden duyuru çalışmaları başlıyor. Yapıtları kitapçı sergenlerinde görüldükten sonra sıra “tanıtım seferberliğine” geliyor. Bu yazar, koltuğunun altında yeni kitabı, bir kanaldan ötekine dolaşıp duruyor. Övgücüler de önceden saptanmış köpüklü sorularla, yapıtı değerlendirmeye kalıyorlar.

Bu parçada tanıtılan yazar tipinden yola çıkıldığında nitelikli bir yazarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kendi yaratma gücüne inandığına
- B) Estetik kaygıları ön planda tuttuğuna
- C) Düzenli okurlar için yazdığına
- D) Geleneksel anlatım biçimlerinden kaçındığına
- E) Yazma sürecinde sabırlı olduğuna

YGS - 2012

1. Nehir söyleşi, sözlü tarih olarak da değerlendirilir. Biyografi ile benzer özellikler taşır ancak bu türde kişinin hayatı direkt birinci ağızdan aktarılır. Bu sebeple nehir söyleşi, biyografiye göre kişi hakkında daha sağlam bilgiler verir ve ele alınan kişinin dünyasına değinmek ve bu dünyayı anlatırken kişiyi özgür bırakmak açısından önemli bir türdür. Fakat röportajcının soruları ve kurgusu ile sınırlı kaldığı için genellikle kişi hakkında kısıtlı bilgi sunar. Ancak görüşmenin günlerce, haftalarca yapılmasına dayandığı için okura kişinin farklı ruh hallerini görme imkânı da tanır.

Bu parçadan hareketle nehir söyleşi ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Birinci ağızdan bir aktarım olduğu için yanlışlıklar barındırdığı
- B) Soruları soran kişinin sınırlarında kaldığı için kısıtlılık gösterdiği
- C) Biyografi türünden metnin oluşturulma şekli bakımından ayrılığı
- D) Uzun sürede tamamlanmasının kişiyi tanımaya olanak sağladığı
- E) Tarih alanına giren bir metin türü olarak tanımlanabildiği

2. Postmodernizm, her türlü gelenekten bağlarını kopararak özgürce uç noktalarda bulunmayı sevmektedir. Bütün isimleri ve tarihleri silmiş, türleri ve zamanları karıştırmış, metni şizofrenik bir maceraya ve anonim bir alıntıya dönüştürmüş, dil kurallarını ihlal ederek dille oynamış, iyiyle kötüyü, etikle kötücülü aynı kefeye koymuştur. Üzerine yapılmış çok sayıdaki çalışmalar, gerçekleri sorgulayan, bilginin göreceliliğini kabul eden postmodernizmin tüm özelliklerini kapsamamaktadır. Gerçek ile masalın, yeni ile eskinin, bilim ile büyü'nün harmanlandığı bir belirsizlik hali olarak nitelendirilebilen postmodern metinler, birçok yönü ile tartışılmaktadır.

Bu parçadan hareketle postmodernizm ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Hakkındaki çok sayıdaki araştırmanın, tüm niteliklerini kapsayamadığı
- B) Birbirine karşıt özellikleri aynı metinde aynı anlam için kullanıldığı
- C) Genel dilin alışlagelen yerleşik kurallarına yeni kullanımlar getirdiği
- D) Türlerin sahasını diğer türlerin alanıyla ihlal etme eğilimi gösterdiği
- E) Geleneğin birikimi ile irtibatını kopararak kuralların sınırlarını aştığı

3. Klasik polisiye romanlarının esas olarak Anglo-Sakson ülkelerinde gelişmiş olmasının rastlantı eseri olmadığını savunan Mandel, 19. yüzyılın ikinci yarısı ve 20. yüzyılın ilk yıllarında İngiltere ve ABD'de sınıf mücadelesinin aşırı zayıf olduğuna işaret eder. Nitekim emek sömürsüne isyankâr emekçileri "suçlu sınıflarla" özdeşleştirmenin doğal olduğunu belirtir: "Aşağı sınıfların suçlu haline getirilmesi, daha ucuz Anglo-Sakson dedektif romanlarının özel bir yanıyken yirmilerin ve otuzların Agatha Christie romanları gibi klasik polisiye romanlarında da orta sınıfa ait ve hatta zengin katillere rastlamak da olağandışı değildir.

Bu parçadan hareketle klasik polisiye romanlarıyla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Orta sınıfa ait suçlulara 1920'den sonrakilerde rastlandığı
- B) Anglo-Sakson ülkelerde gelişmesinin toplumsal tepkiyi doğurduğu
- C) Haklarını arayan işçi sınıfını potansiyel olarak suçlu gördüğü
- D) Sınıf mücadelesinin kuvvetli olmadığı ülkelerde geliştiği
- E) 20 yüzyılın ilk yarısının sonlarına doğru zengin katilleri konu edinebildiği

4. Belediyenin çay bahçesindeyiz. İnandığımdan değil ya, denk geldiğinden, biraz da yaşça büyük kadın akrabalarım ile konuşma, hayatı paylaşma yolumuz bu olduğundan, halama fal baktırıyorum. Bu anıyı saklayalım istiyorum ikimiz de. "Hanende böyle uzun boylu biri var, yüzün ondan yana dönmüş, bak, görüyor musun? Aranızda bir melek. İkinci de koruyor." Suratımda yarım gülümseme, aklıma gelen isimlerin boylarını hatırlamaya çalışıyorum. Daha doğrusu spesifik olarak birine on santim ekliyorum. Kim bilecek? Düşünce tarihinin en bayat sorularından biriyle karşı karşıya kalıyorum o an, insan inandığı için mi görür, gördüğü için mi inanır?

Bu parçanın yazarı ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Hemcinsi akrabalarıyla irtibat kurabileceği etkinlikleri değerlendirdiği
- B) Fal türü bilgi edinme kaynaklarının doğruluğuna inanmadığı
- C) Yakınlarıyla yaşadığı anları anılara dönüştürme bilincinde olduğu
- D) Günlük sıradan olaylardan, düşünsel büyük sorunsallara ulaşabildiği
- E) Toplu etkinlikleri ekonomik mekânlarda yapmayı tercih ettiği

1. Ulysses, hakkında en çok konuşulan James Joyce eseri. Eseri diyorum, çünkü meraklısının da bildiği üzere roman, şiir ya da destan arasında gidip gelen tuhaf bir yapısı var. Teknik açıdan artık demode olmuş, bir günü uzun uzadıya anlatan bir kitap. Bir yandan da otuz altı saatlik okuma etkinlikleriyle onurlandırılan edebi bir “şölen”. Kitabın geçtiği 16 Haziran günü, her sene başkarakterlerden Leopold Bloom’un isminden alınan ilhamla “Bloomsday” olarak kutlanıyor.

Bu parçada Ulysses ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazarının, hakkında en çok söz söylenen eseri olduğuna
- B) Birçok türün özelliğini bünyesinde barındırdığına
- C) Başkarakterin adının özel bir haftaya ad olarak verildiğine
- D) Her sene hatırasına özel bir etkinlik düzenlendiğine
- E) Bir gün içinde olan olayları konu edindiğine

2. Burası sıra dışı bir yer. Her şeyden önce komşularınızı tanıyorsunuz. Z kuşağı olarak tanımlayabileceğimiz gençler, çocuklu aileler ve “evladiyelik” diye adlandırabileceğimiz kuruluşundan beri burada yaşayanların bir karması mahallelilerimiz. Genellikle yaratıcı işler yapan insanların üssü diyebiliriz. Tasarımcılar, bes teciler, sinemacılar, sanatçılar, marangozlar, doğramacılar ama bununla beraber cerrahlar, mühendisler, yazılım uzmanları da var. Sanırım ortak noktamız iletişim içinde yaşamaya açık ve istekli olmamız. Bununla birlikte teknede yaşamının getirdiği soğuk kış günleri, motorin yağı kokusuna ve arada bir sallantılara itirazımızın olmaması.

Bu parçada anlatılan yaşam mekânı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bir yaşam alanı olarak su üzerinde oluşturulduğuna
- B) Sakinlerinin genelde bir şeyler üretme niteliğine sahip olduğuna
- C) Kışın yaşayanların soğuktan olumsuz etkilenebildiğine
- D) Yaşayanların arada toplu programlarla bir araya geldiklerine
- E) Komşularıyla iletişimde olmak isteyenlerin yaşadığına

3. Göreli olarak uzun sayılabilecek bir zaman sonra Ulus Baker’in en az kendisi kadar “efsane” olan— gerek içeriği, gerek yazılış süreci, gerek kendisinin bu süreçle ilgili yazdıkları ve gerekse de “hüzün geriye kalandır. Biraz blues dinleyin benim için ...” ifadesi ile kendini gösteren—tezi Türkçe’ye çevrilerek kitap olarak basıldı. Kaynakça ile birlikte toplam 357 sayfa olan kitap, Hasan Ünal Nalbantoğlu’nun tezin nasıl gayr-i resmi danışmanı olarak çalışmaya katıldığını da anlatıyor. Tezin “saçaklı” yapısını -ki söz konusu olan bir Ulus Baker düşünmesi/metni ise “saçaklanma” olağandır günümüzde görselliğin artan önemi ile bu önem nedeniyle Fredric Jameson’dan hareketle bir “görsel ontoloji”ye duyulan ihtiyacı karşılıyor ve Baker’in tezinin kabulü sonrası hissettiklerini aktardığı ‘Önsöz’ ile başlıyor.

Bu parçada sözü edilen kitap ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Temel metin olan tezin dışında başka dış ayrıntıların da aktarıldığına
- B) Ulus Baker’in yabancı bir dilde yazdığı tezin Türkçe metnini içerdiğine
- C) Metin içeriğini anlaşılır kılmak için birçok görsel ögenin aktarıldığına
- D) Kaynak tezin anlatımının anlaşılır ve düz bir çizgide devam etmediğine
- E) Kitaba kaynak tezin sahibinin, tezden ötürü şöret sahibi olduğuna

4. Renan'ın ideal toplumda aristokrasiyi ön plana çıkarması ve uygarlığı aristokrasiye atfetmesi eşitlik anlayışı üzerinde bir eleştiri penceresi açmaktadır. Ulus değerlerinin halk tarafından anlaşılamayacağını düşünmesi de bunu destekler niteliktedir. Akıl, bilim, uygarlığın gelişimi için bazı insani ve etik değerlerin göz ardı edilebileceğini söylemesi ise başta kendi düşünsel hayatıyla çalışmaktadır. Bununla birlikte Fransa'yı dil baskısında bulunmaması nedeniyle onur nişanı olarak görürken, Fransızcanın bugün dünyadan en çok konuşulan beş dilden biri haline gelmesinde kendi yüzyılının sonundan itibaren başlayan sömürgecilik dalgasının etkisinin Renan tarafından öngörülmemesi ondan beklenen bir durum değildir.

Bu parçada Renan ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eşitlik anlayışına aykırı fikirleri nedeniyle çağdaşlarınca eleştirildiğine
- B) Medeniyetin üst sosyal kesime borçlu olduğunu düşünmesine
- C) Millî değerlerin halk tarafından sezilemeyeceğine inandığına
- D) Ahlakî değerlerin bilim uğruna harcanabileceğini savunduğuna
- E) Fransa'nın dil konusunda baskıda bulunmamasını övgülediğine

5. Sanatın estetik bağımsızlığını savunan Monet'in Nilüferler Serisi adlı resmi, ressamın felsefesini yansıtan en tipik eserlerinden biri. New York Modern Sanat Müzesi'nin önde gelen koleksiyonlarının nadide bir parçası olarak sergilenen eser, adından da anlaşılacağı üzere bir nilüfer göletinin detayına odaklanıyor. Eserde suyun yüzeyi, nilüferler, bulutların göle yansması en güzel hâliyle görülüyor. Ancak bu eser, geleneksel manzara resimleri gibi çevresel detaylar içermiyor. Bu nedenle Barok Dönemi manzara resimlerindekiler gibi izleyicinin gözü ağaçlara, dağlara, ufuk çizgilerine veya gerçekte var olsa da diğer unsurlara değil, sadece suyun yüzeyine odaklanıyor. Böylece izleyici artık manzaranın dışında durmuyor, esere dâhil oluyor.

Bu parçada Nilüferler Serisi adlı resimle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Belli bir sanat anlayışını temsil ettiğine
- B) Günümüz sanat anlayışının dışında kaldığına
- C) Doğa manzarasını farklı bir tarzda yansıttığına
- D) Sanat dünyasında özel bir değer gördüğüne
- E) İzleyicisinin odak noktasını değiştirdiğine

TYT - 2022

6. Yiyeceklerin bozulup bozulmadığını takip etmek ve hangi gıdaların tüketilebilir olduğuna karar vermek insanların ne yiyeceği konusunda kaygılanmasına yol açıyor. Aslında bu endişe hiç de boşuna değil çünkü ABD'de her altı kişiden biri, yiyecek aracılığıyla taşınan hastalıklarla mücadele ediyor. Neyse ki bugünlerde, en azından, buzdolabınızda hangi ürünlerin bakteri taşıdığını ve neyin çöpe atılması gerektiğini size söyleyecek bir teknoloji geliştirildi. Pekin Üniversitesindeki bilim insanları, yiyeceklerle aynı süre içinde bozulan ve renk değiştiren altın nanoçubuk etiketler tasarladı. Herkesin rahatlıkla kullanabileceği bu etiketler, ambalajların üstüne yerleştirilerek gıdaların bozulduğunu koklamadan anlamayı sağlıyor. Bu teknolojinin hava geçirmeyecek biçimde ambalajlanmış ve zaman içinde bozulan her ürüne uygulanması planlanıyor.

Bu parçada söz edilen teknolojiyle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Sağlığı koruma amacıyla geliştirildiğine
- B) Pratik bir kullanıma sahip olduğuna
- C) Yaygınlık kazanacağını düşünülmesine
- D) Gıdaların ömrünü belirlemeye yaradığına
- E) Tüketicide tasarruf bilinci oluşturduğuna

TYT - 2022

7. Bilimin evrensel bir nitelik taşıdığı düşünülse de bilim insanlarının üslubu ve araştırma sonuçlarını sunma biçimleri, çalışmalarından daha fazla öne çıkar. Bu nedenle araştırma yapmaya ilk adımlarını atanlara önemli bilim insanlarının bu vasıfları, yol gösterici olarak sunulur. Söz gelimi Newton'ın hayatını anlatan bir metinde elma hikâyesi ön plana çıkar. Eğer bu hikâye olmasaydı Newton'ın Evrensel Kütle Çekim Yasası, sadece bilim insanlarının algılayışında kalabilirdi. Einstein da "Bilim, gündelik düşüncenin geliştirilip inceltilmesinden fazlası değildir." Sözüyle bu durumu destekler. Bununla karmaşıklıkta yalınlığı keşfetmek kadar keşfin yalınlıkla ifade edilmesini de vurgular. Kendisi de ünlü Genel Görelilik Kuramı'nı aktarırken karmaşık sayılar ve hesaplamaların yanına bir örnek ilâştirir: Zaman görelidir çünkü eliniz kaynar suda iken bir dakika, bir saat gibi gelir; sevdiğinizle geçirdiğiniz bir saat ise bir dakika.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilimsel çalışma yapmaya yeni başlayanlara verilen öneriye
- B) Bilim insanlarının çalışmalarına yansıyan özelliklerine
- C) Bilim insanlarının başarılı ürünler ortaya koyduğu disiplinlere
- D) Bilimsel araştırma sonuçlarının ifade edilme biçimine
- E) Bilimsel araştırmaların günlük yaşamla ilişkilendirildiğine

TYT - 2022

8. Çıkarıcı yani reklamcı bir çağda yaşıyoruz. Buzdolapları ve çamaşır makineleri gibi edebiyat ürünlerinin de sürüm yöntemleri var. Bunların en sahteleri bile gerek televizyon aracılığıyla gerekse okunmadan yazılan tanıtımlarla yaldızlanırsa hele ki bilmem kaçınıcı baskıyı yaptığı abartıyla anlatılırsa satış rekoru kırmaları işten bile değildir. Gerçekler ne kadar çalkantılı ne kadar bulanık ne kadar çıkarıcı olursa olsun, insanoğlu gene de düşten vazgeçmiyor. Bakınız, ne güzel ne doğru söylemiş Baudelaire: “Bana gelince, elbet çıkacağım sevinçle Eylemle düşü kardeş saymayan bu dünyadan.” Gerçekten de edebiyatın dorukları düşlerden doğmamış mıdır?

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Nitelikli sanat eseri sayısında belirgin bir düşüş olmasından
- B) Bilinçli eleştirmen ve düzeyli eleştiri ürünlerinin yokluğundan
- C) Edebî eserlerin güncel olaylara kayıtsız kalmasından
- D) Sanatçıların eserlerini piyasa kaygısı ile kaleme almalarından
- E) Edebî eserlerin, birtakım yollarla olduğundan farklı gösterilmesinden

YGS - 2016

9. Sinema filmlerinin geniş yığınlarca izlenebilmesi içerik ve biçimce kolay algılanabilir olmasına bağlıdır. Yapımcılar da yönetmenin alışılmışın dışında çalışmalar yapmasına genellikle izin vermemektedir. Çünkü bu türden çalışmalarda, seçilen senaryoların beğenilme olasılığı düşüktür. Yine de sıra dışı yapımlar ortaya çıkıyorsa bu; risk alan bağımsız yapımcıların, değişik bir bakış açısı olan yönetmenlerin çabalarının sonucudur. Ayrıca seçici izleyicinin, üretilen sıradan filmlere ilgi göstermemesi nedeniyle yeni arayışların zorunlu hâle gelişi de buna yol açan başka bir etkidir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Sinema izleyicisinin beklentilerinin, filmler üzerindeki bazı etkilerine
- B) Yoğun içeriği olan filmlerin çok ilgi görmediğine
- C) Farklı bir ürün ortaya koymanın bazı sıkıntıları göze almayı gerektirdiğine
- D) Çekilen yeni filmlerin içerik bakımından tartışmalara yol açtığına
- E) Senaryo seçiminde yapımcıların etkin olduğuna

YGS - 2014

10. (I) “Türk evi” dendiğinde akla öncelikle ahşap bir yapı gelmektedir. (II) Zemin katın duvarları taş olsa bile, zeminin üzerindeki kat çoğunlukla ahşaptır. (III) En azından tuğlalar arasına, dikey veya yatay olarak uzatılan ağaçtan bağlama ögeleri, hatıllar konulur. (IV) Ahşap olması eve fiziksel anlamda esneklik verir; örneğin her kuşak, baba evinde kendine göre yeni düzenlemeler yapabilir, büyük odaları tahta bölmeyle bölerek oda sayısını artırabilir veya geniş bir avluya bir oda ekleyebilir. (V) Esnekliğin bir diğer boyutu malzemenin kullanılabilirliği. (VI) Ağacın temini ve işlenmesi, diğer malzemelere kıyasla genelde daha kolay ve ucuzdur. (VII) Sofalarıyla, hayatlarıyla, yazlık ve kışlık bölümleriyle Türk evinin özelliklerini taşıyan taş evler de vardır; örneğin Mardin evleri. (VIII) Ancak dış cephesi dantel gibi işlenmiş taşlarla kaplı bu ev, bir ahşap eve oranla çok daha uzun sürede, çok yüksek bir maliyetle ortaya çıkar.

I. Zamanla üzerinde değişiklikler yapılabildiğine

II. Taş süslemeciliğinin pahalı olduğuna

III. Eski önemini yitirdiğine

Bu parçada Türk eviyle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine değinilmemiştir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

YGS - 2014

11. Çehov’un çocukluk ve ilk gençlik yıllarında yaşadığı ağır koşullara, serinkanlı duruşuna rağmen karşılaştığı her trajik durum ve olguyu alaycı bir dille yansıtmayı, incelenmeye hâlâ muhtaçtır. Tolstoy’un diliyle söylesek Çehov, özellikle izlenimci yaniyla, çağdaşları, öncülleri, ardılları arasında öne çıkar: “Çehov bir sanatçı olarak önceki Rus yazarlarla Turgenyev, Dostoyevski veya benimle karşılaştırılmaz. Çehov’un kendi biçimi var. Bakarsınız, adam hiçbir seçim yapmadan eline hangi boya geçerse onu gelişigüzel sürüyor. Bu boyalar arasında hiçbir ilgi yokmuş gibi görünüyor. Ama bir de geri çekilip bakıyorsanız ki ne göresiniz! Karşınızda parlak, büyüleyici bir tablo duruyor.”

Bu parçada Çehov’la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Özgünlüğünü belirleyen yönlerine

B) Kahramanlarının iç dünyasına

C) Anlatım niteliklerine

D) Kişisel özelliğine

E) Yaratıcı gücüne

YGS - 2012

12. Hemen hepimiz yazılarımızda, yerli yersiz alıntılar yapmaktan, özellikle sözü, alçak gönüllülikle yabancı ozanlara, çağdaş düşünürlerle bırakmaktan fazlasıyla hoşlanıyoruz. Kimi zaman bunu öyle abartıyoruz ki yazar olarak konuyla ilgili ne düşündüğümüz anlaşılmıyor. Ayrıca aynı alıntıların değişik yazarlarca da kullanıldığını görüyoruz. Böylece tekrarın tekrarı bir okuma, zaman kaybına, okuma ediminin yavanlaşmasına yol açıyor. Bu nedenle kendi özgün düşüncemizi dayanaklarıyla işlemeliyiz yazılarımızda. Yüzeysellikten olabildiğince kaçınmalıyız. Kendi düşüncelerimizin de örneğin bir Valéry'ninki, Deleuze'ünki kadar önemli olduğuna inanarak bir öz güven geliştirmeliyiz.

Bu parçada alıntıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazılarda kullanılırken aslına bağlı kalınmadığına
- B) Belirli örneklerle sık sık başvurulduğuna
- C) Yazarlarda düşünsel sığılğa yol açtığına
- D) Okuma zevkini azalttığına
- E) Kullanımının, yazarların kendi düşüncelerini önemsemeyişlerinden kaynaklandığına

YGS - 2011

13. O, dil duyarlılığı gelişmiş öykücülerimizden biridir. Yaşamı değişik boyutlarıyla yansıtmayı amaçlar. Öte yandan öykülerinde dili, bir araç olarak görmez. Yazarken dilin olanaklarını belirli amaçlar doğrultusunda zorlar, bu yolla yeni söylem biçimleri araştırır. Bunu yazarlığın ve yaratıcılığın doğal bir işlevi olarak görür. Yoğun, çok katmanlı, çağrışımlı bir anlatım oluşturma çabası içindedir. Dilin, yeni duyguları, yaşantıları yansıtabilmesi için farklı sözcükler seçmekten ve sözcüklere yeni anlamlar yüklemekten çekinmez. Bütün bunları yazarlığın temel koşulu sayar, yazdıklarını bu doğrultuda biçimlendirir.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dile yaklaşımına
- B) Yaşananlara farklı açılardan baktığına
- C) İşinin bilincinde olduğuna
- D) Anlatımını geliştirmeye çalıştığına
- E) İlginç konular seçtiğine

YGS - 2009

14. Ünlü bir yazar, "Konu mu arıyorsun yazmak için? Uzağa gitme ne hiç gerek yok. Şu sokaktaki evlerden birini seç. Yeter ki gönlünde o evin insanlarını tanımaya yönelik tutkun, onları anlatırken gerçeği düşe dönüştürecek yaratma gücün, bir de dilin inceliklerini tanıyıp onları kendince kullanabilme yeteneğin olsun." diyor.

Bu parçada, yazarda bulunması gereken niteliklerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumun geçmişini ve geleceğini bütünüyle kucaklamaya
- B) Yazacaklarını günlük yaşamdan seçmeye
- C) Görülenleri olduğu gibi anlatmaktan kaçınmaya
- D) Anlatımına, başkalarında olmayan özellikler katmaya
- E) Gözlem gücüne sahip olmaya

ÖSS - 2007

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bir özelliğe değinilmemiştir?

- A) Sağlam bir roman tekniğinin yanı sıra canlı, en az sözcükle çok şey anlatmayı amaçlayan, yoğun bir anlatımı vardı.
- B) Şiirlerindeki, okurun değişik duygularını etkileyen imgeleri, sıradan sözcüklere yeni anlamlar yükleyerek oluştururdu.
- C) Yapıtlarındaki karakterler, halk arasından seçilmiş, zengin bir duygu dünyası olmayan, tek boyutlu kişilerdi.
- D) Şiirlerini oluştururken sözcükleri, ses, anlam ve çağrışım yönünden sıkı bir değerlendirmeden geçirerek kullanırdı.
- E) Betimlemelerinde gözlem gücü ağır basar, özentili ve coşku lu bir söyleyişten özellikle kaçınırdı.

ÖSS - 2004

16. Nasrettin Hoca, fıkralarından da anlaşılacağı üzere sevecen, hoşgörülü, akıllı, hazırcevap bir insandır. Her zaman, haksızlığa uğrayanların yanında yer almış, yaşamın ağır yükleri altında ezilenleri bir gülücükle rahatlatmıştır. Nasrettin Hoca fıkraları didaktiktir. Çoğu kısadır. Bazen girişte yer ve zaman belirtilir, kişiler tanıtılır; ikinci bölümde Hoca'ya bir şey söylenir ve sonunda onun bizi güldüren ama aynı zamanda düşündüren cevabı beklenir. O son cümle, birçok defa atasözüne ya da deyime dönüşüvermiştir. Hoca'nın çok geniş bir coğrafyada başka başka uluslarca benimsenmiş olmasını da fıkralarındaki bu özelliklere bağlayabiliriz.

Bu parçada Nasrettin Hoca ve fıkralarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Ününün yalnızca Anadolu'yla sınırlı kalmadığına
- B) İnsanı düşünmeye yönelten komik öğeler içerdiğine
- C) Öğretici nitelikler taşıdığına
- D) Kimi sözlerinin kalıplaşarak halka mal olduğuna
- E) Birçok tarihi kişiye yer verildiğine

ÖSS - 2004

1. Ölmeden önce deneyimlenmesi gereken şeyler listeleri vardır. Okyanus aşırı bir ülkedeki dile hâkim olmayarak en az bir ay sürececek bir seyahate yalnız çıkma da böylesi nadir yaşanabilecek ama yaşandığında hayat değiştirecek türden bir deneyim sanıyorum. Bende etkileri büyük. Ben yaptım diye övünmüyorum, henüz hayatta başkalarına karşı övünülecek bir şey yapmış olduğumu düşünmüyorum. En fazla, kendimi geçmiş kendimle kıyaslayarak kendi içimde övünülecek anlar yaşıyorum. Onlarda genele vurulduğunda pek bir şey etmiyor. O yüzden bu satırların anlamı “İyisi ile kötüsü ile muazzam bir deneyim oluyor, mümkünse, tek başınıza herhangi bir yere doğru yola çıkın.” cesareti aşılamaktan fazlası değil.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, kendinden böyle söz eden gezginin bir özelliği olamaz?

- A) Yaşamı kendinin önceki haline katkı sağlama ile anlamlı kıldığına inanan
- B) Hayatta kendisini geliştirecek zorlukları deneyimlemek isteyen
- C) Yaşam tecrübelerini aktarılan gezi önerilerinden önde tutan
- D) Yanlış anlaşılabilir önerilerle birlikte uyarılar yapmayı deneyen
- E) Edindiği tecrübeleri başkalarına aktarmaktan geri durmayan

2. Geçen gün bir yelkencilik turuna davetliydim, Muğla'daki koyları geziyorduk ve temel denizcilik dersleri alıyorduk. Güzel insanlar, güzel yerler, güzel etkinlikler vardı. Ama gelin görün ki fiziksel olarak orada olmama rağmen aynı zaman ve aynı mekânda ben herkesten başka bir yerdeydim; özetle mevcut şartların ne olduğunun önemli olmadığı anlardan biriydi. Stresten kalbim sıkışıyordu. Kafamın içinde gecikenlerle birlikte hayli kabarmış yapılabilecekler listesi... Altı farklı kolda sürdürdüğüm işler yetişecek mi... Yakında ödeme alacak mıyım? Akademideki araştırma önerimin tamamlanmasına sadece 74 gün kaldı, acaba halledebilecek miyim? Beş güne Londra'ya geçeceğim, ev bulamazsam ne olur... Düşünsene şu an ayağım kayıp düşsem sakatlınsam mahvolurum... TEDX'te konuşmayı neden kabul ettim ki, aa yüzüm sivilcelenmiş neden acaba? (neden acaba?!) türünden düşünceler vardı.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, parçanın yazarının bir özelliği olamaz?

- A) Yapılmayı bekleyen işlerinden ötürü gerginlik duyan
- B) Vücudundaki bazı değişikliklerin psikolojik kökenli olduğundan şüphelenen
- C) Yelkencilik konusunda ücretli eğitim etkinliğine katılan
- D) Bulunduğu mekândaki ortak etkinliğe zihnen dâhil olmakta güçlük çeken
- E) Birden çok işi bir arada yürütmeye çalışan

3. Söylenecek o kadar fazla şey var ki... Nereden başlayacağımı bilemediğim için susuyorum. Göremediğim ama görme talebiyle yola düştüğüm... Olmasını düşlediğim, aradığım, yolcuğumun sonuna yaklaşırken bulamadığımı sandığım... Ama yola çıkmadan önce hazırladığım plandan ufak bir sapışla anında tepkimler zinciri yaratarak düşlerimi aşan bir güzellikte gördüğüm ve yaşadığım günler... Birbirinden güzel insanlardan çok şey öğreniyorum. Sessizleştığımızda genellikle işlerin kötü gittiği sanılır, bende ise tam aksi. Fazla konuşmak bir şeyleri gizlememin yolu olur genellikle.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, sözü edilen nin bir özelliği olamaz?

- A) Bir ümit uğruna arayışlara giren
- B) Gereksiz konuşmanın bazı şeyleri gizleme davranışı olduğunu düşünen
- C) Planından küçük değişiklikler yapınca hayalindekinden daha güzel sonuçlara ulaşan
- D) Kendisinden bir şeyler öğrendiği insanlara teşekkür etmekten geri durmayan
- E) Konuşmaya bir yığın sözün hangisinden başlayacağını belirleyemediği için susmaya devam eden

4. Fikirler gökten zembille inmezler, onlarla sokakta karşılaşırsınız, onlarla kitaplarda karşılaşırsınız, filmlerde, otobüs duraklarında beklerken, reklam tabelalarını seyrederken karşılaşırsınız. Bu karşılaşmaların bedensel karşılaşmalar olmadığını söylemek budalalık değilse nedir?

Ancak insanoğlunun bilinçli olmasından gelen bir talihsizliği vardır. Bilinçli bir varlık olduğunuz için övünmeye erken başlamanın!- Fikirler bizde sıra sıra dizilip birbirlerini takip ederlerken onların yalnızca nesnel gerçekliğe sahip olmakla kalmadıklarını, Spinoza'nın deyişiyle, fikirler de fikirleri her zaman oluşturabileceği için, onların içsel bir gerçekliğe de sahip olduklarını unutmamak gerekir. Nedir bu içsel gerçeklik? Bu demektir ki her fikir aynı zamanda bir şeydir ve her şey gibi şu ya da bu oranda gerçekliğe, yani kudrete sahiptir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, sözü edilen fikirlerin bir özelliği olamaz?

- A) Kitap, film, reklam tabelası gibi yerlerde görülebilir özellikte beliren
- B) Kendisi gibi bir başka fikrin çıkış noktasını oluşturabilen
- C) Bilinçli insanlar tarafından yerinde kullanılabilen
- D) Günlük hayatta somut bir şekilde karşılaşılan
- E) Herhangi bir nesne gibi kendine ait bir içsel güce sahip olan

1. Küresel iklim değişikliği uzmanı yaptığı sunumdan sonra laptopunu kapatırken katılımcı iklim gönüllülerine şunları söyledi:

- Şirketlerde sürekli ekonomik büyüme hedefi bir şekilde yavaşlatılmalı.
- Ürün ve faaliyetlerin gerçek maliyetleri ortaya çıkarıldıktan sonra çevreye zarar verenlere karbon fiyatlandırması gibi yaptırımlar aracılığıyla çevresel hasarlar oranında maddi yaptırım yapılmalı.
- Fosil yakıtlar, kullanımdan hızla kaldırılarak yenilenebilir enerjiye geçilmeli.
- Dünyanın her yerindeki kadınlar çevre bilinciyle eğitilmeli ve desteklenmeli.
- Üretim tekelleri ortak kurullarla yer değiştirerek üretim limitleri demokratik kararlarla dengelenmeli.

Bu parçada iklim değişikliği uzmanının gönüllülere sıraladığı maddelere göre çevre için yapılması gerekenler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Eğitimi destekleme B) Hasarları cezalandırma
C) Enerjiyi iyileştirme D) Onarımı gerçekleştirme
E) Büyümeyi sınırlandırma

2. Gramafon tamircisi ürettiği son gramafonun cıvatasını sıktıktan sonra eğilip ona "Her gramafon çalar ama orijinal değildir. Sana layık gördüğüm şekilde kalmak için şu beş şeyi asla unutma!" diyerek şu öğütleri verdi:

- Seni dekoratif amaçlı kullanmaya çalışanlara gönül düşürme sen ses vermek içinsin.
- Mekanizmanı muhafaza eden kasa kurutulmuş tahtadandır, çevrendeki sulu konuşmalar aslını bozar, kulak verme.
- Mekanizman senin her şeyin, ne hızlı ne yavaş ilerle, kararında ol ki seslendirdiğin parçanın hakkını verebilesin.
- Seni kontrol etmek isteyenler iğnenin olduğu başlığı fiskeleyip tın sesini duymak isterler, her fiske ömründen ömür alır buna izin verme.
- Senin aslını koruman çaldığın taş plaklara bağlı, sonradan üretilen mika plakları çalmayı baştan reddet.

Bu parçada gramafon tamircisinin gramofona verdiği öğütlere göre gramafonun aslı gibi kalmak için dikkat etmesi gereken unsurlar arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Mekanik bölümler B) Orijinal plaklar
C) Ortam sesleri D) Ahşap masa
E) Var oluş amacı

3. Bölüm amfisinde son dersini veren biyoloji profesörü öğrencilere "Şakası yok! Çocuklarınıza bıraktığınız, bizim bildiğimiz dünya olmayabilir! Onların hakkını ancak siz gözetebilirsiniz! Bunları siz önleyebilirsiniz!" diyerek endişeli ses tonuyla şu maddeleri sıraladı:

- Yaklaşık 11 bin yıl önceki tarım devriminden bu yana bitkilerin biokütlesi yarıya indi, bu da demek oluyor ki insanlar dünyanın kara yüzeyinin neredeyse üçte ikisini tamamen değiştirdi.
- Geçtiğimiz 500 yılda kayıt altına alınmış yaklaşık 1,300 türün soyu tükenirken kayıt altına alınmayan çok daha fazlası olduğu düşünülüyor.
- Günümüzde vahşi memelilerin toplam kütlesi, insanların gezegeni kolonileştirmeye başlamadan önceki kütlelerinin dörtte birinden daha az.
- Son 300 yılda küresel sulak alanların %85'i kayboldu ve okyanusların %65'inden fazlası bir ölçüde riske atıldı.
- Resiflerde canlı mercan örtüsü 200 yıldan daha kısa bir sürede yarıya indi ve deniz otunun boyutunda geçen yüzyıla kıyasla %10 azalma tespit edildi.

Bu parçada biyoloji profesörünün öğrencilere sıraladığı bilgilere göre öğrencilerin çocuklarının hakkını koruyabilmeleri için önlemleri gereken noktalar arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Soyu tehlikede olan türleri korumak
B) Vahşi memelilerin sayısını artırmak
C) Elde kalan sulak alanları korumak
D) Resiflerde biyoçeşitliliği artırmak
E) Yeryüzündeki bitki örtüsünü artırmak

4. Babil'in Asma Bahçeleri kalıntıları içinden konuşan uzman dikey tarımın gittikçe maliyeti artan tarım için sunduğu avantajları videonun sonuna dek kendinden emin bir şekilde şöyle sıraladı:

- Mevsim koşullarından etkilenmeden yıl boyu mahsul sağlar.
- Birim alandan en fazla ürün elde etmeye olanak tanır ki bu geleneksel tarıma oranla yıllık 4 - 5 kat verim demektir.
- Tarım için kullanılan araçların yapmış olduğu karbon salınımını ortadan kaldırır.
- Verimli bir araziye ihtiyaç yoktur, topraktan yukarıda olacağı için çölün ortasına bile kurulabilir.
- Verimli araziler tarımdan uzaklaştırılıp ağaçlandırılarak iklim değişikliği etkisi azaltılabilir.

Bu parçada uzmanın izleyicilere verdiği öğütlere göre dikey tarımın kazanımları arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Atıkları azaltma
- B) Zeminden bağımsızlık
- C) Aralıksız üretim
- D) İklimi yönlendirme
- E) Lezzetli ürün

5. Bu kitapta okur, zaman zaman esprili, zaman zaman da son derece duygusal ama her durumda sade bir anlatım üzerinde ilerliyor. Okuru hiçbir zaman yormuyor bu aşk ve insan odaklı öyküler. Bunların çoğunda hüzün saklı. Öykülerin kahramanı olan kadınlar tüm kırılğanlıklarıyla çiziliyor. Kentli ve kültürlü, iyi eğitim almış bu kadınların pek çoğu, aslında içlerinde saklı olan gücü fark edebiliyor yeri geldiğinde. Son derece basit bir olay örgüsü çevresinde insan hâllerini, aşk karşısında yaşananları, yalnızlıkları, düş kırıklıklarını ve küçük mutlulukları kaleme alıyor yazar.

Bu parçada sözü edilen öykülerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İnce anlamlı güldürücü sözler
- B) Duyguları devindiren bir doku
- C) Her kesimden seçilmiş kahramanlar
- D) Süsten arınmış bir anlatım
- E) Değişik yönleriyle yansıtılan kadınlar

ÖSS - 2009

6. Benim ansiklopediyle tanışmam, ortaokulda ödev yapmak için kütüphaneye gittiğim günlere rastlar. Bir ansiklopediye sahip olmak o yıllarda, hayal edilemez bir şeydi. O, ancak bir kütüphanede bulunur ve belli bir süreliğine alınıp bakılabilir, dokunulabilir bir nesneydi. Kocaman cüssesiyle bir ansiklopediyi kucaklamak, sayfalarını karıştırmak, bir maddeyi arayıp bulmak, başka bir gezegene inmek ve orada keşiflerde bulunmaktan farksızdı. Ne yazık ki şimdiki çocuklar ansiklopedi bile karıştırmıyorlar. O büyülü dünyadan, o heyecandan habersiz yaşıyorlar. Öğretmenler ödev verirken "İnternette bulun." diyorlar. Onlar da hiçbir çaba göstermeden İnternette buldukları bilgiyi kopyalıyor; okuyup değerlendirmeden, hiçbir şey öğrenmeden götürüp veriyorlar.

Bu parçada belirtilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sürdürülen bir tutuma tepki
- B) Öğrenme coşkusu tadamayış
- C) Bilgiyi özümseyememe
- D) Kolaycılığa yönlendirme
- E) Duygularını başkalarıyla paylaşmama

YGS - 2011

7. Neden şiir yazar ki insan? Havasızlıktan boğulmak üzere olan evrende nefes alabilmek, var olabilmek, elinde iyi-kötü ne varsa dönebilmek için mi eteklerine? İç dünyasının dışarıyla olan kavgasında anlaşılabilir olma derdi midir kendini kanıtlamak ya da kanatmak? Şairler, görünenin ardındaki gizemleri ortaya çıkararak bize rehberlik mi ederler?

Bu sözleri söyleyen kişiye göre şairlerin yazma nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yaşamın bunaltıcılığından sıyrılma
- B) Kendini, anlatarak ortaya koyma
- C) Ruhsal durumuyla yaşam arasındaki çatışmayı yansıtmak
- D) Yalnızlaşmaktan kurtulma
- E) Yaşamın, ayırımına varılmayan yönlerini duyumsatma

YGS - 2012

8. Kurşun kalem yapan yaşlı bir adam, yaptığı kalemleri satıcıya vermek için kutuya koyarken içlerinden birini kenara ayırdı ve ona “Olabilceğin en iyi kalem olmak istiyorsan şu beş şeyi asla unutma!” diyerek şu öğütleri verdi:

- Hayatta başarılı olmak için öncelikle kendini, seni kullanmayı bilen bir kişinin ellerine almasına izin vermelisin.
- Zaman zaman ucunu açacaklar ve bu sana acı verecek fakat daha iyi bir kalem olmak için buna katlanmalısın.
- Yaptığın yanlışlara üzülme, yeniden yazma fırsatın olacak daima. Bu fırsatları kaçırma!
- Seni sen yapan en önemli parçanın, içindeki kurşun olduğunu unutma
- Üzerinde dolaştığın her yüzeye kendine ait bir işaret bırakmalısın ve yazmaya devam etmelisin.

Bu parçada kurşun kalem ustasının kaleme verdiği öğütlere göre, kalemin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Gerçekçi olmak
- B) Sabırlı olmak
- C) Umudunu korumak
- D) Özünü hatırlamak
- E) Özgün olmak

TYT - 2018

1. Son Çıkış'ı (Ramin Matin, 2018) karantinanın ilk günlerinde izledim. Belki de fazlasıyla ham bir İstanbul'dan kaçma sevdasının kafamı kurcalamaya başladığı bir döneme denk geldiği için ciddi anlamda bağ kurdum kendimle, İstanbul'un "çirkinliğine" ve küçük burjuvanın "lüzumsuzluğuna" dair sert sözleri olsa da bunları olabildiğince absürt uçlara taşıyıp kara mizahla anlatan bu filmi epey sevdim. N. Can Kantarcı imzasını taşıyan senaryonun son bölümde biraz sarkmaya başladığını düşünsem de kaçışla özdeşleştirilen mekânın da kendi İstanbul'unu yaratma fikrini enteresan bulduğumu söylemeliyim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen filmin bir özelliği değildir?

- A) Komiklik
B) Akıcılık
C) Saçmalık
D) Söylemde keskinlik
E) İlginçlik

2. Başlangıçta kendime ait fikirleri ortalara savurmaktan çekinmezdim ama öğrendikçe kendinden de şüphe ediyor insan. İçimdeki öteki benin sesi mırıldanmaya başlıyor: Felsefe tarihi gibi zaten herkesin üzerinde uzlaştığı ve üniversitelerde okutulan bir müfredat anlatacaksam bile alanın doktoru değilim. Akademisyen de değilim, bu alanda kitabım da yok. İnsanlar sen bu işe ne cüretle kalkıştın diyecekler, okuldakiler burun kıvracak, hocalar youtuberliği küçümseyecek. Akademik ciddiyete uygun düşmediği için kimse beni okulda ciddiye almayacak...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada kendinden söz eden yazarın bir özelliği değildir?

- A) Çaresizliğe düşen
B) Eğitimi önemseyen
C) Zamanla değişen
D) Tereddüde düşen
E) Küçümsemekten çekinen

3. İki dev ciltten oluşan geniş içerikli Mitolojiler Sözlüğü'nün Türkçe tercümesi daha çok harf sırasına göre dizili bir ansiklopedik kaynak gibi görünüyor. Ancak, bu özellikte olmadığı, sistematik bir başvuru kaynağı olarak da tasarlanmadığı için her bir ciltte istediğiniz bilgilere ulaşmak için dizini kullanmak zorunda kalabilirsiniz. Sözlük maddeleri okuyucuyu öteki maddelere göndermiyor, bu yüzden kendi ilgilerinize ve aradıklarınıza göre sözlüğün belli bir kısmını okuyarak "gezemiyorsunuz". Bunlara rağmen şimdiye dek benzeri özellikte bir kaynak da hazırlanmış değil.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen Mitolojiler Sözlüğü'nün bir özelliği değildir?

- A) Alfabetik
B) Karmaşık
C) Oylumlu
D) Çeviri
E) Nitelikli

4. Edebiyatın o zamanki genel görünümü şöyleydi: Uzun cümle kuramayan bir edebiyattı bu dönem. Aile arşivlerini, kendinin veya eş dostun bunalımlarını, küçük anı ve nostalji kırıntılarını birbirlerine karıştırarak inanılmaz kısa sürelerde imal edilen öykü ve romanlardan oluşuyordu. Hepsı birbirine benziyordu. Sinema senaryosu olmaya ta baştan elverişli kılınmış bir "teknik rahatlık" söz konusuydu artık, yani bir "ucuz roman" bir "ucuz öykü"...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen edebiyat döneminin roman ve öykülerinin bir özelliği değildir?

- A) Kolaycı
B) Niteliksiz
C) Kısa
D) Basit
E) Sinematografik

5. Edebiyat öğretmenimizin kendine özgü bir yöntemi vardı. Büyük yazarlardan, düşünürlerden seçilmiş bir metni çoğaltır, ders-ten birkaç gün önce hepimize dağıtırdı. O metni hepimiz tekrar tekrar okurduk. Metnin ilginç yerlerini, yazarın dünya görüşünü, o dönemin edebiyat anlayışını bulur çıkarırdık. Derslerde öğretmenimiz düşüncelerini belirtmez, güler yüzle bizi dinler ve asıl hedefe kendi çabalarımızla ulaşmamızı sağlardı. Böylece derslerimiz tartışmalı bir şölen havasında geçerdi. Sokrat'ın, Sofokles'in, Tolstoy'un, Montaigne'in metinlerindeki bazı cümleler hâlâ belleğimde, bana hâlâ yol gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen öğretmenin bir özelliği değildir?

- A) Dersini çekici kılan
- B) Konuşmaktan çok konuşturan
- C) Okuyup araştırmaya yönlendiren
- D) Belirli düşünce kalıplarına bağlı kalan
- E) Değişik türdeki klasik yapıtları sevdiren

ÖSS - 2008

6. Gerçekte tepkileri önemsiyorum; ama onların esiri olmak istemiyorum. Her zaman okurla aramda bir mesafe bırakmaya çalıştım. Bu da hiçbir zaman başarılı olmamı etkilemedi. Öyle ki kitaplarım otuz dile çevrildi. Bu koşullarda, okuru memnun etme çabasına girmeyi gereksiz buldum; yalnızca kitaplarımı yazmaya çalıştım. Önceleri bunu yaparken zorlanıyordum. Ancak bunda direnince okur, zaman zaman anlamasa da beni kabullendi. Bu da bana çok büyük bir güç verdi. Ben istediğimi istediğim gibi yazarım. Okur da bana ve kitabıma yaklaşacaktır. Yani kitabım, okurun peşinden koşmayacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın bir özelliği değildir?

- A) Okurların eleştirilerini ön planda tutmama
- B) Okurun, giderek kitaplarını benimsediğine inanma
- C) Yazın ve yaratma alanında yeni bir çıkış açma
- D) Yapıtlarını kendi düşüncelerine göre biçimlendirme
- E) Okurla içli dışlı olmaktan kaçınma

ÖSS - 2005

7. Okur, onun şiirlerini okurken derine indikçe yeni tatlarla, yeni bulgularla karşılaşacaktır. Sözün gizemli boyutlarının peşine düşecektir. Şiiri yeniden kurgulayacaktır. Bu anlamda, herkese açık bir şiir değildir onun şiiri. Art alanı alabildiğine geniş şiirlerdir. Tarihten felsefeye, değişik bilim dallarından devşirilmiş veriler, bunlarda birer motif olarak çıkar karşımıza. Kimi zaman da bu veriler, imgelere dönüşür; benzetmeler, mecazlar, istiareler biçiminde iç donanımını oluşturur şiirlerin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairin bir özelliği değildir?

- A) Anlaşılabilirliği güç şiirler yazma
- B) Şiirlerini yazarken farklı alanlardaki çalışmalardan yararlanma
- C) Sanatsal bir söyleyişe başvurma
- D) Yoruma açık şiirler oluşturma
- E) Anlamca açık şiirleri değersiz bulma

ÖSS - 2005

1. Binoral ritimlerin uzun süreli hafızaya olan etkisini araştırmak amacıyla 32 katılımcıyla bir deney yapıldı. Katılımcılara gözleri bağlı bir şekilde Beta (20 Hz) ve Teta (5 Hz) olmak üzere farklı frekanstaki ritimler dinletilmesi sırasında katılımcılardan onlara söylenen kelimeleri akıllarında tutmaları istendi. Beta frekanslı binoral ritimlere maruz kalındığında, kelimelerin hatırlanma sırası ve oranları çok yüksek olduğu halde Teta frekanslı ritimlere maruz kalındığında kelimeleri hatırlanma oranının azaldığı tespit edildi. Bu deney sonunda, binoral ritimlerin kullanılan frekansa göre uzun süreli belleği iyi ya da kötü etkileyebileceği belirlendi. Ayrıca katılımcıların çoğu, trans ve hipnoz halindeki yakını duygular yaşadıklarını belirttiler.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Teta ritimli sesleri dinlemede betaya göre hatırlama azdır.
- B) Beta ve teta dalgaları eşliğinde hipnoz uygulamaları yapılabilir.
- C) Binoral ritimler hipnozdekine benzer duygular yaşatabilir.
- D) Doğru frekanstaki binoral ritimler belleği olumlu yönde etkiler.
- E) Beta frekansı ile oluşturulmuş ritimleri dinlemek hatırlamayı yükseltir.

2. Yazarlarımızı yalnızca biyografik maceralarıyla değil “yazı maceraları” açısından ele almaya giriştiğimizde yine genel bir kötümserlik vadeden bir durumla karşılaşyoruz. Bunun nedeni, birtakım köşe yazarlarının romancılık ve öykücülük sektörüne el attıkları ya da tersi, romancıların gazete köşelerine geçtikleri andan itibaren bu iki mecra arasında olan her farkın silinip gitmesidir. Derrida’nın tanımının içerdiği “mutsuzluk” işte burada yatıyor: Her şeyin yazılabileceği, edebiyata dâhil olabileceği fikrinin kötüye kullanılması...

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarlarla ilgili olumsuzluklar onların yazı karşısındaki tavırlarıyla sınırlı değildir.
- B) Alan aşımı yapan yazarlar türler arasındaki belirleyici farkların azalmasından sorumludurlar.
- C) Konu olarak her şeyin esere alınması bazı durumlarda bir kötüye kullanım olarak tanımlanabilir.
- D) Köşe yazarlarının roman ve öykü yazmaya girişmesine son zamanlarda rastlanmaktadır.
- E) Yazarların kendi alanlarının dışındaki türlerde eser vermesi doğru bir tutum değildir.

3. İyi ve kötü edebiyat ayrımını bir kenara attığımızda bile hayvanın bir figür olarak edebiyatta belirşi çok ciddi, belki insanların ve kahramanların belirşinden yer yer çok daha ciddi bir dizi özellik yaratır. Burada yazma faaliyetinin kime yönelik olduğu sorusunun yerine, kimin adına yazma sorusu gelir: Okur için, müşteri için - ki ultra kapitalizm koşullarında müşteri okur filân değil, şirketlerdir yalnızca uğruna yazılan- yazmak değil, yazamayanlar için, onlar adına yazmak... Ve bunlar, insanlar, hayvanlar, bitkiler ve her şeydir. Adına yazmak modern edebiyatın güçlü eserlerini ayırt eden özelliklerden biri gibi görünüyor: Beckett, Proust, Kafka, Woolf hep böyle...

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarın okura uygun yazıyor olması yazıyla bir başkasına dil olmasından daha iyi değildir.
- B) Okuru herhangi bir ürün müşterisi olarak ele alan yazar tavır doğru bir tutum değildir.
- C) “Kendi yazamayanlar”ın adına yazmak kişiyi üst bir yazar kimliğine ulaştırır.
- D) Hayvanlar adına yazmak bir yazarı Proust gibi Kafka gibi büyük yazarlar arasına alır.
- E) Yazarın iyi bir eser ortaya koyması, sonrasında da hayvanları konu edinen bir eser yazacağı beklentisi doğurur.

4. Araştırmacılar beynin kararında bir karmaşıklık aradığını söylüyor yani melodiler ilginç olmalı ama hatırlamak için çok da zor olmamalıdır. Örneğin ninniler düşük perdeden başlar, yükseğe çıkar ve başladığı yere dönerler. Bu, bir melodinin alabileceği birçok yaygın formdan sadece biridir ve bu ses yapısına olan aşinalık zihnimizin onları hatırlamasını ve tekrar etmesini kolaylaştırır. Ancak beyniniz bir şarkıyı duyduğunda, sadece temposunu ve ritmini kaydetmekle kalmaz aynı zamanda şarkının duygu ve sözlerine de dikkat eder. Bütün bu bilgiler beynin işitsel hafıza merkezinde kaydedilir. Ve akla takılan melodiler, bu faktörlerin benzersiz kombinasyonuna dayanır, beyniniz ne kadar çok önem verirse hafızanız da o kadar çok canlanır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Hatırlanan müzikler beynin önem verdiği bileşimlerden oluşur.
- B) Beyin şarkının müziğinin yanında söz ve duygularına da dikkat eder.
- C) Müzik eserine ait öğeler beyindeki işitsel hafızada tutulur.
- D) İlgili çekici ve kolay müziklerin akılda kalıcılığı yüksektir.
- E) Beynin hatırladığı müzikler çok dinlemeyle ilişkili olabilmektedir.

5. Enes Öğretmen, öğrencilerine İslamiyet öncesi eski Türk toplumlarının yaşadıkları coğrafyalarda yazıtlara rastlanıldığını ayrıca tabak, çanak, yüzük, küpe, kemer tokası ve kemik eşyalar gibi günlük kullanılan malzemelerde yazıların bulunduğunu belirtmiştir.

Öğretmenin bu ifadesinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Merkeziyetçi yönetimi benimsedikleri
- B) Yazıyı bildikleri ve kullandıkları
- C) Farklı bölgelerde bulundukları
- D) El işleriyle uğraştıkları
- E) Süs eşyaları kullandıkları

AYT - 2022

6. Edebiyat eleştirileri, edebiyat tarihlerine öncülük etmek gibi ciddi ve önem gerektiren bir işlevi yerine getirir. Bunun bilincine varmamış birçok uzman eleştirmenimizin de amatörcü eleştiri yazarları gibi ideolojik bir tavır sergilemeleri gözden kaçmayan bir gerçektir. Bunun acı sonucu; eleştirmenlerin yazarları ve eserleri kamplara bölüp etiketleyerek kendi ideolojileri doğrultusunda olmayanları yok saymaları ve bu etiketlemenin sağlıklı olup olmadığını dahi araştırma zahmetine girmeyişleridir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Edebiyat eleştirmenleri okurları yönlendirirken büyük bir sorumluluk üstlenmiş olurlar.
- B) Usta eleştirmenlerin de sıradan eleştirmenlerle aynı hatalara düştükleri yadsınamaz bir gerçektir.
- C) Kimi eleştirmenlerin zaman zaman eleştirilerinde tarafsız olmadıkları gözlemlenmektedir
- D) Eleştirmenlerin, bir eseri kendi dünya görüşlerine göre değerlendirmeleri yanlış bir tutumdur.
- E) Yaptığı işin ciddiyetini kavrayan eleştirmenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır.

YGS - 2016

7. Kişiler arası iletişim, kaynak ve hedef konumundaki kişilerin aynı ortamda ve karşılıklı etkileşim içinde bulunması zorunluluğunu beraberinde getirmektedir. İletişim sürecinde taraflar arasındaki etkileşimin olduğu her karşılaşma, bilgi alışverişi, kişiler arasında ortaya çıkan güven ve yakınlık da iletişimin kapsamına girmektedir. Dolayısıyla kişiler arası iletişimde dil kadar jest, mimik gibi bedensel ifadeler ve sessizlik de iletişim kurmaya yarayan araçlar arasında yer almaktadır.

- I. Beden hareketleri iletişimde önemli rol oynayan unsurlardan biridir.
- II. İletişim akışını sağlayanlardan biri de karşılıklı güven duygusudur.
- III. İletişimi etkili kılan unsurların başında tarafların öz güvene sahip olmaları gelmektedir.

Bu parçadan kişiler arası iletişimle ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

YGS - 2014

8. Dil, tarih, edebiyat, hukuk, din, ekonomi, tarım, aile yapısı gibi birçok öge, kültür kavramı içinde yer alır. Bu bağlamda kültür, bir ulusu oluşturan toplumun ayrılmaz parçasıdır. Ulusların gelişmişlik düzeyiyle kültür arasında çok sıkı bir etkileşim vardır. Çünkü kültür bir ağaç fidesindeki, bir çiçek tohumundaki öz gibi, toplumu bir arada ve canlı tutan, geliştiren bir etkidir. Sağlıklı bir toplumsa zamanın getirdiği yenilikleri, kendi öz değerleriyle kaynaştırarak yol alır. İşte bu yönden Atatürk döneminde gerçekleştirilen devrimler de bu amaca yönelik yenileştirme, geliştirme atılımlarıdır.

Bu parçadan kültürle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Uluslararası ilişkilerde gözetilmesi gereken nitelikler taşıdığı
- B) Toplumsal yapıyı kuran değerler bütünü olduğu
- C) Toplamların gelişip değişmesinde önemli bir güç olduğu
- D) Bireyleri birbirine bağlayan özellikler içerdiği
- E) Koşullara göre değişime uğrayabileceği

YGS - 2009

9. Bir dildeki yeni sözcüklerin başlangıçta anlamları ve çağrışımları sınırlıdır. Daha doğrusu bunlar tam anlam bağlamış sayılmaz. Bunların çağrışımsal bir birikim edinmesi, öncekilerden başka anlamları da içermesi, kullanılmasına bağlıdır. Bu da yazarlar ve ozanların özel bir çaba göstermelerini, dil duyarlıklarını bütün zenginliğiyle yeni sözcüklere yansıtmalarını gerektirir. Bu yönden Türkçe gibi özleşme ve yenileşme süreci içinde bulunan dillerde yazarların, ozanların işi, durmuş oturmuş dillere oranla daha güçlüdür.

Bu parçadan, dildeki yeni sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Önceleri anlam alanları dardır.
- B) Sanatçıların çalışmalarıyla gelişir.
- C) Zaman içinde yeni anlamlar kazanır.
- D) Anlamsal sınırları belirlenmemiştir.
- E) Yaygınlaşmaları, halkın bilinçlenmesine bağlıdır.

ÖSS - 2007

10. Büyük edebiyatçılar sadece yapıtlarıyla değil, yarattıkları imgelerle de yaşarlar. Bu sanatçı, gerek kişiliği, gerek edebiyat bilinci, gerekse yapıtlarıyla kendisinden sonraki kuşaklara yol göstermiştir. O, özellikle 1970'li yıllarda öykücülüğümüze yeni bir soluk getirmiştir. Öyküyü, romana geçiş için bir basamak gibi kullanmaması, edebiyat bilincinin çok önemli bir göstergesiydi. Günlükleri, eleştirileri ve çevirilerinde gösterdiği titizlikle öyküdeki başarısının bir rastlantı olmadığını bize açıkça kanıtlamıştı.

Bu parçadan, sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Genç yazarlara örnek olmuştur.
- B) Sanatın toplumsal işlevi olduğuna inanmıştır.
- C) Öykücülüğümüzün havasını değiştirmiştir.
- D) Değişik yazınsal türlerde ürün vermiştir.
- E) Yapıtlarında belirli bir düzeyi korumuştur.

ÖSS - 2007

11. Yazar, sözcüklerle oynarken hem bunların diziliş kurallarının hem de alışılmış kullanımlarının dışına çıkıyor. Bu yüzden de zaman zaman yanlışlar yapıyor. Ancak bunları, yazarın dili önemsemediğinden yaptığını söylemek istemiyorum. Sanıyorum bu yanlışlar onun, alışılmışın dışına çıkma, kendine özgü bir biçim ve söylem yaratma isteğinden kaynaklanıyor. Dilde denemelere girişiyor. Bu nedenle güncel, yazınsal söylemle, düşünsel söylemi kaynaştırmaya çalışıyor. Anlatımdaki gevşek dokululuk da bundan, bu kural tanımaz tutumundan kaynaklanıyor.

Bu parçadan, sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Anlaşılır olmaktan kaçınmaya çalıştığı
- B) Dilde arayış içinde olduğu
- C) Başka yazarlara benzemek istemediği
- D) Değişik anlatım biçimlerinden yararlandığı
- E) Dili doğru kullanmadığı

ÖSS - 2005

12. Sanatçıları eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmekten asla kaçınmazdı. Her birinin iyi ve kötü yanlarını açıkça ortaya koyar, hayran olduklarını bile kıyasıya eleştirirdi. Bir gün Tolstoy gibi roman yazacağını söyler, bir başka gün La Fontaine gibi yazmaya yönelir ya da şiirlerinde halk ozanlarının kalıplarını kullanırdı. Sevdiği, beğendiği yazarlarla sürekli yarış içindeydi. Bunun için de yazdıklarını hiçbir zaman yeterli bulmazdı. Herkesçe beğenilen, övülen o ünlü yapıtı için yıllar sonra şöyle demişti: "Bugün yazsam öyle yazmazdım." Kısacası o, "Söylemek istediğim en güzel söz, henüz söylememiş olduğum sözdür." düşüncesini, yazma ve yaratma ilkesi olarak benimsemişti.

Bu parçadan, sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yapıtlarında ulaştığı düzeyle yetinmediği
- B) Okurlarını etkileme ve bilinçlendirme amacıyla yazdığı
- C) Kendi eleştirisini kendisinin yaptığı
- D) Sanatçılara yönelik düşüncelerini gizleme gereği duymadığı
- E) Etkilendiği sanatçıların izinde gitmeye çalıştığı

ÖSS - 2005

13. Düşüncenin bulanıklıktan, başıboşluktan kurtulması, büyük ölçüde terimlere yaslandırılmasına bağlıdır. Konu alanı ne olursa olsun, belli bir alana yönelik ve yaklaşımın temelini terimler oluşturur. Bunun için de bir eleştirmenin, bilim adamının ya da araştırmacının olguları, olayları, durumları adlandırıp dizgeleştirmesi, terimlerle düşünmesini, terimlerle anlatmasını gerektirir. Terimlerin insan düşüncesine sunduğu olanaklar da burada ortaya çıkar. Olgu, olay ve durumlar, ister betimlensin, ister açıklansın, bunların kesin, aydınlık sınırlar içinde algılanmasında önemli bir işlevi vardır terimlerin. Terimlerle adlandırılmamış durum, olgu ve olayların kavranması, kişiden kişiye değişiklik gösterir.

Bu parçadan terimlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Düşüncenin sınırlandırılmasına, anlaşılmasına yardım eder.
- B) Değişik alanlara özgü bilgileri belirli bir düzen içerisinde yansıtır.
- C) Metinleri ayırıp türlendirmede bir ölçüt olarak kullanılır.
- D) Anlatıma açıklık ve kolay kavranırlık kazandırır.
- E) Anlatılanların farklı biçimde anlaşılmasını önler.

ÖSS - 2004

1. Birisi sizden nefret ediyorsa ya da bunu imgeliyorsanız iki durum geçerlidir ya gerçekten nefret ediyordur ya da siz onu öyle algı-lıyorsunuzdur. Bunun iki yönü daha var. Eğer sizden nefret et-mesi için ona bir neden verdiyseniz, yani sebebinin sizde oldu-ğuna gerçekten inanırsanız ondan nefret edemeyebilir, kendi-nizden nefret etmek zorunda kalırsınız! Ama ona sizden nefret etmesi için herhangi bir neden vermiş değilken yani ona bir za-rar vermiş değilken sizden nefret ettiğini düşünüyorsanız karşı-lığında ondan zorunlu olarak nefret edeceksiniz.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi bek-lenemez?

- A) İnsanın kendisine birinin nefret beslediğini hissetmesi ger-çekle ilişkiz olabilir.
- B) Kişisel ilişkilerde kendini hatalı görenler muhabatına olum-suz his besleme eğiliminde olmaz.
- C) Bir kişiden sebepsiz nefret görenler bu durum karşılığında ona nefret duymaya başlarlar.
- D) Birinin, nefret edildiğini hissetmesi gerçeklerle uyuşan bir durum olmayabilir.
- E) İkili ilişkilerde hatayı kendisinde gören kişi karşıdakinin bazı davranışlarını sevmeye başlar.

2. Müzik insandan önce de mümkündü. Deleuze ile Guattari'nin aktardıkları bir zoolojik anekdot bunu haklı çıkarıyor. Bazı ötücü kuşlar arazilerine giren bir istilacıyla karşılıklı ötmeye başlıyor-lar, hangisi "iyi öterse" diğeri bölgeyi terk etmek zorunda kalı-yor. O halde kuş ötüşünde indirgenemez bir "estetik değer" bul-mak bir insan için yanılığ değildir. "İyi ötmek" diye bir şey vardır ve bu kuşlar arasında "karşılaştırmalıdır". "Bu var..." gerçeği bi-zi öncelikle doğaya göndermektedir. Bu sanırım sanatımızın do-ğaya göre gecikmişliğine de kanıttır.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi bek-lenemez?

- A) Doğada insan dışı müziklerin var olduğundan cesur yürekli-likle söz edebiliriz.
- B) İnsan yapısı müzik, doğadaki diğer müzik üreten canlılara bakıldığında gecikmiş bir sanattır.
- C) Yaptığı müziği yarıştırmının insana doğadaki bazı türlerden geçtiğini söylemek yanlış olmayacaktır.
- D) Müziğin insanoğlu tarafından bulunduğu düşüncesi bir ya-nılığdan başka bir şey değildir
- E) İnsan dışı canlılar arasında müziğin belirleyici olduğu müsa-bakalar söz konusudur.

3. Kendisine yakınlık duyduğumuz, sempati duyduğumuz, bize dost olunabilir izlenimi verecek şeyde, yani kendisiyle dostluk kura-cağımız şeyde, şöyle bir 'başka dünyadan'lık, bir tür beceriksiz-lik hali, bir tür gariplik olmazsa asla dostluk kurulamaz. Bizler başkasına değil ondaki farklılığa bağlanmak istiyoruz.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi bek-lenemez?

- A) Görülen bir tuhaflık, o kişiyle kurulacak dostluklarda hare-kete geçiren bir unsur olabilir.
- B) Çoğu kez farklılığa duyulan karşı konulmaz ilgi yeni dostluk-ların ilk kapısı olabilir.
- C) Bir insana gerçekten bağlanmak, bağlananın kendi olarak ayakta duramamasıyla ilişkili olabilir.
- D) Yeni kurulan dostlukların temelinde karşıdakinde bize ilginç gelen özellikler yatar.
- E) Başkasında görülen yetersizlikler bazen onlarla dostluk kur-mak için yönlendirici olabiliyor.

4. Görüntü kime aittir? Görünen kişiye mi, yoksa gören, algılayan kişiye mi? Bir imajda gerektiğinden az şey görebiliyorsak bu onu okumayı iyi bilmediğimizdendir. Bir imajı gerektiğince ayrıntılı okuyamamak...

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi bek-lenemez?

- A) Sanat galerisinde sergilenen tabloları anlamsız bulan göz, eksikliğin kendisinde olduğunu söylemektedir.
- B) Bir insan kişisel yetersizliğini söylemeden bir imajın yetersiz olduğunu söyleyemez.
- C) Gördüğümüz nesneler sezdiğimiz anlamlardan fazlaysa ken-dimizi geliştirmemiz lazım demektir.
- D) Görüntü, görülene aslında onda var olmayan anlamlar kat-masıyla zenginleşir.
- E) Görmek görülenle ilgili bir eylem olmaktan daha çok gören-le ilgili bir yetenektir.

5. Pek çok kavramı toplarlarken dağıtıyoruz ister istemez. Ama aşk konusunda bu tür tanımlara kalkışınca işler daha bir sarpa sarıyor. Öyle ki “günümüzde aşk” deyince gülmek geliyor içimizden. Neden? Galiba yıllar yılı “tek tip” bir aşk düşündüğümüzden. Aşkın mekânını, zamanını, onu yaşayanların sınıfsal özelliklerini hesaba katmadan “aşk”ı yücelttiğimizden. Eski Yunan’da aşk, Orta Çağ’da aşk, Haliç Kıyısı’nda aşk, Boğaz mehtabında aşk, kotrada aşk, grevde aşk... Bu ilişkiler aynı aşkta birleştirilebilir mi? İlişkiyi yaşayanların beklentileri de aşkı biçimlendirmez mi?

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi be-lenemez?

- A) Aşk, bireysel ve toplumsal yaşamışlıklardan soyutlanamaz bir olgudur.
- B) Modern insan aşka yönelik tek tip bir bakış açısına sahiptir.
- C) Her dönem ve mekân kendine özgü, bağımsız bir aşk algısı yaratır.
- D) Aşkı sürdürülebilir kılmanın yolu, onu idealize etmekten geçer.
- E) Aşk, tek bir değişkene indirgenerek tanımlanabilecek bir kavram değildir.

TYT - 2019

1. Müzik beğenisi yaşa göre değişir mi? Değişiyor sanırım. Türkçe “Off”u yazarken pop müzik denen hafif şarkılardaki Türkçe hatalarına sinirlendiğime göre onları dinliyormuşum demek ki... Artık dinleyemiyorum. En çok, “sanat müziği” kapsamına giren şarkıları dinliyorum şimdi ve doğal olarak onlara sinirleniyorum. Güfte yazarlarının işlerini hafife almalarına, şiir değeri taşımak bir yana mantık yanlışlarıyla dolu sözleri bize güfte diye dayatmalarına kızıyorum. Anlayacağınız her koşulda dinlediği müziğin sözü varsa o sözlere kulak vermekten kendini alamayan, üstelik kulak vermekle kalmayıp her birine ayrı ayrı sinirlenme becerisi gösterebilen bir kişi var karşınızda.

Bu parçadan hareketle yazarla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Kulağına gelen müziklerin sözlerine dikkat etmekten geri durmamaktadır.
- B) Şarkı sözlerindeki düşünce yanlışlarına kızgınlık derecesinde tepki göstermektedir.
- C) Sanat müziğindeki dil yanlışlarının Türkçe pop müziğe göre daha az olduğunu düşünmektedir.
- D) Dinlediği şarkılardaki dil hatalarına eskiden beri eleştirel bir yaklaşım sergilemektedir.
- E) Beğendiği müzik türü yaşı ilerledikçe hareketliden daha az hareketliye doğru değişmiştir.

2. Filantropi, Türkçeye Fransızcadan geçmiş: “İnsanseverlik”. Antik Yunan’daki Platon Akademisi gibi oluşumlar filantropik faaliyetlere örnek gösterilebiliyor. Bugün Türkçedeki karşılığı “hayırseverlik”. Hatta günümüz, modern dünyasına düşen suretinde ise: “Birinin; zamanını, uzmanlığını veya varlıklarını sosyal fayda yaratmak için gönüllü olarak vermesi” diye tanımlanmış. Filantropiyi şirketler, vakıflar ve bireyler açısından ele alanlar var. Hatta “yılın filantropisti” seçilip, ödüllendiriliyor. Mesela, Bill Gates, Elon Musk ve Tim Cook gibi isimler filantropizmin teknoloji alanındaki öncüleri olarak gösteriliyor.

Bu parçadan hareketle filantropislerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Yardımcı olma durumuna göre yıllık birinciler belirlenmektedir.
- B) Kavram dilimizin söz hazinesine Fransızcadan dâhil olmuştur.
- C) İnsanların yanında kurumlar da bu şekilde adlandırılabilir.
- D) Kavram olarak ilk kullanımı Antik Yunan’daki Platon Akademisindedir.
- E) Temelde insanlar için hayır yapma odaklı hareket etmektedirler.

3. Son dönemde “absürt” şeyler yaşayan Moda Sahnesi’nin sezon kapanırken sahneye koyduğu, adeta cevap niteliğindeki tek perdelik, trajikomik oyunu “Eşkal”; yönetmen Kemal Aydoğan ve Birikim Dergisi’ndeki yazılarından, İletişim ile Ayrıntı Yayınları’ndaki kitaplarından aşına olduğumuz yazar Derviş Aydın Akkoç’un ortak paydasında şekillenmiş, muazzam bir metin. Bu arada Moda Sahnesi, “metinli tiyatro” açısından ilk kez Türkçe yazılmış bir oyun oynuyor; güçlü ve sert bir metin. İtiraf edeyim, bu gücün ve sertliğin seyir hanesine derin çizikler attığı kesin! Bir karşılaşmayı dikize yatıyoruz, şafak sökmeden biraz evvel; zamansa geçmiş, gelecek veya şimdi ki birazdan taraf da olacağız! 206 kemik insan yavrusunun kadim hikâyesinin iki karakteri karşımızdaki; “ezen” ve “ezilen” veya yeni alt başlığıyla “filler ve çimenler”.

Bu parçadan hareketle Eşkal adlı oyunla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Oynandığı Moda Sahnesi adlı tiyatronun Türkçe yazılmış ilk oyunu özelliğindedir.
- B) Yakın zamanlarda acayip olaylara sahne olan bir mekânda oynanmaktadır.
- C) Tiyatronun sahneye koyduğu oyunlar içerisinde en etkililerinden biri niteliğindedir.
- D) İzleyenler gösteri başladıktan sonra oyunculardan biri olarak etkinliğe dâhil olmaya başlamaktadırlar.
- E) Alt başlık Türkçe bir deyimden hareketle belirlenmiş izlenimi vermektedir.

4. Sinaptik budama, beyinde erken çocukluk ile yetişkinlik arasında gerçekleşen doğal bir süreçtir. Sinir sisteminin temeli olan nöronlar, aksonlar ve sinapslar gibi parçaların fazla üretilmesi ve ardından fazlalıkların yok edilmesidir. Bu sistem olmasaydı biyolojik olarak maliyeti oldukça fazla olan hücreler arası haberleşme mekanizmasını gereksiz birçok bağlantı için de çalıştırmak zorunda kalacaktık. Neticede zihinsel verimimiz bugün olduğu kadar yüksek olmayacaktı. Sinapsların miktarı ve yoğunluğu, erken yaşlarda hızla artar. Sinaptik budama zamanlaması beyin bölgesine göre değişir. Bazı sinaptik budama gelişimde çok erken başlar, zaman zaman geç olabilir ancak en hızlı budama yapılan dönem kabaca 2 ila 16 yaşları arasındadır.

Bu parçadan hareketle sinaptik budamayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Doğal olarak gerçekleşen bir iyileştirme mekanizmasıdır.
- B) Beyinde her bölgede farklı zamanda gerçekleşebilmektedir.
- C) Hücreler arası iletişimdeki gereksiz bağlantıları gidermeyi sonuç verir.
- D) Genelde on altı yaşına kadar büyük oranda tamamlanmaktadır.
- E) Gerçekleşmediğinde maliyeti yüksek tedaviler söz konusudur.

5. Çevresi acılar içinde kıvrılırken sanatçının, mutluluk şarkıları söylemeye dili varmaz. Bütün acıları kendi acısı bilmeyen kişiye sanatçı denemez. Romantizmin “ En iyi yazar, kuş gibi öten yazardır.” Görüşünü Sartre, elinin tersiyle iterek şöyle der. “ Yazar kuş değildir.” Evet, yazar kuş değildir. Yazar niçin yazdığını bilmek zorundadır. İnsan olmanın bir gereğidir.

Bu parçadan hareketle sanatçılarla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Toplumun bütün acılarını kendi yüreğinde duymalıdır.
- B) Toplumdaki gelişmelere ve değişmelere kayıtsız kalmamalıdır.
- C) Her zaman gerçekçi olmalı ve neyi, hangi nedenle söylediğini bilmelidir.
- D) Toplumun sıkıntılarını unutturmak için umut dolu şeyler söyleyebilmelidir.
- E) Öncelikle içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olduğunu unutmamalıdır.

YGS - 2015

1. Bakış açısı “kanaatlere” ilişkin olarak tanımlanmaktan nasıl kurtarılır? Bakış açısına sahip olmayanın düşünmeye de başlayamayacağını biliyoruz. Ama bir bakış açısına yerleşmenin düşünmeyi varsaydığını da kavramalıyız. Spinoza “Kumdaki at nalı izleri bir köylüyü sabana, tarlaya, hasada ve vergi tahsildarına götürürse bir askeri eyere, zırha, kılıca, savaşa ve vergi tahsildarına götürebilir.” der. Sonuçta görülen aynı şey olsa da bakış açısı ve ilerleme hareketi her şeydir, düşünme adını verdiğimiz insan faaliyetinin doğası budur.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Görülen nesne aynı olsa da insanlar bu aynılık içinden farklı farklı yorumlara ulaşabilirler
- B) Spinoza, görülen aynı olayın farklı yorumlanmasını insanların birbirlerine besledikleri önyargılarda gizli olduğunu savunmaktadır.
- C) Bir görüntünün insanlarca çok çeşitli anlamlandırılmasında görenin kanaatleri yönlendiricidir.
- D) Bir bakış açısına sahip olmak bir çeşit düşünceye başlamak anlamına gelir.
- E) İnsanlar düşüncelerinin farklılığını bakış açılarının farklılığıyla kendileri oluşturur.

2. En yetkin makinaların yapabileceği arızalar en heyecan verenler, en beyin yakanlar değil mi? Göreli basit bir makinenin, bir un değirmeninin nerede ve hangi süreçlerde arıza yapabileceği makinenin bizzat görünüşünden okunur... Oysa tahmin edilebilir ki daha karmaşık cihazlar arızalarını hep bir sürpriz olarak tattırırlar. Ve en karmaşık cihazın insan olduğunu unutmamak gerekiyor. İnsanlardan korkuyoruz. Varoluşun karmaşıklık derecesi arttıkça görünemez hatta tespit edilemez arızaların dayattığı bu temel varsayımın gücü ve ölçeği de artıyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Arızalar yapı mükemmelleştikçe güç giderilir niteliklere ulaşır.
- B) Basit yapıli sistemler çözümü de aynı ölçüde basit arızalar verir.
- C) İleri makineler, karmaşık zihinli insanlarca tasarladığından bozulur.
- D) Diğerine göre daha mükemmel yapılar daha karışık sorunlar doğurur.
- E) İnsan karmaşıklığı ölçüsünde sorunları büyük olan bir varlıktır.

3. Kapın çalındıkça,” denir; “kapın her çalındığında,” denir ama “kapın her çalındıkça” denir mi? “*Kapın her çalındıkça, ‘O mudur?’ diyeceksin*” diye başlayan şarkıyı söylüyorum. Duyu duya alışıldığı için yadırgatıcı gelmiyor ama aynı yapıyı başka sözcüklerle kuralım: “İnsan her bakındıkça...” Olmadı değil mi? “Ağaç her göründükçe...” I- ih! “Saçlar her salındıkça...” Neden olmuyor? O ‘-dikça, -dikçe’ eki var ya, ‘her’ anlamını içeriyor zaten; o yüzden ikisi bir arada olamıyor. Yalnız gereksizlik değil, doğallığı zedeleyen bir durum çıkıyor ortaya. Kulağımızı tırmalamasının nedeni bu. Tırmalaması iyi. Kulakları tırmalamıyorsa kötü. Gitgide kaybediyoruz Türkçe duyarlılığını demek. Tehlikeli.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Aynı anlamı veren dil öğelerinin bir sözde kullanılması doğru değildir.
- B) Bir ifadenin yanlışlığını kulağa kötü gelmesine indirgemek üzücüdür.
- C) Dil ifadelerinde doğallığı bozan durumlar yanlış kabul edilir.
- D) Ses zarafetinin anlam kusurunu örtmesi kabul edilebilir bir durumdur.
- E) “Her” sözcüğü ve “dikça” eki söze aynı genelleme anlamını katar.

4. Garmi Doç filmini anlamak için Hemşin halkını tanımak gerek. Onlar Doğu Karadeniz’de Kaçkar Dağları’nın Karadeniz’e bakan eteklerinde; Rize’nin İkizdere ilçesinden Artvin’in Hopa, Borçka ilçelerine kadar içe doğru 10 - 15 km’ye yayılmış bir halk. Hopa’daki topluluk Hemşince denilen dili (Ermenice’nin arkaik halini) hala konuşuyor. Yaylacılık Hemşinlilerin en belirgin özelliklerinin başında yer alıyor. Zamanında Kafkasya’dan Soçi civarından Kars - Iğdır’a kadar olan bölgede Hemşin sürülerinin kışlakları vardı. 1938’de Gürcistan sınırı kapanana kadar Hopa’daki hayvan sürüleri kışın Soçi’ye, yazın yaylalara çıkarlardı. 1960’lardan itibaren koyun sürülerinin yerlerini kamyonlar almaya başlamıştı. Koyun satıyorsun, para alıyorsun ve kamyon (Garmi Doç-Kırmızı Doç) satın alıp itibarlı bir seviyeye geçiyor, yani motorize olarak kente bağlantı kuruyorsun.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) “Garmi Doç” bir kamyonun rengi ve markasının yöre dilinde söylenişi olarak yorumlanabilir.
- B) Sürülerin kamyonlarla taşınmaya başlaması kamyon sahiplerini daha itibarlı hale getirmiştir.
- C) Yörede altmışlı yıllarla birlikte sürülerin yer değiştirmesi tek bir kamyonla yapılmaya başlanmıştır.
- D) Hemşin yöresinde yayla, halkın yaşantısında önemli bir yer oluşturmaktadır.
- E) Hemşin’de kullanılan yöreye özgü dil Ermenicenin ilkel bir halinden ibarettir.

1. Bir yazarın, başka bütün koşullar aynı kalmak şartıyla, bir tiyatrocudan, özellikle de bir sinemacıdan daha şanslı bir konumda olduğu bir gerçektir. Onun -satamasa, hatta yayınlamasa bile- yazmasını engelleyecek bir güç pek yoktur. Oysa bu ikinciler, kültür endüstrisinin talepleri karşısında çok daha kırılgandırlar ve bu taleplere cevap vermedikçe bir oyun sahnelemeyi, bir film çekmeyi, bazı avangard oluşumlar dışında pek umma şansları bile yoktur. Ben oynarım, salon boş da olsa oynarım, uygun olduğunda izlesin deme lüksü yoktur. O salon aybaşıda kira ister, evde buzdolabı dolmak ister.

- I. Eserini yazar gibi bekletme lüksü olmaması
- II. Mekânsal gereklilikleri karşılama ihtiyacı
- III. Tiyatro yöneticisiyle iyi iletişim kurma gereği
- IV. Oyunun sahnede kalma sürelerinin uzunluğu

Bu parçada tiyatrocunun yazara göre şanssız görüldüğü yukarıdaki durumların hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) III ve IV

2. Meczup bir yazarı ayırt eden, öncelikle onun dünyada düşünülmesi mümkün olan her konuyla ilgilenmesi ve buna tekabül eden engin cehaletidir. Kurmaca edebiyata pek yakın değildir bu yazarlar roman, şiir, öykü yazsalar da esas alanları yeryüzünün algılayabildikleri bütün sorunlarına derin çözümler getiren teorik, fikrî yazılardır. Ağır teorik, kutsal, aydın gibi...

- I. Tembellik
- II. Bilgisizlik
- III. Had bilmezlik
- IV. İlgisizlik

Bu parçada meczup yazarların yukarıdaki özelliklerden hangisine yakınlığından söz edilmemiştir

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) II ve IV

3. Önemli sayıda kitap, hayvanları evcil olarak tasarlar, vahşi dünyaya yumuşak bir geçişe olanak vermez. Bunun en iyi örneği, Melville'in Moby Dick'inin çocuklar için uyarlanması, vahşi dünyanın, beyaz balinanın göz kamaştırıcı çılgınlığının ya da köpekbalıklarıyla gemi aşçısının o harika konuşmasının çıkarılmasıdır. Robinson Crusoe, evcil ile vahşi arasında keskin bir ayrım yapar ancak sonuçta bütün vurgu her hayvanın evcilleştirilmesi, insan çevresinin (tek başına bir insan olsa bile) parçası kılması gerektiği düşüncesidir. Tarzan edebiyatı ise kötü edebiyatın en katlanılabilir örneklerini sunar; tüm bir vahşi ve yalnız yaşayan hayvanlar silsilesi, kendilerine ait duygulanış tarzlarını terk ederek, kahramanın sözünün etrafında hizaya gelirler...

- I. Evcil ve yabanıl arasında katı bir ayrım yapılması
- II. İnsanın vahşi yaşam öğeleriyle iletişiminin azaltılması
- III. Evcilleştirme işinin olumsuzluklarına yer verilmesi
- IV. Doğada yaşamın tehlikelerinin anılması

Bu parçada edebiyat eserlerinde çizilen vahşi yaşam görüntüsüyle ilgili yukarıdaki durumların hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) III ve IV

4. Birisini sevmek yalnız güçlü bir duyguya kapılmak değildir; bir karardır, bir yargıdır, bir ant içmedir. Sevgi yalnızca duygudan oluşsaydı birbirini ölünceye dek sevmek için sözleşmek gerekmezdi. Duygular gelip geçicidir. Eyleme yargı ve karar karışmışsa duygunun ölünceye dek süreceğini nasıl bilebiliriz.

- I. Anlayış
- II. Değişim
- III. Karar verme
- IV. Söz verme

Bu parçada sevginin yukarıdakilerden hangisiyle bağlantısından söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve IV

5. Günümüzde bilim ve teknoloji alanındaki yenilikler sona ermiş değildir. Bu yenileşme çok hızlı artmıştır ve insanlar günden güne yenilikleri takip etmenin boşuna bir çaba olduğunu düşünmeye başlamışlardır. Bilimsel-teknolojik devrimden önce sanayi, geleneksel yaşama biçimlerinin yerine endüstri toplumunun şartlarını getirmek gibi bir hedef sahibiydi. Fakat bugün herhangi bir teknolojik araç veya fabrika 5-6 yılda modası geçmiş hâle gelebilmektedir. Bu değişme de bilimsel ve teknolojik alanda insan bilgisinin sürekli ve hızlı biçimde artmasıyla sağlanmaktadır. Bu bakımdan araştırma, laboratuvar çalışması, teorik hazırlıklar birinci sırada öneme sahip olmuştur. Ne var ki araştırmacılık düzeyindeki teorik çalışmalar, bilimsel-teknolojik bilgi piramidinin en üst katını oluşturur. Uygulamanın yerine getirilmesi, uygulamaya konmuş aygıtlar kompleksinin çalıştırılması ve korunması ise ayrı ayrı bilimsel ve teknolojik çalışma alanlarıdır.

- I. Yenileşme
- II. Gelişim süreci
- III. Günlük hayat etkisi
- IV. Geliştirme maliyeti

Bu parçada bilim ve teknolojinin yukarıdakilerden hangisiyle bağlantısından söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) III ve IV

YGS - 2015

1. Biraz imkân, yoksa boğulacağım!” (Kierkegaard, Deleuze); “İçinde bulunduğum mutlak umutsuzluk bana umut veriyor” (Marx); “Yaşama sanatı kendine bağımlı olma sanatıdır...” (Foucault) Bu üç aforizma anlaşılan Agamben’in yolunu belirlemiş... Bunlarla aynı zamanda yeni ve gelecek için olan bir etiği kurmuş. Bu etiğin içinde özdeşlik ve kimlik söz konusu değildir artık. Çünkü kimlik, Agamben’in *Çocukluk ve Tarih: Deneyimin Mahvedilişi* adlı kitabında gösterdiği gibi benliğin en zayıf kalmış kısmıdır. Gücümüz ise Agamben’in genel bir formülle dile getirdiği gibi “bizi alıp götüren ve taşıyan adsız kuvvetlere” dayanıyor... Agamben, etik özne hakikatle kesiştiğimiz noktada bulunmuyor artık der, insan türüne topyekûn olarak ortak olan dilde ve sözde cereyan ediyor diye devam eder.

Bu cümlede sözü edilen Agamben aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Başkalarından etkilenen
- B) Okuduklarından beğendiklerini övgüleyen
- C) İnsanın en zayıf yanının kimlik olduğunu düşünen
- D) Benlikle ilgili görüşlerini dile getiren
- E) Alıntı düşüncelerin bileşiminden bir ahlak sistemi kuran

2. Ethica yansızca bir ahlak kitabı değil. İnsanlar bedeninin ruha boyun eğeceği, onun iradesine tabi olacağı yüzlerce değişik ahlak sistemi geliştirdiler. Oysa bir uyurgezerin uyandığı zaman uykusunda ne yaptığını bilemeyişi gibi, bedenlerinin nelere kadir olduğunu bile bilmiyorlar... Ethica’yı çok yönlü bir kitap kılan da işte budur: Bir davranışlar bilimi, bir doğa felsefesi, bir siyaset ve bir varlıkbilim kitabı.

Bu cümlede sözü edilen Ethica aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Okuruna karşılaştırmalı bilgiler aktaran
- B) Tek boyutlu bir özellik göstermeyen
- C) Doğanın anlamı üzerine içerik barındıran
- D) Konusu ahlakla sınırlı olmayan
- E) Davranışları anlamlandırmakla ilgili olan

3. Dün Meksika’nın *Tulum Antik Kenti*’nde bir ses ritüeline, sesle yapılan meditasyona katıldım. İki sene önceki Dilara’nın asla yapmayacağı bir şeydi. Zaman ve para israfı. Fakat mademki genişleyen halkalar halinde yaşayacağım bir süre, bu yaşam felsefem çeperlerin dışında neler olduğuna bakmak ve başlangıçta olmadığı şeyi de kapsar bir şekilde genişlemeyi gerektiriyor. Bu yüzden önceleri burun kıvırdığım her şeyi deniyorum bütçem yettikçe. Her neyse, enteresandı. Güzel ve iyi sıfatlarını kullanmayı da bir şekilde bırakalı epey oldu zaten. Her şeyi “*enteresan veya değil*” olarak kategorize etmeye başladım istemsizce.

Bu cümlede kendinden söz eden yazar aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Kendini yeni deneyimlere açan
- B) Benzetmeli ifadeler kullanan
- C) Önyargılarını yıkmaya çalışan
- D) İlginçliği niteleme ölçütü belirleyen
- E) İşitsel etkinliklere ağırlık veren

4. Sanat ve toplum arasındaki ilişki, herhangi bir topluma ait sosyolojik bir verinin doğruluğunu temin edecek ve aynı zamanda kısmi de olsa test edecek tamamlayıcı bir potansiyele sahip olmasından dolayı önemlidir. Çünkü en geniş anlamıyla sanat, belirlenmiş bir etkinlik olması nedeniyle, bütün diğer kurumlar gibi nihai noktada toplumsal, diğer bir ifade ile tarihseldir. Wilhelm Dilthey bu durumu “Her yaratma tarihseldir, tarihe içrektir.” diyerek ifade ediyor.

Bu cümlede sözü edilen yanıyla sanat aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Tarihsel bir nitelik barındıran
- B) Sosyolojik veriyi test eden
- C) Toplumsal sıfatına sahip olan
- D) Bilimsel bilgiyi tamamlayan
- E) Toplumbilimin temelini oluşturan

5. Gerçekten şaşırtıcı, etkileyici ve garip bir ustalık barındıran bu öyküler, edebiyat tarihimiz açısından incelenmeye değer olduğu kadar, bugün yazılmış gibi taze ve aşınmamış konularıyla, akıcı üslubuyla da bize okuma zevki yaşatacak bir nitelik taşıyor.

Bu cümlede sözü edilen öyküler aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Alışılmıştan farklı olan
- B) Okuyanda iz bırakan
- C) Sanat değeri taşıyan
- D) Yenilikler içeren
- E) Belli bir mesaj içeren

YGS - 2014

6. İlk ortak çalışmamızda onun kimi özelliklerinin ayırımına varmıştım. Hem zengin bir yazınsal birikimi vardı hem de bilinçli bir okurdu. İlyada, Don Kişot, Hamlet, Suç ve Ceza, Yabancı gibi başyapıtlar derin izler bırakmıştı onda. Sık sık anıyordu bu yapıtları. Öte yandan yokluk ve yoksullukla geçen çileli, örselenmiş bir çocukluk dönemi yaşamıştı. O yaralı çocukluk günlerini anlatmaktan hiç çekinmiyordu, çekinmek şöyle dursun anlatırken kahkahalarla gülüyor, az sonra gözleri buğulanıyordu. Aslında anlattıkları hiç de gülünç değildi. Dinlerken içim burkulur, ağlamamak için zor tutardım kendimi. Kahkahalarının tınısında nasıl bir duygu gizliydi? Haz mı, acı mı, öz alma mı? Ayıramazdım bir türlü.

Bu parçada anlatılan kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Neyi niçin okuduğunu bilen
- B) Duygusal bir kişiliği olan
- C) Okuduğu yazarlara benzemeye çalışan
- D) Önemli yapıtlardan etkilenen
- E) Yaşadıklarını hiç değiştirmeden anlatan

1. Dil açısından metin, belli bir bildirişim bağlamında birbirini izleyen, sıralı ve anlamlı bütünler oluşturan cümleler dizisidir. Metin, işte bu anlamlı cümleler ya da cümle dizilerindeki dil birliklerinden oluşur. Anlamlı birlikler arasındaki bu diziliş rastgele olmaz. Bunlar belli bir mantık sırasına ve dil bilgisi kurallarına göre yapılır. Böylece kavramlar arasında derece derece ilişkiler kurulmasıyla tek kavramdan anlatıma doğru gidilir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Metni oluşturan anlamlı alt unsurların rastgele de sıralanabileceği görüşüne ne diyorsunuz?
- B) Duygusal ifadelerin daha anlamlı görünmesi sizce düşüncenin soğukluğundan mı kaynaklanır?
- C) Metni oluşturan anlamlı birliklerin bir anlatım düzenine doğru ilerlemesi ne ile gerçekleşir?
- D) Cümlelerin bir şeyler anlatması açısından birbirini izlemesi ve anlamlı bütünler oluşturmaları nasıl tanımlanabilir?
- E) Her bütünün parçalardan oluştuğu düşünülürse metin dediğimiz güçlü yapı hangi birliklerden meydana gelir?

2. Ütopyacı hayal gücü, kendi başına daha iyi bir dünya inşa etmek için yeterli değildir ancak aslı bir önkoşuldur. Oscar Wilde, *Sosyalizm ve İnsan Ruhu* denemesinde bunu en iyi biçimde açıklamıştır: “İçinde ütopya ülkesi olmayan bir dünya haritası, göz atmaya bile değmez çünkü o, insanlığın yaklaşmakta olduğu ülkeyi göstermemektedir. Ve insanlık oraya ayak basınca ufka doğru göz atar ve daha iyi bir ülke görünce oraya doğru yelken açar. İlerleme ütopyaların gerçekleşme sürecidir.”

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ütopyanın insanlığı daha iyi bir konuma yükselteceği fikrine nasıl bakıyorsunuz?
- B) İnsanlığın gelişmesi ile ütopya arasındaki bağıntı konusunda neler söylersiniz?
- C) Şimdikinden daha iyi bir dünya oluşturmak için hayal gücü temeldir ve yeterlidir görüşüne katılıyor musunuz?
- D) Bir toplumbilimci olarak ütopyanın gerçekten güç alması yaklaşımını mantıklı buluyor musunuz?
- E) Oscar Wilde ütopya ile ilgili sizin görüşünüzü destekleyen çizgiye neler söylemiştir?

3. Kötü çeviri dendiğinde akla ilk gelen ölçüt, kuşkusuz çeviri hataları. Bunlar bir sözcüğün, bir tabirin yanlış çevrilmesinden bir cümlenin ya da paragrafın yanlış yorumlanarak aktarılmasına kadar uzanabiliyor. Bazı hatalar vahim olabildiği gibi bazıları komik ve önemsiz görülüp geçilebiliyor. Hatasız çeviri var mıdır? Sanmıyorum. Üstünde ne kadar titiz çalışılırsa çalışılsın, mutlaka bir yerde bir hata kalacaktır. Redaksiyon süreci, son okuma gibi basamaklar tam da bu noktada devreye girer. Zaman ve imkân olması halinde üç dört defa elden geçecek bir çevirinin kusursuz hale getirilmesi pekâlâ mümkün olabilir. Fakat mevcut çalışma koşullarının bundan epey uzak olduğu herkesin malumu.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Bir çevirinin düzensizliğinin ilk olarak hangi noktalara bakılarak anlaşıldığını düşünüyorsunuz?
- B) Çevirilerde rastlanan hataların hepsini hayati önemde görebilir miyiz?
- C) Çevirmenlerin daha az yorularak çalışmaları için onlara neler önerirsiniz?
- D) Bir çeviri metnin hatasız hale gelmesi için neler yapılabilir?
- E) Hatasız bir çeviri için şimdilerde uygun çalışma şartlarının oluştuğunu söyleyebilir miyiz?

4. Ali Lidar’la birkaç yıl evvel Ankara’da Tayfa Kitap Kafe’de düzenlediğimiz Küçük Prens Koleksiyonerleri buluşmasında tanışmıştım. Duayen koleksiyonerler Mehmet Sobacı ve Yıldırım Lise’den kendisinin de Küçük Prens koleksiyonu yaptığını o zaman öğrenmiştim. Lidar, bir felsefe öğretmeniydi. Aynı zamanda öykü yazarı ve bir şair. Kendisini tutkuyla takip eden geniş bir okur kitlesi var. Dünyanın farklı dil ve lehçelerindeki Küçük Prens çevirilerini toplamamanın yanı sıra Türkçede basılan farklı yayınevi edisyonlarını da biriktiriyor.

Bu parçada Ali Lidar’la ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hangi meslekle uğraşıyor ve edebiyatta ilgi alanları nedir?
- B) Okurlarının kendisiyle kurduğu bağ hakkında ne dersiniz?
- C) Küçük Prens koleksiyonu yaptığı bilgisini kimlerden edinmişsiniz?
- D) Elinde Türkçe baskı örnekleri mi fazla yabancı dildekiler mi?
- E) Onunla ne zaman ve hangi vesileyle tanışmıştınız?

1. ----. O durumun adını koymak, “Bu arada biz tanışmadık. Merhaba, ben Can.” diyerek elimi uzatmak için doğru ânı bekliyorum. Tanışmayı atlattıktan sonra ikinci aşama da “Ne yapıyor-sun? Kimlerdensin?” benzeri sorular sıralamak oluyor. Yıllar içinde bunun karşıldakini tanımaktan çok kendimi anlatma isteğinden kaynaklandığını fark ettim.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yazlıkta olsun, evde olsun, bir kafede olsun arkadaş toplantılarında tanımadığımız insanlara bazı şeyler anlatma zorunluluğu beni oldukça geren bir kural
- B) Türü ne olursa olsun sosyal etkinliklerdeki bir araya gelmelerde bazılarının tanışmada atak konumda olmasını içten bir dürüstlikle yadırgadığımı belirtmeliyim
- C) Daha önce tanışmış olduğumuz bir insanla yeniden tanıştırılma ihtimali birçoğumuzun başına gelmiş sıkıntı verici olaylardan biri olabilir
- D) Kalabalık bir arkadaş grubunda henüz tanışmadığım biriyle bir süre vakit geçirmek ve o süre boyunca tanıştırmamak benim için büyük bir gerginlik kaynağı
- E) İş toplantılarında her zaman tanıdığınız insanlarla vakit geçirmiyorsunuz sonuçta, bazen de hayatımızın geri kalan kısmında hiç karşılaşmayacağınız birisiyle iki saat bir arada olabiliyorsunuz

2. ----. Karşılaştığınız şey muazzam. Gördüğünüz manzarayla, hissettiğiniz rüzgârla, hareketle, tuzla, suyla ve belki de en önemlisi kulaklıklarınızdan içeri sızan ambiyansla birlikte çalışan bir kompozisyon sizi Eminönü’nden alıp Kadıköy’e bırakıyor. Yolculuğun başlangıcı ve bitişi sizin uygulamayı açma konusunda ne kadar atik, kaptanın da ne kadar dakik olduğuna bağlı olarak göz ardı edilebilir bir oynama gösterebiliyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eski İstanbul boğazı gezilerinde çalınan müzikleri bir albüm olarak dinlemeye başlıyorsunuz
- B) Boğaz için tasarlanmış müzik uygulamasını indiriyor ve vapur hareket ederken kulaklıklarınızı takıyorsunuz
- C) Abdülhak Şinasi Hisar’ın kitaplarında defalarca anlattığı boğaz akşamlarını süsleyen müzikleri dinlemeye başlıyorsunuz
- D) Eminönü - Kadıköy vapurlarında bir şeyler satan pazarlamacıların seslerini dinlemeyeli epey oldu
- E) Türk sanat müziğinin henüz “hafif” olmamış zamanlarında ki ağır parçalarını dinlemek Boğaz’da başka güzel

3. ----. Öte yandan, her ergen rock müziğe ilgi duymuyor. Duyanlar, yani benim gibiler, “sistem” dedikleri şeyin kölesi olmaya-cakları “başka bir dünya”nın hayallerine tutunarak geçiyorlar bu fırtınalı dönemi. Bu tür müzik aynı zamanda iyi bir sağaltım işlevi de görüyor ergenlikte.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ergenlik dönemi gencin ilgisini spor sanat müzik gibi uğraşlara yönelttiği ilk entelektüel dönem
- B) Müziğin insanın yaşamına nüfuz ettiği dönemler içsel olarak bazı duyguları yoğun yaşadığı zamanlara denk gelebiliyor
- C) Ergenlik, doğasında barındırdığı isyan ve bireylik arzusuyla rock müziği mknatıs gibi çekme potansiyeline sahip
- D) Ergen’in müzikle ilgilenmesi onun akademik yaşamını her zaman olumlu etkilemiyor
- E) Aynı yaştaki her bireyin benzer müziklere yöneldiğini söylemek insan psikolojisinin doğasına aykırı görünüyor

4. ----. Edebiyat ve sinema da toplumsal tipler üretip durdular ve artık en az sosyal bilimler kadar bu yetilerini kaybetme eğilimindedir. Doğrudan doğruya toplumsal tipler üstünde durmasa bile duygular sosyolojisi ikili bir deneyim olmalıdır. Birincisi bizi edebiyata, özellikle romana doğru taşıırken ikincisi bizi sinemaya götürür. Özellikle de bugün dar bir terimle “belgesel” adını verdiğimiz film tipine...

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Edebiyatın sinemaya sayısız tip armağan ettiğini yadsımak mümkün değildir
- B) Sinemada gördüğümüz tiplerin çevremizde soluk alıp verdiğini fark etmek ilginç
- C) Toplumun simge karakterlerinin edebiyatın kurgusal bölü-münden çıktığını düşünmek doğru olmaz
- D) Toplumsal tipler kendileri kadar gerçek olan toplumun genel mekanizmalarının işleyişini temsil eder
- E) Toplumsal tipleri sadece sosyal bilimler alanındaki araştırma çalışmalarına borçlu değiliz

5. ----. Başka bir deyişle kitap yazmaya başlamak önemlidir ama önce yazma cesaretini toplamak gerekir. Neticede nasıl yazı yazacağınızı biliyorsunuz; parmaklarınız var ve bir de hayatınız. O tek hayatta kelimelerinizi yazarak sesinizi duyulur hâle getireceksiniz sonra da başkalarının sizi işitmesini sağlayacaksınız. Bunun için yapmanız gereken şey, yazmak. İnsanlar zihninizin içinde dolaşan fikirleri okuyamaz. Onlar ancak sizin dikkatle ve muazzam bir aşkla kâğıda döktüğünüz düşüncelerinizi okuyabilir. O hâlde yazmaktan başka çareniz yok.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bugüne kadar okurun karşısına çıkamamış mükemmel kitabınızın önündeki tek engel ertelemedir
- B) Yazarken yavaş hareket etmek yazma sürecinde geçen zamanın da tadını çıkarmaya olanak tanır
- C) Yazı masasına oturduğunuzda ihtiyacınız olan ilk şey size öğretilen kalıplaşmış teknikleri unutmaktır
- D) Yazmayı bir yetenek olarak gördüğünüzde nasıl başlayacağınıza dair endişeniz yok olacaktır
- E) Taslak hâlindeki karalamaları hayal dünyanızın renkleriyle canlandırdığınızda bir eser ortaya koyarsınız

TYT - 2022

1. Günümüzde iyi hikâye anlatıcılığı son derece gerekli ama özellikle iş bilime geldiğinde aynı zamanda her zamankinden daha önemli. ----. Toplumsal ve bireysel adımlarımız etrafımızdaki dünyayı anlamlandırma ve anlatma becerimizle yani hikâye anlatıcılığımızla şekilleniyor. Nitekim salgınlar evlerimize kadar gelmişken iklim değişikliği de yoldayken bu kavrayışımızın bilime paralel niteliği her zamankinden önemli

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çünkü bilim birçok araştırma sonunda elde edilen yenilikleri bilinen son doğrularla insanlara sunuyor
- B) Çünkü tıp, çevre, hukuk gibi pek çok karar alıcının yanı sıra neye dikkat edeceğimizi, hayatımızı nasıl yaşayacağımızı bilim belirliyor
- C) Çünkü her dalda araştırmalar sadece bazılarımıza değil herkesin hayatına katkı sağlıyor
- D) Çünkü etrafımızdaki dünya bizi beden ve ruhen şekillendiren ana unsur
- E) Çünkü yaşam denilen şey başı ve sonu belli olan bir hikâye çizgisinden ibaret

2. Çocuk şiirleri kimi zaman pek ciddiye alınmıyor çünkü komikliklerle dolu ya da öyle olmaya çalışıyor. Elbette öyle olacak. Gülmek, bir insanın diğerleriyle paylaştığı ilk sosyal deneyimlerden biri. Daha da önemlisi gülmek, diğer duygulara geçişi sağlayan bir kapı gibi. Eğer birini güldürebilirseniz onu rahatlatıyorsunuz, o kişide bir güven duygusu uyandırılıyorsunuz ve başka duyguları keşfetmek kolaylaşıyor. ----. Bu yüzden konuşmalarına da kaptan birkaç komik şiirle başlıyorum, çocuk dinleyicilerim gardını düşürdüğünde ise biraz daha ciddi şiirlere geçiyoruz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çocuk şiirlerini dar bir kalıba hapsedmek çocuk okurları dar bir kalıba mahkûm etmek anlamına geliyor
- B) Ben konuşacaklarımı söyleşi etkinliğinin öncesinde bir deftere tane tane yazıyorum
- C) Duygu dediğimiz şey kendi kendine doğmuyor, mutlaka düşüncelerin bir sonucu
- D) Gülmek, bağ kurmanın en kolay yolu ve bu bağ şairle okur arasında da var
- E) Hazırlıksız bir konuşmanın yazılı bir metinden daha etkileyici olduğunu çoğu kez görürüz

3. Bana göre çevirideki kayıplar, çeviriyi kaynak metinle karşılaştırmayan sıradan okur için görünmezdir. ----. Onların bu tercihi, standart dil kullanımına, erek dilin en tanıdık gelen biçimine, yani kaynak metni okuyormuşuz yanılsamasını yaratmakta en başarılı olana bağlı kalmaktan yanadır

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Görünmezdir çünkü yayıncılar ve editörler onlara kolay okunan ve bu sayede çeviri değilmiş gibi gelen çevirileri sunarlar
- B) Sıradan okurlar sıradan metinleri olağanüstü eserlermiş gibi görmekten yanadırlar
- C) Bu kapalılık yayıncıların metne, onda olandan daha çok anlam yüklemek istemesinden kaynaklanabilir
- D) İncelik aramayan okur -gariptir- çeviriyi tam yansıtmak isteyen yayıncıyı arar, bulur
- E) Bu görünmezlik okurun kolaycı yaklaşımına yaslanmamak taysa yayıncının satış kaygısına dayanmaktadır

4. Kitabın başında ana karakter Mehmet Kunduracı alabildiğine sinir bozucu bir tip olarak karşımıza çıkıyor. Kısa süre içinde bu durumun hem açıklaması yapılıyor hem de değişeceği çıtlatılıyor. ----. Bu yapboz anlayışını biz klasik tragedyalarda da görmekteyiz. Tragedyalarda o kişiyi sonunda nasıl bir akıbetin beklediği ta başta sezdirildiği gibi burada tanıtım metninde karakterin soyadından hareketle, olayların içinde kendini kunduracılık yaparken bulacağına dair "spoiler" veriliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kitabın içindeki değişiklikler her zaman karakterin yapısına uygun olarak kurgulanmış
- B) Okurun roman kişisi hakkında hissettiği olumsuz izlenimler romanın sonuna kadar artarak devam ediyor
- C) Karakterin iticiliği şaşırtıcı olaylar ilerledikçe daha dayanılmaz bir hal alıyor
- D) Bu, anlatıyı kuran ve kurduğu yapıyı bozan antik yaklaşımın bir örneği
- E) Anlatıcının roman kahramanı için çizdiği çizgi okurun sayfalarda aradığı macerayı ona sunuyor

5. Gombrich'in Sanat'ın Öyküsü adlı klasik çalışması "----" cümlesiyle başlar. Başka bir deyişle sanat üzerine, sanatın özü üzerine konuşmayı mümkün kılan sanatçıdır. Tümevarımcılığın hasıdır bu bakış açısı. Bütünün gerçekliğine inanmaz. Dolayısıyla sanatçıyı ihmal eden bir soyutlamanın sanata dair zihinsel çıkarımlarında da sahicilik bulmaz. Önce insan, der. Önce eylem. Sonra kuram.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sanatçı; toplumda kişiliğiyle değil, sanatıyla var olandır
- B) Sanat; sadece estetik kaygıyı değil, toplumsal faydayı da esas alır
- C) Eserin değer kazanmasında sanatçı kadar toplumun da etkisi vardır
- D) Sanat; sadece ideali değil, bireysel gerçeklik algısını da yansıtır
- E) Eser diye bir şey yoktur, sadece onu ortaya koyan vardır

TYT - 2022

6. İlk Çağ'dan beri bilimi, bilimsel bilgiyi tek ve hakiki bilgi kaynağı olarak görenlerin yanı sıra bilimden kuşku duyma, onu özellikle yaşam pratiği açısından değersiz hatta zararlı sayma eğilimi de var olmuştur. ----. Yakın zamanlar göz önüne alındığında bunların genelde modern bilim ve teknolojinin neden olduğu çevre kirliliği, işsizlik gibi etkenlerle ortaya çıkan hoşnutsuzluklardan, kimi kültür ve uygarlıkların alternatif bilim anlayışından ve nihayet eleştirel teoriden kaynaklandığı söylenebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Her ne kadar bilimsel bilgiyi üreten, insanın kendisi de olsa o, üreticisinden bağımsız bir niteliğe sahiptir
- B) Bilime karşı takınılan bu tavır boşuna değildir, arkasında toplum ve şartlara göre farklılaşan nedenler bulunmaktadır
- C) Dikkatli bakıldığında burada birbirinden ayrı iki düşünce tarzının birleştiği ortak bir nokta görülebilmektedir
- D) Bunun için gerçek bilimle sözde bilimi birbirinden ayıramaz; bilimsel yöntem ve bilginin kullanımına bağlıdır
- E) Bilim felsefecileri bu noktada, bilimin yerini ve bilim ile insan ilişkisi içindeki işlevini doğru belirlemek zorundadır

TYT - 2021

7. Sinema ve spor dendiğinde akla gelen başarılı filmler yok mudur? Olmaz olur mu! Zaman zaman usta yönetmenler bu konudaki klişeleri aşip sporu filmlerine ustaca yerleştirmişlerdir. Mesela Fabri'nin unutulmaz filmi Cehennemde İki Devre bunlardan biridir. Bu önemli film, savaş sırasında bir Alman toplama kampında, kamp yöneticileriyle tutsaklar arasındaki bir futbol maçının, tutukluların kaçması için bir fırsata dönüştürülmesini ustaca anlatır. ----. Buna benzer şekilde unutamadığım diğer bir film de Hitchcock'un Trendeki Yabancılar'ı ve bu filmin ünlü tenis sahnesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ama spor, yalnızca izleyiciyi kendine çekmek için futbolun geriliminden ve çalımından ibaret bir etkinlik değildir
- B) Sinema izleyicisinden çok futbol meraklılarının ilgisini çeken bu tarz filmlerin popülerleşmesi doğaldır
- C) Bu filmi izleyenler sadece bir filmin değil aynı zamanda bir futbol maçının heyecanını içlerinde duyar
- D) Film yorumcuları kadar spor eleştirmenlerinin de eleştirdiği film gerçekçilikten uzak bulunmuştur
- E) Spor ve sinema ilişkileri üstüne bir yazı yazmak için aslında ikisinin de iyi bir izleyicisi olmak gerekiyor

TYT - 2020

8. Sevgili arkadaşlarım, öykülerinizde güzel bir cümle bulup sonra onun sürüklediği yere gitmek gibi bir illet tespit ettim. Öncelikle şunu söylemek zorundayım: Cümlelerinize âşık olmamalısınız! Sözlerimi tuhaf bulmayın. Her yazar, bulduğu bir sözcüğe hatta kurduğu bir cümleye âşık olmaz mı? Olur. Bazen hoştur bu ama iyi yazar, silkinip kendine gelendir. Haydi diyelim ki kendinize gelemediniz, o hâlde kaybolacağınızı bilin. Kaybolmayın! Ha, kaybolmak da bir tercih dediniz. O zaman da keşiflerle dönün. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Genç kalemlerin bu yaygın hastalığa tutulması olağan bir durumdur
- B) Zaten edebiyat, daha önce duyulmamış, özgün parçaların bileşimidir
- C) Ulaşmayı hedeflediğiniz eseri sevmek zorunda olduğunuzu da aklınızdan çıkarmayın
- D) Uyandırmak istediğiniz imgeye hizmet edecek şekilde sunun ayrıntıları
- E) Dilin size verdiği gücün büyüüne kapılıp gitmemeye de gayret edin

TYT - 2017

9. En basitinden en karmaşığına kadar birçok buluş, hayata geçmeden önce uzak bir hayalden ibarettir. Bu noktada yapılamaz, gidilemez gibi sınırlamalar insanları bir anlamda tahrik eder. ----. Çünkü olanaksıza boyun eğmeme, meydan okuma içgüdüsel bir davranıştır. Kuşkusuz cesaret, bilimde olmazsa olmazlardan biri ve bilim insanlarında itici güç oluşturan bir unsur. Popper, olanaksızı deneyen bilim insanlarını “cesur tahminler yapan ve kendi tahminlerini çürütme yolunda ciddi çabalar gösteren kişiler” olarak tanımlar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Olmaz deneni gerçekleştirme isteğı, insan doğasındaki temel unsurlardandır
- B) En uzak ihtimaller bile yoğun bir çabayla günün birinde gerçeğe dönüşür
- C) Çok bilinen bir atasözü, talihin cesur insanlardan yana olduğunu söyler
- D) Bilimdeki her buluş ve yenilik, doğanın engellerine bir meydan okumadır
- E) Bilimsel başarının temelinde öğrenme isteğı ve kişisel gayret vardır

TYT - 2017

10. Türkiye’nin programlı modernleşme çabalarıyla Türk romanının ortaya çıkışı eş zamanlı olmuştur. Batı Avrupa’nın doğusundaki kimi ülkelere ait romancılar gibi Türk romancıları da çoğu zaman aşağılık duygusuna varan bu gecikmişlik duygusunu, yakın zamanlarda roman küresel bir yönelime girinceye kadar üstlerinden atamadılar. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ne yazık ki aradan koca bir yüzyıl geçmesine rağmen Türk romanı beklenen atılımı henüz gerçekleştirememiştir
- B) Çağdaş Türk romanının sorunlarını ve içinde bulunduğu durumu daha iyi anlayabilmek için Tanzimat yıllarına kadar gitmek gerekmektedir
- C) Gecikmişlik hissini uzun süredir üzerinden atamayan Türk romancısı, çağdaşlarına yetişmiş bir durumda ve Türk romanı, Batı romanından daha parlak bir vaziyettedir
- D) Türk romancıları çağdaş romanın anlatı stratejilerini yeniden işleyerek dünyaca benimsenen tema ve üsluplarla çağdaşlarına önceden olduğu gibi yol göstermektedir
- E) Böylelikle, Türkiye’de romanın ilk evresindeki bocalama, bir uygarlığın dönüşüm yaratma çabalarını gösteren bir sorun olarak değerlendirilebilir

YGS - 2016

11. Durmadan artıyor edebiyata ilişkin tutarsızlıklar. ----. Bir yandan da belgesiz savlar, yanlış anlamalar, aldatıcı ön yargılar kaplıyor ortalığı.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şiir, hikâye ve roman okuyanların sayısı büyük bir hızla artıyor
- B) Yazarın kimlik arayışını doğal olarak bu arayışın bunalımı izliyor
- C) Masum umutlarla yola çıkmış yeni kalemler yaşıyor dergileri
- D) Yazarların magazin programlarına nesne olacağı günler geliyor
- E) Kitap satışları ve dergi abonelikleri gün geçtikçe düşüyor

YGS - 2016

12. Sokrates’ten önceki ilk Batılı filozoflar, geçmişten iki büyük kopuşu aynı anda gerçekleştirdiler. İlk önce, kendi akıllarını kullanarak dünyayı anlamaya çalıştılar. Bu tek başına, tümüyle yeni bir şeydi ve insanın gelişmesinde en önemli köşe taşlarından birini oluşturdu. Aynı zamanda insanlara, akıllarını nasıl kullanacaklarını ve kendi başlarına nasıl düşüneceklerini de öğrettiler. ----. Onlar bilgi birikimlerini olduğu gibi öğrencilerine aktarmak yerine, onları tartışmaya, düşünce alışverişinde bulunmaya, kendi düşüncelerini ileri sürmeye ve savlarını kanıtlamaya özendirilen öğretmenlerdi.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ayrıca insanın düşünce yapısını çözmeye çalıştılar, gözleme ve deneye dayanan psikoloji biliminin temellerini de attılar
- B) Düşünce tarihinde bu yaklaşımlar, çok büyük tartışmalara konu oldu
- C) Dolayısıyla, öğrencilerinin de kendileriyle tıpatıp aynı düşüncede olmasını beklemediler
- D) Bu tutum, günümüz düşünce dünyasında da varlığını sürdürmektedir
- E) İnsanlığın zihinsel serüveninde ortaya çıkan bu iki yöntem birbirini etkileyen bir gelişim süreci izlemiştir

YGS - 2011

13. Yazı yazmak, yemek pişirmeye benzer. ----. Burada önemli olan, uygun yöntemle, ustalıkla pişirebilmektir.

Yukarıda boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) İki de uzun süren ve derinlemesine düşünmeyi gerektiren bir hazırlık dönemi ister
- B) Kimseden etkilenmeden, özgün bir ürün ortaya koymak gerekir
- C) Herkesin başarabileceği, sıradan bir iştir
- D) Yalnız, yetkinleşebilmek için birçok kere yapıp bozmak gerekir
- E) Aynı malzemeyle iki kişi birbirinden çok farklı tatlarda iki yemek yapar

ÖSS - 2009

14. Okumayan bir insan, sadece tek bir yaşam sürmüştür. Oysa ben Napolyon'un, Sezar'ın, Dartanyan'ın yaşamlarıyla kendi yaşamımı zenginleştirdim. Bu nedenle, gençleri kitap okumaları konusunda her zaman yüreklendiriyorum, yönlendiriyorum, çünkü bu, tek boyutlu kişilikten kurtulmanın en etkili yoludur. Böylece, ---- bu müthiş bir ayrıcalıktır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) tarihsel olaylara ilgi duyarsınız
- B) ülkeleri tanıma isteğiniz artar
- C) değişik yaşantılar edinmiş olursunuz
- D) insanları daha çok sevebilirsiniz
- E) sorumluluk duygunuz gelişip güçlenir

ÖSS - 2009

15. Benim dinlenme yöntemim, kapıyı kapattığımda onun ardında kalanı düşünmemektir. ----. Elimde iş, ev, çocuklar, eş ve onların kilitleri var. Birini kapar, ötekini açarım. Bu benim yaşam kuralımdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Hiçbir zaman işteki sorunu eve, evdeki sorunu işe taşımam
- B) Çevremde olup bitene aldırmamayı ancak bu yaşlarda öğrenebildim
- C) Yaşamımda bir tercihte bulunmam gerekirse elbette ki bu, ailem olur
- D) İş yaşamımda ekip çalışması yaptığım için böyle bir sorunla karşılaşmıyorum
- E) Yaşamımı sürdürme açısından iş yaşamının önemini hiçbir zaman unutmadım

ÖSS - 2008

16. Yazdıklarımın herkesçe okunmasını istiyorum. Beni okuyanların, kitaplarımda kendinden bir parça bulabilmesini, yüreğine seslenen bir şeyler yakalayabilmesini istiyorum. Çünkü önemli olan, okurun, kitapla ve yazarla sıcak bir bağ kurabilmesidir. Bu nedenle olabildiğince duru bir dil, yalın bir anlatım yeğliyorum. Kimi zaman kısa cümlelerim yadırganıyor; ama ben bunu bilinçli olarak yapıyorum. ----; ancak benim seçimim yalınlıktan yana. Bu sadelik içinde okurun yüreğine ve beynine ulaşabiliyorsa ne mutlu bana.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Ben de bilirim yarım sayfa süren tümceler kurmayı, süslü ve ağdalı bir dil kullanmayı
- B) Zaten her konu kendi biçim ve biçimini birlikte getiriyor
- C) Ben, sanat yapmak adına anlaşılma olmayı seçenlerden değilim
- D) Her yazarın anlatımını renklendiren ilginç söz buluşlarından yararlanırım
- E) Yazarken, sözcükleri seçmede ince eleyip sık dokuyorum

ÖSS - 2004

17. Güzel yazıya giden yol, bir bakıma doğru yazıdan geçer. Bir sanatçı ne denli özgürce davranırsa davranırsın yine de dilin bilinen kurallarını bütünıyla görmezlikten gelemes. Kendince birtakım denemelere girişebilir; sözcüklerin cümle düzenine dönüşmesiyle ilgili sınırları aşan yeni cümle kalıpları oluşturmaya yönelebilir. ---- Bunların üzerine çıkamaz ozanlar, yazarlar.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Aslında başarıya da ulaşabilirler bu çabalarında.
- B) Ne var ki belirli bir birikime sahip olmaları gerekir.
- C) Bunun için, kendinden önceki örnekleri benimseyerek işe başlayabilirler.
- D) Doğaldır ki emek ister doğru ve güzel yazmak.
- E) Ama yine de dilin yasalarıyla sınırlıdır özgürlüğü.

30. SORU

19. Bilmiyorum eski dergileri gözden geçiriyor musun? Bunların kimselerinde, okurlara özel bir sayfa ayrılırdı. Bu sayfada, dergiye gelen mektuplardan parçalar yer alırdı. Bunların büyük bölümünde, şimdi senin yönelttiğin türden sorular ve yakındığına benzer sorunlar dile getirilirdi. ----. Dün de böyleydi, yarın da böyle olacak belki.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Sana önerim, kendi sorunlarını kendin çözmendir
- B) Dergilerin yanlış bir tutumudur bu
- C) Şiir yazmayı sürdürürsen, zamanla bu türden sorulara cevaplar bulabilirsin
- D) Diyeceğim o ki gerçekte yeni bir durum değil bu
- E) Bence her durum, ötekinden farklı özellikler taşır

ÖSS - 2004

18. Anlatımı güzelleştiren ya da çirkinleştiren etkenler çok yönlüdür. Dil konusunda çalışma yapanlar ayrı ayrı adlar altında ele alırlar bu etkenleri. ----. Doğrudur da. Çünkü duygu, düşünce, olay ve olguları sözcüklere dökmedir anlatım. Anlatımın gücü, sözcüklerin kullanımında, onların birbirleriyle oluşturduğu bağıntılardadır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bununla birlikte, yazınsal söylemle bilgilendirme amaçlı söylemin farklı olduğunu bilirler
- B) Dilin sunduğu olanaklardan yararlanarak değişik cümle türlerine başvururlar
- C) Ne var ki bunlardan her birinin eninde sonunda gelip sözcüklerin seçimine ve kullanımına dayandığını vurgularlar
- D) Sözgelimi, görüntüler yaratacak, daha doğrusu düşünsel resimler oluşturacak sözcükler seçerler
- E) Sözcüklerin, kişilerin deneyim ve yaşantısına göre değişen anlamlarına çağrışımsal anlam derler

ÖSS - 2004

1. Sally Rooney, kendisini dünya çapında üne kavuşturan romanı *Normal People*'i diziye uyarlarlarken kitapta üçüncü tekil anlatıcının dilinden yazılan pek çok kuvvetli ifadeyi dizi için diyaloglara yedirmiş. Buna karakterlerin kitapta dillendirmedikleri bazı düşünceleri de dâhil. Bu aslında düşündüğünü doğrudan söyleyen karakterlerle karşılaşmamızı sağlıyor. Buna rağmen sette pek çok sahnenin daha az diyalogla ya da diyalogsuz daha kuvvetli olduğunu fark etmiş. Böylelikle dizinin replikleri azalmış, duygusal gücü artmış. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bunlardan hareketle iki ayrı mecraya özgü iki ayrı yapı kuran başarılı bir yazardan söz ettiğimizi söyleyebiliriz
- B) Bunlardan hareketle romanın diziye çevrilecek şekilde yazılmasının senarist ekibin işini kolaylaştırdığını söyleyebiliriz
- C) Bunlardan hareketle yazarların bir söz söyleme ustası olarak her alanda aynı başarıyı göstermeme hakları olduğunu söyleyebiliriz
- D) Bunlardan hareketle yazarın cümleleri kişilerin ruhsal durumlarına uygun kurmaktaki inceliğinin dizide eksildiğini söyleyebiliriz
- E) Bunlardan hareketle yazarların farklı tür metinleri türün özelliklerine uygun kotarmalarının her zaman mümkün olmadığını söyleyebiliriz

2. Neden böyle oldu? Keşke böyle olmasaydı! Neden bunlar hep benim başıma geliyor? Neden, neden ve neden... Bunlar aslında gerçekten yanıtlanmayı bekleyen neden soruları olsaydı, hakikaten arkasındaki nedenler silsilesini görebilir sonrasında soruya yanıt vermek suretiyle gönül rahatlığıyla oradan ayrılabilirdik. Ama bunun yerine kendimizi bir kurban pozisyonunda görmek çok daha kolay geliyor. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Buradan hareketle insanın kendi hayat kalitesini yükseltmek için çalıştığını yok sayamayız
- B) Bu yüzden genellikle soruyu soruyor ama yanıt vermekten ya da daha doğrusu gerçek bir yanıt vermekten kaçınıyoruz
- C) Neden böyle oldu demek çoğu kez bizi olumsuz durumun kaynağına yöneltiyor
- D) Sorular doğru sorulduğunda insanları toplumsal ilişkilerde daha başarılı sonuçlara götürebiliyor
- E) Kurban tavrı başarı yolunda ilerleyen insana nadir olsa da güçlü bir itici güç olabilir

3. Konforsuzlukta konfor yaratmalıyım. Bununla şunu kastediyorum, örneğin konforsuz gözükken bir seyahatteysem dahi sabah uyandığımda çalışacağım bir alan olmalı; bilgisayar, defteri açtığımda yazacağım bir imkân yaratmalıyım. Nereye gidersem gideyim, vardığımda ilk yaptığım şey bu alanı kendime olabildiğince sağlamak oluyor. Bununla kaz tüyü yorgan kullanmayı kasetmediğimi anlaşılmışsınızdır umarım. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rahat ortamlar nedense verimli çalışma bakımından beni olumsuz etkiliyor
- B) Yazarken bende daha önce fark etmediğim bazı duyguların beni daha iyi yazabilir hale getirdiğini fark ettim
- C) Konforsuzlukla dahi üretkenliği sürdürebileceğim bir konfor alanı, bir ben köşesi kastediyorum
- D) Seyahatlerin beni her zaman yeni kişilere ve yeni olaylara ulaştırdığını seziyorum
- E) Okumanın insana verdiği tecrübeyi insanın başka hiçbir şeyden alamayacağını düşünüyorum

4. Bizim aile için tatiller tatil bile sayılmazdı, özellikle annem için... İki küçük çocuğun dertleri, hazırlanacak yiyecekler, kıyafetler, türlü oldurma çabası derken günlük hayata ekstra külfet demekti tatil. Yine de bazen Riva'da, bazen Kumbağ'da, bazen Kuşadası'nda, bazen Adıyaman'da bu süreyi geçirerek günlük gerçekliğimden uzaklaşmaktan memnundum. Babam ve annem için zorlu geçim durumunun ne kadar ağır olduğuna dair bir fikrim vardı evet. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Buna karşın her çocuk gibi bağı sormadan üzümü yemekle ilgileniyordum, tatillerde eğlenmek iyiydi
- B) Yine de kardeşlerimle birlikte tatili hep iki katlı evimizin bulunduğu sokakta geçirmek bizi daraltıyor denemezdik
- C) Bu nedenle bir taraftan ailemin geçim durumunu düşünerek karamsarlaşıyor tatilden tatılamıyordum
- D) Babam tatillerimize çoğu kez yıl içerisinde biriktirdiği parayı saça döke harcardı
- E) Bununla birlikte annem sonuçta rahat denebilecek bir tatil yapmanın mutluluğunu yaşamıyor değildi

5. Dünyanın en yüksek dağı olan Everest'in zirvesi, deniz seviyesinden 8848 metre yüksektir. İki tektonik levhanın yer kabuğu parçasının çarpışması sonucu oluşan Everest Dağı, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Everest Dağı'nın fiziki özelliklerinde zamanla değişiklik olduğu" sonucuna ulaşılır?

- A) gelişen yükseklik belirleme yöntemlerine bağlı olarak yüksekliği farklı sayılarla ifade edilen bir dağdır
- B) birbirini itmeye devam eden bu iki levha nedeniyle her yıl yaklaşık dört milimetre kadar yükselmektedir
- C) çevresel koşulların değişmesine bağlı olarak yeni oluşan dağlarla birlikte dünyanın en yüksek dağı olma özelliğini kaybedebilir
- D) zirve noktasında ölçülen sıcaklık değeri, iklimsel koşullara bağlı olarak farklılık gösteren bir coğrafi yapı özelliğindedir
- E) üzerinde belirlenen yeni rotalarla tırmanışlar için günden güne cazip hâle gelen bir yapı özelliği sergilemektedir

TYT - 2020

6. Tiyatro ve sinemada, izleyicinin bütün dikkatinin sahneye ve perdeye yönelmesini sağlayacak bir yerleşim ve ışık düzeni vardır. Dikkatin dağılmaması için, geç gelenler salona alınmaz. Buna rağmen, en iyi koşullarda bile, bir filmin ancak %60'ının görülebildiği, %40 ayrıntının dikkatten kaçtığı saptanmıştır. Bu oranın, radyo ve televizyon yayınlarında daha da düştüğü kabul edilebilir. Çünkü radyo ve televizyon, genel olarak, günlük hayatın akışı içinde takip edildiği için kişi yayından zaman zaman kopar. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yetişkinlerin düz bir konuşmayı dikkatle dinleme süresinin, genel olarak radyoda beş dakika, televizyonda on dakika olduğu saptanmıştır
- B) Ancak bunda senaryonun özgün veya çeviri olmasının yanında ses ve görüntü efektlerinin de etkisi vardır
- C) Radyo ve televizyon dizilerinde bir sinema tekniği olan geriye dönüşlerle ayrıntıların pekiştirilmesindeki ana neden budur
- D) Uzun süreli bir programı, oyunu veya filmi dikkatle izleme süresi yaş ve ilgiyle ilişkilendirilebilir
- E) Kimi zaman çizgi filmler ve radyo oyunları gibi çocuklar için hazırlanmış programları yetişkinler de aynı ilgi ve dikkatle izleyebilir

TYT - 2021

7. Bakmayın sahilinin dolguyla denizden yükseltilmiş olmasına; denizin içinden çıkıp içeri doğru yılan misali kıvrılan yokuşun ta Galata Kulesi'nin gölgesine kadar uzandığı bir semt Top-hane. Ana sokakları bayır, ara sokakları çıkmaz. Bu nedenledir ki adımlar hafif hafif, ağır ağır atılır burada. Sanki semti derinlemesine hissettirmek ve geçmişi teneffüs ettirmek için yukarı doğru uzadıkça uzar yol.

Bir anaokulundaki çocukların ebeveynleri, bazen işleri nedeniyle çocuklarını okulun kapanma saatinden sonra almaya gider. Böyle zamanlarda okul personelinin bazıları çocuklarla birlikte beklemek zorunda kalır. Bu durum birtakım sorunlara yol açar. Yöneticiler de çözüm olarak geciken ebeveynlere bir yaptırım uygulamaya karar verir. Ancak bir süre sonra ailelerin daha çok gecikmeye başladığı görülür. Çünkü aileler artık cezalarını çektikleri için kendilerini rahat hisseder.

Diğer bir deyişle ----.

- I. daha önce yaşadıkları mahcubiyet duygusundan uzaklaşarak kendilerini haklı gördükleri bir konuma gelirler
- II. okulda bekleyen çocukların aileleri davranışlarıyla cezalarından hoşnut olmadıklarını gösterirler
- III. yöneticiler uyguladıkları yöntemle asıl cezayı ailelere değil, okul personeline verdiklerini fark ederler

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

TYT - 2018

8. Sevgili arkadaşlarım, öykülerinizde güzel bir cümle bulup sonra onun sürüklendiği yere gitmek gibi bir illet tespit ettim. Öncelikle şunu söylemek zorundayım: Cümlelerinize âşık olmamalısınız! Sözlerimi tuhaf bulmayın. Her yazar, bulduğu bir sözcüğe hatta kurduğu bir cümleye âşık olmaz mı? Olur. Bazen hoştur bu ama iyi yazar, silkinip kendine gelendir. Haydi diyelim ki kendinize gelemediniz, o hâlde kaybolacağınızı bilin. Kaybolmayın! Ha, kaybolmak da bir tercih dediniz. O zaman da keşiflerle dönün. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Genç kalemlerin bu yaygın hastalığa tutulması olağan bir durumdur
- B) Zaten edebiyat, daha önce duyulmamış, özgün parçaların bileşimidir
- C) Ulaşmayı hedeflediğiniz eseri sevmek zorunda olduğunuzu da aklınızdan çıkarmayın
- D) Uyandırmak istediğiniz imgeye hizmet edecek şekilde sunun ayrıntıları
- E) Dilin size verdiği gücün büyümesine kapılıp gitmemeye de gayret edin

TYT - 2017

9. Türkiye'nin programlı modernleşme çabalarıyla Türk romanının ortaya çıkışı eş zamanlı olmuştur. Batı Avrupa'nın doğusundaki kimi ülkelere ait romancılar gibi Türk romancıları da çoğu zaman aşağılık duygusuna varan bu gecikmişlik duygusunu, yakın zamanlarda roman küresel bir yönelime girinceye kadar üstlerinden atamadılar. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ne yazık ki aradan koca bir yüzyıl geçmesine rağmen Türk romanı beklenen atılımı henüz gerçekleştirememiştir
- B) Çağdaş Türk romanının sorunlarını ve içinde bulunduğu durumu daha iyi anlayabilmek için Tanzimat yıllarına kadar gitmek gerekmektedir
- C) Gecikmişlik hissini uzun süredir üzerinden atamayan Türk romancısı, çağdaşlarına yetişmiş bir durumda ve Türk romanı, Batı romanından daha parlak bir vaziyettedir
- D) Türk romancıları çağdaş romanın anlatı stratejilerini yenisinden işleyerek dünyaca benimsenen tema ve üsluplarla çağdaşlarına önceden olduğu gibi yol göstermektedir
- E) Böylelikle, Türkiye'de romanın ilk evresindeki bocalama, bir uygarlığın dönüşüm yaratma çabalarını gösteren bir sorun olarak değerlendirilebilir

TYT - 2016

10. Bir sanatçının doğal çevresi, elbette içinde yaşadığı ülkedir. Onun bu çevreyle içten bağlantılı olmaması düşünülemez kuşkusuz. Ancak konu, tek başına estetik bir değer taşımadığından, nereden alınırsa alınsın sanatçının yaratıcı kişiliğiyle kaynaşarak sanat eserine dönüşür. ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dolayısıyla yabancı bir konuyla yerli bir eser vermek her zaman mümkündür
- B) Yani estetik yaratımı besleyen güç, sanatçının bağlı olduğu gelenektir
- C) Başka bir deyişle, eserin belirleyeni yazarın yaşadığı çevredir
- D) Kaliteyi elde etmek ancak bu yolla mümkündür
- E) Bu bakımdan sanatçının başarılı olması işlediği konuya bağlıdır

YGS - 2015

11. Çok sayıda okuyucusu olmayan her edebî eseri büyük saymak aklımdan geçmez. Ama itiraf edeyim ki zamanımızda yüzbinlerce satan kitaplardan çok, daha az alıcısı olanlara güvenim vardır. Basılır basılmaz çok satılan kitaplar bende hep kuşku uyandırmıştır. Bunların büyük bir kısmı, uyandırdıkları ilgiyi bir esere ölümsüzlük kazandıran biçim ve öz üstünlüklerine değil, o anda gündemde olan türlü sanat dışı oyunlara borçludur. Bunlar sıcaklıklarını kaybedince eser de unutulup gider. Edebiyat tarihi bunların kalıntılarıyla doludur. ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu nedenle, bir eserin çok okunması bir değer ölçütü sayılamayacağı gibi okunmaması da değersizlik ölçütü sayılmaz
- B) İşte bu yüzden kimi eleştirmenlerin edebiyatı güncelden uzak tutma düşüncesine katılmıyorum
- C) Zaman içinde böyle eserlerin okuyucusu sayıca azalır ama asla tükenmez
- D) Kuşkusuz her okuyucunun sanat eserinden bir beklentisi vardır, sanatçı bu isteğe kayıtsız kalmaz
- E) Bu nedenle, iyi bir eserin, er veya geç gerçek okuyucusunu bulacağına inanıyorum

YGS - 2015

12. Büyük İskender'in, yastığı altından hiç eksik etmediği iki silah varmış derler: kılıcı, bir de İlyada. Bilge Aristoteles'in bu ünlü öğrencisi, o kılıçla çok kesmiş biçmiş ama o kitabı kılıca kırdırmamış hiçbir zaman. Günümüzdeyse "Neler okursunuz?" türünden bir soruyu, adı okumaza çıkmasın diye yanıtlayan birçok kimse arasında, Pekos Bill, Red Kit benzeri şeyler okumaya bayıldığını söyleyenler bile var. İlyada nere, Red Kit nere diyeceksiniz ama gene de aradaki yüzyıllar boşa geçmiş sayılmaz. Kitapları üstün-körü suçlayan, okuyana için için öfke duyanların bile, "Ben okumam." demeyi kendilerine yedirememeleri ilginçtir. ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dolayısıyla günümüzün gerçek anlamda çağdaş ve düşünen insanı, az da olsa okuyan insandır
- B) Okumanın tükenmez kaynağından, herkes kendi istediği kadar pay alır
- C) Çağlar boyunca insanoğlu hep kitaplarla düşünegelmiş, kitaplar aracılığıyla ortaya koymuştur düşüncesini
- D) Okumaya dair bütün bu olumlu düşüncelere rağmen ülkemizde okuma oranının düşük olması da bir başka çelişkidir
- E) Arka kapıdan da olsa okumaya bir yerden bulaşmış olmanın onuru, böylelerine yeter de artar bile

YGS - 2014

13. Her dönem, kendi sanatsal iktidarını içinde taşır. Simgecilerin döneminde klasisizm yanlıları, gerçeküstücülerin döneminde simgecilik yanlıları itibar görmez olmuştur. Bizde de öyle değil mi? Garip akımı kendi gününde Hececileri nasıl gündemden düşürmüştü İkinci Yeni de Garip'i kendi şiir anlayışından dışlamıştır. Bu durumlarda bireyler ve eserleri yok sayılmaz. Onların araçları ve dilleri aşılar. Bir bakıma, edebiyatın geleneksel yasaıdır bu. ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Geçmiş bitmeden, şimdi tükenmek zorunda kalır
- B) Öyle ki kısa bir süre içinde bu yırtıcı tavrı kendi varlık nede-nine yöneltmekte gecikmez
- C) Bir sonraki edebî hareket, bir sonraki dil öncekinin de güncelliğini yitirmesine neden olur
- D) Edebiyat düzleminde, bu olgularla yetinmek açıklama sürecini kesintili kılar
- E) Arkada kalan her şiir hareketinin üyeleri teker teker unutulur

YGS - 2014

14. "Edebiyat dergilerinde sevmediğin, sıkılarak okuduğun yazılar hangisidir?" diye sorsalar hiç düşünmeden, "Belli bir şiir kitabı üzerine yazılmış tanıtım yazılarıdır." derim. Sorun belki de ben dedir ama bu tür yazıların neye göre yazıldığını anlayamıyorum. Tanıtımı yapan iyi niyetli yazar, genellikle ilgili şairin söz konusu kitabındaki dizelerden esinle bir şeyleri duyumsatmaya, şairin şiir dünyasına kendisi ile birlikte katılmaya çağırır bizi. Kendince eklemeler de yapar o şiirlerde oluşturulmaya çabalanan etkileyici havaya. Ama söz konusu kitap, okurca önceden okunmadığı, belki de tanıtıcı üzerine aldığı işi gerektiği gibi yapmadığı için kitaba yönelik ilgi oluşturulamaz çoğu zaman. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bu yazılarda şairi, şiir yazmaya yönlendiren etkenler üzerinde de durulmalıdır
- B) Bu nedenle okuyucunun şiir bilgisini zenginleştirecek açıklamalara yer verilmelidir
- C) Oysa tanıtma yazıları şiire dönük olmayan sorunlarla şişirildiği için ilginçliğini yitirir
- D) Edebiyat dergilerinde tanıtım yazılarına az yer verilmesi kitaplara duyulan ilgiyi azaltmaktadır
- E) Böylece okuyana eziyet eden, onu yoran, anlamsız ve sıkıcı bir metin ortaya çıkar

YGS - 2013

15. Bir sabah işinize giderken kırmızı ışıktaki durdunuz ve aracınızı tekrar çalıştırmadınız. Her insanın başına gelebilecek bu sıradan olay için iki ayrı olasılığı düşünelim. Birinci olasılıkta arkadaki araçların şoförleri kızgınlıkla kornaya basıyor, siz de bir kazaya yol açmamak için kan ter içinde bu durumdan kurtulmaya çalışıyorsunuz. İkinci olasılıkta, arkanızdaki araçtan inen bir taksi şoförü, bekleyen araçlara işaret ederek onların yan şeritten devam etmelerini sağlıyor. Araçlar sakince geçtikten sonra yanınıza geliyor, birkaç yayayla birlikte aracınızın yol kenarına çekilmesine yardımcı oluyor. Ne siz ne de bir başkası gergin ve telaşlı. İşte bu örnekte olduğu gibi bir toplumun gelişmişlik düzeyini belirleyen asıl şey, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sorunlara pratik çözümler bulmaktır
- B) başka insanları zor duruma düşürmemektir
- C) yaptığımız hatanın sonucunu üstlenebilmektir
- D) insanlar arasındaki iletişim biçimidir
- E) kurallara uyarak sorunları ortadan kaldırmaktır

YGS - 2013

16. İnsanın sanatsal çalışmalarının tümüne, bir arama ve bulma çabası olarak bakılabilir. Ya da bunlar, hayatı ve bu hayatın içinde insanın kendi yerini anlama ve anlamlandırma uğraşı olarak görülebilir. Bu çaba, ilk insandan bugüne değin farklı amaçlar ardında, farklı açılımlar, biçimler ve yöntemlerle serpilip gelişmiştir. Yüzlerce yıllık serüveni boyunca, hem tarihsel dönemler, toplumsal ve siyasal koşullarca biçimlendirilmiş hem de onları biçimlendirmiştir. Buradan bakıldığında ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) sanatın, insanı doğa ve toplumla olan çatışmalarıyla yansıtmaya işlevini yerine getirmesinin gerekliliği ortaya çıkar
- B) sanat yapıtlarında işlenen toplumsal özelemlerin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği de açıklık kazanır
- C) sanatla toplumsal fayda arasında bir seçim yapmanın zorluğu daha iyi anlaşılabilir
- D) sanatın, insanın kişilik özelliklerini boyutlandırıp geliştirdiği söylenebilir
- E) bir toplumun sanatıyla o toplumun yaşamının birbiriyle etkileşim içinde olduğu yargısına ulaşılabilir

YGS - 2012

17. Türküler, şiiirler iç dünyamızın sesi olarak yazılmış olsalar da bizden çıktıkları anda topluma mal olmuştur artık. Yalnız topluma mal olmakla kalsa iyi. Yerelden ulusala, ulusaldan evrensele bir değişme ve gelişme çizgisi izleyerek bütün insanlığın ortak değeri hâline gelir. Örneğin Yunus Emre'nin şiiirlerinde yansıtılan duygular salt bize mi özgüdür? Neruda, yalnızca Şil'i'nin acılarını yansıtmıştır, deyip dışlayabilir miyiz onu? Acısı acımız olmuştur, halkı da halkımız. Kısaca ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiiir, şairin şiiiri düşünmeye başladığı andan okuyucusuyla bu luşt uğu ana değ in süren, uzun ve sancılı bir dönemin ürünüdür
- B) sanatçı, ortaya koyduğu ürünlerin hangi özellikleri taşıyacağını önceden saptamalıdır
- C) sanatçı, yapıtını yaratırken bilinçli olarak ona ulusal niteliklerin dışına taşan yeni boyutlar kazandırır
- D) her birimiz, yaşadığımız bölgenin rengini, dokusunu, çizgisini yansıtan türkülerden ve şiiirlerden hoşlanı rız
- E) türküler, şiiirler özünde kendi coğrafyalarının izlerini taşı salar da sanatsal dilin iç erdiği insansal ö zle bütün insanlığın ortak yaratısıdır

YGS - 2011

18. Gerek edebiyat dergilerinde gerekse gazetelerin sanat-edebiyat sayfalarında yer alan söyleşilerde, nedense hep aynı konular konuşuluyor ve bundan bir türlü vazgeçilmiyor. Bir yazarın yeni bir romanı mı çıkmış, sorusu hemen hazır: "Bu yapıtınızı yazarken neyi amaçladınız?" ya da "Yapıtınız yaşadıklarınızdan izler taşıyor mu?" Cevaplar da üç aşağı beş yukarı aynı düşünceler etrafında dönüyor. Peki neden bu sınırlılık? Bence bu, yazardan değil, soruyu sorandan kaynaklanıyor. Çünkü söyleşilerde asıl yönlendirici, soruyu sorandır. Bu nedenle sanatçının düşünce üreterek sanatını geliştirmesinde ve yapıtlarının değerlendirilmesinde ona sorulacak soruların önemli bir payı vardır. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bütün bunlara bakarak eleştirel yaklaşımın ne denli önemli olduğunu söylemek hiç de yanlış olmaz
- B) Bu sorun bence temelde birbirini izleyen aynı nitelikteki durumların art arda sıralanmasından doğuyor
- C) Hangi yazara sorarsanız sorun, hepsi kendine özgü yazma yöntemlerinin olduğunu söyleyecektir
- D) Üstelik yapıtın niteliğini yazarın donanımı belirler ve bunun üzerine söylenebilecek çok söz vardır
- E) Kısaca hem eleştirmenlerin hem de sanatçılarla söyleşi yapanların, her düzeyden insanın ilgisini çekecek nitelikte sorular sorması gerekiyor

YGS - 2011

19. Sinema, bence bir ürün ortaya koymanın en zor olduğu alanlardan biri. Bir projenin senaryoya, sonra da sinema filmine dönüşmesi, uzun, zahmetli, pek çok kişiden ve teknolojiden yararlanmayı gerektiren pahalı bir iş. Televizyon dizilerinde de buna benzer yanlar yok değil. Ne var ki hızla yapılan, hemen seyirci karşısına çıkarılan, bir gecede tüketilen bir dizinin tek hedefi, izleyicisini ekran başında tutmak. Sinema filminde önemli olan "özen, yaratıcılık, özgünlük", televizyon dizilerinde pek de görülmeyen özellikler. Özetlemek gerekirse, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) bir sinema filminin üretimi için gerekli olan her şey televizyon dizilerinin üretimi için de gerekli
- B) sinemada "sanatın kuralları", dizilerdeyse "televizyona özgü kurallar" geçerli
- C) televizyon dizilerinin izleyiciyi televizyona bağlamasının nedeni, onlardaki merak ögesinin yarıda kesilmesidir
- D) televizyon dizilerinde sinemanın etkileri görülür
- E) çok sayıda dizi ve film üretme, bu alanların gelişmesine katkıda bulunur

ÖSS - 2008

20. Duyguları, düşünceleri görünür kılan güç, dünya ile uzlaşama hâliymiş; bunu iyice kavradım. Frida Kahlo'nun bedensel acıları olmasa, Salieri, Mozart'ı kıskanmasa, Dali kendine sevdalanmasa, Nâzım yabancı bir ülkede yaşamak zorunda kalmasaydı ----?

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) yazınsal ve kültürel tarihe bu ölçüde katkıda bulunabilirler miydi
- B) bugün yaptıklarıyla hâlâ adlarından söz ettirebilirler miydi
- C) onlar yaşamla uyum içinde olsaydı bugün sanatta geline noktaya ulaşılabilir miydi
- D) acaba onların yapıtları olan o resimler, o şiirler, o senfoniler yaratılabilir miydi
- E) o yapıtların günümüz insanını daha iyi yaşama koşullarına ulaştırdığı söylenebilir miydi

ÖSS - 2008

21. Karşılaştığımız kişilerde ve yaşadığımız olaylarda farkına vardığımız ortak özellikler, genelleme yapmamıza neden olmuştur çoğu zaman. Bu da bizde "bir tekne de yağdırmak" diye adlandırabileceğimiz bir alışkanlık yaratmıştır. Artık kişilerin ya da olayların birbirine benzeyen yönlerine bakarak, yalnızca bunları göz önünde tutarak, onları sanki aynı şeymiş gibi düşünür hâle gelmişizdir. Öyle ki yeni tanıdığımız insanların ya da ilk kez karşılaştığımız olayların bazı belirgin özelliklerini görmemiz ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) söz konusu durumları daha ayrıntılı bir biçimde değerlendirmemizi sağlar
- B) onları başkalarıyla özdeşleştirmemize yol açmıştır
- C) gördüklerimizin başkalarından ayrılan yönlerini bulmamızı kolaylaştıracaktır
- D) bizde, onları tanımaya karşı istek uyandıracaktır
- E) bir anlamda, onların kimi özelliklerine kolayca alışamayacağımız anlamına gelir

ÖSS - 2007

22. Başarılı şairlerin hepsi, kendilerinden önceki şairlerin şiirlerini okuyarak öğrenmişlerdir şiir yazmayı. Kendi başınıza da olsa, bir ustanın denetiminde de olsa, şiir yazmayı öğrenmek için ne yapmanız gerektiği bellidir: Beğenilen şiirleri teker teker okuyacak, değerlendirecek, işin sırrına varmaya çalışacaksınız. Şöyle bir okuyup geçmekte değil işin sırrı. Her şairi, her şiiri ayrı ayrı, titizlikle irdeleyeceksiniz. Sözcükleri nasıl seçmiş, nasıl birbirine bağlamış? Dizeleri nasıl kurmuş? Bu türden birçok sorunun yanıtını ararken bütün emeğiniz boşa da gidebilir. Bu nedenle, ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) şairliğe özenen bir insanın şiiri zevk almadan okuması düşünülemez
- B) şiir yazarlar, kimi sıkıntılara katlanmanın yanı sıra amacına ulaşamamayı da göze almalıdır.
- C) şiir yazabilmenin ilk koşulu, iyi şiiri kötüden ayırabilmektir.
- D) kötü şiirler, üzerinde uzun uzun çalışılmadan, değişik denemeler yapılmadan yazılanlardır.
- E) şiirin yapısını, doğasını kavramamış insanlar, kendilerini şair sanıyorlar

ÖSS - 2005

1. Muhabir:

(I)----

Yazar:

– Ben kalem ve kâğıtla düşünürüm. O yüzden de hiçbir yazım laptop ekranı karşısında tasarlanmamıştır. Hepsi farklı, konularına ait defterlerin sayfalarında notlar halinde tasarlanmış, zihinde tamamlandıktan sonra nihai olarak bilgisayarda yazılma-ya başlanmıştır.

Muhabir:

(II)----

Yazar:

– Aslında ülkemizin gururu bir markamız var ve yetmişli yıllarda ürettiği kalemler bile hala sapasağlam. Yeni marka çıkmamasına gelirsek normaldir. Çünkü dünya eskisi kadar dolmakalem kullanmıyor ve biz ilk yazma çalışmalarını dolma kalemle yapmayı eğitim sistemi olarak bıraktık.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- I. Çalışma yaşamınızda bilgisayarla yazma eylemine olumlu bakıyor musunuz?
II. Markaların üretimlerini yerli piyasada değil ihracatta değerlendirmesini nasıl buluyorsunuz?
- I. Dolma kalem kullandığınızı bildiğim için soruyorum yazılarınızı elle mi yazarsınız?
II. Dolmakalemin çabuk bozulan bir yazma aracı olduğu fikrine katılıyor musunuz?
- I. Aşığı olduğunuz dolma kalemle yazmayı bilgisayar yaygınlaştınca bıraktınız mı?
II. Dolma kalem üreticilerinin bir birlik altında dernek kurması fikrine nasıl bakıyorsunuz?
- I. Sizin gibi dolma kalem tutkusu olan insanlar azaldı, hiç klavye kullanıyor musunuz?
II. Dolma kalemin dışarıdan eklenen bir sarf malzemesine bağlı olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- I. Bir dolmakalem sevdalısı olarak klavye yazısı sizin hayatınızda ne kadar yer kaplıyor?
II. Hüsnuhatın merkezi olan bu topraklarda küresel ölçekte saygınlığı olan kaliteli dolmakalem markaları çıkmaması bir paradoks değil mi?

2. Muhabir:

(I)----

Fotoğraf sanatçısı:

– Fotoğraf çekmeyi sevmek, kimsenin fark etmeyeceği sıradanlıklarda farklı bir güzellik görebilmeyi kısacası “an”lara başka pencerelerden bakmayı ve bence biraz da hayatta güzel olanı görmeyi mümkün kılıyor. Hayat size sonsuz kompozisyon sunuyor ve siz de güzel kompozisyonların değerlendirilmesi gerektiğini hissediyorsunuz.

Muhabir:

(II)----

Fotoğraf sanatçısı:

– Cep telefonları ve dijital fotoğraf makinalarıyla çekim yaparken benim için “arayış” tüm fotoğrafların kusursuza yakın olmasını istediğimi/beklediğimi fark etmemle başladı. Amatör de olsa “mükemmel fotoğraf takıntısı”. Oysa fotoğraflar da tıpkı içinde yaşadığımız anlar gibi kusurlarıyla eşsiz hale geliyor ve tıpkı hayat gibi.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- I. Fotoğraf çekmeye başlayan bir insan önceki yalın haline hangi katkılarda bulunmuş olur?
II. Amatör fotoğrafçılıkta bir usta öğreticiden kısa ya da uzun ders almak gerekli midir?
- I. Bir fotoğraf sanatçısı diğer insanlardan farklı olarak çevresine nasıl bakar?
II. İyi bir fotoğraf çekebilmek için, kullanılan aygıtın profesyonel olması gibi bir gereklilik sizce doğru mu?
- I. Fotoğraf sevgisi, yaşamına fotoğraf sanatçısı bakış açısını katmış bir insana ne kazandırıyor?
II. Fotoğraf maceranızı başladığınızda sizi en çok yavaşlatan özelliğiniz ne oldu?
- I. Fotoğraf çekmek için çabalayan birisi günlük yaşamında neler yapar?
II. Cep telefonu ile yapılan çekimlerde cihazın özelliğinden ötürü bazı yetersizliklerin bulunması müşterilerce nasıl karşılanır?
- I. Bir fotoğraf sanatçısı çevresine hangi gözle bakmaktan kendini alamaz?
II. Sizin için bir fotoğrafın, konu kişiden izin alınarak çekilmesi etik şartlardan biri midir?

3. Muhabir:

(I)----

Bisikletçi:

– EuroVelo 1’den başlayıp 19’a kadar giden, farklı farklı güzergâhlardan oluşan 19 tane bisiklet rotası. Avrupa bisiklet ağı diyebiliriz buna. Bütün rotaların ayrı özellikleri var; Kuzey, Güney, Başkent rotaları gibi... 15’in cazipliği bizim için kolay bir rota olmasıydı çünkü çok idmanlı olarak yola çıkamayacaktık.

Muhabir:

(II)----

Bisikletçi:

– Genelde hayır. Yaklaşık 10-11 geceyi Warmshowers’taki kişilerde kalarak geçirdik. İnsanlar evlerini ücretsiz bir şekilde bisikletçilere açıyor. Tek beklentileri onlarla biraz zaman geçirip senin hikâyeni dinlemek ve senin kim olduğunu öğrenmek. Nereden geliyorsun, yolda neler yaşadın, daha önceki tur anıların neler?...

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Pedalladığınız rotayı seçmenizin özel bir nedeni var mı?
II. Her uğraşın bir sosyalitesi olduğu için soruyorum bisikletçiler hangi konularda konuşur?
- B) I. İzlediğiniz EuroVelo 15 rotasını neden seçtiniz?
II. Gezinizde yol üstündeki kamp yerlerini mi durak olarak belirlediniz?
- C) I. EuroVelo 15 güzergâhını seçerken hangi şartları değerlendirdiniz?
II. Aynı tura katıldığınız bisikletçi arkadaşlarınızla aranızda nasıl diyaloglar geçti?
- D) I. EuroVelo 15 rotasına yoğunlaşmanızın belirli sebepleri var mıydı?
II. Geceyi nerelerde geçireceğiniz konusundaki kararı nasıl aldınız?
- E) I. Bisikletçiler için EuroVelo 15 seçeneğinin diğerlerinden farkı ne?
II. Avrupa’daki bisiklet rotaları hakkında neler söylemek istersiniz?

4. Muhabir:

(I)----

Yazar:

– Kitabın ilk kısmı benim için çok önemliydi çünkü temelde ailemdeki birtakım kişilerin yaşamış oldukları travmaların kalıtsal olarak bana geçtiğine ilişkin bir iddiası olan bir kitabı okuyacaksam bilimsel dayanaklara ihtiyacım vardı. Bu bakımdan kitabın beni oldukça tatmin ettiğini söyleyebilirim, zira kitapta hücreysel biyoloji, epigenetik ve epigenetik kalıtıma ilişkin olarak deneyler yapmış olan pek çok farklı ülkeden pek çok farklı uzmanın araştırmalarına resmi olarak atıf yapılıyor.

Muhabir:

(II)----

Yazar:

– Özetle söylenen şu: DNA’larımız hem olumlu hem de olumsuz düşüncelerimiz, inançlarımız ve duygularımızdan etkilenebiliyor.” ve “Üç nesil (yani siz, anneniz ve anneanneniz) aynı biyolojik çevreyi paylaşıyor.” Zaten aslında psikoterapi genellikle hayaletlerimizi atalarımıza dönüştürmekle ilgili. Böyle!

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Bu kitabı okumaya karar verme öykünüzü anlatır mısınız?
II. Kitabın son sayfaya dek karşı çıktığı düşünceyi birkaç cümle ile özetleyebilir misiniz?
- B) I. Sözü ettiğiniz kitabın güvenilir olduğunu nasıl anladınız?
II. Yazarın biyoloji konusunda söylediklerini akademik olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?
- C) I. Kitabın anlattığı sıra dışı bilgilere nasıl güveniyorsunuz?
II. Kitap boyunca yazar üslup olarak nasıl bir anlatım yolunu benimsiyor?
- D) I. Bu kitabın ilk bakışta sizde bıraktığı ilk etki nasıldı?
II. Kitabı okuduktan sonra yazara yazdığınız öneri notunda neler vardı?
- E) I. Bu kitaba nasıl güven duyduğunuzu dergimiz okurlarına anlatmak ister misiniz?
II. Kısa bir özet yapmanızı istesek bu kitap size ne söyledi?

5. Muhabir:

(I) ----

Yönetmen:

– Sinema gerçek hayattan alınmış formlarla uğraşıyor, onları işliyor. Film yönetmenin uğraşı, bana beyaz perdede yeni bir hayatın doğmasıyla bağlantılı olarak yaratma eylemini hatırlatıyor. Sinemanın bu yönünü diğer sanat dallarına göre daha olağanüstü buluyorum.

Muhabir:

(II) ----

Yönetmen:

– Aralarında bir bağlantı olduğu aşikâr çünkü filmlerimdeki üç karakter hayatlarındaki dönüm noktalarında analiz ediliyor. Kahramanların üçü de inançlarından vazgeçmiyor, kendilerine sadık kalıyorlar. Bu anlamda bu üç kahraman yani İvan, Rublev ve Kris bir bütün oluşturuyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Müzik ve resim çalışmalarınızı yarıda bırakıp sinemaya yönelmeniz nasıl karışıldı?
- II. Filmlerinizdeki üç oyuncunun benzer özelliklere sahip olmasıyla neyi amaçladınız?
- B) I. Sinemaya ilginiz ne zaman ve nasıl başladı, sinemanın yaşamınızdaki yeri nedir?
- II. Filmlerinizde erkek karakterlerin psikolojisine ağırlık vermenizin nedeni nedir?
- C) I. Sinemanın sizin için ifade ettiği anlamı biraz açar mısınız?
- II. Karakterlerinizi sinemaya aktarırken ilham aldığınız film karakterleri var mı?
- D) I. Sinemaya yönelerek film yapmaya başlama gerekçeniz neydi?
- II. Filmlerinizin üç kahramanı arasındaki ilişkinin niteliği hakkında neler söyleyebilirsiniz?
- E) I. Filmlerinizdeki hikâyelerin gerçekçi olmasını neye bağlıyorsunuz?
- II. İnsan yaşamının açmazlarını İvan, Rublev ve Kris karakterleri üzerinden verme fikri nasıl ortaya çıktı?

TYT - 2019

6. Gazeteci:

(I) ----

Uzman:

– Bütün enerji kaynaklarını hesaba kattığımızda enerji tüketiminin XIX. yüzyılın başından beri on kat arttığını görüyoruz. Bunda dünya nüfusunun artmaya devam etmesinin yanı sıra teknolojik ilerlemelerin de payı var. Ülkelerin farklı enerji kaynaklarını bir arada kullanmaya başladığını da söylemek lazım.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

– Ülkeden ülkeye değişiklik gösterse de petrol dünya genelinde tahtını bırakmış değil. Hatta II. Dünya Savaşı'nın sona erdiği 1945 yılına göre yıllık tüketiminin dört katına çıktığını biliyoruz. Petrol tüm dünyada kullanılan enerjinin üçte birini sağlamayı sürdürüyor. Onu sırasıyla kömür, gaz, yenilenebilir enerji kaynakları ve nükleer enerji izliyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Nüfus hareketliliğinin enerji gereksinimi ile ilişkisi nedir?
- (II) Yenilenebilir enerji kullanımı hakkında ne söyleyebilirsiniz?
- B) (I) Dünyadaki enerji kaynaklarının azalmasını nelere bağlıyorsunuz?
- (II) Siz de petrolün birincil enerji kaynağı olduğunu mu düşünüyorsunuz?
- C) (I) Dünyada enerji tüketiminin nasıl bir seyir izlediğini düşünüyorsunuz?
- (II) Gelecekte başlıca enerji kaynaklarının hangileri olacağını öngörüyorsunuz?
- D) (I) Teknolojinin yanı sıra enerji tüketiminde sizce neler etkili?
- (II) Gelecekte petrole bağımlı olmaktan kurtulacak mıyız?
- E) (I) Günümüzde üretilen enerji, tüketim ihtiyacını karşılayabiliyor mu?
- (II) Günümüz insanı hangi enerji kaynaklarını kullanmayı tercih ediyor?

TYT - 2018

1. I. Bu söyleyişten, çanak çömlek diyarı Avanos'un adı da mı oradan diye bir soru akla gelebiliyor.
 II. Yunancadan alıntı olan bu sözcük komşuda gavanoş şeklindeki söyleniyor ve çömlek, bardak anlamlarına geliyor.
 III. Gariptir Aksaray, Gülağaç Bekârlar köyünün eski adı Nenezi olarak hala kullanılır.
 IV. Konserve mevsimi geldi, herkesin dilinde bir "kavanoz" dur gidiyor.
 V. Bilimciler Nenessa > Zu-Winasa > Venassa > Avanos silsilesinin doğru olduğunu söylüyorlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Yıllarca ortalıkta görünmemiş, benim için esrarengiz listesine geçmiş bu müzisyenin sosyal medya hesabı olabilir miydi?
 II. Ben bu soruyla sersemlemişken mesajıma yanıt gelince şaşkınlığım daha da arttı.
 III. 1993'te "Musiki" adında bir albüm çıkardıktan sonra sırta kadem basan bu adam, kibirden kasıttan uzak, sanki yıllardır tanıdığım biri gibi içten konuşuyordu.
 IV. Karşılıklı iki satır yazışmanın neticesi, Kalamış'ta bir çay bahçesinin iki kişilik masasında içilen çaylar olmuştu.
 V. Facebook'ta tesadüfen rastlayınca isim benzerliği sandım.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Bütün gece birileri başımda o şarkıyı söylemiştir sanki.
 II. Gösterildiği zaman dizisi de müziği de çok sevilmişti.
 III. Neydi bu geceli, siyahlı, plaklı, diye bir süre düşündüm: Bir dizi filmin müziğiymiş.
 IV. Bu sabah uyandığımda çınlayan şarkı "Gecenin en siyahında / Umudun bittiği yerdeyim." diyen parçaydı ve sessiz bir plak gibi dönüp duruyordu kafamda.
 V. Size de olur mu; sabah bir uyanırım, zihnimde bir şarkı çınlar durur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Mesela her gün işten aynı saatte gelen arkadaşınızı evde bulamayınca "Endişelendim" veya "Kaygılandım" ifadelerini birbirine yerine kullanıyoruz.
 II. Psikoloji ve felsefede durum biraz farklı.
 III. Gündelik yaşamda kaygı genelde "endişe" ile eş anlamlı olarak kullanılıyor.
 IV. Kaygı kavramsal boyutta "nedeni belli olmayan bir durum karşısında duyulan huzursuzluk güvensizlik hissi" olarak tanımlanıyor.
 V. Günlük hayatta kaygıyı kullanma şeklimiz ile felsefe ve psikolojideki "kaygı" birbirinden ayrılıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Roket kullanmadan uzay deneyimi yaşamak isteyen Eustace, basınçlı bir uzay kıyafeti giymişti ve ince bir polietilen balonun altına asılıydı.
- II. İlkın gevşek bir dörtgen hâlinde göğre doğru yükseldi sonra pürüzsüz ve şişkin bir damla biçimi aldı.
- III. Eustace hedefine yani gezegen yüzeyinden 25 mil yüksekliğe ulaştığında ise balon; futbol stadı büyüklüğünde, ısı ısı parlayan, kusursuz bir küreye dönüştü.
- IV. Balon göğre sorunsuzca yükselirken içindeki helyum gazı genişlemeye başladı ve kat ettiğı her mesafede balonun şekli değışti.
- V. Geçtiğimiz ay 57 yaşındaki Alan Eustace, kayış gıcirtısı dışında hiçbir ses çıkarmadan New Mexico Çölü'nden gökyüzüne doğru hareket etti.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2022

5. I. Evet, İzmit ve Bursa gibi büyük sanayi şehirlerini ve körfezdeki dev fabrikaları hatırlatan bir görüntü bu.
- II. Sabaha karşı şehre girerken yolun solunda sis, duman ve alevler içindeki Karabük Demir Çelik Fabrikası'nın silo şeklindeki dev bacaları hafızalarımızı yokluyor.
- III. Gece yollara düşüyoruz, sabahın erken saatlerinde Safranbolu'dayız.
- IV. Yolda birkaç dakika seyrettiğimiz bu devasa fabrikayı geçtikten sonra Karabük şehir merkezine giriyoruz.
- V. Yalnız Safranbolu'dan önce Karabük'ten kısaca bahsetmek istiyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

YGS - 2016

1. (I) Lord Byron, bilgi arttıkça dünyanın ne denli acı ve kötülük dolu olduğuna dair farkındalığın da artması sebebiyle mutsuzluğun entelektüelliğin kaçınılmaz bir sonucu olduğunu düşünmüştü. (II) Benzer bir kodlama bizim toplumsal söylemlerimizde de mevcut. (III) "Cehalet, mutluluktur." şeklindeki ifade, cahilliğin mutluluğun temeli olduğunu imliyor. (IV) Bu söz ayrıca cehaletin giderilmesi ile mutsuzlaşma arasında doğru bir orantı olduğuna da işaret eder. (V) Çünkü mutluluğun cehaletten kaynaklanan bir körlükte hissedilebilen bir keyiflilik hali olmadığını düşünüyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Benim iddiam ise cehaletin mutluluk dahi sağlayamayacağı yönünde." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Bir felsefe kitabı okuyacaklara ilk tavsiyem: Sorunuzu belirleyin. (II) Hangi soruya yanıt aradığınızı bir kâğıda yazın ve masanıza, duvarınıza veya o kitabın iç kapağına yapıştırın. (III) Ancak bu durumda o okuma sizin için anlamlı bir yolculuğa dönüşür. (IV) Çünkü örneğin Saf Aklın Eleştirisi gibi bir kitap çok fazla soruya yanıt verir. (V) Eğer Kant üzerine özel bir çalışma yapmıyorsanız bu tarz kitapların sizin merakınız ve arayışınızla ilgili bölümlerini okumak çok daha faydalı olabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Soru belirlemek, bir kitap okumanın olduğu gibi bir araştırma, tez veya makale okumanın da en önemli adımlarından biridir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Bir şeyin anlamının ne olduğu sorusunun içinde o şeyin sizin için anlamının ne olduğu sorusu gizlidir. (II) Haliyle bu iç soruya verdiğiniz yanıt sizin varlıkla kurmuş olduğunuz ilişkiyi açığa çıkarır. (III) Adlandırırsanız göreni yönlendirmiş olacak, isim bile olmayınca görenin bakışını olabildiğince bireysele indirgiyor. (IV) Sanatçının bu bireysele indirgeme seçiminin sebebi budur: Görülen aslında bir açıdan göreni gösterir. (V) Başka bir deyişle görülenin anlamı gören olmadan ortaya çıkmaz.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine "Bu felsefi perspektifi davranışsal olarak en iyi örnekleyen, soyut sanatçıların resimlerine isim dahi vermemesidir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Değer verdiğim birinin benden o kadar da haz etmediğini öğrendikten birkaç saat sonrası. (II) Geceler boyu süren bir konuşmadan alnımın aklıyla çıktım mı, diye düşünüyorum metroyu beklerken. (III) Anonslar yapılıyor fakat herhangi birini anlamam mümkün değil. (IV) Hem de mesajların, olayların, fotoğrafların sırasını düzenleyerek, kendimi aynı anda hem kırılgan, hem haklı, hem de mağrur gösterecek şekilde tarihi yeniden yazmak gibi büyük bir işle meşgulüm. (V) Varsa sizin anonslarınızda bundan daha önemli bir mesaj, uğraşımı bırakıp sizi dinlerim ama sanki benim meselem esas mesele gibi duruyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Kusura bakmayın sevgili zabıta, güvenlik görevlileri, teknisyenler, makinistler; sizleri anlayacak durumda değilim şu an, meşgulüm." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Batı etkisindeki çağdaş Türk şiiri eskiyi yok sayarak, eskiden gelen her şeyi silip atarak gelişmedi. (II) Kısa sürse de eskiye karşı zorlu çıkışların yapıldığı, geçmişin küçümsendiği dönemler olmadı değil. (III) Ama çağdaş şiirimiz, edebiyatımızın çok daha eski dönemlerinin güzel ürünlerinden, güçlü ustalarından zaman zaman etkilendi. (IV) Sanatçılar, divan edebiyatı ve halk edebiyatının kimi unsurlarını eserlerine bazen örtülü olarak bazen de açıkça taşıdı. (V) Hatta bunların arasında çağdaşlıklarından hiçbir şey yitirmeden divan şiiri tarzında yazmayı deneyenler de oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Eski şiire özgü üslubun çağdaş şiirde kullanılıp kullanılamayacağı konusunda tartışmalara girdi.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2020

6. (I) Barnum Müzesi’ndeki öykülerin zengin bir hayal gücü, dünyaya epey farklı bakan bir göz ve keskin bir zekâyla yazıldıkları aşikâr. (II) Ancak öykülerin esas ayırıcı özelliği; hayal, düş ve gerçeklik arasındaki o kalın ve tozlu perdeleri kaldırıp yerine ince birer tül çekmelerinde. (III) Bu bakımdan Barnum Müzesi’ni kütüphanelerinizdeki Borges ve Poe külliyyatının yanına yerleştirmek yerinde olacaktır. (IV) Hem Poe Eureka’nın başında, “Bu kitabı düşlerin tek gerçeklik olduğuna inananlara adıyorum.” demiyor muydu? (V) Sahiden soruyorum o zaman, nedir bu gerçek?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, “Nitekim bu yazarlar rüya ile gerçek arasındaki sınırda gezinir dururlar.” cümlesi getirilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

YGS - 2016

7. (I) İnsan ilişkilerinin öneminin yeterince kavranmamış olması, çocuk gelişimiyle ilgili birtakım sorunları da beraberinde getirdi. (II) Söz gelimi günümüzde, kendi kendine oyun kuramadığı için üretken olamayan, edilgen, çevreye karşı ilgisiz, evlere hap solmuş çocuklar yetişiyor. (III) Bunların hayal güçleri, erken yaşta tanıştıkları ve hayatlarının doğal bir parçası olan televizyonla ve bilgisayar oyunlarıyla sınırlanmış durumda. (IV) Televizyondaki reklamlar çocukları ticari birer araç olarak görüyor. (V) Kabakuvveti ve silah kullanmayı özendiren, sanat değeri düşük filmler ve kimi yayınlar yüzünden özellikle çocuklar, çeşitli psikolojik sorunlarla yüz yüze geliyorlar. (VI)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre “Bütün bunlardan daha da önemlisi, bu türden olumsuzluklar tekrar tekrar yaşanıyor.” cümlesi getirilebilir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

YGS - 2011

1. (I) Kült film tabirindeki kült kelimesi Batı dillerine tapınma anlamındaki Latince cultus kelimesinden girmiştir ve Türkçede de batı dillerindeki gibi ilahlaştırma derecesinde aşırı saygı anlamlarını taşır. (II) Sinema seyircileri gişe filmlerine rağbet gösterdikçe kült film takipçileri kıyıda köşede kalmış filmleri göklere çıkarmaya çalışırlar. (III) Anaakım sinemanın varlığı kült film hayranlarının farklılık duygusuna sahip olmaları için gereklidir. (IV) Hayranlar hem kendilerine hem de yüceltecekleri filmlere değer bahşetmek için karşılına alacakları bir “anaakım”a ihtiyaç duyarlar. (V) Birçok incelemede kült filmler anaakımın dışında konumlanır ve egemen inanç sistemleri ve dünya görüşleri ile aralarının bozuk olduğu vurgulanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Hava akımından bile etkilenen cam üzerine altın varakla yazı işi belki de tabelacılığın en nadide alanlarından. (II) Altın varaklı yazının bir örneği Orhan Pamuk’un Şeylerin Masumiyeti kitabında görülebilir. (III) Eskilere dayanan bu meşakkatli tekniği uygulayabilen usta kaldı mı, şüpheliyim. (IV) Altmışlı yıllardan seksenli yılların sonuna kadar yaygın olarak icra edilen bu işin ustaları çalışırken işlerinin görülmesini pek istemez, yardımcılardan çok azına bu işin inceliklerini aktarmış. (V) Her türlü bilgiye kolaylıkla erişilebilen günümüzde Google bile bu tekniğe ve örneklerine ilişkin çok sonuç sağlamıyor ama altın varaklı yazı örneklerini kayıt altına alan bazı bireysel koleksiyonlar mevcut.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Hazal, sabahları şehir uyanmadan uyananlardan ve kendini sabah saatlerinde daha üretken hissedenlerden. (II) Birçoğumuzun aksine yatakta dönüp durup alarm ertelemek yerine bir deftere kalemle bazen de bilgisayarına usulca yazarken görmek mümkün onu. (III) Sabah zihin hem düşünmeye hem anlamaya günün diğer zamanlarından daha uygun. (IV) Uyanır uyanmaz zihninde beliren ilk cümlenin peşine düşüyor, yakaladıktan sonra da şehre karışmaya başlıyor. (V) İşe gittikten sonra orada da yazdığı oluyor ama sabahki rutin, sonrakiler olsa da olur olmasa da türünden.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) İstanbul Caz Festivali’yle başlayan sanatlı günlerin ekim ayına da uzadığını müjdeleyen bir bülten okudum. (II) Kültür sanat etkinlikleri şu sıralar İstanbul’u fazlasıyla sarıp sarmalıyor. (III) Sanatla müzikle ilgilenen insanların sosyal medyada gittikçe daha görünür hale gelmesi genç kuşakta heyecanla karşılanıyor. (IV) Birkaç saat önce dinlediğim konserden kulağımda kalan seslerle uykuya daldığım gecelerin sayısı artıyor günden güne. (V) Sanatçıyla sanatseverin yeniden bir arada olması bir süredir uzak kaldığımız kültürel aktiviteler açısından umut verici.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Yirminci yüzyıl, dünya kaynaklarını paylaşmak için çıkmış savaşlarla ve bu savaşların birbirinden uzaklaştırdığı toplumlarla tarihteki yerini alıyor. (II) Yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim olanakları sayesinde artık dilleri, giyimleri, dünya görüşleri farklı bireyler tahmin edilemeyen ortamlarda karşılaşıyor. (III) Bu imkânlar, insanlara farklı mekânlarda sanat aracılığıyla “öteki”ni tanıma fırsatı sunuyor. (IV) Yönetmen Isabel Coixet, bu buluşma ortamlarını ve farklı kökenden gelen insanların bir aradalığını sinema diliyle anlatıyor. (V) Böylelikle insanlar arasındaki mekânsal ve düşünsel ayırım, sinema aracılığıyla bulanık hâle gelmiş oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2022

6. (I) Uygar kayıtsızlık, kişinin diğeriyle göz göze gelmekten kaçınması veya onu hiç fark etmemiş gibi davranmasıdır. (II) Kişi; bakmadığı, işitmediği ve hepsinden önce çevredekilerin yaptıklarıyla ilgilenmediği havasını verecek bir tavır takınır. (III) Gözlemlemekten kendini alıkoyamayan bakışların karşılaşması ise iletişim kurmaya davettir, insanların gözünde görünmez kalma kararlılığından feragat etmeyi gerektirir. (IV) Çoğu zaman kalabalık olan sokaklarda sırf bir yerden başka bir yere gitmek bile her şeye dikkatle bakmayı, gözlemlemeyi gerektirir. (V) Bu nedenle göz teması kurulan insanları rahatsız ve tedirgin etmeden gözlemlemek gerekir, uygar kayıtsızlığın özü de budur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2021

7. (I) Asya’dan gelen göç dalgaları zaman zaman Batı Avrupa ülkelerinde büyük direnişleri tetiklemiştir.

(II) Bununla beraber düşük doğum oranıyla başa çıkabilmek için Batı Avrupa, doğrudan göçmenlere ihtiyaç duymuştur. (III) Batı Avrupalıların iş, kültür ve kimlik açısından tehdit altında olduklarına dair oluşan kaygı, direnişlerin temelini oluşturur.

(IV) Düşüncelerinde haklı olsalar da göçün topluma kazandırdığı değerlerin altı çizilirse bu kaygıların giderilmesi de kolaylaşır. (V) Göçmenleri ağırlayan toplumlar, çeşitliliği bir zenginlik olarak görmeye başladığında tehdit ve kaygının sadece toplumsal bir refleks olduğu anlaşılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2020

8. (I) Geçmişten bugüne uçaklara yıldırımlar kadar türbülanslar da ciddi hasarlar verir. (II) Uçaklar genellikle tırmanır veya alçalırken yıldırım çarpmasına maruz kalırlar. (III) Yıldırım ilk olarak uçağın burun veya kanat ucu gibi sivri bir kısmına temas eder. (IV) Temasın gerçekleştiği noktada havadaki moleküllerin iyonlaşması nedeniyle oluşan bir parlama görülür. (V) Ardından elektrik yüklü parçacıklar iletken dış yüzey boyunca ilerler ve uçağın bütünlüğüne zarar vermeden kuyruk gibi bir başka sivri kısımdan gökyüzüne dağılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2019

9. (I) Eski çağlardan beri ticareti yapılan inci, bugün de yaygın bir şekilde alınıp satılmaktadır. (II) İnciyi oluşturabilen en tipik deniz hayvanının istiridye olduğu bilinmektedir. (III) Bu su canlısı, içine girip yerleşen kum tanecikleri veya larvalara karşı kendini korumak için sedef adı verilen sıvı bir madde salgılamaktadır. (IV) Sedef bir yandan salgılanıp çoğalırken diğer yandan istiridyenin içine yerleşen maddeyi kaplayarak incinin oluşmasını sağlamaktadır. (V) İncinin büyüklüğü, şekli, parlaklığı ve rengi de bu süreçte oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2018

10. (I) Bir oyun ya da senaryo, bir hamlede yaratılmaz; yazarının zihninde, birdenbire ve bütünüyle belirmes. (II) Yazarın ilk çabalarıyla ortaya çıkan, en fazla, ilkel bir taslaktır. (III) Yazar, göstermeye dayalı eserini adım adım geliştirerek ona son biçimini verir. (IV) En ilkel kurgu bile bir birikimin ürünüdür. (V) Bu sürecin uzunluğu, yazarın hazırlığına ve çalışma tarzına bağlıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2017

11. (I) XIX. yüzyılda dışarıdan gelebilecek herhangi bir salgın hastalık tehlikesine karşı karantina idaresi kurulmuş. (II) Karantina, İtalyancadan alınmış ve “kırk, kırkılık, kırktan ibaret” anlamına gelen bir sözcük.

(III) Salgın hastalık tehlikesine karşı İstanbul’dan sonra ikinci karantina idaresi 1840’ta İzmir’de kurulmuş.

(IV) Önce gemiler İzmir Karantina İdaresinin bulunduğu sahilde kırk gün bekler ve yolcular barakalarda kalırmış. (V) 1846’da Mithat Paşa Meslek Lisesinin yanındaki yerde bir karantina binası inşa edilmiş ve o günden sonra semtin adı Karantina olarak kayıtlara geçmiş.

(VI) 1863’te Karantina İdaresi Urla’ya taşınsa da semt sakinleri arasında bu ismin kullanımı günümüze kadar devam etmiş.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

YGS - 2016

12. (I) Yaşatmaya çalıştığım romanlar bir gün sahiden yaşamaya karar verdiler. (II) Üstelik hesap da soruyorlardı. (III) Her Gece Bodrum, aynı adı taşıyan bir tatil kasabasında neler bulduğumu soruyor; Ölüm ilişkileri’yse “Günlük hayattaki ilişkilere hiç değinmeyecek miyiz biz?” diye öfkeli öfkeli söyleniyordu. (IV) Çehov’un Martı’sında geçen bu sözle ince bir aşk üçgeni kuracaktım. (V) Cehennem Kraliçesi’ne gelince bu Fellini Visconti havasından ne zaman kurtulacağımın tasanına düşmüştü. (VI) Bir Akşam Alacası ise söyleyecekleri için sırada bekliyordu.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

YGS - 2015

13. (I) Çocukluğumda korkumdan bir türlü binemediğim seyyar salıncaklara geçenlerde Kuştepe’de rastladım. (II) Onlar özellikle eski İstanbul’un vazgeçilmezleriydi. (III) Geliş günlerini iple çeken çocuklar harçlıklarının bir kısmını onlar için ayırırlardı. (IV) Salıncak kurulduğundaysa hevesle koşup birini kapmaya çalışırlardı. (V) Salıncığın elle çevrilerek dönen bir düzeneği vardı, salıncaklar dolunca merkezde duran adam sabırla sabahtan akşama kadar bu düzeneği çevirirdi. (VI) Belki de hâlâ içimizdeki çocukluk götürüyor bizi bu salıncaklara bindiğimiz eski günlere.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

YGS - 2014

14. (I) Yetişme döneminde sevilmiş, kişiliğine saygı gösterilmiş, kendisiyle barışık bir insan değilseniz yaşamda karşılaştığınız kimi güçlüklerin üstesinden gelemezsiniz. (II) Yaşamda çirkin-güzel ikilemi, insanı kendisine sürekli çekidüzen vermeye zorlayan bir yargılama ölçütü. (III) Çalışkanlığınız, yaratıcılığınız, iletişim beceriniz, sorumluluk bilinciniz, dürüstlüğünüz, içtenliğiniz, adalet duygunuz ikinci planda bırakılarak yalnızca bu çerçevede değerlendirilmeye tabi tutuluyorsunuz. (IV) Bu durumla karşılaşan bir insanın böylesi bir ölçütü yadsıması ve kendini bedensel görünüşü dışındaki özelliklerle de var etmeye çalışması, yadırganacak bir davranış sayılmamalı. (V) Bunları yaşayan birinin, bazı insanların sırf doğuştan gelen özelliklerle öne çıkarılmasına tepkisi, gerçekte kıskançlık değil, eşitlik isteğidir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

YGS - 2012

15. (I) Çocuklar şiire pek ilgi duymaz; onlar, metinlerde geçen sözcüklerin ve yansıttıkları anlamın büyüünden çok, anlatılanlara odaklanır. (II) Çocuk şiiri denen bir türün varlığını hep sorgulamışımıdır. (III) Çünkü “olay” onlar için neredeyse her şeydir. (IV) Nitekim, çocuklar için yazılmış iyi şiirleri bulup getirmeme, okutup ezberletmeme karşın, benim kızım da bu şiirlerde olayı aradığından iyi bir şiir okuru olamadı henüz. (V) Bu da bize, Borges’in de dediği gibi, şiirin öğretilmeyecek ama duyumsatılabilecek bir tür olduğunu gösteriyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ÖSS - 2011

16. (I) Çağdaş anlamda çocuk edebiyatının asıl işlevi çocukları eğitmek değildir. (II) Doğrudan eğitme, ders kitaplarına özgü bir iş-tir. (III) İyi bir çocuk kitabının yaşlara göre belirlenmiş değişik nitelikleri vardır.

(IV) Yazınsal çocuk kitaplarında yazar, çocuğa iletmek istediklerini doğrudan değil, dolaylı olarak verir. (V) Bu tür kitaplar sezdirme, duyumsatma yoluyla çocuğun doğruya, iyiye, güzele karşı duyarlılık kazanmasını sağlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ÖSS - 2008

17. (I) Bu dönem şairleri, dili bir mermer kütlesi gibi görüp işleyerek istedikleri biçime sokmaya çalışmıştır. (II) Bunu yaparken de dilin olanaklarını, sınırlarını zorlamıştır. (III) Sözcüklerin anlam ve çağrışım gücünü geliştirmeye önem vermiştir. (IV) Her şair kendine özgü bir dil oluşturma çabası içinde olmuştur. (V) Türkçenin gücünün bu çağrışımlarda gizli olduğunu anlamış ve anlatmaya çalışmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

ÖSS - 2006

19. (I) Romanlar vardır, daha ilk sayfasında olay örgüsünün çekim alanı içine alır okurunu. (II) Kan basıncını yükselten heyecanlar yaratır okurda. (III) Kimi romanlar da vardır, dilsel örüntüsüyle okurun aklına olduğu kadar yüreğine de seslenme yolunu seçer. (IV) Romanda özgünlük, derinlik, çok yönlülük aranır. (V) Daha doğrusu, okurun, okuma eylemine tüm varlığıyla katılımını sağlar. (VI) En yüksek coşkuları, estetik tutkulara dönüştürür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

ÖSS - 2005

18. Değerlendirmelerimde, vardığım yargılarda dostluğun, arkadaşlığın en küçük bir payı yoktur. (II) Benim bu tutumum karşısında, "Gençleri umutsuzluğa düşürmemek, yüreklendirmek gerekir." diyenler var. (III) Oysa benim ölçütlerim değişken bir nitelik taşır. (IV) Yazdıklarımın hiçbirisi bir düşünceye bağlanmanın ya da ortak bir görüşü savunmanın ürünü değildir. (V) İncelediğim ürünler arasında farklı dünya görüşlerini yansıtanlar var. (VI) Ben bu ürünlerin duygularımı etkileyen yönlerini savunuyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yan tutmama söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ÖSS - 2006

1. (I) Hayatımıza yön veren şeyin bilinçaltımız değil bilincimiz olmasını sağlamamız gerekiyor. (II) Yapmamız gereken şey sürekli olumsuzlukları düşünmeyi, sürekli negatif düşünerek yaşamayı bırakmak. (III) Çünkü sürekli olumsuzluklarla yaşamaya devam edersek bunlar beraberinde bazı sorular getirecek. (IV) Soru sormak, içine düştüğümüz karamsar şartlardan bir çıkış noktası olabilir. (V) Ama bu, doğru soruları sormak anlamına gelmiyor. (VI) Her soru bu kurtarıcı gruba girmiyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Evrenin ve benim doğamızın ne olduğunu, bunların birbirleriyle ilişkisini, hangi parçanın bütünün hangi parçası olduğunu düşünmek gerekir. (II) Hiç kimse, yaptıklarının ve söylediklerinin, senin parçasını oluşturduğun doğayla her zaman uyum içinde olmasını engelleyemez. (III) İnsan evrenin bir parçasını oluştururken bilinçli ya da bilinçsiz bir amaç güder. (IV) Bu çoğu kez kendi varlığının devamı konusunda bir teminat bulmakla ilgilidir. (V) Yarına kalma arzusu insan gibi diğer varlıkların da temel amacıdır. (VI) Ölümden deli gibi kaçmamız yiyerek hayatta kalmamız ve neslimizi devam ettirme isteğimiz hep buradan gelir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Eskiden buğday taş değirmenlerde rüşeymi ile kepeği ile öğütülürken bunlar terkedildi. (II) İşleme teknolojileri büyük ölçekli fabrikalarda buğdayı rüşeymiz, kepeksiz ve diğer yararlı maddelerden ayırarak sadece nişasta bazlı beyaz una dönüştürmeye başladı. (III) Cüce buğday adı verilen yeni buğday türü, başağı daha bol, sapı kalın ve boyu daha kısa olarak karşımıza çıktı. (IV) Çavdarla melezlemeden ve tohumla yapılan başka müdahalelerden sonra gluten oranı yüzde otuz beşlere kadar çıktı. (V) Bu yeni buğday tohumunun verimi daha fazlaydı. (VI) Ancak bu verime kimyasal gübreyle ve zehirli ot ilaçlarıyla ulaşılabilirdi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) İnsanlar neredeyse yirmi dört saat bir şeyler okuyor, dikte ediyor, yazıyor, yazının peşinden koşuyor. (II) Herhalde yazı hiç bu devirdeki kadar gündemde olmamış, okunup yazılmamıştı. (III) Eskiden normal insanlar benim hayatımı yazar mısın diyorlardı, lütfen ben sana ilginç hayatımı anlatayım sen de yaz diyorlardı. (IV) Şimdi buna gerek yok, ileri teknoloji sayesinde ilginçlikleri kendileri yazabilirler. (V) Peki, kendi hayatlarını gerçekten edebi bir formda sayfaya aktarıyorlar mı? (VI) Hayır, kimsenin uzun uzadıya yazmaya sabrı yok, herkes bir iki cümlede bitiriveriyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. Yarasalar, avlarının konumunu bulmak için diğer canlılar gibi görme duyusundan değil ses dalgalarından yararlanır. İlk önce başka bir kuşa benzemeyen bir ses çıkarır, daha sonra da ürettikleri ses dalgalarının hangi yönlerden hangi zamanlarda yansıdığını algılayarak etraftaki canlı ve cansız nesnelerin konumunu tespit ederler. Tıpkı bir radar gibi çalışan bu sistem, yarasaların gece vakti yol ve yiyecek bulmasına yardımcı olur. Güveleri avlayan canlıların başında yarasalar gelir. Güvelerin yarasalara yem olmamalarını sağlayan en büyük silahları ise kanatlarıdır. Bu pulu kanatlar üzerlerine gelen ses dalgalarının çok büyük bir kısmını yansıtmaz, soğurur. Böylece yarasaların etraftaki güvelerin farkına varması diğer canlıları fark etmelerinden daha zorlaşır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Kişileştirme
B) Yineleme
C) Örneklendirme
D) Karşılaştırma
E) Tartışma

2. Çelik doğada yalnız bulunan bir madde değildir. Üretilir. Çelik demirden ve başka elementlerden oluşan bir alaşımdır. Çeliğin içinde her zaman karbon, fosfor, silisyum ve az miktarda alüminyum bulunur. Bu elementler demirin kristal yapısında meydana gelebilecek kaymaları engelleyerek malzemeye sertlik kazandırır. Nikel, krom, bor, titanyum, mangan, vanadyum gibi bazı elementler çeliği istenildiği gibi biçimlendirmek amacıyla farklı miktarlarda eklenir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Karşılaştırma
B) Betimleme
C) Örneklendirme
D) Tanık gösterme
E) Tanımlama

3. Barış, ulaşılması gereken üst bir durum değil zaten olması gereken bir insanlık zeminidir. "Barışla çözülmeyen sorun, savaşla çözülmez." der bir Somali atasözü. "Barış pahalıdır ama masrafı değer." diye öğütler bir Kenya deyişi. İnsanlığın savaşla imtihanı şu ana dek bitmedi. Salyangozların dilini çözen insanoğlu birbirini anlamadı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
B) Tartışma
C) Betimleme
D) İlişki kurma
E) Tanık gösterme

4. Kazı sırasında kaydedilen 180'den fazla fosilden göze çarpan örneklerden biri, soyu tükenmiş bir ışın yüzgeçli balık cinsi olan Pachycormus'a ait üç boyutlu olarak korunmuş bir balık kafasıydı. Araştırmacıların kilden çıkan sertleşmiş bir kireçtaşı nodülüne gömülü buldukları fosil, son derece iyi korunmuştu ve pullar ve bir göz de dâhil olmak üzere yumuşak dokular içeriyordu. Numunenin başının ve vücudunun pozunun üç boyutlu doğası, araştırmacıların onu önceki herhangi bir buluntuyla karşılaştırmayacakları şekildeydi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Ayrıntılı betimleme
B) İkna edici örnekleme
C) Karşılaştırmalı açıklama
D) Somutlayıcı benzetme
E) Yönlendirici tartışma

5. Kentsel düş gücünü heceleyenler, kentin karakteri olan nesnelerdir. Bu nesneler, kentin tarihine tanıklık eden ve onunla bütünleşen varlıklar olarak kendilerini kabul ettirir. Dilsiz güçler rolünde hep sahnededirler. Galata Kulesi, Beyoğlu'nun yıkık dökük evleri, bir avlunun gölgesindeki zarif bir kuyu, kim bilir güneşin yakıcılığında hangi sohbetlere siper olmuş görkemli asırlık çınarlar, yüzyıllık bir çeşme, küçük bir fotoğrafçının vitrinini süsleyen eski aile fotoğrafları...

Bu nesnelerin işlevi; varlıklarıyla kentin romanını yazmak, varlıklarını sürdürürken çağın yüklediği yeni anlamlara rağmen kente sahip çıkmaktır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
B) Örneklendirme
C) Tanık gösterme
D) Tanımlama
E) Karşılaştırma

TYT - 2020

6. Kentsel düş gücünü heceleyenler, kentin karakteri olan nesnelerdir. Bu nesneler, kentin tarihine tanıklık eden ve onunla bütünleşen varlıklar olarak kendilerini kabul ettirir. Dilsiz güçler rolünde hep sahnededirler. Galata Kulesi, Beyoğlu'nun yıkık dökük evleri, bir avlunun gölgesindeki zarif bir kuyu, kim bilir güneşin yakıcılığında hangi sohbetlere siper olmuş görkemli asırlık çınarlar, yüzyıllık bir çeşme, küçük bir fotoğrafçının vitrinini süsleyen eski aile fotoğrafları... Bu nesnelerin işlevi; varlıklarıyla kentin romanını yazmak, varlıklarını sürdürürken çağın yüklediği yeni anlamlara rağmen kente sahip çıkmaktır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
B) Örneklendirme
C) Tanık gösterme
D) Tanımlama
E) Karşılaştırma

TYT - 2020

7. Her iki yanı ağaçlarla kaplı bir ırmağın ve gitgide silinen gecenin kuyusunda sessiz sedasız yürüdük. Acı bile duyulamayacak kadar soğuk, çöllerden daha ıssız bozkırda ışığın gülümseyişini bekledik. Sırlarla dolu ama her günü bayram şehirlerde yitirdik kendimizi. Serçeler gibi uzaktan izledik bu güzelliği.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama
B) Kişileştirme
C) Benzetme
D) Betimleme
E) Karşılaştırma

TYT - 2017

8. Artık çoğu şeyin arasında fark kalmadığından mı yoksa farkları göreceğimizden emin olmadıklarından mı nedir, çoktandır dergilerde, benzer iki resim arasındaki yedi farkı bulmamızı istemiyor kimse bizden. Oysa biz, birbirinin aynı görünen iki resme baktığımızda, "Aralarında bir fark yok!" deyip geçmez, farkları bulup çıkarır, neşeyle çıktığımız basamakların bizi götürdüğü yerde bir cümlemin altını çizerdik: Benzerlikler yanıltır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Açıklamaya başvurma
B) Örneklere yer verme
C) Alıntıdan yararlanma
D) Koşul öne sürme
E) Soyut kavramları somutlaştırma

YGS - 2015

1. 2010 civarında en sık sorduğum soru “Ne yapıyorsun?”u takiben gelen “Hayır yani, bu hayatta ne yapıyorsun?” idi. Ayrıntıya girilmeden ortaya atılmış “Ne yapıyorsun?”un hâl hatır soruyormuş gibi anlaşılması üzerinden geliştirdiğim bu soruyu komik, kendimi de bunu dillendirdiğim için zıpır buluyordum. Hiçbir zaman bu düşüncemi doğrulayan bir reaksiyon almadıysam da bunu ısrarla sürdürüyordum. Eylül’le tanıştığımızda ona yönelttiğim soru da buydu: “Bu hayatta ne yapıyorsun?” Gelen cevap ise şu basitlikteydi: “Müzik yapıyorum.”

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Betimleme
B) Yorumlama
C) Karşılaştırma
D) Açıklama
E) Alıntı yapma

2. Son olarak Fethiye’ye yaklaşık 32 yıl önce Dalaman – Göcek yolundan gitmiştim. Hem ilçenin çok büyümüş olmasından hem de farklı bir yönden girmemizden ötürü, kasabayı tanıyamadım. Buradan hemen Ölüdeniz’e geçtik. Burada şaşkınlığım daha çok arttı. Son geldiğimde boş olan arazi, önce birkaç evle yerleşime açılmış, tamamen tatil köyleri ve tatil siteleri ile dolmuş hatta birde belediye olmuştu. Bir taraftan bakır kumsalların ve ormanların binalarla dolmasına, deniz kıyılarının tatil köyleri tarafından kapatılmasına, çevre bozunumuna üzülüyorsunuz, bir taraftan da turizmin gelişmesi ile yöre ve çevre insanların ve ülkenin ekonomik kalkınmasına seviniyorsunuz. Bu da bizim paradoksumuz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öyküleme
B) Tartışma
C) Karşılaştırma
D) Sayıp dökme
E) Aşamalı durum

3. Bir araç sahibi olma isteğimden daha baskın rüyalarımın biri daha gerçek oldu: İki yıldır Google Earth üzerinde HEDEF diye işaretlediğim yerde yani Everest’teyim işte. Dünyanın karlı damında. Onca heyecan, endişe, acaba, engelden sonra nihayet Katmandu’ya ayak bastım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sayıp dökme
B) Yineleme
C) Açıklama
D) Benzetme
E) Karşılaştırma

4. Yenirotta hiçbir birliğe, bölüğe, kuruluşa ve federasyona üye değildir. Bir dağcılık kulübü değildir. Doğada yürüyüş yapmanın dağcılıkla bir milim dahi ilgisi ve ilişkisi yoktur. Tur şirketleri para kazanmak için kurulur. Ticari amaç ile hareket eden resmi ya da gayriresmi tur veya turizm şirketi de değildir. Ülkemizin doğal güzelliklerine dair bir farkındalık yaratmanın yanında ve daha çok, kendi yaşamını güzelleştirmek ve sağlıklı kalmak için doğada uzun mesafe yürüme sporu yapmayı canıgönülden seven amatör ruhlu doğa sporcularından oluşmuş bir arkadaş topluluğudur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanımlama
B) Değilleme
C) Genelleme
D) Örneklendirme
E) Karşılaştırma

5. Richard Strauss, bugünün orkestra repertuvarının demirbaşları arasında sayılan bir dizi senfonik şiirle ve opera alanındaki kalıcı eserle tanınan en önemli bestecilerdendir. Özellikle Salome adlı operası sansasyon yaratmış, sayısı yüz elliyi aşan lietleri ile bir şarkı ustası olarak müzik tarihindeki özgün yerini almıştır. Günümüz operaları hâlen onun zengin sahne çalışmalarından yararlanır. Gerek lietlerinde gerek görkemli orkestral eserlerinde lirik gücünü kuvvetle hissettiren Strauss, bugün de dünyanın önde gelen solistlerini miknatis gibi kendine çekmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme B) Öznellik
C) Tartışma D) Örnekleme
E) Karşılaştırma

TYT - 2021

6. Bakmayın sahilinin dolguyla denizden yükseltilmiş olmasına; denizin içinden çıkıp içeri doğru yılan misali kıvrılan yokuşun ta Galata Kulesi'nin gölgesine kadar uzandığı bir semt Tophane. Ana sokakları bayır, ara sokakları çıkmaz. Bu nedenledir ki adımlar hafif hafif, ağır ağır atılır burada. Sanki semti derinlemesine hissettirmek ve geçmişi teneffüs ettirmek için yukarı doğru uzadıkça uzar yol.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma B) Benzetme
C) İkileme D) Niteleme
E) Mecazlı söyleyiş

TYT - 2018

7. Her iki yanı ağaçlarla kaplı bir ırmağın ve gitgide silinen gecenin kıyısında sessiz sedasız yürüdük. Acı bile duyulamayacak kadar soğuk, çöllerden daha ıssız bozkırda ışığın gülümseyişini bekledik. Sırlarla dolu ama her günü bayram şehirlerde yitirdik kendimizi. Serçeler gibi uzaktan izledik bu güzelliği.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Benzetme
C) Kişileştirme D) Betimleme
E) Karşılaştırma

TYT - 2017

8. Başrol oynamak önemli miydi dersiniz benim için önemli değildi. Şehir Tiyatrosu'nda çalışırken sinemayı hiç önemsemiyordum. Arada ek iş olsun diye, sinemada figüran rollerine çok çıktım. Dans eden kalabalığın arasında, kahvede oturan, mafya liderinin dövdüğü biri... Arzu Film'de 1975 yılında Hababam Sınıfı'nda Badi Ekrem'i oynamamla birlikte yepyeni bir dönem başladı. İlk başrol teklifi de geldi Ertem Eğilmez'den. Benden kırsal kesimdeki uyanık adam tiplemesini başrolde canlandırmamı istedi. Ben de sadece istediğim projelerde yer alacağımı söyledim. Namuslu filmi de öyle çıktı. Ondan sonrası da geldi; Değirmen, Muhsin Bey, Selamsız Bando ve Eşkiya'ya kadar...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Amaç-sonuç ilişkisi B) Öyküleme
C) Eksiltili cümle D) Benzetme
E) Devrik cümle

YGS - 2015

9. Yağmur yağarken gök gülerse hiç korkmam. Ses olsun yeter ki. Kuşlar ötüşerek uçuşsun gökyüzünde. Çaylar şekerli olsun ki kaşıklar şıkır şıkır sesler çıkarsın. Konuşulacak bir şeyler olsun. Dost olsun, arkadaş olsun; teyzeler, amcalar olsun. Evrenin boşluğuna bırakırken kendimizi, avuçlarımızda sımsıcak kalbimiz olsun... Olsun, her şey olsun ama sessizlik olmasın.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nesnel bir anlatımdan yararlanma
- B) Birden fazla duyuya seslenme
- C) Pekiştirmeye başvurma
- D) Yinelemelere yer verme
- E) Devrik cümleye yer verme

YGS - 2013

11. Sözcükler anlamlı ses birimleridir. Başka bir deyişle nesnelerin ve varlıkların yerini tutan birer göstergedir. Aslında özel adlar dışında hiçbir sözcük, tek bir nesnenin adı değildir. Çünkü bir sözcük, kimi yönleriyle ötekilerden ayrılan, birbirlerine daha çok benzeyen, türdeş birçok nesnenin ortak adıdır. Söz gelimi çiçek sözcüğü belli bir çiçeğin değil, çiçek olma özelliği taşıyan tüm bitkilerin ortak adıdır. Dünyadaki benzer özellikler taşıyan bazı bitkilerin ötekilerden ayrılarak farklı bir küme oluşturdıklarının anlaşılmasıyla, "çiçek" sözcüğü o kümenin adı olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartma
- B) Tanımlama
- C) Örnekleme
- D) Karşılaştırma
- E) Genelleme

ÖSS - 2011

10. Alışkanlıklar, basmakalıp sözler en derin gerçeklerin anlamını, en güzel duyguların ürpertisini unutturabilir. Bunları yeniden canlandırmak, yeniden yaşatmak için sanatçı olmak gerekir. Ancak şairler, milyonlarca yıllık güneşin ışığını, bize yeni açmış binbir renkli bir çiçeğin parıltısı gibi gösterebilirler. Yunus'un söyleyişiyle, her gün yeniden doğan şairler olmasaydı insanlık; öğrenilmiş, ezberlenmiş gerçeklerin kabuğu içinde sıkışıp kalacaktı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartmaya başvurma
- B) Yinelemelere yer verme
- C) Koşul öne sürme
- D) Yansız bir söyleme dayanma
- E) Tanık göstermeden yararlanma

YGS - 2012

12. Benim için yazmaya başlamanın saati, dakikası yoktur. Diyebilirim ki günün her saatinde yazmaya başlayabilirim. Şimdi emeliyim, zamanı dilediğim gibi kullanabilirim artık. Ama bu yalnızca bir sanı, yazma söz konusuysa bu geçerli değildir. Yazmada zamanı "yazı" belirler, ne yazılacağına belirleyicisi de odur. Marquez'in, "O kadar acemiymdim ki romanların, yazarın istediği gibi değil de kendi istedikleri gibi başladıklarını henüz bilmiyordum." sözüyle karşılaşınca "yazmaya" sınır konulamayacağına daha derinden inandım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Farklı düşünceleri ardı ardına verme
- B) Anlamca kesinlik bildiren cümleler kullanma
- C) Varlıklara, insana özgü nitelikler yükleme
- D) Örneklemeyle yararlanma
- E) Alıntıyla düşüncayı pekiştirme

ÖSS - 2009

13. Yüzümü usulca göğşe yasladım. Gözlerimde kanat çırpıyor martılar. Bulut bulut parçalanmış gökyüzünü seyrediyorum. Bulutlar mı üstümüze koşuyor, yoksa ben mi bulutların altındayım, bir türlü kestiremiyorum. Saklambaç oynarcasına bir görünüp bir kaybolan güneş de alıp götürüyor beni düş dünyamın derinliklerine.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sözcükleri gerçek anlamlarının dışında kullanma
- B) Karşılaştırmalar yapma
- C) Benzetmeye başvurma
- D) Betimleyici öğelerden yararlanma
- E) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtırma

ÖSS - 2004

1. A Millî Erkek Basketbol Takımı, 2023 FIBA Dünya Kupası elemeleri I. Grubu'ndaki ikinci maçında Sırbistan'a 79-72 mağlup oldu. Bu sonuçla Türkiye, iki eleme turunda oynadığı toplam 6 maçta 2 galibiyette kaldı. Millî takım, elemelerde ikinci turdaki ilk maçında Letonya'ya 111-85 mağlup olmuştu. Yunanistan, Belçika, Büyük Britanya'yla birlikte 6 takımdan oluşan I. Grubu'na, ilk eleme turunda alınan sonuçlar taşındı. Türkiye, 2 galibiyetle beşinci sırada bulunuyor. İki millî takım penceresinde daha oynanacak maçlar sonucunda, dört grupta ilk 3 sırada yer alan toplam 12 ülke, Dünya Kupası'na Avrupa'dan katılan takımlar olacak.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Betimleyici anlatım
- C) Tanımlamalardan yararlanma
- D) Örneklendirmelerden yararlanma
- E) Sayısal verilerden yararlanma

2. Beyni büyük bir şehre, onu besleyen kan damarlarını da şehre girip çıkan anayollara benzetelim. Lefkoşa'da bugün trafik var mı, sorusunu cevaplamak için Gönyeli Kavşağı'ndan Lefkoşa'ya giden anayoldaki trafiğe bakarak "Hayır bugün Lefkoşa'ya Gönyeli Kavşağı'ndan giden araçlarda bir artış yok, o yüzden de Lefkoşa'da trafik yok." Demek ne kadar mantıklıdır? Bildiğiniz gibi Lefkoşa'nın içinde Dereboyu Un Fabrikası'nın önünde kanalizasyon inşaatı yüzünden aşırı bir trafik var bugünlerde. O zaman yukarıdaki tahminimiz yanlıştır. Yani nasıl ki sadece şehre giren ana yollara bakarak o şehrin içindeki trafik hakkında pek güvenilir bir bilgi edinemiyorsak aynı şekilde sadece kan dolaşımındaki serotonin seviyesine bakarak da beynin içindeki farklı birçok merkez arasındaki serotonin alış verişleri hakkında da pek bir bilgi edinemeyiz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
- B) Örneklendirme
- C) Benzeşim kurma
- D) Kişileştirme
- E) Tartışma

3. Psikiyatride depresyon tedavisi yanlış bir varsayıma dayanır. Bu varsayım, ruhsal bozukluklara beyindeki kimyasal dengesizliğin neden olduğu düşüncesidir. Sözde, bu dengesizliğe özellikle düşük serotonin düzeyi sebep olmaktadır. Serotonin sinir hücrelerinin ürettiği sinyalleri, bir sinirden diğerine taşıyan bir madde dir. Vücut tarafından üretilir ve çoğu, beyinde değil bağırsaklarda bulunur. Psikiyatriye göre, insanın ruh hâlinin oluşmasında serotoninin anahtar rolü vardır. Ancak on yıllardan beri yapılan araştırmalar bunun bilimsel kanıtını bulamadı. Depresyon teşhisi konan insanlarla sağlıklı insanların kan tahlilleri karşılaştırıldığında, serotonin açısından herhangi bir fark tespit edilemedi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici anlatım
- B) Öyküleyici anlatım
- C) Açıklayıcı anlatım
- D) Yorumlayıcı anlatım
- E) Tartışmacı anlatım

4. Stu Mackenzie, arkadaşlarıyla bir grup kurmaya hazırlanıyordu. Cemal Süreya'nın Aritmetik İyi Kuşlar Pekiye kitabından haberi yoktu ama akli tam da böyle çalışıyordu. Grubun adı için kuşların midesinin iki gözünden birine adını veren taşlık sözcüğünün İngilizcesini kullanacaktı, hem de iki defa: Gizzard Gizzard. Grubun üyelerinden biri, Jim Morrison'ın lakabını hatırlattı: Lizard King (Kertenkele Kral). Üç gitarist, iki davulcu, bir klavyeci, bir de basçıydılar ama hepsi, birden fazla enstrümanı çalabiliyordu. Ayrıca Stu, ölene kadar her yıl yeni bir enstrüman öğrenme gibi projelere girmeye meraklı, peşinden koştuğu büyüü evrenleri dünyaya tanıtmak konusunda kararlıydı. Belki de gizzard ve lizard'ın yanına, o bayıldığı fantastik evrenleri çağrıştıracak, fonetik benzerliğiyle oyunbazlıktan taviz vermeyecek bir sözcük, wizard (büyücü) eklenebilirdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Örneklendirmelerden yararlanma
- D) Tanık göstermeden yararlanma
- E) Tartışmacı anlatım

5. Dünyanın yedi harikası olur da üç kıtada yüzyıllarca hüküm sürmüş, altı yüzyılı aşan varlığından geriye olağanüstü bir kültür hazinesi bırakmış Osmanlının yedi harikası olmaz mı? Gerçi tarihçiler, sanat tarihçileri ve mimarlar varken en önemli yedi Osmanlı eserinin hangileri olduğuna ben karar verecek değilim. Ancak okuduklarımdan ve gördüklerimden hareketle tamamen kişisel bir beğeni listesi oluşturmamın önünde bir engel yok sanırım. İşte benden Osmanlının yedi harikası: Süleymaniye Külliyesi, Selimiye Camisi, Mostar Köprüsü, Mağlova Kemer, Kavalalı Mehmet Ali Paşa Camisi, Kubbetü's-Sahra, Hamidiye Çarşısı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Tanımlamadan yararlanma
- E) Kanıtlayıcı veriler kullanma

YGS - 2013

1. Bhagavad Gita, sesi asırlar öncesinden gelen, tüm insanlığa sunulmuş eşsiz bir evrensel bilgelik kitabıdır. “İlahi olanın ezgisi”. Yıllar evvel Cemil Meriç’in jurnallerini okuduğumda bu kitabın varlığından haberdar olmuşum. 1963 yılında günlüğüne yazdığı bir notta Meriç, Türk aydının ve insanın Hint’i bilmediğini, tanımadığını söylüyor ve ciddi bir serzenişte bulunuyordu. Gita’nın o yıllarda çevrilmediği tek dilin Türkçe olduğunu belirterek, bilgeliliğin kavramsal köklerinin bu metinlere uzandığını söylüyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Tanımlamaya başvurulmuştur.
- B) Yanlı bir yaklaşımla kaleme alınmıştır.
- C) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
- D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- E) Örneklemeye başvurulmuştur.

2. Ülkemiz Ege’den Akdeniz’e uzanan sahil şeridinde birbirinden güzel sahil kasabalarına, gizli kalmayı başarabilen ve henüz bir işletmeye sahip olmayan göz alıcı koylara ya da işletme sayesinde çok daha güzel bir yer haline gelen ve daha keyifli olan birçok doğa harikası yere sahip. Kargı Koyu, Akvaryum Koyu, Hayıtbükü, Ovabükü, Palamutbükü bunlardan sadece birkaç tanesi. Benim kısa da olsa zaman geçirme fırsatı bulduğum Kargı Koyu kendine hayran bırakmayı başardı diyebilirim. Adeta canlı ve büyük bir akvaryum.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Anlatıma beğeni duygusu katılmıştır.
- B) Genel kabullerin dışında bir yaklaşım sergilenmiştir.
- C) Doğa devinim içinde yansıtılmıştır.
- D) Sayıp dökmeden yararlanılmıştır.
- E) Benzetme yapılmıştır.

3. Analog fotoğrafçılık yolunda uğrayabileceğiniz ilk durak, eğlenceli palaroid makinalar olabilir. Ben bunlarla dijitalden uzaklaştım. Ancak bu makinadan aldığım verimin, ışık ve çekim kalitesinin sadece “sempati” standartlarını karşıladığını fark ettim. Eğlenceli ev partilerini ya da küçük alanları fotoğraflamak için gerçekten eğlenceli bir seçenek olan ve çekim yaptığınız anda size basılı bir fotoğraf verebilen bu küçük makinalar hala vazgeçilmezlerden. Ancak konu yaz kış her yerde her zaman daha derinlikli fotoğraflar çekmekse sıradaki durak gerçek bir analog makine... Siyah beyaz ya da renkli filmlerini bulacağınız, ışık ayarını yapacağınız, kötü çekimler yapıp ters ışıklara maruz kalacağınız, hatta filmini banyo ettireceğiniz/edeceğiniz... İlkiyle arasında dağlar kadar fark var.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Kişisel deneyimler aktarılmıştır.
- B) Bilgilendirmeye yaslı bir anlatım yeğlenmiştir.
- C) Eksiltili cümlelere yer verilmiştir.
- D) Gözlemci bakış açısı kullanılmıştır.
- E) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

4. İyi kötü bir müzik eğitimi vardı, ortaokulda Beatles ile kendini yetiştirirken Gökçen Kaynatan’dan gitar dersi almıştı bir yıla yakın. 1953 doğumlu bir Caddebostan çocuğuydu, ailesinden ayrıldıktan sonra Kızıltoprak’ta bir dairelerinin bulunduğu müstemilatı 30 – 40 yıl kadar stüdyo olarak kullanmıştı. Tüm kayıtlarını orada yapmış, İzzet Öz’ün “Uzak” parçasına yaptığı klip orada çekilmişti. 2018 yılında müstemilat yıkılınca apartmanın çatı katına geçmişlerdi. Bir alt katında kaynanası yaşıyordu. Çocukluğunun geçtiği ev yakın zamanda yıkılmıştı. Bunlar bir devrin kapanmakta olduğunu fısıldıyordu ona.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Söz sanatlarından yararlanılarak şiirsel bir özelliğe ulaşılmıştır.
- B) “Ortalama” anlamı veren bir niteleme yapılmıştır.
- C) Önceki cümleye atıfta bulunan bir işaret sözcüğüne yer verilmiştir.
- D) İkinci bölümü ilkinin açıklaması olan bir sıralı cümle kullanılmıştır.
- E) Yazıyla yazıldığında ikileme olabilecek bir ifade rakamla yazılmıştır.

5. Bir noktadan sonra, hayal ettiğim bu dünya benim elimden çıkar ve kafamın içinde yaşadığım şehirden daha gerçek olur. O zaman bütün insanlar ve sokaklar, eşyalar ve binalar sanki hep birlikte aralarında konuşmaya, benim önceden hissedemediğim ilişkiler kurmaya; sanki benim hayalimde ve kitaplarımda değil kendi kendilerine yaşamaya başlarlar. İğneyle kuyu kazar gibi sabırla hayal ederek kurduğum bu âlem, bana o zaman her şeyden daha gerçekmiş gibi gelir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
- B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
- C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- D) Benzetme yapılmıştır.
- E) Örneklemeye başvurulmuştur.

TYT - 2019

6. Dün akşam genç bir şairin evinde toplandık. Misafirlerden biri elindeki kitabı karıştırıyor, bir başkası da odanın köşesindeki gösterişli piyanonun tuşlarına dokunuyordu. Bu sırada ev sahibi, bana taslak hâlindeki şiirini okudu ve ne düşündüğümü sordu. Ben, şiir bitmeden bir şey dememe imkân olmadığını söyledim. Arkadaşım da şiiri değil de içindeki düşünceleri nasıl bulduğumu sordu. Ben de şiir, sözcüklerle resim yapma sanatıdır, dedim ve Mallarme'nin Degas'ya verdiği "Şiir düşüncelerle değil, sözcüklerle yazılır." yanıtını hatırlattım.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
- B) Örneklemeden yararlanılmıştır.
- C) Öykülemeye başvurulmuştur.
- D) Betimlemeye yer verilmiştir.
- E) Tanık gösterme vardır.

TYT - 2017

7. Orhan Veli Kanık kendisiyle yapılan ve öykülerinin toplandığı Hoşgör Köftecisi'nde yer alan söyleşide sanatla edebiyatı birbirinden ayırdığını söyler. Şiiri sanata sokar, öyküyü ise roman ve tiyatroyla birlikte edebiyata. Orhan Veli, "Fikir sanatta yer almıyor ama edebiyat fikre dayanıyor." diye açıklar edebiyatla sanatın farkını. Ve şöyle de devam eder: "Bu itibarla edebiyatın halk kitlelerine bir şeyler söylemesi lazım. Okur ve yazarları halka doğru götüren bir edebiyat isterim. Yani edebiyatın çoğunluğa hitap etmesini istiyorum. Çoğunluk okuyup anlamalıdır."

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alıntıya yer verilmiştir.
- B) Tanık gösterilmiştir.
- C) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
- D) Karşılaştırma yapılmıştır.
- E) Tahminde bulunulmuştur.

YGS - 2016

8. Bir insanın düşünceleri başkalarına gülünç denecek kadar yanlış, saçma gelebilir. Okurken ister güler ister alay ederiz. Kime ne! Ama iş yazıya dökülünce o düşüncelerin yanlış olduğunu belirtmekten, kendi düşüncelerimizi ileri sürmekten öteye geçmemiz tartışma sözcüğüne sığmaz. Üstelik şu da bir gerçek: Günümüzde yalnız gülünç olduğu sanılan düşünceler değil, her karşıt düşünce alaya alınıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznellik söz konusudur.
- B) Kanıt gösterilmiştir.
- C) Genelleme yapılmıştır.
- D) Deyim kullanılmıştır.
- E) Açıklama yapılmıştır.

YGS - 2014

9. Doğu Karadeniz'in yaylalarını mutlaka görün. Kıyılarda hiç oylanmadan kartpostallardaki kadar güzel ormanların üzerindeki muhteşem yaylalara çıkın. Her biri ötekinden farklı olan yaylaların birinden ötekine yürüyün. Ahşap yayla evlerinde konaklayıp yöresel yemeklerin tadına bakın. Yamaçlarda horon tepin; vadilere çökmüş, denizi andıran sis bulutlarına karşı tembel tembel yatın.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Öneri nitelikli cümleler kullanılmıştır.
- E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

YGS - 2012

10. Yazınsal yaratıcılığın gizi, ana dilde, ana dilin söz değerlerindedir. Buna erişmesi, yazarın, ozanın öncelikle ana dilini, onun söz değerlerini sevmesine bağlıdır. Bu sevgiden yoksunsa kişi, gerçek anlamda yaratıcı olamaz. Büyük bir ozan da yaratıcılığın dilde, sözcüklerde olduğunu söylüyor. Şöyle diyor sözcükler için: "Onların önünde ben diz çökerim, bana kalk deyinceye değin kıpırdamam. Kısaca, değer veririm onlara, arkalarından giderim sözcüklerin, izlerim onları. İşte ben böylesine severim sözcükleri."

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Değişik cümle türleri kullanılmıştır.
- B) Alıntıya yer verilmiştir.
- C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- D) İkileme kullanılmıştır.
- E) Açıklama yapılmıştır.

YGS - 2011

11. Doğuda dağlar kar altında yatarken bahar geldi dağlarına Ege'nin. Yeşille kucaklaştı toprak; dağ taş yemyeşil. Sanki papatya denizi Datça, göz alabildiğine uzanan. Bahar kokuyor her yer. Kırklar rengârenk çiçek...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğanın kişileştirildiği
- B) Karşıt anlamlı sözcüklerin bir arada kullanıldığı
- C) Karşılaştırmaya başvurulduğu
- D) Bahara özgü görüntülerin betimlendiği
- E) Devrik cümlelerle anlatımın doğallaştırıldığı

ÖSS - 2005

12. Dil, insanların düşündüklerini, duyduklarını bildirmek için kullandıkları, sözcükler ve işaretlerden oluşan bir anlaşma aracıdır. Ancak, herhangi bir araç değildir. Bir ulusun kimliğini belirleyen, duygu ve düşünce dünyasını besleyen en önemli etkidir. Aynı zamanda ulusal kimliği yansıtan bir ayna gibidir. Bu ayna kirlenirse toplumsal varlığımız da kirlenir. İşte bu gerçeklerden yola çıkarak bütün ülkede anadili bilincini ve duyarlılığını besleyip geliştirme çabası içinde olmalıyız. Çünkü bir dili yozlaşmaktan, bozulmaktan kurtaracak güç, yasalar ve yasaklamalar değil; o dili konuşan toplumun dil bilinci ve duyarlılığıdır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklerden yararlanılmıştır.
- B) Dilin önemi ve işlevi vurgulanmıştır.
- C) Okuyanı yönlendiren bir hava taşımaktadır.
- D) Tanımlamaya yer verilmiştir.
- E) Yargılardan biri benzetmeyle somutlaştırılmıştır.

ÖSS - 2004

1. Kim istemez balkonunu ya da terasını yeşilliklerle dolu ve üstü açık bir odaya dönüştürmeyi? Klasik veya yeni çiçeklerle, hatta sıcak iklimlere has büyük saksı bitkileriyle güneyn tatil havasını birazcık evinize getirmek mümkün. En dar alanlarda bile çiçek kasalarına ya da saksılara, büyük veya küçük çiçek teknelerine yer ayırmak mümkün. Balkon kenarına dolgun çiçekler yerleştirmeden önce yük kapasitesini kontrol etmenizde fayda var. Birer metrelik üç tane çiçek kasası bile yerleştirdiyseniz bunlar balkonunuzun parmaklığına 80-100 kilo kadar yük bindirir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
- B) Uyarı söz konusudur.
- C) II. çoğul şahsa hitap edilmiştir.
- D) Genelleyici belirlemede bulunulmuştur.
- E) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.

2. İsmi kendisiyle ilişkilendirilen hızlı göz hareketlerinden alan REM uykusu, ellili yıllardan beri uykunun rüya görülen aşaması şeklinde biliniyor. Fakat bu göz hareketlerinin amacı, büyük bir gizem ve tartışma konusu olarak kalmıştı. Beş gün önce Science bülteninde yayımlanan çalışmanın kıdemli yazarı Massimo Scanziani (PhD), "Bu göz hareketlerinin rastgele olmadığını gösterdik." diyor. "Farelerin sanal hayal dünyasında gerçekleşen şeylerle eş güdümlü haldeler."

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir kısaltmanın açılımına gönderme yapılmıştır.
- B) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- C) Öznellik ağır basmaktadır.
- D) Bir alıntı iki parça şeklinde aktarılmıştır.
- E) Bilgi verme amacı gözetilmiştir.

3. Safranbolu'ya taşınmadan önce Bartın diye bir şehir olduğunu bilmiyordum bile. Denize gitmek için yakın bir yer ararken öğrendim. Azınlıkta değilmişim, çoğu insan Amasra'yı bilmesine karşın Bartın'ı duymamış. Aslında merkez ilçedeyim ama bildiğiniz köy, dört beş mahalleden oluşuyor. Şehirden daha çok, harika bir kasaba diyebilirim. Hayallerdeki sahil kasabalarından biraz daha serin sadece. Bir tarafı deniz, bir tarafı orman. Kano festivalleri düzenlemeyi hayal ettiğimiz, İstanbul'a zamanında yumurta, meyve ve sebze götüren gemilerin geçtiği meşhur bir ırmağımız var. Belki de biz daha da güzelleştirir, şenlendiririz buraları zamanla.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Küçüklük daha alt bir yerleşim birimi üzerinden anlatılmıştır.
- B) Mekân tanıtımına kişisel bir deneyimle geçiş yapılmıştır.
- C) Yerleşim birinci çoğul kişi üzerinden sahiplenilmiştir.
- D) Konuşma diline benzerlik gösteren devrik cümleler kullanılmıştır.
- E) Yanılgılardan yola çıkılarak tartışmacı bir yol izlenmiştir.

4. Araştırmacılar yüksek seviyede haber bağımlılığı sergileyen kişilerin, "fiziksel sağlık durumlarının önemli derecede kötü olduğunu" aktarıyor. Texas Tech Üniversitesinde yardımcı profesör olarak çalışan Bryan McLaughlin "Haberlerde olayların gelişimine şahit olmak, bazı insanların sürekli biçimde yüksek alarm durumunda bulunmasına sebep olabilir ve bu onlarda bedensel aksaklıklara ciddi oranda yol açabilir." diyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Alıntı bir cümleye yer verilmiştir.
- B) Aktarma bilginin kaynağı verilmiştir.
- C) Nesnel bir anlatım çizgisi benimsenmiştir.
- D) Alıntı bilgi hem dolaylı hem doğrudan verilmiştir.
- E) Ana düşüncüyü destekleyen uzman görüşüne başvurulmuştur.

5. Motorun burnu kıyıya dönük. Çok çok yirmisini yeni geçmiş gösteren görevli, binme sırası gelene elini uzatıyor. Genç erkekler, ellerini vermeden atlıyorlar. Yardıma gereksinimi olmadığını düşünen orta yaşlılar da... Kadınların çoğu uzatıyor elini. Kolunu hızla yukarı kaldırıp tuttuğu eli bırakıyor görevli, hemen bir arkadakine uzanıyor. Yardımsız binenler, onun yanından atlayıp veriyorlar. O zaman elini geri çekip bir sonrakine uzatıyor görevli. Omzunu kastığı, gücünü koluna, bileğine topladığı anlaşılıyor yüzünden. Kimsenin yüzüne bakmadan yapıyor bunları sanki.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
- B) Tahmin söz konusudur.
- C) Öznellik ağır basmaktadır.
- D) Farklı cümle türleri kullanılmıştır.
- E) I. kişili anlatım kullanılmıştır.

YGS - 2013

6. Gün erken doğar baharat kokulu ülkede. İyi ki doğar. Yoksa milyonlarca esmer, kara gözlü insanın yaşadığı ülke nasıl aydınlanır? Kara gözlü insanların, baharat kokulu kentlerindeki çelişkilere yürek burkucu. Okyanustan gelen esinti bile sokaklara taşan yoksulluğun, derme çatma evlerdeki yaşamın sıkıntısını hafifletmiyor. Muson yağmurları ansızın sizi ter ve sivrisinek sarmalı içinde bırakıyor. Muson yağmurlarıyla yıkanan şehir mi yoksa insanlar mı ayırt edemiyorum, insana değer verilmeyen ve emeğin ucuz olduğu bu ülkede.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yinelemelere başvurulmuştur.
- B) Anlatımda tekdüzeliği kırmak için devrik cümleler kullanılmıştır.
- C) Sözde soru cümlesine yer verilmiştir.
- D) Karşılaştırmalarla anlatım somutlaştırılmıştır.
- E) Anlatıcı, duygularını yansıtmıştır.

ÖSS - 2008

1. Yaz demek mavi demek, mavinin bin bir tonu demek. Yıl boyu hep hayali kurulup zamanı gelince de ilk fırsatta kendini bırakmak istenen o mavilikler... Sosyal medyadan ya da çevreden alınan tavsiyelerle yaz mevsimi için akılda çeşitli rotalar oluşturmaya çok önceden başlamak... Bazıları yıllık izinleri, bazıları resmi tatilleri, bazıları ise kısa hafta sonu kaçamaklarını kullanarak rahatlamaya çalışıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birden çok duyuya ait ayrıntılara yer verme
- B) Gözlemci kişi bakış açısından yararlanma
- C) Anlatıma beğeni duygusu katma
- D) Yargısı tamamlanmamış ifadeler kullanılma
- E) Bir zaman dilimini görsel bir unsurla özdeşleştirme

2. Bitkiler yaprakları ve kökleri ile ısıyı, rutubeti, yerdeki suyu, günün uzunluğunu ölçüyorlar ve yaşamlarını ona uyduruyorlar. Bu kurak Akdeniz adasında tek dertleri su kıtlığı... Ama ona da alışkındırlar. Alışkın olmayanlar bu ülkenin bitkisi olmayanlar ki onları da cansızlaşmaya başlayan yapraklarından tanıyabilirsiniz. Sizin için bilmem ama benim için bundan çıkan ders şudur: Kişi; değişmeyen, her zaman sakin ve sabit olan şeylere, yerlere, insanlara atmalıdır demirini. Aksi takdirde yıkım haberleri içinde çalkalanıp durur, hayattan zevk alamaz olur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bitmemiş bir cümle kullanma
- B) Salık verme
- C) Kişileştirmeye başvurma
- D) Bir doğa ögesini ilham kaynağı yapma
- E) Tartışmacı bir yöntem izleme

3. Şanslıyım. Beklediğim aşırı sıcaklar olmadı ve eğer hava tahminleri doğru ise olmayacak da. Geceleri dağdan hafif bir rüzgâr esiyor ve gündüzün odaya biriken sıcaklığı dağıtıyor. Rahat uyuyorum. Öğleden sonraları bile hava bunaltmıyor. Karpuzlar bayatlamaya yüz tutarken incirler olgunlaşmaya başladı. Sabahleyin pencereye çıkınca kuşlar incirin yaprakları arasından kaçışıyor. Aşağıya indiğimde olgunlaşmış -bizim buraların sözü ile "pişmiş"- bütün incirleri gagalanmış buluyorum. En son taze ceviz çıkacak, ondan sonra ver elini sonbahar, kış, erken olan karanlık, yağmurlar, yürüyüşler, balık çorbası, şömine ve uzun uykular... Dün yüzerken balıkçıların göç yoluna çıktıklarını gördüm. V şekline giriyorlar, bir süre böyle uçtuktan sonra o şekli bozup yeni bir V kuruyorlardı. Demek ki sonbahar geliyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Dikkat çekilen bir sözü tırnak içinde verme
- B) Doğayı devinim içinde yansıtmak
- C) Günlük konuşmanın söyleyiş özelliklerinden yararlanma
- D) Doğa öğeleri ile zaman kesitleri arasında ilişki kurma
- E) Anlatılan ayrıntıları tek duyu üzerinden aktarma

4. *Muhtelif Evhamlar* Kitabı; ders arasında, kısa bir yolculukta veya uyumadan hemen önce okunabilecek, çantaya atılabilecek tadımlık bir hikâye kitabı. Ben bu tarz kitapları "bi kahvelik" olarak tanımlıyorum:) Yazar bizlere birbirini ıskalayarak hayatları, güzelleştikçe insanı dibe çeken anıları anlatıyor. Naftalin kokan paltolar, intihara meyilli tahta mandallar ve günlük yaşamın lime lime ettiği bütün evhamlı ruhlar üzerinden bir anlatı sunuyor. "*İki oda, Bir salon, Yarım hayat*"; "*Sessizliği Öldüren Tuzluk*" gibi bölümleriyle ise çarpıcı bir okuma yapmamızı sağlıyor. Onun için birbirleri ile iç içe giren ve bütününde yoğun "anlam" barındıran bu hikâye kitabını ilk karşılaşmanızda almanızı öneriyorum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Cansız varlıklara insan özellikleri aktarma
- B) Öneriyi gerekçesiyle birlikte verme
- C) Yenilikçi noktalama işareti deneme
- D) Tanık göstermeden yararlanma
- E) İşleri, bir süre birimi gibi anma

5. Yüzümü usulca göğşe yasladım. Gözlerimde kanat çırpıyor martılar. Bulut bulut parçalanmış gökyüzünü seyrediyorum. Bulutlar mı üstümüze koşuyor, yoksa ben mi bulutların altındayım, bir türlü kestiremiyorum. Saklambaç oynarcasına bir görünüp bir kaybolan güneş de alıp götürüyor beni düş dünyamın derinliklerine.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sözcükleri gerçek anlamlarının dışında kullanma
- B) Karşılaştırmalar yapma
- C) Benzetmeye başvurma
- D) Betimleyici öğelerden yararlanma
- E) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtırma

ÖSS - 2004

6. Benim için yazmaya başlamanın saati, dakikası yoktur. Diyebilirim ki günün her saatinde yazmaya başlayabilirim. Şimdi emekliyim, zamanı dilediğim gibi kullanabilirim artık. Ama bu yalnızca bir sanı, yazma söz konusuysa bu geçerli değildir. Yazmada zamanı “yazı” belirler, ne yazılacağının belirleyicisi de odur. Marquez’in, “O kadar acemiymdim ki romanların, yazanın istediği gibi değil de kendi istedikleri gibi başladıklarını henüz bilmiyordum.” sözüyle karşılaşınca “yazmaya” sınır konulamayacağına daha derinden inandım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Farklı düşünceleri ardı ardına verme
- B) Anlamca kesinlik bildiren cümleler kullanma
- C) Varlıklara, insana özgü nitelikler yükleme
- D) Örneklemelerden yararlanma
- E) Alıntıyla düşünceyi pekiştirme

ÖSS - 2009

7. Sözcükler anlamlı ses birimleridir. Başka bir deyişle nesnelerin ve varlıkların yerini tutan birer göstergedir. Aslında özel adlar dışında hiçbir sözcük, tek bir nesnenin adı değildir. Çünkü bir sözcük, kimi yönleriyle ötekilerden ayrılan, birbirlerine daha çok benzeyen, türdeş birçok nesnenin ortak adıdır. Söz gelimi çiçek sözcüğü belli bir çiçeğin değil, çiçek olma özelliği taşıyan tüm bitkilerin ortak adıdır. Dünyadaki benzer özellikler taşıyan bazı bitkilerin ötekilerden ayrılarak farklı bir küme oluşturdıklarının anlaşılmasıyla, “çiçek” sözcüğü o kümenin adı olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartma
- B) Tanımlama
- C) Örneklem
- D) Karşılaştırma
- E) Genelleme

YGS - 2011

8. Alışkanlıklar, basmakalıp sözler en derin gerçeklerin anlamını, en güzel duyguların ürpertisini unutturabilir. Bunları yeniden canlandırmak, yeniden yaşatmak için sanatçı olmak gerekir. Ancak şairler, milyonlarca yıllık güneşin ışığını, bize yeni açmış binbir renkli bir çiçeğin parıltısı gibi gösterebilirler. Yunus’un söyleyişiyle, her gün yeniden doğan şairler olmasaydı insanlık; öğrenilmiş, ezberlenmiş gerçeklerin kabuğu içinde sıkışıp kalacaktı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartmaya başvurma
- B) Yinelemelere yer verme
- C) Koşul öne sürme
- D) Yansız bir söyleme dayanma
- E) Tanık göstermeden yararlanma

YGS - 2012

9. Yazmaya yeni başlayanların ilk ürünlerini, kuşların kanat alıştırmalarına benzetirim. İlk uçuşlarla, kanat alıştırmalarıyla ilgili ne güzel belgeler yapılmıştır. Bu belgesellerde yavru kuşlar uçuşma aşamasına gelince ilkin başlarını yuvalarından dışarı çıkarır, şöyle bir bakarlar mavi boşluğa; uçuşma güdülerini uyanmıştır, cıvıdayıp dururlar. Ama göze alamazlar uçmayı. Sonra annelerinin kılavuzluğu başlar; birlikte birkaç metreyi geçmeyen kısa uçuşlar yapar, yuvaya dönerler. Bu belgesellerde ilk uçuşlardan duyulan heyecandan, sevinçten de söz edilir. Cıvıldaşmalar, cıvıldaşmaların tınısındaki değişimler örnek gösterilir buna. Yazar, şair adayları için de gerçekten böyledir bu. İlk ürününü basılı görmekten duyulan sevince sınır çizilemez. Sıradan bir benzetme olacak ama tay tay duran, ardından ilk adımını atan çocukların duydukları bir sevinç vardır ya tıpkı ona benzer.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Olayları oluş sırasına göre verme
- B) Örnekten hareketle asıl düşünceye ulaşma
- C) Görsel ve işitsel öğelerden yararlanma
- D) Nitelendirmelere başvurma
- E) Karşıtlıklardan yararlanma

YGS - 2012

10. Yağmur yağarken gök gürlese hiç korkmam. Ses olsun yeter ki. Kuşlar ötüşerek uçuşsun gökyüzünde. Çaylar şekerli olsun ki kaşıklar şıkır şıkır sesler çıkarsın. Konuşulacak bir şeyler olsun. Dost olsun, arkadaş olsun; teyzeler, amcalar olsun. Evrenin boşluğuna bırakırken kendimizi, avuçlarımızda sımsıcak kalbimiz olsun... Olsun, her şey olsun ama sessizlik olmasın.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nesnel bir anlatımdan yararlanma
- B) Birden fazla duyuya seslenme
- C) Pekiştirmeye başvurma
- D) Yinelemelere yer verme
- E) Devrik cümleye yer verme

YGS - 2013

11. Başrol oynamak önemli miydi dersiniz benim için önemli değildi. Şehir Tiyatrosu'nda çalışırken sinemayı hiç önemsemiyordum. Arada ek iş olsun diye, sinemada figüran rollerine çok çıktım. Dans eden kalabalığın arasında, kahvede oturan, mafya liderinin dövdüğü biri... Arzu Film'de 1975 yılında Hababam Sınıfı'nda Badi Ekrem'i oynamamla birlikte yepyeni bir dönem başladı. İlk başrol teklifi de geldi Ertem Eğilmez'den. Benden kırsal kesimdeki uyanık adam tiplerini başrolde canlandırmamı istedi. Ben de sadece istediğim projelerde yer alacağımı söyledim. Namuslu filmi de öyle çıktı. Ondan sonrası da geldi; Değirmen, Muhsin Bey, Selamsız Bاندosu ve Eşkiya'ya kadar...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Amaç-sonuç ilişkisi
- B) Öyküleme
- C) Eksiltile cümle
- D) Benzetme
- E) Devrik cümle

YGS - 2015

12. Her iki yanı ağaçlarla kaplı bir ırmağın ve gitgide silinen gecenin kıyısında sessiz sedasız yürüdük. Acı bile duyulamayacak kadar soğuk, çöllerden daha ıssız bozkırda ışığın gülümseyişini bekledik. Sırlarla dolu ama her günü bayram şehirlerde yitirdik kendimizi. Serçeler gibi uzaktan izledik bu güzelliği.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama
- B) Benzetme
- C) Kişileştirme
- D) Betimleme
- E) Karşılaştırma

TYT - 2017

13. Bakmayın sahilinin dolguyla denizden yükseltilmiş olmasına; denizin içinden çıkıp içeri doğru yılan misali kıvrılan yokuşun ta Galata Kulesi'nin gölgesine kadar uzandığı bir semt Tophane. Ana sokakları bayır, ara sokakları çıkmaz. Bu nedendir ki adımlar hafif hafif, ağır ağır atılır burada. Sanki semti derinlemesine hissettirmek ve geçmişini teneffüs ettirmek için yukarı doğru uzadıkça uzar yol.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma B) Benzetme C) İkileme
D) Niteleme E) Mecazlı söyleyiş

TYT - 2018

14. Richard Strauss, bugünün orkestra repertuvarının demirbaşları arasında sayılan bir dizi senfonik şiirle ve opera alanındaki kalıcı eserle tanınan en önemli bestecilerdendir. Özellikle Salome adlı operası sansasyon yaratmış, sayısı yüz elliye aşan lietleri ile bir şarkı ustası olarak müzik tarihindeki özgün yerini almıştır. Günümüz operaları hâlen onun zengin sahne çalışmalarından yararlanır. Gerek lietlerinde gerek görkemli orkestral eserlerinde lirik gücünü kuvvetle hissettiren Strauss, bugün de dünyanın ön-de gelen solistlerini mıknaş gibi kendine çekmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme B) Öznellik C) Tartışma
D) Örneklem E) Karşılaştırma

TYT - 2021